సంగీత సంప్రదాయ ప్రదర్శిని

మూడవ సంపుటము

శ్రీ గురుగుహ ముద్రాంకిత కృతి వక్తలైన
ముద్దుస్వామిదీక్షితులవారిపుత్రులును,
ఎట్టయపురం సంస్థానం
సంగీత సాహిత్య విద్వాంసులు నైన
బ్రహ్మశ్రీ సుబ్బరామదీక్షితులవారిచే
రచియింపబడినది.

ద్వితీయ ముద్రణ
సంపాదకులు : ఆచార్య నోరి నాగభూషణం

పర్యవేక్షకులు : గానకళాప్రపూర్ణ రాళ్ళపల్లి అనంతకృష్ణశర్మ

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడమీ ప్రచురణ

అకాడమీ ప్రచురణ నం, 34
నవంబరు 1976
ప్రతులు - 1000

వెల: రూ. 20/-

ప్రతులకు :
ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడమీ,
కళాభవన్, హైదరాబాద్ - 500 004.

Printed at Natyakala Press, Khairatabad, Hyderabad - 500 004.

తొలి పలుకు

నృత్య, సంగీత, నాటకోత్సవాలను నిర్వహించటం, ఆయా కళలలో శిక్షణాలయాలకు సాంస్కృతిక సంస్థలకు, నిస్సహాయ స్థితిలో గల వృద్ధ కళాకారులకు ఆర్థికసహాయం చేయటం, మరుగున పడిపోతున్న మన సంప్రదాయ, జానపద కళారూపాల పునర్వికాసానికి కృషిచేయటం మున్నగు కార్యక్రమాలతోపాటు ఆయా రంగాలలో పరిశోధన చేయించి, గ్రంథాలు ప్రచురించే కార్యక్రమాన్ని కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడమీ చేపట్టింది. ఈ పథకం క్రింద సంస్కృతంలోని ప్రామాణిక సంగీత, నృత్య శాస్త్రగ్రంథాలను అనువదింపజేసి ప్రచురిస్తున్నాము. ఇంతవరకు 'సంగీత రత్నాకరం' మొదటి భాగము, 'నృత్త రత్నావళి', 'భావప్రకాశనము' ప్రచురించాము.

ప్రాచీన సంస్కృత గ్రంథాల అనువాదాలు చేపట్టటమేకాక తెలుగునాట సంగీత, నృత్య, నాటక కళా వికాసాలను తెలియపరిచే స్వతంత్ర గ్రంథాలను ప్రచురించాలని కూడా అకాడమీ సంకల్పించింది. ఇంతవరకు, నాటక కళాభివృద్ధికి దోహదకారులైన తెలుగు నాటక కర్తలు చిలకమర్తి, తిరుపతి వేంకటకవులు, ధర్మవరం, కోలాచలం గురించిన గ్రంథాలను వెలువరించాము. ప్రసిద్ధులైన ఇతర నాటకకర్తలను గురించి, సంగీత నృత్య కళాకోవిదుల గురించి కూడా గ్రంథాలు ప్రచురించ తలపెట్టాము.

సుప్రసిద్ధ వాగ్గేయకారుల రచనలను వరుసగా ప్రచురించాలన్న పథకం క్రింద 'క్షేత్రయ్య పదములు', 'రామదాసు కీర్తనలు' ప్రచురించాము. వివిధ రచయితల 'జావళీలు'

గ్రంథంగా త్వరలో వెలువరిస్తున్నాము. ప్రఖ్యాత కవుల గేయాలు స్వరసహితంగా 'లలిత గీతాలు' అనే సంపుటాన్ని ప్రచురించడానికి ఏర్పాట్లు చేయటం జరిగింది.

అంతేకాక ప్రస్తుతం ప్రతులు లభించని అమూల్య గ్రంథాలను పునర్ముద్రించడానికి కూడా అకాడమీ సంకల్పించింది. ఈసంకల్పానికి తొలిరూపమే 'సంగీత సంప్రదాయ ప్రదర్శిని' ప్రచురణ. ఇంతవరకు రెండు సంపుటాలు ప్రచురించాము. ఇది మూడవ సంపుటము. ఇంకా నాల్గవ సంపుటము, ప్రథమాభ్యాస పుస్తకము వెలువడవలసి ఉన్నది. ఈ గ్రంథం వ్రాతప్రతిని సిద్ధపరచిన ఆచార్య నోరి నాగభూషణంగారికి, మేము కోరినంతనే ఎంతో శ్రమకోర్చి, పరిశీలించి సహాయపడిన గాన కళా ప్రపూర్ణ రాళ్ళపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారికి, ఈ గ్రంథ ముద్రణలో మాకు తోడ్పడిన సుప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసులు పాలగుమ్మి విశ్వనాథం గారికి మేము కృతజ్ఞులము.

కూర్మా వేణుగోపాలస్వామి

అధ్యక్షులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడమీ

విషయసూచిక

సంగీత సంప్రదాయ ప్రదర్శిని

మూడవ సంపుటము

మేళము : 22 శ్రీరాగము

రి గి మ ప ధి ని]   జన్యము (భాషాంగము 2) : కాపి   [వేద భూ చక్రము

లక్షణశ్లోకము

వెంకటమఖి : కాపి రాగశ్చ సంపూర్ణస్సగ్రహస్సార్వకాలికః .

మూర్ఛన : {
ఆరోహణము : సా రి ♭ గ మ ప ధ ♭ ని స
అవరోహణము : ♭ ని ధ ప మ ♭ గ గ రి సా

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము ; రక్తిరాగము ; ఎలప్పుడును గానము సేయఁదగును.

ఈ కాపి రాగ మూర్ఛనావరోహణమున షడ్జము జెప్పకయున్న నిషాదమును, జంట స్వరముగనున్న గాంధారమును, దీర్ఘముగానున్న ఋషభమును ఈ రాగమునకు విశేషరంజనములు గల జీవస్వరన్యాస స్వరములని అభిప్రాయము.

నీ సా గా మా గా మ రి సా, ని ని స స ధా ప మ ప గ గ మ రి స,
రి గ మ ప ధ ని పా మ మ గ మ గ మ రి స, ని స ధ ని స ని ప
మ ప గ రి గ రి స, ప మ గ గ మ రి సా, స ని ప మ గ మ రి స,
రి ప మ ప రి మ రి స, రి ప మ రి స, ధా ని సా ని ధ స ని ప మ
ప ధ / రి స, ని ప మ ప ధా ప మ గ గ / మ రి సా,
నీ స ధా / నీ సా రి గా మ రి సా — ఇవి ఈ రాగమును స్ఫురింపజేయు
ప్రయోగములు, స ని ప మ ప, ధ స ని ని స, ప మ గ మ రీ,
మ ప గ మ రి స — ఈ ప్రయోగములలో నిషాదగాంధారములు మంద్రము
కాకల్యాంతరములుగా బట్టుట కొందరిమతము. గాంధారముమట్టును బట్టుట కొందరి
మతము. తక్కినవి గీత, కీర్తన, సంచారులచే తెలియగవలెను.

లక్షగీతము - మత్యతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

గ గ గ రి సా	ప ప సా ప ధ స ప పా
అ రె య రె ఖం	ధు జ న చ్ఛ కో ం ర చం
మ మ గ గ రి రి సా ;	స పా మా ప గ గ రీ
ది రు వ అ రె ఎ రే	ద యా వా రి ధి ఇ ఇ
గ రి స ని స రి గ మ ప మ	ప ధ స స మ గ గ రీ ,
గు ణ ని ధి ఇ	ఉ లో ం ను ప్ర థ అ అ
స ని ని ధ ప మ గ గ రి స	సా ; ॥
న అ	రే ॥

జావడ:

స స స స పా | ధా నీ ధ మ ప గ గ రీ |
అ ఖి న వ భా | ర త్తి య ం వ త అ రూ |
పా మ ధ ప మ గ గ రీ | స రి రి స రి గ మ ప మా |
సం చ ర ం త ప అ రీ | జ అ అ . . . . . తా |
స రి సా ప ప మ ప మ ప | ధ నీ ప ధ మ ప గ గ గ రి |
అ అ రె త్తి య ఇ య ఇ య | అ ఇ య ఇ య అ ఇ య ఇ య |
సా పా పా ప ధ నీ స | ధ ప మ ప మ గ గ రి రి స |
ఆ ఆ రె త్తి య ఇ య | అ . . . . |
ని గ గ రి స ని ని ధ ప మ | గ గ రి స ॥
అ . . . . అ | అ అ అ రె ॥
గ గ గ రి సా ప ప పా ప ధ నీ ప పా |
అ రె య రె బం | ధు జ న చ్చ కో ఒ ర చం
మ మ గ గ రి రి సా ; ॥
ది రు వ అ రె ఎ రే . ॥

కీర్తనము 1 - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

✱ వేంకటా చలపతే

పల్లవి:

ధా సని పా ధప మపమ | మ గ మ గ మ రి స | రి గ మ ప గ మ రి స ॥
వేం క . టా చ ల ప | తే నిను | నం మ్మి . తి . ॥
రి గ మ ప మ గ మ గ గ మ రి | సని స రి ప మ గ మ | గ మ రి సా ॥
వేగ మే వ ను ర | కు యుమ | య్యా ॥

✱ ఈ కీర్తనమును సంస్కృత, ఆంధ్ర, ద్రావిడ భాషలుగా జేర్చి రచియించియున్నారు. దీనిని మణిప్రవాళమందురు.

అనుపల్లవి :

పా మ ప ∖ మా ధ ప ధా | ప ధ / సీ | స స ని రి స ॥

పంక జా స న | ప్రము ఖా | ది వి నుత ॥

స ని స రీ, స స స రి స స ని స ధ / స | ప మ ప ధం | స సా స ॥

ప ద ము నా శ్ర యిం ం ం | చి న వా | రి కెల్ల ॥

సా ని స రి రి గ / మ రి స ని / స ధ / ని ప ధ |

సం కటము లు దీ ర్చి సం ప ద లి చ్చి |

మ ప ధ ని / స ని ప మ | గ / మ రి స రి ప మ ప ॥

మం గ ళం బొ రుందియ | పు లి వ ల త్తి ల్వి ళంగు ॥ వేంకటా

చరణము :

రీ ప మా ప రి గ | మ ప మ గ మ రి స | ని స / రీ రి ॥

శ్రీ ని వా స శే | షా చల | ము ను ం చి ॥

గా గ మ రీ స ని స | , రి గ మ | ప ధ / ని ప ॥

శీ ఘ్ర మా య్ వం దు | అం దు ని | క ళి . ష్ట ॥

ధా స ని ప మ ప మ పా | మ ప మా | ∖ రి ప మ ॥

దా న మొ స గి గో | క ర్ణ | క్షేత్ర ము ॥

పా , రి గా మ పా ధ ప | , ధ ⁄ స ని స ని | ని స ధ ప ప మ ॥
లో నె ల కొ ని మృ కం | డు ము నీ | శు మొ ద ॥

ధా ధ ⁄ నీ స ని స | , రి స రి | ని సా ని ॥
లా న భ క్తా నా | ం అ భ య | వ ర ప్ర ॥

సా స ని ధ ⁄ ని ప ధ | ధ స \ మా ⁄ ధ ప | ధా , స ॥
దా న చ తు ర త ర | ర మా ప | తే ద ॥

ని స \ నీ రి స రీ గ గ ⁄ మ | రీ స ని స రీ , | సా ని ⁄ రి ॥
యా ని దే ప్ర | త్యా శు ము | గా నిం ద ॥

సా ని స ధా ని ప ప మ ప ధ | ⁄ స ని ప ధ ప | మ గ మ గ గ ⁄ మ రి ॥
మా ని ల త్రిల్ ని ణ | మహిమైమెయ | నే కం ॥

స ని స రీ ప మ ప \ మా ప ధా ని సా |
వా న వ ర్వ ణం గుం వా సు దే వ నే |

నీ స రీ స రి స | నీ ⁄ స ధ ధ ప ధా ॥
వాంఛితా ర్థ ఫ ల | మి చ్చు వ ర ద నే ॥

ధా ⁄ ని పా మ పా మ \ గా గా రి ⁄ ప మ ప |
దీ న ర క్ష కా పీ తాం బ ర ధ ర |

మ \ గా గ ⁄ మ రి స స రి | ని స రి గ ⁄ మా ప ॥
దే వ దే వ గు రు | గు హన్ మా మ నా న ॥
వేంకటాచలపతే ॥

కీర్తనము 2 - త్రిపుటతాళము - వీరభద్రయ్య

సేవింప రారమ్మ

పల్లవి:

మా , | పా | ధా | ప ధా | ని స ధ | ధ ని ధ ॥
సే | విం | ప | రా | . . . | ర ం ॥

పా , | ప మ | ప ధా , ప | మ రి గ రి | గ రి గ రి | స రి ॥
మ్మా | రా | అ మ | చంద్రు | ని పు | డు ॥

స ని / రి రి | రి గ | మ ప | ధ ని ప ధ ప | మ పమా రి | / మ గ స గ ॥
సేఎ విం | ప | రా | అ రం | ం ం | మ్మా ॥

గ మ రి ; | సా | . ; ॥
అ ఆ | ఆ | ; ॥

అనుపల్లవి:

మా , | పా | ధ ప ధ | ప ధ రి స ధ ; | ని స ధ | ప ప ధ ॥
సే | విం | ప | రా ఆ | రం | మ్మా ॥

ధ ప ప మ మ ప \ మ | పా | ధ ప ధ | ని స ని | స ని | సా ॥
అ అచె లు | వ | లా | అ రా | యిపు | డు ॥

సా ని స రి స | రి రి ప మ రి | గ మ రి స ॥ రి స రి ని ధా స | ధా ధ ప మ | ప ధ ని స ॥
భా వము ర ం | జిల మా | దే వు ని ॥ ద రి శ నం బు | సే తా | మే మన ॥

ధా / రి సా రి | స ధ ని స | ని ప మ ప ॥ ని స ని ప మ ప | ధ ని ప మ | రి / మ రి స / ॥
భా గ్యం బు | న కు కొ ద | వే . మి క ॥ ప్రతి దినమును | ప్రతా ప | రా ము ని ॥
సేవింప ॥

చ ర ణ ము లు :

	మ మా	మా	మా	ప మ / ని ప	గ రి గ రి	గ / మ రి ॥
1	ర ం	గై	న	ప ం ం	స్ని	రు ॥
2	మే	ని	ని ం	ం డ	మ ం	చి ॥
3	చె లు	వ ం	దు	భో .	స	ల ॥

	రి ప మ ∖ రి	/ గా	గ మ రి	స రి గ	మ గ	మా ॥
1	బ ం ం	గా	రు	మే	డ అ	లో ॥
2	మి సు కు	పొ ం	పుమ్మ లు	బె	ఎ ఎ	ట్టి ॥
3	కు ల	ర	త్న మై	భు వి	లో	ఓ ॥

	రి రి గ	మ ప	ధ ని ప	ప మ ప ధ ప	మ గ మ గ	గ / మ రి ॥
1	శృం గా	ర	ర	స ము	లో	లు ॥
2	యే	ను	గ	పై	ము	ను ॥
3	వెలయు	ప్ర	తా	ప సి ం . .	ం ం	హ ॥

స ని / రి రి | రి స | [illegible] | [illegible] / [illegible] | [illegible] , | పా ॥

1 కం గ | [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible] ॥

2 యెం తో | వే | డు | ర | [illegible] | కొర ॥

3 ని ఖు ని | స గ | [illegible] | [illegible] | [illegible] | ఆ ॥

మా , | పా | స స ధ | స ధ రి స ధ , | [illegible] స ధ | పా ॥

1 చెం | గ | [illegible] | [illegible] | [illegible] | [illegible] ॥

2 పుం | ని | [illegible] | [illegible] | [illegible] | ని ॥

3 నె ల | కొం | ని | [illegible] | [illegible] | [illegible] ॥

ప ధ ధ ప స ను ను | పా | ధ ప ధ | ని స గ | స ని | సా ॥

1 ఉ ఉ చే | [illegible] | స | [illegible] | [illegible] | [illegible] ॥

2 ఇ ఇ పో | షిం | స్ | [illegible] | [illegible] | డు ॥

3 ఇ ఇ బ ల | [illegible] | ఆం | నై | ని గి | బి ॥

సా ని స రి స | రి రి రీ | రీ , మ రి స ॥

1 సంగతి మీ | ర గ సీ | తా ల ॥

2 మా న క మ న | మం చ ర | [illegible] ॥

3 వ లచి న కో | రి క లె | వ్యా రి కి ॥

రి సి రి సి రి సి | ధ స ధ ప మ | ప ధ ని సి

1 త్మణ భ ర త శ | . . శ్రు ఘ్న | హ ను మ

2 మ్మది ని పో యి | వ త్తా అ అ | మె బ్ర ॥

3 ద య నొ స o గి | త o జ పు | ర ము ప రి ॥

ధ / రీ సా స రి | ధా ని స | ని ప మ ప ॥

1 త్స మే త o బు | గా ని o | డో ల గ ॥

2 హ్మా దు ల కు | క న గూ | డ ని దై ॥

3 పా లి o పు | చు న్నా | డే స క ॥

ధ సి ని ప మ ప | ధ / ని ప మ | రి / మ రి స

1 మ్ము న కొ లు వై | యు న్నా | డి o పు తో ॥

2 వ ము యి త డె ను | మీ ని లు | వ ర ము గ ॥

3 ల జ న o బు లు | స o త స | మ o ద గ ॥

సేవింపరారమ్మా ॥

శ్రీ మీనాక్షీ కృపానుగ్రహమువలన నిగ్రహానుగ్రహ కవిత్వముకొంది వెలసిన శ్రీనివాసయ్య

కీర్తనము 3 - ఖండచాపు తాళము

నీవు నను బ్రోవవలెనమ్మా

పల్లవి :

రి ప మ ప ధా ప మ ప | ధ ని ని సా ధ పా మ రి మ ||
నీ వు న ను బ్రో వ వ లె | న ం మ్మా క దం బ వ న ||

ప ధ / ని స మ గ మ రి స రి | గ మ \ రి , సా ; , ||
ని ల యు ని కి ని జ మై . న | కో ం మ్మా అ ||

నీవునను బ్రోవ

అనుపల్లవి :

పా మ పా ధా ని స స | స ని సా ; , స ని స ||
దే వి మీ నా క్షీ శు క | పా ణి స క ల ||

ధ / రి స రి స ని స ని \ ధా ప | మ ప ధ ని స గ మ \ రి స ||
దే ఎ వ త లు ను తి యిం చు | వా ణి పు రా ణి ||

నీవు నను బ్రోవ

చ ర ణ ము :

రీ ప మ ప రీ మ రి స | సా స స స ⁄ పా ప ప మ ||
త ప్ప ద ట యి త్త ను వు | ము ప్పు న ద రి ద్ర ము లు ||

మా ⁄ ధ ప మ పా ప ప మ | ⁄ధా ప మ ప మ ⁀ గా గ మ రి స ||
దె ప్ప ర ము వ చ్చు ని క (నని?) | చె ప్ప వి ని యుం దు ని క ||

సా స స స ప ప ప మ ప | ధా ధ ప మ ప ⁄ ద ప మ ప ||
తె ప్ప న వె త లు దీ . ర్చి | త్రి ప్ప ట లు ప ర చ త గ ||

ధా ⁄ రి స రి ని ధా ని స ధ ప | మ ప ధ ని ప మ ⁀ రి మ రి స ||
ది ప్ప టి కి య ప్ప టి కి | యె . ప్ప టి కి ను ప్ప తి ల ||

నీవు నను బ్రోవ ॥

2 చ క్క ని క వి త్వ మ ని | యె (య?) క్కు వ యె జిం గి మ ఱి ॥
యొ క్క వి డ మిం ద మ ని | గ్ర క్కు న నొ సం గ గ ల ॥
యె క్కు వ వి వే కు ల ను | యె క్క డ ను గా న ని ల ॥
ని క్క డి కి న క్క డి కి | ది క్కె వ రు ని క్క ము గ ॥

3 శ్రీ పొ స గు టి ల్లు మ ధు | రా పు రి ని యె న్న గ ల ॥
కా పు ర ము సే యు ము (సిన?) ద | యా ప రా మీ నా క్షి ॥
ఈ పు డ మి లో వి జ య | గో పా ల చె ల్లె ల ని (వు?) ॥
ప్రా ప ను చు మో ప ను చు | రే ప న క మా ప న క ॥

నీవు నను బ్రోవవలె ॥

కీర్తనము 4 - మిశ్రజాతి ఏకతాళము - మహనీయులైన శ్రీ రామదాసులు

దినమే సుదినము

పల్లవి:

ప మా పా ; | మ రి గ రి గ రి | రి ; . పా | ప మా పా ధా ||
ది న మే | సు ది న | ము రా | మ ని న మ్మ ||

ప మా పా ధ ప | మ రి గ రి గ రి | రి ; , సా ||
ది న మే . . | సు ది న | ము ఊ ||

చరణము:

సా , సా సా | స \ నీ పా రీ | స \ ధా ని స ధా | ప మా పా ధా ||
అ ర్థా పే | క్ష ణ జ న్మ | వ్య . ర్థ ము | గా . కుం డ ||

ధ సా నీ పా | మ రి మా పా | రి మా రి పా | ని సా రి గా ||
సా ర్థ క | ముల (గ?) మిమ్ము | ప్రా ర్థ న | జే . సి న ||

దినమే సుదినము ॥

2 త మి ది ర | శా శ ము | తం బు రు | శ్రు తి గూ ర్చి |
య ను రా గ | ము ల కీ | ర్త న లు పా | డ న వి న్న ||

దినమే సుదినము ॥

3	నీ తి నై	న ప్రా ణ	భీ తి నై	న బ లి మి
	చే త నై	న మి మ్మే	రీ తి ని	ద ల చి న ‖

దినమే సుదినము ॥

4	ని ర త ము	మె రు గు బం	గ రు పు ష్ప	ము ల చే త
	ర ఘు వీ	రు ని పా ద	ము ల పూ	జిం చి న ‖

దినమే సుదినము ॥

5	అ క్క డ (ర?)	వె డ లి భ	ద్రా చ ల	ము న నుం డి
	చ క్క ని	సీ తా	రా ము ని	క ను గొ న్న ‖

దినమే సుదినము ॥

కీర్తనము 5 – రూపకతాళము

శ్రీరంగనాథస్వామిని భక్త్యతిశయముచేత తన కీర్తనసుల నొప్పుగొన్నట్లు జేసికొనిన

పరమభాగవతోత్తములైన శేషయ్యగారు

రంగపతే పాహిమాం

పల్లవి.

స ని	రి స రి	ప మ రి	గ మ రీ రి స ‖
రం	గ ప తే	పా	హి మాం శ్రీ ‖

2 రి స స ని | రి గ స రి | మ ప / ధ ప | మ రి గ మ రి స ||
రం | గ ప తే | పా | హి మాం౦౦ శ్రీ ||

స ని | రి స రి | సా | ; ; ||
రం | గ ప తే | అ | ||

అనుపల్లవి:

పా మ ప | మ రి / గ రి రి / మ రి స ॥ సా స స | స స / పా ప పా మ ||
మంగళ | క ర సంగ రహిత ॥ అంగజ | నిళ మోహనాంగ ||

ధా ధా | ని స రి స రి స రి ॥ ని \ ధా ని స | ధ ధ పా మా మ / ని ||
గంగా | జనకా గరుడతు ॥ రం గా | ళవళం గా క రు ||

ధ / ని పా | మా రి రి / మ రి స ||
ణా పాం | గా ధృత రథాంగ ||

స్రీ | రి స రి | ప మ రి | గ మ రి స ||
రం | గ ప తే | పా | హి మాం ||

చరణము:

మా | మా మ మ | గ మ ప | మ \ రి / గా , గ ||
1 పం | కే రు హా | నే | త్రా అ ||
2 బృం | దా వ న | లో | లా అ ||

గ మ | రి స ని స | రి | / గా మా ||

1 పం | న్న సు జ న | మి | త్రా ఆ ||

2 నం | ద క ర సు | శ్రీ | లా ||

ధా | ప / ధ ప / ధ ప మ | ప ధ | / నీ స రి ||

1 పం | క జ భ వ | ను తి | పా త్ర ||

2 నం | ది త ము ని | జ న | పా ల ||

నీ | ని స ధా ప | మ ప / ధ ని | ప మ రి / మ రి స ||

1 పం | క జా స | నా | క ళ త్ర ||

2 మం | ద హా స | సు గు | ణ జా ల ||

పా మ ప | మ రి గ రి రి / మ రి స ‖ సా స స | స స స ప ప ప ప మ ||

1 శం క ర | స ఖ కిం క ర భ య ‖ సం క ట | హార దను జ జ(చ?) య భ ||

2 మంద ర | ధ ర కుం ద ర ద న ‖ బృం దా | ర క యోగి బృం ద |

ధా ధ ధ | నీ సా రి స రి స ‖ ని ధా ని స | ధా పా మా మ / ని ||

1 యంక ర | గో పి జ న మ క ‖ రాం కా | ని ష్కం కా శ్రీ =

2 వం ది త | మృదు చ ర ణా ర ‖ విం దా | కు రు విం దా ధ ర =

ధ / సి పా | మా రి / మ రి స ||

1 వ త్స్యాం | గా ని ష్కల.క ||

2 గో విం | దా జ నా నంద || రంగపతే పాహిమాం ||

సంచారి - మత్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

స నీ స ధా / స్నీ స రి గా | రి గం మా గ / మ రి |

సా ని / స \ ధా ధ ధ ని స | స ని గా / మ రి స ని సా

ని స రి మ గ మాం గ మ | పా మ \ గా / . మ రి స ని స |

రి గ మ ప ధాం ప \ మా స మ | పా మ ప ధ ప మ గ / మ రి |

/ ని ధ పా ధ స / ధ మ పా | ధ / ని స ధా ప మ / ప గ / మ |

రి గ మ పా ప మ ప ధ / ని | పా / ధ ప మ / ప గ / మ రి స |

ధా ధా / ని ం పా / ధ మ ప | రి గ మ ప రి మ ప మ రి స |

రి / ప మ ప రి గ మ ప ధ / ని | ప ధ ని సే ధా ప రి స |

ని సే ని \ ధా ప ధ ని స రి స | \ ని / రి స రి స ని స ధ ప ధ |

మ ప ధ స ని ప ధ ప మ ప | రి ⁄ ప మ ప రి మ ప మ రి స |

సా ⁄ సా ధా ⁄ రీ సా | రి గా గ మ రి స ╲ ని రి స |

ధా రి సా రి ధ ప ధా | మ ప ధ స ని ప స ని పా |

ధ ⁄ ని ప మ రీ ప మ రి స | రి గ మ ప ధ ⁄ ని ప ⁄ ధ మ ప |

╲ రీ పా రి గ గ ⁄ మ రి స | ని స రి గ మ ప ధ ని సా |

ధ⁄ని ప⁄ధ మ ⁄ ప గ మ రి స | గ ⁄ మ రి స ని స ధ ప మ మ గ మ గ మ |

రి స ╲ నీ నీ స ధా ధా | ధా నీ సా రి గా |

మా . ⁄ ప రి గ రి గ రీ సా ||

రి గి మ ప ధి ని] మేళము 22 : శ్రీరాగము [వేద భూ. చక్రము

(జన్యము భాషాంగము) 3 : హుశాని

లక్షణశ్లోకము

వెంకటమఖి : హుశాని రాగస్సంపూర్ణాస్సగ్రహస్సార్వకాలికః.

మూర్ఛన :- { ఆరోహణము : స రి ♭ గ మా ప ధ ♭ ని సా ,
అవరోహణము : ♭ ని ధ ప మా ♭ గ రి స . }

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము ; రక్తిరాగము ; ఎల్లప్పుడును గానము సేయఁదగును.

ఈ హుశాని రాగ మూర్ఛనారోహణావరోహణములఁ గల దీర్ఘములైన మధ్యమ స్వరములును అవరోహణమున మొట్టమొదటకనియున్న నిషాదమును రంజనమునిచ్చెడి జీవస్వర న్యాసస్వరములు.

ఆరోహణావరోహణములందు మధ్యమ స్వరములే దీర్ఘములై కనియుండుటవల్ల మిక్కిలి రంజనముల గలిగించు స్వరము మధ్యమమేయని తాత్పర్యము.

ప్ర యో గ ము లు

సా రి గ మ ప ↘ మా , మా ప ↗ నీ ధా ప ప మా , ప ↗ స నీ ధ ని స ↘

నీ ధ ప మా , ↗ నీ ధా ప ↘ మా , ప ని ధ ని సా స ని ధ ప మా .

ని ధ ని స ని ధ ప మా , ప మ గ రి సా , ని రీ రీ రీ రి గ మ ప మా ప మ

గ రి సా .

శుద్ధ ధైవత ప్రయోగములు: మా ♭ ధ ప మా గ రి సా , ప ↘ మా పా ♭ ధ ప మా గ రి సా . ప ♭ ధ ↘ మా , ప మా ♭ ధ ప మ గ రి సా — ఈ ప్రయోగములు దప్ప తక్కిన ప్రయోగములుగల ధైవతములు పంచశ్రుతి ధైవతములే.

ఇదిగాక, నవీనులు, స నీ ♭ ధ ప , ప ♭ ధ ని ప ♭ ధ ప , మా ↗ ని ♭ ధా ప , ప ♭ ధ ని ♭ ధ ప — వీనిలోగల ధైవతములను శుద్ధములుగా బట్టుచున్నారు.

లక్ష్యగీతము - ఝంపతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

స సా | గ రి గ మ ప మ ప గ రి గ |
అ రె | మ్మ ట సి మ అ న స ఖ్య ం గ |

గ రి రి స ని ధ ని సా | గ రి మ గ రి సం ; , |
వి హం ం గ తు ర ం గా | ద ఇ త్య ఖ ం గా |

గ రి గ మ ప మ ప గ రి రి | మ గ రి గ రి సా ని ధ ని |
ని ఇల ని ఖ అ అ అ ం గ | ళ ం త వ ం ౯ త్తు ం గ |

సా ని ధ ప మా గ రి స |
శా ర్ఙ ధ ర చం ం ం గ |

అంతరి :

పా ; ప ని ధ ధ ప మ | గా గా రి రి స రి గ మ |
గం గ జ వ క ఘు ట | జం ం గ న అ . . య |

గ రి సా ; , |
క అ అ |

ఆవద :

స సా | పా పా ప ని ధ ధ ప మ |
అ రె | చౌ దం త అ అ రో ఒ హ |

పా పే మా గే రి గే మా | సా ని ధ ని స ని ధ ప మ |
రా వు వం ది త మ హో | ఆ అ అ ను భ అ . . వ |

ని ధ ని సా సా ; , | మే గే రి గే రి సా ని సా |
దె ఎ వ దే వా | అ ఇ య అ ఇ య త్రి హై |

గే రి గే మే ను పే మే మా , | నీ ధే నీ సా నీ ధే ధే పే మే |
య ఇ య ఆ ఇ య ఇ యా | అ రె వి భీ ష ం ం . ణ |

గే రి గే మా గే రి గే రి సే | సా ని ధ ప మా గ రి స ||
వ ం చు నీ పు భ య క అ | వే రి మ అ ఖి ళ య న ||

పా ; ప ని ధ ధ ప మ | గా గా రి రి సే రి గే మే
గ ం గ జ న క భు ఉ | జ ం గ న అ . . య

గే రి సా ; . ||
క అ అ

ఉమాతిలక - ప్రబంధము _ ఏకతాళము _ వెంకటమఖి

స స ని ని ధ ధ ప మ | ని ధ ని స సా ; | రి ని స ని ధ ప మ |

ప మ మా గ రి సా | స పా ప ప ని ధ మ | స సా స రి రి మా |

మ గ రి స రి ని సా | సా ; ; ; ||

ని ధ ని స స స స స | మ గ రి గ రి స రి రి | ని ధ ని స ని ని ధా |
తొ ద్గి ద త్త ధి కి త క | ధ ళ ం ధ ళ ం ధి మి | ఝు ం త్త రి ఝు ం దా |

మ మ గ రి గ గ రి స | పా పా ప ద ప మ | మా గ మ గ గ రీ |
ద్గి ద్గి దా ం ద్గి ద్గి దా ం | తే న త్తె న తె న | తే న తె న తె నం |

ని ధ నీ స స స స | మా గ మ గ గ రీ | ప ప ప ప ప ధ ప మ |
తె ఎ వ త్తె న తె స | తే న తె ం న ం | ద శ ర ధ ర అ అ మ |

మ ప మ ప గ మ గ రి | రీ మ ప ప ధ ప మ |
ద ను జ వి ర అ అ మ | గో వి ం ద అ ధ్వ రి |

మా గ మ గ రి గ మ | గ మ గ మ గ రి సా |
వెం క ట మ ఖ ర చి | ఇ ం ం ం న అ త్రై |

మ గ రీ గ రి నీ | స సా స సా స స |
ఉ మ ఆ తి ల క | ప్ర బ ం ధు పా శి జై |

స రి గ మ ప ధ ని స | ని ధ ప ప ధ ప మ గ |
ద శ అ అ అ అ న న | స ం హా ర వి రు ద ధు |

రి స ని స ||
ర ం ధ రు ||

స స ని ని ధ ధ ప మ | ని ధ ని స సా ; ||

కీర్తనము 1 - ఝంపతాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

శ్రీ కాళహస్తీశ శ్రితజనావన.

పల్లవి :

రి / గా మ ప గ	మ పా మ గ రి స ‖
శ్రీ కా ళ హ	స్తీ శ ‖
ని స రి గ రి రి గ	మ ప ప మ ‖
శ్రి త జ నా వ న	స మీ ‖
పా ధ ని స స ని ని ధ ధ పా మ	/ ప మ గ రి స ‖
రా కా ర మా ం	పా హి ‖
రి స ని స రి / గ గ రి / గ గ రి	మ రి గ రి స ని ‖
రా జ మౌ ళే	ఎ ఎ . . హి ఇ ‖
రి గా మ ప గ	మ పా మ గ రి స ‖
శ్రీ కా ళ హ	స్తీ శ ‖
పా ధ ని స స ని ని ధ ధ పా మ	/ ప మ గ రి స ‖
రా కా ర మా ం	పా హి ‖

రి స ని స రి / గ గ రి / గ గ రి | పా , ||
గా జ హౌ ళి | ఎ . ||

అనుపల్లవి:

పా మ / ప మ గ రి స ని స | రి గ గ రి రి , ||
పా కా రి వి ధి | హా రి ||

/ గ రి గ మ ప ధ ని ని ధ ధ | ప \ మ మ ||
ప్రా ణ మ య కో . | శా ని ||

మ ని ని ధ ధ సి స రి రి గ రి స | ని ధ ప \ మ మ ||
లా కా శ భూ | మి స లి ||

ప ధ ని స ని ధ స / ధ స మ గ | / స మ గ రి స ని ||
లా గ్ని ప్ర కా శ శి వ ||

శ్రీరా॥

చరణము:

రి రి స ని సా | / గ రి గ ||
జ్ఞా న ప్ర సూ | నాం బి ||

/ ప మా ప ధ మా \ గా | గ రి రి స ||
కా ప తే థ | క్లా ఖి ||

స ని స రి రి ని స రి గా , | రీ , ||
మా న ద ఊ ణ | కై ||

గ రి గ ప మా పా | ధ ప ధ మ మ ||
లా స వా సా | బీ ష్ట ||

పా మ ని ధ ని సं | రీ సं ||
దా న చ తు ర క | రా బ్జ ||

రీ రి గ రి స సं ని ధ | ప ప మా ||
దీ న క రు ణా | ని ధే ||

పా సं ని ధ ప మ | ప ధ పా ||
సూ న శ ర సూ | ద నే ||

మ గ మ ధ ప మ గ రి | రి ని సా ||
జ్ఞా (శా?) న భ వ ప శు | ప తే ||

స ని రి ని గ రి గ మా ప మా ని ధ | ని సं ని సా సं ||
జ్ఞా న గు రు గు హ స చ్చి దా నం | ద మ య మూ ర్తె ||

రీ ని సా ని ధ పా మ పా మ గ మ | ప గ మ గ రి స ||
హీ న జా తి కి రా త కీ న పూ | జి త కీ ర్తె ||

శ్రీకాళ ॥

2 స్వరజతి – రూపకతాళము – ఆదిప్పయ్య

ఏమంధయానరా :ాసామినీ

పల్లవి:

ప	ప ని ధ మ	ప	, స	
ఏ	మంద	యా	న	
ని	సా రి స ని ధ ప	మ గ మ ప	, మ గ గ స	‖
రా	ఆ . నా	సా	మి . నీ	‖
ప	ప ప మ	ప	ప ⁄ ని ధ ని	‖
ఏ	మంద	యా	అ . న	‖
స	రి స ని ధ ప	మ ⁄ ♭ ధ ప	ప మ గ రి స	
రా	అ నా	సా	అ . మినీ	
రి	⁄ గ మ	గ	మ ప మ గ రి	‖
కే	మందు	బె	ట్టి . . ను	‖
స	, ని స	రి గ	మ రి గ స	‖
రా	నా	సా	మి నీ	‖

రి | ⁄ గ మ గ మ ప | , ప మ గ | ప మ గ రి ||
కే | మం దు . | ఉ బె | ట్టై ను ||

స | ; ; ||
రా | ||

అనుపల్లవి :

1 ప | , ⁄ స ని ని ధ | ప | ప ♭ ధ ధ ప ప మ ||
కా | మి | నీ | జ న ||

, ప | ⁄ ని ధ | ని సః | ని సః రిః సః ||
చి | త్త | చో | ఽ రా ||

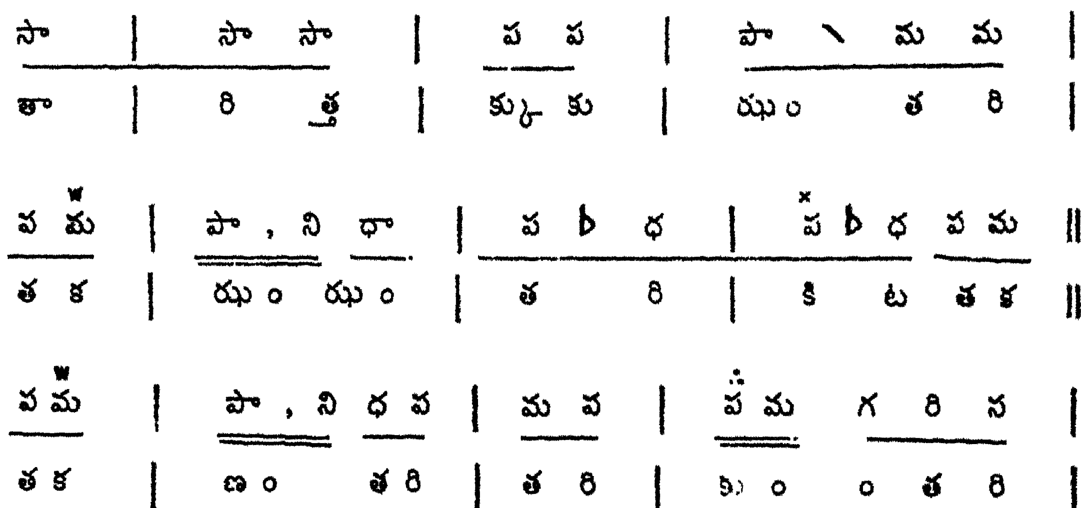
2 మ ప | , స ని ధ | ప | ప ♭ ధ ధ ప ప మ ||
కా మి | నీ | జ న ||

. ప | ⁄ ని ధ | ని సః | ని సః రిః సః ||
చి | త్త | చో | ఽ రా ||

. స ని | ధ ని సః | రిః | సః రిః గ రిః |
ఘు | ను డా | ప్ర | తా ప |

స	ని స రీ స	ని ని	సా రీ సి ని ధ ప మ	||
సిం	ం వాం	వ	ఏ . . . రాం	||
, ధ	/ ని స	రీ	స రీ గ రీ	||
ప్రే	మ	మీ	ర గ	||
ని స	ని స రీ స	సీ	సా రీ స ని ధ ప మ	||
న ం	ం ం స్ను	చే	. . . ర	||
ప ప	స స \	మ	ప ధ ని ధ	||
పి లి	చి తే	రా	వే మి	||
ప	మ ప మ గ రి	స రి	ప మ గ రి స	||
నీ	కి ది	షే	. . . . ర	|

జతి :



గ రి | ⁄ గా మ ప | ♭ ధ మ | పా ; ||
త క | ధీ ను త | ద్రి మి | ధో ం ||

స్వరము :

ప ప | ప ప స స | స స | ని ధ ని స. ||
⁄ గ రి | , సా ని | స ⁄ రి | ని ధ ప మ ||

జతి :

నీ ని ధ | నీ స ని స స స స | స గ రి రి | స స స స మ ప ♭ ధ ప |
తాహత | ఝుంతరి కి ట త క | త క త క | ది గి ది గి త క ద్రి మి |

సా | సా మ ప నీ | నీ ధా ప | ప మ మ గ గ రి సా ||
ధో ం | ం త క ధి | ద్ద ళాంగు | త క త ధిం గి ణ థోం ||

ఎత్తుగడ :

రి | ; రి | ; | రి ; |
ఔ | రా | | రా |

రి | గా మా | ప ⁄ మ | , గ రి ని |
ఔ | గా యు | మ జే | మి య ల |

స రి | , గా మ | ప మ | గ రి గ రి |
స రో | జా క్షి | వ ల | లం ద గి లి |

సా | ; ని స | రి గ | మ గ రి ని ||
నా | నె న | న మ | ఱ వి వి వి || ఔరౌరా

1 రి గ | మ పా మ | గ రి | రి ;
చి లు | త నం టి | ము ది | లు

రి | పా మా | గ రి | మ గ రి ని ||
; | ని ష్న | వ ల | చి లి గ ద || ఔరౌరా

2 గ రి | స నీ స | ని స | రి గ మ ప |
అ ద్ది | ర సా మి | తె గు | వ గ ని దే |

, మ | గ రి ప మ | గ రి | మ గ రి ని ||
మి | ము ను చె లి | ము ని | ద ల ను పు || ఔరౌరా

3 మా | ప మ ప | గ రి | గ పా , |
ని | న్ను గా ని | మును | ల సే |

రీ | గ మా ప | ధ ప | మా ; ||
జూ | డ లే ను | గను ను | ను ||

/ పా | , / నిధప | \ మా | , / ధపమ |
న | మ్మికలు | కొ | మ్మనుచు |

గరి | , గా మ | పమ | , గరిని ||
మనం | భా ర | నొసం | గితివి || భారా

4 పా | ; సా | ; | సా ; |
ఏ | మే | | మో |

\ నీ | ధా ని స | \ నీ | ధా పమ |
లా | లింపుచు | తే | లింపుచు |

పా | , / నీ ధ | / నీ | స రి \ నీ |
నీ | మేను | నీ | దని చా |

సా | పా సా | సా | ; ; ||
లా | . ఆ | ; | ఆ ||

మా | ప / నీ ధ | / నీ | స రి స \ నీ |
నా | ట నుండి | నీ | సరి లే |

రి స | , ని స \ ని | , ధ | , ప మా ||
రటం | చు స రో | జా | క్ష నీ ||

ప ధ | ని సా స | ప / ధ | మ పా ప |
స ర | స జే రి | చ ను | వు షి రి |

గ రి	, గా మ	ప ⟍ మ	, గ రి ని	‖	
మ ఱిం	గూ ఁ	న ఁం	చ క ె	‖	ఝాఁరాఁఁ

3 పదము - త్రిపుట తాళము - క్షేత్రజ్ఞులు

అలిగితే భాగ్యమాయ

పల్లవి :

, ని ధ	⟋ ని	సా	సా ,	గ రి	రి స	‖
అ లి	గి	తే	.	వా	. .	‖
ని ధా	ని	సా	సా ,	పా	మా	‖
డ లి	గి	తే	.	భా	గ్యా	‖
ప ధ నీ ,	ధా	పా	మ ⟋ ♭ ధ ప పే మ	గ రి	స రి గ రి	‖
మా	య	మ	రే	మి	వా	‖
రి స ని ధ	నీ	సా	సా ,	పా	వ మా	‖
అ డ లి	గి	తే	. .	భా	గ్యా	‖

---

* ఈ పై స్వరజతి స్వరములను సాహిత్యమును ఆంధ్ర కవిత్వములలో సమర్థతగల మెరట్టూరి వెంకట్రామశాస్త్రిలు జేసినట్లు జెప్పుచున్నారు.

ప పా , ని | ని ధా | పా | మ పా , మ గ | రీ | స రి గ రి ||
మా | య | మ | రే | మి | వా ||

రి స ని ధ | ⁄ నీ | సా | సా , | పా | మా ||
అ డ లి | గి | తే | . | భా | గ్య ||

ప సా | రి స ని ధ | పా , మ | మ ధ ప ప మ | గ రి | ⁄ గ రీ స ||
మా | య | మ | జే | మి | నా ||

ని ధా | ⁄ నీ | సా | సా , | సా | మా ||
డ లి | గి | తే | ఎ | భా | గ్య ||

ప ధ ని స రి స | స ని ధ | ప మ | ప ధ ని ప ధ ప | మా | ప మ గ రి ||
మా | య | మ | జే . . | మి | వా . . ||

స ని ధ | నీ | సా ||
. డ లి | గి | తే ||

అనుపల్లవి :

, ప ప | సా | రి స ని | ధ పా | ⁄ మా | మా ||
త లి | రు | బో | ణి రో | వా | ని ||

ప ధనీ , | ధా | పా | మ ♭ ధపపమ | గ రి | సరిగరి ||
దం | డిం | చ | గ ల | వా | వా ||
రి స | ని ధ ॥
అ డ లి గి తే ॥

చరణములు :

, స స | సా | సా | పా , | ╲ మా ం , మా ం ||
1 అ ర | సొం | పు | నూ అ | ట ||
2 బా | ధ | తే | ప రి | క ||
3 బా | ల | ప్రా | యమున | నం | టి ||

మ పా | ప ╱ ని | ధ ని | స సా రి స ని | ధ ప | ప మ ||
1 లా అ | డే | వా | రి గ | కి | గే ||
2 నే ఏ | ల | నా | తో ఒ | పొ | దు ||
3 భ్ర మ | యిం | చి | న ం ం | ప్ల | వా ||

, మ ╱ ని | ధా | పా | మ పా , మ గ | రి | సా ||
1 త రు | ణి | రో | మం ం | ం | చి ||
2 చా | లు | గా | బో | ఓ | లు ||
3 డే | లి | న | సు | ఉ | ద్దు ||

	, గా	రి	గా	మ పా , మ	మా	;	॥
1	దా	న	న	య్యే . .	నా	;	॥
2	సం	త	స	మా	య	;	॥
3	లెం	న్నె	నో్న	గ ల	వు	;	॥

	, ప ప	/ నీ	ధా	సీ ,	సా	సా	॥
1	స ర	స	కు	రా	డా	యె	॥
2	నీ (ఈ?)	లా	గు	నే	వా	ని	॥
3	చా	ల	నా	తో	బా	అ	॥

	, ని ధ	సీ	సా	రి స ని ధ	ప \ మ	మా	॥
1	స కి	య	రో	నా	మో	ము	॥
2	కి త	వు	గా	ఆ	దే	మో	॥
3	స లు	చే	సి	నా	డే	మో	॥

	ప ప	సా	సా	ని ధా	ప \ మ	మా	॥
1	తి రి	గి	జూ	డ	డే	మో	॥
2	నీ	ల	వే	ణి రో	నా	టి	॥
3	బా	ల	రో	ము	వ్వ	గో	॥

ప ధ సీ | ధం | పా | మ మ మ | గ రి | స ం గ రి ॥ ం స ని ధ ॥

1 దే | పు | డు | నా౯ | డే | వా ॥ అ ల డ లి

2 నె న | రం | డు | క లే | క | వా ॥ అ ల డ లి

3 పా | | లు | శి ష్యు | డు | వా ॥ అ ల డ లి

4 పదము - ఆదితాళము - క్షేత్రజ్ఞులు

తెలిసె నీ నెవరు లేని జాడలు

పల్లవి:

ప ధ ని సా , స ని ధ ప | మ ప ధ ని ధ ప | ప మ గ రి గ మ ప ॥

తె లి సె నీ నె న | రు లే ని | జా డ లు ॥

శ్రీ మువ్వ గోపాలుని పరమానుగ్రహమువలన శృంగారములోలుని సంపదను, పలుకులకుఁదగిన వర్ణ మెట్టులును గల లెక్కలేని పదసాహిత్యములుఁ జేసి క్షేత్రజ్ఞుడని ప్రఖ్యాతి జెందిన ఈ మహాపురుషుని పదములవలె నితనికి మునుపును, వెనుకను గలుగ నేరవని నిశ్చయముగా సరస కవితాధోరణిగలవారు చెప్పుచున్నారు.

2　ప ధ ని సా , స ని స | రి స రి స ని ధ ప | మా గ రి రి గ స ||
తె లి సె నీ　వె　వ | రు తే　　ని | జా　　డ లు ||

, రి గ మ ప ధ ప మ గ రి స రి | మ రి గ రి | సా ; ||
తే ట తె　　ల్ల　　ము | గ　　ను | ఊ ||

అ ను ప ల్ల వి :

, ప ప స స ని ధ ప ని ధ మ | . ప ని ధ | ని స ని స స ||
వ ల దు ని　లు పు యీ　| మా ట ల | కే　ఏ మి ||

, స ని స రీ , స రి స ని ధ పమ | పా ధ నీ , ధ ప | మ ప మ గ రి గ మ ప ||
వ　　చ్చె ము　వ్వగో | పా　　ల | సా　　అ మి ||

తెలిసె నీవెవరు ॥

చ ర ణ ము లు :

, రి రి రి గ రి గ రి గ రి గ గ రి | , రి గా మ ప | ప మ గ రి స ||
1　మన సుక లి గి　తే　| ది న మొ క | సా　　రి ||
2　ఊ ౦ దా　　. క | పో　యి వ | చ్చే　న ని ||
3　ఖూ ః ః ము ః డ　తే　| దా　న ను | మె　　చ్చి ||

, గ రి గ / ప మ మ ప మ ప ధా , | ప \ మా , | ని ప ప మా ||

1 మా యి ం టి కి గా | వా | యె ం తో ||

2 యా ర కే య స తే | గా | గ్గు ||

3 కూ ర మి తో సీ | షు | ౘు పు ||

, ప ప స స ని ధ ప మా | ప ధ నీ , ధ ప | మ గ మ పం మ గ రి స ||

1 చ న పు మీ ర లం | లి ం ది | ము . ద్దు . డి ||

2 దా రు ది న మ లు | దు ళ | మో ము క ||

3 డా డ కం డ కే | ప . ప మం | ద ల ౘు క ||

, స రి గ మ ప ధ ప మ గ రి స రి / గ రి | గ రి సా | ; ; ||

1 స ర స ను ం చు కో | వా | ; ; ||

2 సా రి జా స లా | గా | ; ; ||

3 యం త రం ం గ మీ | షు | ; ; ||

, ప ప / ని ధ ని స స ని ధ ప మ | , మ ప / ని ధ | ని స ని స స ||

1 త ని వి దీ ర లం | లి ం ది | క . ప్పు ర ||

2 వా రి జా ఓ హి త | షై తే | నే మి నా ||

3 తో డు జా య లే | స ని జ తి | పా లి ం ||

, ని ధ ని స రి సా | సా , ని | ధ ప మా ||

1 తా వి మ డు పు శ్రీ | వా | యీ ||

2 పే రు ద ల చ నీ | దా | కం ||

3 వే డ వ ల ద నే | వు | నా ||

, మ ని ధ ని స ని స స | , ని స రి స | స రి స ని ధ ప/మ మ ||

1 త ను వు నీ ద ని | న . మ్మి క | జే సి న ||

2 నీ్న రు ని ం చి ద య | మ ర వ కు | మ న్న ది ||

3 యీ డు వా రు య్యె క | స క్కె ము | లా డు ట ||

, ప స స స రి స ని ధ ప మ | పా ధ నీ , ధ ప ధ ప | మ గ రి గ మ ప ||

1 త చ్చ న తే గా | వా అ అ క్కొ ం | చ అ కా డ . వ ||

2 నీతో ఒ నే గా | దా అ మ రి | యా ద ||

3 కింత జే సి నా | వు ఉ . మం | చి వా డ వు ||

తెలిసె నీ ॥

సంచారి - మత్స్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

రి గా గ మా పా గ | మా గ రి స మ గ రి సా |

ని స రి గ మ ప \ మా గ రి | ప మ గ రి మ గ గ రి రి స |

రి గా మా పా \ మా | స ని ధ పా మ ♭ ధ పా మ |

పా మ గ మ / ప గ రి రి స | ని స రి గ మ పా మ గ రి |

పా \ మా గ రి మ గ రి స | పా , / ని ధ ని \ మా , ♭ ధ |

ప మ గ రి రి గా మ గ రి | పా ని స మ ప \ పా మా |

ప \ మా గ రి మ \ గా రి | గా / ప మ గా రి సా |

రి \ ధ సా ప మా మ పా | ప / నీ ని ధా ప ప \ మా ప ధ |

ని స ని ధ పా ♭ ధ పా మ | / ♭ ధ ప మ గ రి / ప మ గ రి స |

స స / ప ప / స నీ ని ధా ప మ | ప ధ గ స ని ధ పా \ మా |

ప సా ని ధ ప \ మా మా | ప ధ ని స రి స ని ధ ప మ, |

ప ధ ని ప / నీ ధ ప \ మా | ప సా స \ మ పా ప గ రి |

గ మా మ గ రి / గ రి సా | సా ప \ మా ప / నీ ధా |

ప మ పా ని ధా ని స రి | సా ＼ నీ ధా పా మా |

ప ధ ని సా స ని ధ ప మ | , గ రి ప మ గ రి సా |

సా సా ప ／ ని ధా ని స | గ రి సా ／ రి స ని ధ ప మ |

ప సా స ప మా ప మా ప ／ ని | ధా ప మ స ని ధ ప మ గ |

రి ／ ప మ గ రి ／ గ రి సా | ని స రి గ మ ప ＼ మా ప ధ |

ని స రి రి ని స ／ గ రి సా | రి స ＼ నీ ధా ప మ గ రి |

పా మ గ రి మ గ రి సా | రి స ని స రి రి ／ గ రి |

గ మ మా ప మ మ గ రి | ప ＼ మా గ రి గ రి సా ||

రి గి మ ప ధి ని] మేళము 22 : శ్రీరాగము [వేద. భూ. చక్రము

జన్యము (భాషాంగము) 4 : బృందావని

లక్షణశ్లోకము

ప్రకటమశ్చ : బృందావనీ సంపూర్ణ ప్రవర్తిత వర్జితా

మూర్ఛన :- ఆరోహణము : రి మ ప ని సా

అవరోహణము : ని స ప మ రి స .

లక్షణవివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము ; షాడవము ; గాంధార ధైవత వర్జము ; షడ్జ గ్రహము ; దేశీయము ; రక్తిరాగము, ఎల్లప్పుడును గానము చేయదగును.

ఈ బృందావనిని బృందావన సారంగయని సంప్రదాయజ్ఞులు పాడుచున్నారు ఈ బృందావనీ మూర్ఛనారోహణమున ఆధారస్వరమైన షడ్జము నెత్తక మొట్టమొదట ఋషభము నెత్తి నిషాదము దీర్ఘముగను అవరోహణమున నిషాదము మొదటనెత్తి ఋషభము దీర్ఘముగను

గనిపించియుండుటవలన ఈ రాగమునకు ఋషభ నిషాదములే రంజనములనిచ్చి జీవస్వర న్యాస స్వరములని పూర్వాచార్యుల అభిప్రాయము. జీవస్వర న్యాసస్వర ప్రయోగములు స్పష్టములే. గీతమందు పఠింపకనుండినను ఈ రాగమునకు స్వల్పగాంధారము గలదని సంప్రదాయజ్ఞుల సమ్మతము.

ఎటులనిన: రీ / గ̆ రి స , సా / గ రి స — పైఁ జెప్పిన ప్రయోగములును గాంధార ప్రయోగములును గీతకీర్తన సంచారులవలన స్పష్టమౌను.

లక్ష్యగీతము - త్రిపుటతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

రి మ̇ ప̇ | సి̇ ప̇ మ̇ రి మ̇ ప̇ | రీ̇ సా̇ ప̇ మ̇ | రీ̇ సా̇ , రి̇ రి̇ |
అం బ ర | కే శ శ ం ం భు | రే ఏ హా ర | రే ఎ క ర |

స̇ ని స̇ ని ప మ ప | సా̇ ని ప మ రీ | మ పా̇ ని ప మ రి | మ రీ సా ; |
క లి త క భ అ ల | శూ ల ధ ర రే | గ జా సు ర హా ర | రె ఎ ఎ |

గి రి మ పా మ స | ని ని ని సా̇ ని స̇ | సి̇ స̇ రి̇ మ̇ రి̇ స̇ | స̇ ని ని ని ని ని ని |
క మ ల సం భ వ | న త ప దాం బు జ | దా న వ అ అం | త క రె సు ర జ న |

స̇ ని స̇ స̇ ని ప ప | ని ని ప ప మ రి స | సా̇ స̇ |
ప అ ల న అ ప టు | ప్ర మ ధ అ అ ధి ప | రే రె |

జావడ :

రి మ పా | ప మా ప రి మా పా | స ని ప ప మ రి స | సా మ రి మ రి |
పురం | . . న గా న్రుత | త . ర త్ర . . | రే రె మ ధుసూ |

స ని స రి మ రి మ | మ ప ప మా ; | పా ప ప మ రి | రి స ని సా ; |
దం న ను . . న | నం త గు ణ | ప ధి ప గు ం | క ు అ రే |

రి మ రి మ ప ని | ప మ ప ని ప రి | రి రి మ ప పని స | సా సా |
ఐ య వి య . య | ు . య ప ఉుఇ | అ . . . . . అ | రే |

ప మ ప స ని ప మ | మ రి స ని స రి | రి రి స ని స రి | సా ని ప మ రి మ |
త్యా గ రా . జ | మహా నా . . జ | రా జ శే ఎ ఖ ర | దే వ మ హా అ అ |

రి స రి మ ప ని | సా స ||
దే వ దే ఎ . వ | రే రె ||

రి మ ప | సి ప మ రి మ ప | రి , సా ప మ | రి , సా ; ||
అం బ ర | కే శ శ ం ం భు | రే ప హా ర | రే ఏ ||

కీర్తనము 1 - రూపకతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

సౌందరరాజ మాశ్రయే

పల్లవి;

రి | గ రి స ప ని ప ని స | ధ ని | ధ ధ ని స ని | సా | ; ప ని స ||
సౌం | ద ర రా | అ అ | జ మా శ్ర | యే | గ జ ||

రీ | ⁄ మా పని | ⁄ సా | నిసనిపమపస | నిప | పమరిసరిమపరి ||
బృం | దా వన | సా | రం గవ | రద | రా జం . . ||

2 సా | సనినిపమమ | రిమ | రిరిమపనిపమరిరిమ | రీ | సా ; ||
సౌం | దర రా అ అ | అఅ | జమా శ్రీ | యే | . ||

అనుపల్లవి :

రి మ ⁄ | రి మ మ రి మ | ప ప | మ ప ని ప ని ని మ ప ||
నం | ం ధ న ం ం | ద న | రా జ ం ం ||

, మ | ప ని ని మ ప | స ని ని | స ని సా ||
నా | గ ప | త్త న | రా జం ||

, ⁄ ని | ని స రి మ రి స | ని ప | ⁄ సి స ని స రి , ||
సుం | ద రీ ర | మా | రా జ ం ||

సా , రి స | ని ప ని స ని | ప మ | రి ప మ గి మ రి స ||
సు ర | వి ను త మ | హి | రా జం ||

పా పా | ప స ని ప మ రి మ ప || రి ⁄ మ రి స | ని స రి మ రి మ పా ||
మంద | స్మిత పల్లవాంబుజం || మం ద ర | ధ ర క రాం బు జం ||

| మా ప ని | స రి స ని పా ని స రి || సా ని ప | స ని ప మ రి మ ప రి ||
| స ం ద క | [illegible] ఖ [illegible] || [illegible] | [illegible] ||

సా | స ని ని ప ప మ ప మ ప | గ మ | [illegible] | ప మ [illegible] | రి | సా ; ||
సౌ | ద ద [illegible] ||

చరణము :

, రి | మ ప మ గ రి గ రి | మ ప మ | రి ప మ రి మ రి ||
శం | బ ర సై ఇ | ఇ రి | ఇ న క ||

, రి మ | రి స స స్ని | గ మ | రి మ మ పా ||
స ం | [illegible] త శు క | శో | న క ||

పా | మ రి స | , ని | ప స మ ప ||
అం | బ రీ షా | ది | వి ది త ||

ప ప మ | ప స , ప మ పా , ప మ | [illegible] | స్ని సా ||
ఆ నా | ట గు ు | గు [illegible] | [illegible] ||

ని స ని స రి | రి స రి స రి మ మ | రి మ రి మ ప | ప స మ ప ||
అం | బు జా స | నా అ | ద [illegible] తం ||

, ప రి | సా స రి ↘ నీ , | ని ↘ ప | , ↗ ని ↘ మ ప ||
అ మ | రే శా | ది సం | ను తం ||

, మ ప | స ↗ ని స రీ | గ రి స | ని రి సా ||
అం | బు ధి గ | ర్వ . ని | గ్ర హం ||

స ↗ రి ని ↗ స | ప ↗ ని మ ప మ రి ↗ ప మ | రి స | ని స ని రి స ||
అ న్య | త జ డ | దుః | ఖా ప హం ||

పా ప మ | రి ↗ మ రి స రీ పా | రీ మా | రి మ రి మ పా ని స ||
కం బు వి | డం బ న కం ఠం | ఖం డీ | కృ త ద శ కం ఠం ||

రీ ↗ గ రి | స ని పా ని స రీ | స ని పా | మ రి ని స రి మ ప రి || సా
తుంబురు | ను త శ్రీ కం ఠం | దు రి తా | ప హ వై కుం ఠం || సౌం

సా | స ని ని ప ప మ ప మ ప | రి మ | రి రి మ ప ని ప మ రి రి మ | రీ | సా ;
సౌం | ద ర రా | | జ న గ్ర | శ్రీ | యే |

కీర్తనము 2 _ ఆదితాళము - రచన మైసూరు మహారాజులు

కమలాసనాది వందిత

పల్లవి:

ని ధ / నీ స రి రి ని స | , ని సా గ మ | పా / ని ||
క మ లా స నా | ది గి త | పా దః ||

స ని స రీ , స స స గం , , మగ రి / మగరి స ప/గ | /ని పా \ గ | రి స సని స రి ||
కా రి కే సు దే | వా గ | ఖగ వాహ ||
కమలాసనాది ||

అనుపల్లవి:

, రి మ ప / ని సా రీ | రి / స రి గ ప | ప గ సా ; , ని ని ప ని ప మ ||
వి మ ల ని జాంతః | క ర ణా | న దో ||

రి మ \ రి మ ప ని స రీ , స | ; స ని స ను | గ స మ గ మ గ స ||
వి శా ల సు గు ణ సా | ణా . . . | త్కా రో ||

మ రి మ పా ని స రి / గ రి సనిపనిస | పా;సరి సి నిసనిస | నిప నిపమ రి పమ రిస ||
గ మ న వే గ వి ఖ త్కురం గాధూఢో | గాం ం ఛీర్యా ని | శౌ ర్య ధు రీ ణః ||
కమలాసనాది ||

చరణము :

, రి రి మా మ రి మ ప | ప మ ప నీ , ప మ రి | ప మ రి మ రి స ||
న వ మా ణి క్య | స దృ శ గా | . . . త్రో ||

, రి ప మ రి రి స స స రి | ↘ ని స రి మ | ప మ రి మ రి స ||
నా గ కం క ణ హా | ర ధ ర | పు . త్రో . ||

, రి మ పా ↗ ని ని ↗ సా | , ని స ని ప మ | రి ప మ రి మ రి స ||
భు వ న త్రయ సం | మో్హ . హ న | గా . . . . నో ||

, ని ధ ↗ నీ స రి స | , రి మ ప నీ , ప మ | రి ప మ రి మ రి స ||
భో గి శా యి హి త | భా గి | నే యో ||

మ రి మ పా , పా పా ప ప ని మ పా | ↘ మా పా ↗ ని ↘ మా ప | ని సా ని సా ; ||
భ వ క టా . క్ష శ్రీ గురునా . థో | భా గ్య ప్ర మేయ | ఫ ల ప్ర దో ||

ప రి రి రి ↗ మ రి ; స ని ప ని సా | ని రి స స ని ప ని స | ని ప మా రి ↗ మ రి స ||
న వ శ క్తి సు తా గ్ర జ ధీ రో | నా గ రా జ విను | త మ హా దే . . వ ||

స్వరము :

సా ని ప రి ని పా ; ని స రి మ ↘ రీ | ; మ ప ని స ↘ నీ | , ప మ ప రీరిస ||
[illegible] రి [illegible] రి పా మ నీ ప | సా ↗ గ రి స సా | ని ప పా మ రి స ||

కమలాసనా

సంచారి మిశ్రతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

రి మ స / గ రి | [illegible] మ రి రి | స మ స [illegible] స | ని [illegible] \ రి సా |

రి మ ప \ రి మ గ | ని స [illegible] \ సా మ గ | పా మ [illegible] మ గ | / ని ని స స మ \ రి |

ప \ మా రి స / గ రి | సా ని రి సా | సా / [illegible] మ రి | మ పా / ని స మ రి |

పా మ \ రి గ | స \ [illegible] ని సా | స / [illegible] \ పా [illegible] | స / మ స \ [illegible] పా |

మ \ రి సా రి గ | ని \ పా [illegible] ని సా | స ని [illegible] ని | ని ని ని [illegible] |

నీ / గ రి ని సా | స / ని స స స | స [illegible] స పా | / [illegible] స / ని ప మ రి |

ప మ రి / ప మ గ స | రి మ [illegible] స | ప మ ప [illegible] | ని [illegible] / స మ [illegible] ని |

సా , ప మ ప స | స ని స మ రి స | ని స స / [illegible] మ | / ని స స / స రి సా |

రి స ని ప స నీ | ప మ ర / మ మ గ స | ని సా [illegible] మా [illegible] | ని సా / మ రి స |

సా ని పా మ రి | ప \ మా రి సా | ని \ పా [illegible] నీ | సా ; ; , ||

రి గి మ ప ధి ని] మేళము 22 : శ్రీరాగము [వేద భూ. చక్రము

జన్యము (భాషాంగము) 5. సైంధవి

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : సైంధవీ సగ్రహాపూర్ణా ఆరోహేతు ధవక్రితా

మూర్ఛన :-
ఆరోహణము : సా రి ♭ గ మ ప ♭ ని ధ ని స
అవరోహణము : స ♭ ని ధ ప మ ♭ గ రి స

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము; సంపూర్ణము; ఆరోహణమున ధైవత వక్రము; షడ్జగ్రహము; రక్తిరాగము; ఎల్లప్పుడును గానముసేయఁదగును.

ఈ సైంధవీరాగమునకు ఋషభగాంధార నిషాదములు మిగుల రంజనముల గలిగించెడి జీవస్వరన్యాసస్వరములు; సా ♭ ధ ప, మా ♭ ధ ప మ, పా ♭ ధ ప మ గా, ♭ ధ ప మ గ రీ సా ఈ ప్రయోగములుగాక, దక్కిన ప్రయోగములలో శుద్ధధైవతములు రావు. స గ రి మ గా రీ, స ని ధ ప సీ సా, సీ ధా నీ సా, మ ప గ గ రి సా. ఈ ప్రయోగములును గలవు.

లక్ష్యగీతము - ఝంపతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

స సా | స స గ రి మ గ రి స ని ధ |
అ రె | భు వ న ము ల వం న రు ఉ ప |

ని ధ ధా ని సా రి రీ | గ ధా సీ సా ; |
భు జ ం గ శా యి రే | నా మ ము రే |

నీ రి రీ గ మ గ రీ స | పా ధ మా గ రి గా మ |
హో ఇ రే ఇ ల ల ల లు | వే ణు నా ద వి నో దు |

మ ని ధ పా మ గ రి సా | మ గ గ రి స గ రి ని ధ ని |
భా ర్గ వీ నా ల ఘు | భ అ వ భ వ జ న క జ య |

సా ని ధ ప మ గ రి స |
భూ తె ఎ శ సా య క లు |

అంతరి :

నీ ధా ని సా రీ రి | స రి గ మ గ రి స ని ధ ని |
రా . జ గో పా ల | ర మ ణీ . య గు ణ శి ఇ ఇ |

సా ; ; , |
లా |

జావడ :

స̇ సా | సా ధ̇ పా ధ̇ మ ప గ రి̇ |

అ రే | పా రి జా తా ప హా ర |

గా̇ గా̇ రి̇ రి̇ స̇ గా̇ రి̇ | ని ధ ని సా̇ రీ̇ గ̇ గ̇ రి̇ |

పా ఆ ప స ం హా ర | వ న ధి గం భీ . . ర |

ని ధ ని స̇ ని ధ ప నీ , | సా̇ ని ధ ప మ ప ప మ మ |

వా మ దే . ఎ ఎ వా | ఆ అ అ ది దే ఎ ఎ ఎ వ |

ప గ రి సా రి గ మ ప మ | ని ధ ని స̇ ని రీ̇ ; , |

దే . వ తా స రు వ భ ఉ | ఉ ఉ మ రె ఎ రే |

ని ధ ని సా̇ రీ̇ గ̇ గ̇ రి̇ | మా̇ గ̇ రి̇ స̇ రి̇ గ̇ మ̇ ప̇ మ̇ |

అ ఇ య ఐ యై య ఇ య | ఆ అ . . . . . . అ |

స̈ నీ̇ ధ̇ నీ̇ సా̈ ; , | ధ̇ ప̇ ధ̇ మా̇ ప̇ గ̇ రి̇ సా̇ |

అ అ అ ఆ రే | ప ం చ పాం డ వ ప రీ |

గా̇ గా̇ రి̇ ని ధ ని సా̇ | ని ధ ప ధ మ ప ప గ రి స ||

పా లం న వ ర గు ణా | ల ం ం క అ అ అ అ అ ర ||

నీ ధా ని సా̇ రీ̇ రి̇ | స̇ రి̇ గ̇ మ̇ గ̇ రి̇ స̇ ని ధ ని |

రా . జ గో పా ల | ర మ ణీ . య గు ణ శీ ఇ ఇ |

సా̇ ; ; , ||

లా ||

సంచారి - మత్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

నీ స ధా నీ సా రి | సం / గ రి / మ గ రి రి |
స స / గ రి / మ గ గ సం | ని ధా ని సం రి రి |
ని ధ స స రి గ గ | స గ / మ గ రి స ని ధ ని |
సా ని / రి గ గ మ గ రి | స / పా ♭ ధ మా గ రి గ మ |
మ / ని ధ పా మ గ రి సా | గ గ రి సా , / గా గా |
రి రి మా పా ♭ ధ ధ పా | మ మ మ మ / ప గ రి సా |
మా గ రి ప మ / ప గ రి స | స / ధ మా ♭ ధ మ / ప మ గా |
రి మా రి / గ స స స రి | సా ని ధ పా మ ప మ ＼ గా |
మ గం రి స రి మ గ మా | స / ని ధ / ని స ♭ ధ మ మా ప గ |
మ రి గ రి సా / గ గ సా | స గ మా సా స రి గ / మ |
గ రి స రి / మ గా రి ని ధ | ని స రి మం గ గా రి స |
రి మా పా ♭ ధ ధ ప మా | గ రి స రి గా మ ప ప మ |
స ని ధ నీ స ని ధ ప ధ | మ పా స మా గ రి సం |
రీ / గ గ రి స రి గ మ | స స పా పా ♭ ధ మా / ప |
గ రి సా గా గా రి | నీ ధా నీ సా రీ |
స రి గ / మ గ రి స ని ధ ని | సా గ రి సా రి సా ||

ఈ రాగమందు మంద్రస్థాయియందైనను [illegible] మధ్యమస్థాయి [illegible] మీదను సంచరించుటలేదని కొందరు. వెంకటమఖి ఈ రాగగీతమందు రెండు స్థాయిలయందును సంచారముచేసి యున్నారు.

రి గి మ ప ధి ని] మేళము 22 : శ్రీరాగము [వేద. భూ. చక్రము

జన్యరాగము 6 : కాన్రా అప్రసిద్ధము

జన్యము భాషాంగము 7 : మాధవమనోహరి

లక్షణశ్లోకము

వెంకటముఖి : సంపూర్ణా సగ్రహోపేతా చారోహేతుధవక్రితా
ప వర్జితో వరోహేచ స్యాన్మాధవ మనోహరీ.

మూర్ఛన :— { ఆరోహణము : స రి ♭ గ మ ప ♭ ని ధ ని స.
అవరోహణము : స ♭ ని ధ మ ♭ గ రి స.

లక్షణవివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము; సంపూర్ణము; షడ్జగ్రహము; ఆరోహణమున ధైవతవక్రము; అవరోహణమున పంచమ వర్జ్యము; ఎల్లప్పుడును గానము సేయఁదగును.

ఈ మాధవ మనోహరికి మధ్యమము మిగుల రంజనముగల, జీవస్వరన్యాస స్వరములు.

మా ని ధ ని సా, మ ని ధ ని స, ని గ రి సూ గ రి స, ఇవి విశేషప్రయోగములు; మా ప ♭ ధ మ గ రి సా, పా ╱ ♭ · మ గ రి సా, ఈ ప్రయోగములు దప్ప తక్కిన ప్రయోగములు పంచశ్రుతి ధైవతములే.

లక్ష్యగీతము - త్రిపుట తాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

స స | ని ధ స స రి ని ధ | స స ని ప మ స ని | ధ మ గ మ ని ధ మ |
క టి | త టి [illegible] క టి [illegible] | క స క ప టి [illegible] | స టి [illegible] న ట అ |

ని ధ మ ప ని ధ ని | సా స స ని ధ ని | స స గ రి గ రి | గ మ గ గ ని ధ ని |
న వ స [illegible] | [illegible] | క స బ [illegible] | [illegible] ల [illegible] క మ |

గ రి ని ధ ని స రి | ని ధ మ ప ని ధ ని | స ని ధ మ [illegible] మ | ప ధ మ గ రి సా ||
ల వి లో [illegible] | [illegible] క మ ని [illegible] గు | [illegible] | [illegible] త రు [illegible] తే ||

అంతరి :

సా స రి ని ధ ని | రి రి గ గ మ గ రి | గ రి ని ధ ని స రి | స ధ మ ప ని ధ ని |
జ స్స హి [illegible] త | [illegible] ను [illegible] రె | [illegible] త మ వా | [illegible] పు రె |

సా , సా |
డి స |

జావడ :

గ రి | ని ధ ని స రి ని ధ | ని ని గ రి గ గ | మా మ రి గ గ మ |
జ న | భ వ న అం గ ణ | రిం ఖ ద మ ర వ | నం త ర త రు రె |

గ రి ని స రి ని ధ | [illegible] | [illegible] | [illegible] |
ధ ర స మహా వు డు | ర ణ ధ్వ ని గ [illegible] | మ పి భ [illegible] మ | [illegible] వ సు దె [illegible] |

గ మ గ రి ని ధ ని | స రి ని ధ ని స రి | ని ధ మ ప ని ధ ని | స సా ని ధ ని స |
సు ద రు శ న ప ర | త అ ప కి ఇ ఇయ | కి ఇ ల అ అ భ ర | వ మాపి త ద ను |

గ గ రి గ మ గ రి | గ మ గ గ మ ని ధ | మ ని ధ మ గ గ మ | ప ని ధ మ ప ని ధ |
అ ను ఉ భ వ భ వ | స సదన అసురె | స స ద న సు రెఎ | దు ద గొ ఒ ప అ అ |

ని సా స ని ధ మ | ని ధ మ గ రి గ మ | గ రి ని ధ ని స రి | ని ధ మ గ రి సా ||
అ ఆ ల దె ఎ ఎ | వు రెజ స క త అ | అ ఖి నయఅవసు | దె ఎ వు రె ఎ తే ||

సా స రి ని ధ ని | రి రి గ గ మ గ రి | గ రి ని ధ ని స రి | స ధ మ ప ని ధ ని |
జ స్స మీ కృ త | ది నమ ణి శ తు రె | ది వి జ సు త మహ | అ అ ను భ అ వు రె |

సా , సా ||
దీ న ||

కీర్తనము - ఆది తాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

మహాలక్ష్మి కరుణారస లహరి

పల్లవి :

మ పా మా గ గ రి గ మా , | గ రి మ గ గ రి స ని | స గ రి రి ||
మ హా ల క్ష్మి . క రు | ణా ర స | ల హ రి ||

మా ని ధ మా గ రి | స రి స ని ధ ని | సా ని గ రి గ ||
మా ను వ మా ధ వ | మ నో హ | రీ శ్రీ || మ

అనుపల్లవి :

మ గా గ రి గ మ గి | పా మ గ మ | పా మ ని ||
మ హా ని ష్ఠ వ | స ష్ఠ ల | వా సి ని ||

మ గా గ రి రి గ మ ప | ప ని ని ధా | ∕ నీ స రి ||
మ హా దే వ గు రు | గు హా ని | ...హి ని ||

స రీ సా గ రి సి ని ధ ని స ∖ నీ ని ధ | పూప∕ధ మగ రి మ | గ రి సరిసగ ||
మహా పా ప ప్రశమని మ...న్మని | మార ...న ని మం | గళ ప్రదాయిని ||
...హోలాస్మి

చరణము :

రీ ∕ గ సా గ రి స రి | ∖ నీ ని ధ ని ధ | ని స రి ||
శ్రీ ర సా గ ర ... | తే ... | ... ||

గ మా ∖ గా రి మ గ | పూ ప ∕ ధ ధ | మ గ రీ ||
శ్రీ తీ . శాం ది మ హా | తే శ వ | స పిం ... ||

నీ స ని గ రీ మ ∖ గా | మ ∕ నీ ధ | , ని స రి ||
భా ర తీ ర తీ | శ చీ పూ | జి త ఎ ||

రిం ⁄ గ రిం నీ ధ మా | ప ప ⁄ ♭ ధ మ గ రి | మ గ గ రి సా ||
భ   క్తి యు క్త మా మా న స   వి రా | జి తే ||

నీరి ⁄ నీగరీ మగమ పా ⁄ ♭ధమా | ⁄ నీ ని ని ధా ని స రి | ↘ నీ ⁄ గ రీ ని సా ||
వారిజాసనా ద్యమర వం ది తే | నా ర దా ది ముని | బృం ద నందితే ||

నీ ధ మా ప ♭ ధ మ గా రి మ గ రి సా | సా ని ధ ⁄ నీ సా | స పా మ గా రి గ ||
నీ ర జా స న స్థే సు మ న స్థే | సా ర స హ స్తే | స దా న మ . స్తె ||

మహాలక్ష్మికరుణా

సంచారి - మఠ్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

మా గ రి గ మ గ రి సా | నీ ధా ని స రి గ మా |
ని గ రి గ మా పా ప ⁄ ♭ ధ | మా మ మ గా రీ రి ని |
గా రీ గ రి స ని సా | స రి గ మ గ రి ⁄ గ స రీ |
గ మ పా మ ⁄ ని ధ ↘ మా ప | ⁄ ♭ ధ మ గ రి ⁄ గ స రి ని సా |
మ గ రి గ మా గ రి సా | ప ♭ ధ ↘ మా మ ప ⁄ ♭ ధ మ ప మ |
ని ధ ↘ మా గ మ ప ⁄ ♭ ధ మ గ | మా గా రీ గ రి సా |
ని ధ ని స రి గ మ గా | రీ సా గ మ ప ⁄ ♭ ధ ↘ మా |

గ మా గా నీ రి మ గ | మా ప / ధా \ మా గ రీ |
\ నీ స \ నీ గ రి మ గ | మ పా మ నీ ధా ని స |
ప ని ధా ని ని సా రి రి | గ రీ సా ని ధ మా ప / ధ |
మా గ మ గా రి సా | ని స ని గ రి మ గ మ పా |
మ ప మ ని ధా ని స రి గ | మా గ రి / గ స రి ని సా |
నీ ని ధ మా ప / ధ మా | గా గ రి మ గ గ రి సా |
సా ని ధ నీ గ రి సా | స పా / ధ మా గ రి సా |
స ని ధ మ ప / ధ మ గ రి స | స రి గ మ ప ని ధ ని సా |
సా ని ధ \ మా గ రి సా | మ గ రి స ని ధ మ గ రి స |
నీ ధా నీ గా రీ | ని / గ రి గ మ గ రి రి గ రి |
ని ని ధా నీ సా ; ||

జన్యము (భాషాంగము) 8 మధ్యమావతి

లక్షణశ్లోకము

వేంకటమఖి : మధ్యమాదిస్స్వరాగోఽయం మధ్యమగ్రహసంయుతః
గధలోపాదౌడవః స్యాత్సాయంకాలే ప్రగీయతే.

మూర్ఛన :– { ఆరోహణము : స రి మ ప ♭ ని స
అవరోహణము : స ♭ ని ప మ రి స.

లక్షణవివరణము సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము; ఔడవము; గాంధారధైవత వర్జ్యము; మధ్యమ గ్రహము; రక్తి రాగము; మధ్యాహ్నకాలమున ✱ గానము సేయఁదగును.

ఈ మధ్యమాది రాగమునకు మధ్యమావతియని ప్రసిద్ధిగలదు. ఈ మధ్యమావతికి ఋషభ నిషాద మధ్యమములు జీవస్వర న్యాసస్వరములు. వీని ప్రయోగములు గీతము మొదలైన లక్ష్యములచేత ప్రసిద్ధములు.

✱ 'సాయంకాలే' అను మూలశ్లోక పాఠమునకది విరుద్ధము. చేతి పొరబాటేమో!
(రా. అ)

ఏర్పడని కాలములలో యీరాగములు పాడినప్పటికిని వానిచేకలిగెడి దోషముల పరిహరించుటకై కడపట ఈ రాగము పాడవలెననియును సకలశుభముల నిచ్చుననియును సంప్రదాయజ్ఞుల సమ్మతము.

ఈ అభిప్రాయము తెలియుటకై ఈ మధ్యమాది లక్షణశ్లోకమున సురాగమని ఘనాచార్యులు చెప్పుచున్నారు.

లక్ష్యగీతము - త్రిపుట తాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

సా ని స | రి మ మ రి మ ప ని | ప మ రి మా రి స |
అ మృ త | కి ర ణ మం డ ల | కో ఒ టి కో ఒ టి |
రి స ని స ని సా | రి స రి స స నీ | పా ని పా ప మ |
బ దిం వ అ నూ | ప ర వి భ అ శు | శ్రీ శ్రీ ఘుం కి లె |
రి మం మా ; | రి మా పా ; | ప నీ సం ; |
ట గం తాం | ని తాం తం | ల సం తు |
స ని ప పా ప మ | రి మా రీ సా |
రు ఉ ప ఘుం కి లె | వ సు తా ఆ |

అంతరి :

సా ని సా ని స | రీ మ మా రి రి | స నీ పా ; |
ధ ర్మ మా ర గ | రా ఇ రే తు మి | వ సం తా |

జావడ :

పా ని సా సా | రీ మ మా మా | ప మ రి రి రి స ని |
దం తి దం త | కుక్కంత దం త | క్క ద న త శి హా ం |

స ని స నీ , | పా ని పా ప మ | ప మ ప మా ; |
వి ఇ రు రే | మే రు మం ద ర | ధి ఇ రు రే |

రి మ మ రి రి గి రి | స ని స సా ; | రి మా రీ రీ |
వి బు ధ త తి మ ం | ద అ రు రే | తి యం ఐ యై |

స ని స రీ రీ | రి మా పా నీ | ప మ ప మా మా |
య ఇ య ఐ యై | ఇ యం ఐ యై | య ఇ య ఐ యా |

రి ప మ రి మ ప ని | ప స ని ప ని స రి | రి ప మ రి మ ప ని |
అ . . . . . అ | అ . . . . . . అ | అ . . . . . . అ |

ప నీ సా ; | పా ని పా మా | ప మ మ రి రి స ని |
అ ఆ రే | సు ప్ర దీ క | త్త ఇ స బ శు రె ఎ |

పా ని పా మా | ప మా రీ సా ||
సు ప్ర దీ పం | మి రం వ ల్లే ||

సా స సా ని స | రీ మ మా రి రి | స నీ సా ; ||
ధ ర్మ మా ర గ | రా యి రే తు మి | వ నం శా ||

కీర్తనము - రూపకతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

ధర్మ సంవర్ధనీ

పల్లవి:

రీ | రి గి | సే | / ప మ గ స ||
ధ | ర్మ సం | వ | ర్ధ నీ ||

రి స | రి సా ని | స ని | రి స రి ||
ధను | జ సం | మ్మ . | ర్ధ నీ ||

ని \ ప | , ని సా | రి మ రి | మ పా ||
ధ రా | ధ రం | త్మ జే | ప నే ||

ని స | స ని స ని ప మ | రి మ ప / ని | స మ రి మ / ప మ రి స ||
ద యా | రూ పా | పా . . | హి పా హి . ||

(ధర్మసం

అనుపల్లవి:

రి | మ మ రి మ | ప ప మ | పా ప ప ||
ని | ర్మ ల హృ ద | య ని | వా సి ని ||

, మ | పా ⁄ నీ | ∖ ప ని | ⁄ సా స స ||
ని | త్యా నం | ద వి | లా సి ని ||

, ని | నీ స రి ⁄ మ | రి స | ని ప ని స ||
క | ర్మజ్ఞా | న వి | ధా . యి ని ||

స ని స రీ , | స ని ప ని స | ని ప మ | మ రి ⁄ ప మ రి స ||
కాం | క్షి తా ర్థ | ప్ర | దా యిని || ధర్మ

చ ర ణ ము :

రి | రి రి రి ప | మ ప | మ రి ⁄ ప మ రి స ||
మా | ధ వ సో | ద రి | సుం . ద రి ||

ని స | రి సా , | ని ప | ని స రి రి ||
మ | ధ్య మా | వ తి | శ ం క రి ||

రి | మ రి మ ప | , ప | మ ప ని ప ని ప మ ||
మా | ధు ర్య వా | గ్వి | జృం ం భి ణి ||

ప ని స | , స ని ప మ | రి మ ప | ∖ రి రి ⁄ మ రి స ||
మ హా | , దే . వ | కు టుం | ం బి . ని ||

, రి | మ రి మ స | , స | మ స / ని స స ||
సా | ధు జ న చి | త్త | రం . . జ ని ||

, మ | ప స / ని ని | \ మ స | ని ని సా ||
శా | శ్వ త గు రు | గు హా | జ న నీ ||

\ ని | ని సి రి మ రి | స ని | \ పా ని స ||
బో | ధ రూ . పి | ణి ని | రం జ ని ||

రి సి | ని ప ని స ని | స మ | స రి / స మ రి స ||
భు వ | నే శ్వ రి దు | రి త | హ రం . రం జ ని ||

రి మ రి | మా స మ పా స మ || \ సా ప ప | / నీ స ని సా స సి ||
పా ద జ | వి శ్వ వి లా సి ని || పం చ న | [illegible] . ల్లా సి ని ||

నీ ని రీ | / మ రి సా ని ప ని స || రి స ని ప | స ని పా మ ని / మ రి స ||
వే ద ళా | త్ర వి శ్వా సి ని || వి ధి హా రి | హ ర [illegible] కా [illegible] ||

(ధా త్రి

సంచారి - రూపకతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

రి రి రి | రి / మ రి రి స ని | స రి స స ని ధ | / ని ని ని |
సా రి రి | ని స రి మ స మ | రి రి స ని స రి | సా ని ధ మ ధ |

న̣ి స రి రి | ఘు ఘు ఫ ని̣ సా | ఫ ని̣ స రి రీ | ఫ ని̣ సా సా |

ఫ ని̣ స రి మా | రీ సా నీ̣ | స రి స ని̣ సా̣ | ని̣ స రి రి |

రి మ రి మ పా | మా ప ని ↘ మా | ప ప ↘ మా ప ↗ ని | ప ↗ ని ↗ మా మ స |

మ ప ↘ రీ రి మ | రి ప ↘ మా ↘ ని ప | ↘ మా ↗ నీ ని ప | ↘ మా ↗ నిమ ↗ పమ |

↘ రీ స మ ↘ రీ | ↗ మా ↘ రీ ప మ | ↘ రీ రీ ↗ నీ | ప మ రీ స ని |

ప మ ↘ రీ మ రి | స ని ప మ ↘ రీ | ని̣ స రి మ ప ని | స రి మ రి సా |

↘ నీ ↗ రి స ని ప | మ రి ↗ స మ రి స | ని ఫ ని̣ ↗ రి స రి | ↗ ప మ ↗ నిప ↗ సని |

↗ రి ని ↗ స ప ↗ ని మ | ↗ ప రి ↗ ప మ రి స | ని̣ స రి మ ప ప | ని ని స స రి రి |

↗ మా రి స ని ప | ↗ సా ని ప మ రి | ↗ నీ ప మ రీ | ↗ పా మ రి స ని̣ |

↗ రీ స ని̣ ఫా | ని̣ స రీ ↘ సా | ↘ నీ̣ నీ̣ నీ̣ | ↘ ఫా ↗ నీ̣ రి |

స స̣ి సా ; ||

జన్యము (భాషాంగము) 9 : దేవమనోహరి

లక్షణశ్లోకము

వెంకటమఖి : గవర్జితష్షాడవోయం రాగో దేవమనోహరీ

ఆరోహేచావరోహేచ ధవక్రస్సపాన్వితః.

మూర్ఛన:— { ఆరోహణము : స రి మ ప ధ b ని [illegible] b [illegible] b సా [illegible]
అవరోహణము : స ని ధ b ని ప మ రి స

లక్షణవివరణము సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము, షాడవము; గాంధారవర్జ్యము; ఆరోహణమందును అవరోహణము నందును ధైవత వక్రము; షడ్జగ్రహము. ఎల్లప్పుడు గానము చేయఁదగును.

ఈ దేవమనోహరీ రాగమూర్ఛనలో ఆరోహణావరోహణమున నిషాదములు మిగుల గనిపించి యుండుటవలన ఈ రాగమునకు మిక్కిలి రంజనముల గలిగించెడి జీవస్వర న్యాస స్వరము నిషాదమే, ప్రయోగములచే స్పష్టముగ తెలియఁగదగును.

లక్ష్యగీతము - ధ్రువరూపకతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

స స ని ప ధ ని ప మ పా | మ ప ని ని సా | ని స రీ రీ |
జ య జ య జ న క సు తా | కు చ యు గ భూ | ష ణు రే రే |

ని ధ ని ప ని ని | స ని స రి మ రి | స ని ధ ని ప ని | ని స రి రి మ రి |
మ ద ఖి ఇ ఇ ష | ణ ఖ ర దు ఉ ఉ | ష ణశో ఒ ఒ ష | ణ మ అ ను ష వె |

ప మ రి రి స ని | ప ని ధ ని స మ | రి స |
ఎ ఎ షు రె ఎ రె | మృదుఫల ష ణు | రె ఎ |

మానడ :

స స రి రి మా రీ పా | మా ప ధ ని ప | మ రి స రి మా |
జ న సు త సా కే తా | ధీ ఇ శు రె ఎ | జ ల ద అ భో |

ని స రి నీ స | ని ధా ని ప మ | పా ప మ రి స | మ మ మ రి రి రి |
జ్జ్వ ల త సూజ | జ పాం గ్ని గ త | పా రు వ తి ఇ | ప తి త అ ర క |

ప మ స ధ ని ప | మ ప ని ని స ని | స రి మ రి ప మ | రి మ ప ధ ని ప |
స అ అ ము రె ఎ | ప శ ము ఖ ల ర | స క ల ద ను జ | స మ ద హా రు రె |

మ ప ని ని సా	స ని ధ ని ప మ	ప ప మ మ రి రి	స ని ధ ని ప మ	
జ ల జ న భా	త్సజ సు ఖ స ం	స అయు సు రె ఎ	ర ఘు న లా యసు	

రి స ||
రె ఎ ||

స స ని ప ధ ని స స పా	స స ని ని సా	ని స స స	‖
జ య జ య జ స క సు తా	స చ సు గ సా	ప సు రే రే	‖

కీర్తనము - రూపకతాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

భారతీమద్ధిషణాంజండ్యాప హేం

వల్లవి :

పా	, మ గి	మా	ప ధ ని స	మం	స రి స రి	సా	; రి స ‖
భా	ర తీ	మ	ద్దిష ణా	జం	.డ్యా. ప	హేం	శ్రీ ‖

2	do do	do	సా	; రి	‖
	do do	do	హేం	త్వ	‖

పా	మ రి స	ని ధ	ధ ని ప ప / ని ని	సా	ల సా ప	ధ ని	పమరిస ‖
ధృ	క్తక ల్ప	క మ	హీ రు	హా	ముఖాం భో	రు	హా. శ్రీ ‖

అనుపల్లవి :

రీ | ↘నీసమ | ↘రి | పమరీ | సా | రిమపా | ధధని | పామప ||
కా | రుణ్యాసు | ధా | లహరీ | కం | జజ ధే | వమ | నోహరి ||

నీ | నిసారి | ,రి | నీసరి | సని | ధానిప | మరి | సారిమ ||
శా | రదేవా | గ | ధీశ్వరి | శశి | కుందధ | వళ | భాస్వరి ||

[భారతీ

చరణము :

గీ | పమారి | ,స | రీసరి | నిధ | ని↘ధానీ | నిస | నిరిసా ||
వ | ల్లకీపు | స్త | కాభయ | వర | ద కోమ | ళత | రకరె ||

రీ | మపామ | పధ | ↗నిపమా | పమ | ,పమా | రీ | ,సరిమా ||
ప | ల్లవాంఘ్రి | యుగ | ళమణి | ప్రకా | శమం | జీ | రధరె ||

గి | రిపమప | ధా | ధనీ,పా | నిని | ,సరి | నిస | నిసరి ||
ఫు | ల్లసరసి | జా | క్షీ శ్రీ | పుర | స్వపీ | ఠా | ంతరె ||

మా | రిసాని | ధధని | పమరిస | నిధ | నిసీని | ,ప | రిసిస ||
వ | ల్లభేళ | విధి | హరహర | వాం | ఛితార్థ | ప్ర | దేవరె ||

\ నీ̣ రి స | , రి రి సా రి [illegible] || [illegible] | ధా ని సా [illegible] ||

సు ల్లి కా | [illegible] || [illegible] | [illegible] వ ల్లి తే ||

నీ̣ సా | రి ని [illegible] ని ధ ని [illegible] || ప [illegible] మ [illegible] | గ [illegible] [illegible] ప [illegible] ని ||

వ ల్లీ | ళ గు గు గు హా సు [illegible] || [illegible] | [illegible] . ||

[illegible]

సంచారి - మఠ్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

పా పే మ గి [illegible] | ని [illegible] |

రి పా పే మ గి సా | నీ̣ ధా / నీ̣ ధా ని̣ నీ̣ |

సా ని̣ స రి [illegible] / [illegible] | [illegible] / [illegible] |

ప మ రి ధ / ని సా [illegible] | [illegible] ని̣ ధ̣ ని̣ ప̣ పే̣ ని̣ [illegible] |

ని̣ స రి పా మ రి ను ప మ | [illegible] ధా / [illegible] ధ ని [illegible] |

మ ప మ రి సా రి ప మా | రి మ రి ప [illegible] ధ ని ప మ |

ప ధ ని ప పె మ రి మ పా | ధ ధ ని ప [illegible] ని [illegible] మ రి స |

రి ప మ రి సా ప మ రి స | ని స రి మ పా ధ ని పా |

పా ╲ మా ప ధ ని ప మా | పా ╲ మా రి స రి రి మా |

రీ పా మ రి సా నీ | ప ధ ని ప రీ రీ సా |

ని స ని రి రి ప మ ప ధ ని | ప ధ ని ప మా ప మ సా |

రీ మా ప ధ ని ని పా | నీ నీ సా రి ని స రీ |

మా రీ మ రి సా స ని | ధ ని పా మా రీ సా |

స రి స రి మ ప ధ ని ప మ ప | ని నీ సా రి ╲ నీ స రి |

మా రీ సా మ రి సా | స ని ధ ని పా మ రి సా |

రి స ని ధ ని ప మ రి సా | ప మ రి స ని ధ స ప ని ని |

సా నీ రీ సా ; ||

జన్యము (భాషాంగము) : 10 రుద్ర ప్రియ

లక్షణ [illegible]

వెంకటమఖి : [illegible] రుద్రప్రియా [illegible] ప్రవ [illegible] ప్రసృతః.

మూర్ఛన : {
ఆరోహణము : [illegible]
అవరోహణము : [illegible]

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము ; అవరోహణమున [illegible] వక్రసర్వస్వరము ; షడ్జగ్రహము ; దేశీయరాగము ; ఎల్లప్పుడును గానముసేయందగును.

ఈ రుద్రప్రియ రాగమూర్ఛనారోహణావరోహణములలో జంట నిషాదమును, దీర్ఘ నిషాద గాంధారములనుగా, గనిపించి యుండుటచేత, ఈ రాగమునకు విశేషరంజనముల గలిగించు జీవస్వర న్యాసస్వరములు నిషాద మధ్యమ గాంధార ఋషభములే. ఈ రాగ లక్ష్యముల పర్యాలోచించితే, పైజెప్పిన జీవ స్వర న్యాస స్వరములతో జేరిన ప్రయోగములు స్పష్టమౌను.

కీర్తనము 1 - రూపకతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

రుద్రకోపజాత వీరభద్ర

పల్లవి:

సా	ని ని స ని ప	మ గ	రి గ మ గ రి మ	‖
రు	ద్ర కో ప	జా	త వీ ర	‖

పా	స ని ప మ గ	గ రి రి	సా స	‖
భ	ద్ర మా శ్ర	యే . .	ఏ స	‖

⁄ గ గ ని	గ రి మ ప ధ ని	‖
దా	హృదయే . .	‖ రుద్రకోప

అనుపల్లవి:

పా	మ ⁄ ని ని ╲ గా	రి గ	మ ప మ పా	‖
భ	ద్ర కా	శీ	ర మ ణం	‖

స ధ	ధ ని ప మా	ప ధ	ని స ని ప	‖
శి వ	హా ర ణం	భ	ద్ర ప్ర	‖

స ని | గ రి స ని ప మ | ప ధ | ⁄ నీ సా ||
దా | స ని పు ణ | చ ర | ణం ||

సా నీ నీ | , ప మా , ⁄ ⁀ ╲ | మ గ మా | సా గా రి ని గా ||
స ద్రా | స మా లి || ణ | కు ద్రా ని పా ||

రి మా ప | , మ ప ధ ని స గ రి ||
ర ణం ధ | క్త ధ ని ణ ||

చరణము :

మ గ | గ గ మ గ | , ని | రి గ మా ||
వి జి | త ధి హా | హా | రి హా ||

╲ గా | గ రి రి ని స | ని ధ | మ ధ ⁄ ని స ||
వీ | రా ది వీ | ర | మ ధ య ం ||

రి గ | మ ప ధ ని | పా | ని స రి ||
ర జి | త ప . ర్వ | తా | . శ్రీ యం ||

మ గ | రి ని సా | ధ ని ప | మ గ రి స ||
ర వి | వి ధు తే | జో | మ య ం ం ||

గ రి ని స | గ రీ గ మా మా || ప మ ప ధ | ని సా రి మా గ రి ||
గ జ ము ఖ | గ ణే శ ర క్షం || అ జ వ ద | న ద క్ష శి క్ష ం ||

ని స స నీ | ప ప మా గ గ రి సా || ని స గ రి | మ ౼ గా ని ౼ పా గ రి ||
ని జ రూ | ప దా న ద . క్షం || ని జ గు రు | గు హ స్వ ప క్ష ం ||

(రుద్రకోప

కీర్తనము 2 – రూపకతాళము – బాలస్వామి దీక్షితులు

పల్లవి :

రీ | ⁄గా;మ | గరిస | రి స మ గ | మా | ; ప ద | ప ధ ని ధ | ⁄నీపమ ||
వ | ల్లీ | దే | . వ సే . | నా | ప తి | నా | ప తి ||

గ గ | ప మ గ రి గ రి | స రి స | స ని ని ధ) | స రి |
వ ర | మి . . ఇచ్చి | న ది | ఇ చ్చి | ర |

రి ⁄ మ రి ⁄ గ గ | రీ | రి ని స రి ⁄ మ ||
డి ం చు | సా | అ . మి ||

గ రి | సా రి స | ని రి స | స ని ని ధ ని | స రి | రి⁄మరి⁄గగ | రీ | రి ని సా ||
వ ర | మి చ్చి | న ది | ఇ . ఇ . చ్చి | ర | డి ంచు | సా | . . మి ||

(వల్లీ

అనుపల్లవి :

సీ | , సని ధనిప | , మ | గ రిసా | ప ధ | ⁄ నీ ; | సా | సా ; ||

త | ల్లి శం | శ్రీ | గురు దై | వము | గా | నే | . ||

2 ధ⁄ని | , ని స ధ ని ప | , మ | గ రిమ | ప ధ | ⁄ నీ ; | సా | సా , గ ||

త | ల్లి శం | శ్రీ | గురు దై | వము | గా | నే | యు ||

గ గ | గరిగ సని | గ | సా , స | ని రి | రినిసా | సనినిస | సస సరిగగరిస ||

త ర | మా లే. దు | శ్రీ | గ్వ | గురు | గురువు | వా | . . . అ . . . ||

do | do | do | సనిసని | సని గరిగ రిగరిస ||

do | do | do | వా | అ సు . . ||

[illegible]

చరణము :

ధని | ధా , ని | పా | , ధపధ | ని స ని | ధ ని ధ ప ధ ప | మ⁄పమ | రిగ గరి ||

ధన | ధాన్య | వ | స్తువా | హా న | ము లు యి | చ్చి | యు [illegible] ||

, నిధ | ⁄ సీ⁄ పా | ధ ధ | ⁄ నీసా | స మ | , మపగగ | , గ | గగరిస రిగ ||

ధ ర | ణీ పా | లుడు | శ్రీ | కుమా | రె . ట్టం | ద్ర | సా [illegible] ||

| , పమ | పధనిస | రీ | రీగరి | సా | , రినిస | నిస | రీరి ||
| మన | సుకుమో | | దంబు | జే | సిజె | ట్టి | తే ||

| మగరి | సనీసా | ; | నిధమా | పా | ;ధమ | రిగ | ,గరిరిస ||
| మణి | నీ సం | . | న్నిధియు | ప్పాం | గుసు | గుహా | వా స ||

ముక్తాయిస్వరము :

రీ , ⁄ గా | , రి \ సా , మా గ | మా ; | పధనినిపమగరి |
స ని ధ ని | , స రిగ ⁄ సరీస | మమ\రి⁄గ | , గమపధనినీ ||

స నిపమ | గరి గమపధనిస | రిగమ రి | గస ని ⁄ రిసనిధని |
గ రి రి స | , నినిపామ మగ | , రి సా | నిప మా గరి నిస ||

వల్లీదేవ

3 దరు - ఆదితాళము - బాలస్వామి దీక్షితులు

నీవేరసికశిఖామణి

పల్లవి :

| సీ సాం ; నిసని | పమగా | మ గ రి ని ||
| నీ వే ర సి | క శి ఖా | మ ణి య ని ||

సరిసరిగ రిగ మప ధ , | . . . పమప | పమగరి గమపధ ||
నెరన మ్మిన . . | న్ని తి సా | . . మి ||

2 నీ సా ; సి సి ని | ప మ గా | మ గ రి సి ||
నీ వే ర | క్ష క వా | ను తి యను ని ||

సరి సరిగ రిగ మ పా ధ , | . . నపమగ | గరిరినీ సా ||
నెరన మ్మి న | న్ని తి సా . | . మి ||

అనుపల్లవి:

సీ ధ ని ప మ రి గ మ | గ రి రి మ | గ సా మ ||
శ్రీ వా ణి వె ల యు | చు న్న మ | హా రా జ ||

2 ప ధ ని ధ ని ధ ని ప మ రి గ మ | గ రి రి స మ | గ సా మ ||
శ్రీ వా ణి వె ల యు | చు న్న మ | హా రా జ ||

పధని స రి గ మా , గ రి స | స ధ స పమ | మ గ రి రి మపధ ||
శ్రీ వే ం క టే శ్వ | రె ట్టెం ద్ర | చ ం . . ం ం ద్ర ||
(నీవే

చరణము :

	పా ప పా ప ప ధ	ని ధ ని ప మ	గ గ రి రి , మ ‖
	ఆ ట పా ట లి త	ర ళా. స్త్రు	ము లం ం ం . దు ‖
2	do do	do	గ గ రి రి , రి ‖
	do do	do	ము లం ం ం . దు ‖
	నీ సా రి రి గ రి గ స	సా మ గ	మా మ మ ‖
	ఆ నం ద ము గ ప్ర	సం గ ము	జే సే వు ‖
1	సా స ప ప పా ప ధ	నీ ప ధ	ని సా ని సా ‖
	సా టి యె వ రు యుం	న్నా రుయీ	భు వి లో ‖
2	do do	do	నిసని స రి గ రి గ ‖
	do do	do	భు వి లో . . . ‖
	సా ని ని ధ ని పా మ	రి గ గ రి రి , స	రి మ ప ధ ‖
	సా మి యె ట్టే ం ం ద్ర	క ర్ణా వ	తా . . ర ‖

ముక్తాయి స్వరము.

నీ , సా , స నిపా ప మ గాం మా | గా , రీ , ప మ | గ రి ని సా ; ‖

ని స ని రి స రి గ గ మా మ ప ధ ధ ని | , ని ప మ గ రి స | ని సా రి గ మ ప ధ ‖

నిసరి నీ గనీ, ధనీ, మ గా | , నిపా, గ రి | స నీ పమ గారి ||

నిసరిగ మపధని సరిగమ గరి సరి | నిసాని సమగరి | , రిగామపధ ||

(సంగీతసంప్రదాయ ప్రదర్శిని)

కీర్తనము 4 - తాళము మఠ్యతాపు - శ్యామశాస్త్రి

అంబ పరదేవతే

పల్లవి :

రి	గ మ	గ రి స	రి గ	స	పా	‖
అం	బ	ప	దే	వ	తే	‖

ప పధనిస	నిధా,	, నిప	మ గ గ	రి రి	సస మగ	‖
అ నా	అ	ర	క	వ	స	హి . . తే	‖

రిస రి	గ మ	గ రి స	రి గ	స	పా	‖
ఎ ఎ అం	బ	ప ర	దే	వ	తే	‖

అనుపల్లవి :

, మ	ప	ని స	రి గ	రి	సా	‖
అం	బు	జా	క్షి మ	హి	తే	‖

సాం | స ని | ధ ని ప | మ స | ధ ని | ప మ గ రి ||
అ | మో | ద | ర స | భ | రి తె ||

స్వరము :

రీ / గా | రి స | , మా గ | మా ప ధ | / ని ని | ప మ గ రి ||
శ్రీ రా | జ రా జే శ్వ | ర ని రు | ప మ | శు భ క రి ||

స ని ధ ని | , స | రి గ స రి | , స మ మ | రి గ | , గ మ ప ||
హి త భ వా | ని | బహువిధా | ని ది శ | సుఖా | ని గు హ ||

ధ ని నీ | స ని | ప మ గ రి | గ మ ప ధ | ని స | రి గ మ రి ||
జ న న | స్మ ర | హ ర స ఖ | స ర సి జ | ము ఖ | వి వి ధ సు ||

గ స ని / రి | స ని | ధ ని గ రి | రి సా ని | ని ప | , మ మ గ |
ఖ ని స ర | స గు | ణి ని హృ ది | భ జా మి | పు రా | ణి న మా |

, రి సా | ని ప | మా గ రి || ని స
సు హా | మ వ | నా ని త || మ తె   అంబపరదేవతె

చరణము :

, ప | ప | పా | ధా , ప | ధ | ప ధ ని స ని ధా , ||
ఆ | ది | శ | క్తి ల | లి | తె . . . ||

ని పమ | మ | ప మప / నిప | పమ గ రి | మగ | మా ||
అతి | వి | చి త్రాం | . . ద్రి | సు | తె ||

రి , గ | మ | ప ధ | ని స | గ గ | రి స ||
ఆ గ | మ | ఘ ట | త సు | చ | రి తె ||

సా | స ని ధ ని | ప మ | , ప మ | మ గ | రి గ రి ||
ఆ | శ్రి | త కృ | ష్ణ | వి | ను తె ||

రి స నీ | మ ధ | , ధ ధ గ | రి గ మ గా | రీ | మా ప ధ ||
ఆ జ | న్మపా | ప హ ర | కీ ర్తే | ఆ | ద్యంత ర ||

ని ధ నీ | ప స | స నీ ధా || ని పా మ | పా | ని సా రి ||
హిత చి | న్మా | త్రె ఆ || ప న్న | ర | క్ష ణ ప్ర ||

గ మ గా | గ రి | రి గ సాం ని || ధ ని ా మ | రి గ మ గ | గ రి రీ , ||
వృ . త్తే | అ క | .శ ం ం క || చి త్త | వృ | త్తె ||

స స సా | రి గ | , రి గ మ || గా , మ | గ రి | రి గ రి |
అ మ రా | ర్చి తే | అ భి మ || తే అ | మి త | భూ ష |

సా ; | ని స | ని రి సా || గ రి స స | స రి ని | ధ ని ప ధ ||
ణా | లం | కృ తే || అ భి య శు | శ | . . ప్రద ||

ని స ధ ని | ప మ | గ మ గ రి || రి / గ రి స ని | , ప | మ గ మ గ రి రి స ||
హ స్తే | అ ను | . . గ్ర హ || కా రి ణి | న | మ స్తె . . ||

స్వరము :

రి గ మ | ప ధ | \ ని ప మ గ || రి గ రి | స ని . | ధ మ ప గ ||

రి / గ ని | రి ని | గ రి మ గ || రి గ రి / | ప మ | / ని ప మ గ ||

రి గ ని | రి స | ని ధ / మ గ || రి / గ రి | / మ స | స/ ప మ గ ||

రి గ రి | / ని ప | ప మ మ గ || రి / గ రి | స స | ని ప మ గ ||

రి గ మ | ప ధ | ని స రి గ || రి గ / మ | గ రి | స ని స గ ||

రి గ మ | ని రి | స మ రి గ || రి గ రి | స ని | ప మ ` గా ||

రి గ రి | స నీ | రి స నీ స || రి స సీ | ప మ | ప ని స గ ||

రి స స ని | , ప | స మా గ గ || రి స రి | ` నీ | ప మ గ రి || , స

(అంబపరదేవతే

కీర్తనము 5 - రూపకతాళము - వెంకటేశ్వర యెట్టప్ప మహారాజులు

మురుగా ఉన్నైన్ని నంబినేన్

పల్లవి :

మ గ | మా , ప ధ | ని స ని సి | ప మ ప ని స ని ||

ము రు | గా ఉన్నై | న ం . . | బి నే ||

పా | ని స ని ని ప మ | ప స ని | ప మ రి గ మ రి గ స ||

య్యా | అ . ప స్ | ని ను | క్కై పే . . . ల్ ||

మురుగా ||

అనుపల్లవి :

, ప మ | ప ని స రి | రి రి | రి రి స రి గా , రి ||

మ రు | వా ల్ కు ళల్ | వ ల్లి | దైవ త్తై ఒ ||

| స స | రి రి ధా ⁄ నీ ప మ | ⟍ గ గ | మ ప మ గ రి రీ స ॥
తరు | వా య్ గెతి | తరు | వా య్ గుహ ॥
మురుగా

చరణము :

, రి రి | రి గ రి రి రి రి | రి రి | మ ప ప ధ |
తిరు | వా. ర్ కళు | కాచ | ల మీ ది ని |

ప ధ | ప ధ ని ధ ని ప మ | ⟍ గ గ | గ మ గ రి రి ॥
ఉయర్ | వా. య్ యె మై | యాళు | డై నా యక ॥

, ప మ | ప ని స రి | రి రి | స రి గ రి గ రి స |
వ రు | వా య్యరుళ్ | పు రి | వా య్ ని ధి |

స స | ⁄ రి రి ధా ⁄ ని ప మ | ⟍ గ గ | మ ప మ గ రి స ॥
తరు | వా య్ యి దు | తరు | వా య్ గుహ ॥

స్వరము :

రి , రి | , రి గా మా గ | ⁄ మా , మ | , ప ధ ని ప మ గ రి ॥

స ని ధ ని | , స రి గ స రీ స | మ మ ⟍ రి ⁄ గ | , గ మ ప ధ ని నీ ॥

సనిపమ | గరి గమపధని | రిగమరి | గస నిరిసనిధని ||

గరిరిస | ,ని నిపామ మగ | ,, సా | సప మాగరిసస ||

(మురుగా

సంచారి - మత్స్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

రి గా గ మ గ రి సా | సా గా సా మా ; |

ప ధ ని ధ నీ పా మా | ప మ గ రి ని ప మ గ రి స |

నీ ధా పా ధ ని స రి | రి గ మా గ మ గా రీ |

సా రి స స ని ధా నీ | స ని గా రి గ మ గా |

రి గ మ ప ధ నీ పా | మా గా రి మా మా |

మ ప ధ ని ప మ గా గి | మా గ రి స ని ధా పా |

గా రి మ గ మా మా | గ మ ప ధ ని ప మ గ రి |

గా మా గ రి స ని ధా | ని స రి గ మ గ రి గ రి |

నీ ప మ గ రి స ని గ రి | గా మ గ రి గ రి సా |

నీ̣ సా ని̣ రి ని̣ గా గ | రీ గా రి గ రి మా మ |

గా మా గ మ మ పా ప | పా ధా ప ధ ధ నీ ని |

ని పా మ ప మా గ / మ గ | రి గా రి మా గ రి స ని̣ |

ని̣ స ని̣ గా రి గ / మ గా | రి గ మ ప ధ నీ గ మ ప |

ధ నీ ప ధ నీ ధ నీ | ప ని స̇ రి̇ గ̇ / మ̇ గా̇ రీ̇ |

మ̇ గా̇ రి̇ గ̇ రి̇ స̇ సా̇ నీ | స̇ నీ ప మా గ రి సా |

గా̇ రి̇ సా̇ ని పా మ గ | , రి సా గ̇ రి̇ స̇ నీ ప |

మ గా రి మ గ గ రి సా | రీ స నీ ప మ గ రి సా |

రీ స ని̣ పా̣ మా̣ ప̣ ని̣ | స రి గ / మ గా రీ గ రి |

సా రీ నీ̣ సా ; ||

గమనిక : ఈరాగమున (మ ⌴ గ మా) ప్రయోగమందు కొన్నిచోటుల అంతర గాంధారము పలుకుచున్నది. ఈ రుద్రప్రియను హిందూస్థాని కాపియందురు.

రి గి మ ప ధి ని] మేళము 22 : శ్రీరాగము [[illegible] గ్రక్రమము

జన్యము (భాషాంగము) : 11 దరుబారు

లక్షణశ్లోకము

వేంకటమఖి : [illegible]

మూర్ఛన :- { ఆరోహణము : సా రి ♭ గ మ ప ధ ♭ ని సాం
అవరోహణము : ♭ ని ధ ప మ ♭ గా రి సా

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము; సంపూర్ణము; షడ్జగ్రహము; [illegible]; ఎల్లప్పుడును గానము సేయఁదగును.

గమనిక : ఈ దరుబారును రాగమూర్ఛనావరోహణమునగల దీర్ఘనిషాద గాంధారములే ఈ రాగమును స్ఫురింపజేసెడి జీవస్వరములు. ఆరోహణ ప్రయోగములగల దీర్ఘగాంధార నిషాదములు కంపములతోడ వచ్చును.

స నీ ధ ప — ఈ అవరోహణ ప్రయోగమునగల నిషాదము ధైవతస్థానమున నొక్కు-కొని వడిగా ఆ ధైవతస్థానమందేవచ్చి ఆ స్థానమందే షడ్జమును గనుపించి ఆ ధైవతస్థానమునకువచ్చి పంచమునకు దిగును, నీ / ధ ని ధా స ధా ప ఈ దీర్ఘ నిషాదములో గల ధ ని ధా స వరకు నొకమీటును, ధా ప — యందు వేర్వేరు మీటునుగా మీటవలెను.

ప మ గా రి స — ఈ అవరోహణ ప్రయోగమునగల దీర్ఘగాంధారమును ఋషభస్థానమందే నొక్కు-కొని వేగముగా ఆ ఋషభస్థానమునకేవచ్చి యా తావునందే మధ్యమస్థానమును గనుపించి ఆ ఋషభస్థానమునకువచ్చి షడ్జస్థానమునకు దిగును, గా / రి గ రీ మ రీ స

ఈ దీర్ఘగాంధారములోగల రి గ రీ మ — వరకు ఒక మీటును, రీ స — యందు విడి విడి మీటునుగా వేయవలెను, ని న్ని ధ ప — అని నిషాదము జంటగా బలుకునపుడు మొదటి నిషాదము యొక్క మీటును ధైవతస్థానమందే వేసి నొక్కు-కొనివచ్చి యా స్థానమందే పైన జెప్పినట్లు మీటుతో రెండవ నిషాదమును బట్టి ధైవతమునకు దిగవలెను, గ గ్గా రి స — అని వచ్చునపుడు మొదటి గాంధారము యొక్క మీటును ఋషభస్థానమందే వేసి నొక్కు-కొని వచ్చి యాస్థానమందే పై జెప్పినట్లు మీటుతో రెండవ గాంధారమునుబట్టి ఋషభమునకు దిగవలెను, నిషాద గాంధారములందు ⌒ ఈ గుఱుతులు మాత్రము వేయబడియుండితే పైన జెప్పినట్లు నిషాదగాంధారములం బట్టవలెను. ఈ నిషాద గాంధారములంబట్టు సంప్రదాయము దెలియుటకై 'లక్ష్య మార్గేణ గీయతే' యని పూర్వాచార్యులు జెప్పియున్నారు.

ప్రయోగములు : స రి గా మా , గా గ మ రి స.

సా రి గ మ ప ధ ని స

నీ ధ ప మ , గా రి స
ని న్ని ధ ప మ , గ గ్గా రి స
నీ ధ ⟍ మా గా రి స

తక్కినవి కీర్తన, వర్ణ, సంచారములచే తెలియఁదగినవి.

కీర్తనము 1 - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

త్యా గ రా జా ద న్యం న జా నే

పల్లవి :

రి రిగ సస రిరి ని స ధని నిధ ధ | , ⟋ సని నిసా | , రిప పమ రి ⟋ గ ||
త్యా గరా . . జా | ద న్యం | న జా . ||

గమ ⟍ రీ రిస రి నిస స ⟋ ధాధ | నిస నిరి సా , రి నిస |
నే ఏ గురు గుహాది స మస్త | దేవ తా స్వ |

పా , ⟋ ని మప మరి ⟋ పమ రిసనిస ||
రూ పి ణ శ్రీ . . ||

రి రి గ స స రి రి ని స ధ ని ని ధ ధ | , ⁄ ని సా | సా ; ||
త్యా గరా జా | . ద న్యం | ం ||

అను పల్లవి :

పా ﹨ రీ రి ⁄ మ మ పా ధ | ప ధ ⁄ రి స ధ ⁄ స ధ | ధ ప ⁄ ధ ప ⁄ రి స ||
రా గా ది . వృ . త్తి | ర హి త . . | స్వా . . ను ||

రీ స రి గ రి ⁄ గ గ మ రి సా | రి స ధ ని ధా , స ధ ﹨ మ |
భో గా న ం ద | స్ఫూ ఊ ర్తి వి |

ధా , ని ధ ని ధ ని సా , ||
శే షా త్ ||

రీ సా స స రి ని ని ని స ధ ప రి ⁄ గ ⁄ మ ⁄ మ ప ధ |
భూ గ ం ధ వా హ వ హ్ని జ ల గ గ న |

﹨ మ మ ప ధ ని స ⁄ రి ని ధ | ధ ప మ ప ధ ప మ రి ⁄ ప మ రి స ని స ||
స్ఫు ప్ప వ ద్యుజ్వ | మయమూ ర్తె శ్రీ ||

త్యాగరాజా

చరణము :

, స ప ∖ మ పా ధ ధ ని | ప ధ ప మ ప మ ప ధ స | మ రి గ గ మ గి ||
స త్వ ర జ స్త మో | గు ణా | తీ త ||

, స రి రి ప మ రిగగమ గ సా , గ | రిస ధ ∕ ని ధా ని ధ ధ ప | పమ ∖ రి గ గ మ గి ||
స త్యా జ్ఞా నా | సం దరూ | పి ణి ||

, స మ పా మ ప ధ ం ధ | ప ధ ని ధ ∕ ని ధ ∕ సి ధ ధ ∕ స ధ ∖ మ | ప స ధ మ మ స ||
ద్వి త్వా ది భే ద | వ ర్జ న | ప ర మం . . ||

మ రి గ గ మ రిస ని ధా , ని ధం ని | పా , ∕ ధ మ ప ∖ రి గ మ ప |
ద్వై తస్వా త్మా | సం ద రూ |
∖ గ మ ధ ప మ స ||
పి ణీ . ||

ధా ∖ మ ప ∖ రీ ∕ గా | గ మ రి మ ప ని ధ ధ ప | మ ప మ ప ధ ||
త్రి త్వ ప రి చ్ఛే | ద రం | హి త్ర ||

నిస నిస రి రిసనిస ధ ప ధప పమ్య ధా | స ధనీ, స ధ దప | రిస స ని సా ||
త్రై వ ద ప ర మా | ద్వై త రూ | పి ణీ ||

, ని స రీ , ప మరిగ గమ రిస | నీగరిరిస నిసధ ప | ప నినిధధప మపమపధ ||
త త్వం ప దా ర్థ | శో ధ న | శే పిత ||

ప మ ప మ ప ధ ని స రి స రి స ని స ప ధ స మ ప | మ రి ⁄ ప మ
త . త్ప ద ల ఞ్యా | ర్థ

రి సనిస ధ ప | ప మ రి ⁄ గ గమ ╲ రి ||
స్వ రూ | పి ణో ||

సా రి స నీ ధ ప గా రి ⁄ ని ధ ప మ ప ధ ప | ⁄ ధ మ ╲ రి మా పా ధ |
త త్వ స మ ష్టి వ్య ష్టి రూ ప ల . య . | తా ర క బ్రహ్మ |

⁄ నీ , ⁄ స ని రి సా ||
రూ పా త్మ నో ||

ని స రి ⁄ ప ╲ గా రి సా ⁄ రి ని ధ ప ధ ని స రి | రి స స ధ ప ప గ రి రి రి స |
త . త్వ ం స్వాతిగి క్త స్పహన త | త్ప క్త మా నరూ |

రి గ మ ప ధ ని స ప గా రి స ని స ||
. . . పా త్మ న శ్రీ . ||

త్యాగరాజదన్యం

కీర్తనము 2 - ఆది తాళము - బాలస్వామిదీక్షితులు

రాజశేఖామణి నిన్నెనిన్మతి

పల్లవి:

గా రి స రి గ మ ప | ధ ని స ధ ∖ స | మ ప మ ప ధ ప గా రి స ||
రా జ శి ఖా ణి | . ని . న్నె | న ం ం న్మతి ||

ని స ∕ రి ని ధ ప ధ ∕ ని ని స రి స రి | స రి స రి ప మ మ ∖ రి గ | గ మ రి సా ||
ర . . . ఊ ం చు | సా . . . | గి ఈ ||

రాజ

అనుపల్లవి:

పా ∕ ధ మ ∕ ప రి ∕ గ గ మ రి స | ∖ ని స రి ∕ గ | , గ మా ||
ఈ జ గ ము న ం ం దు | వె త కి జూ | చి నా ||

, ప మ ధా ధ ప ధ ని ధ ∕ స | ధ ప ధ మ ప మ | ధా ని స ||
యెందు లే దు నీ | వ లె నె ర | దా త లు ||

, స ని రి రి స రి మ రి మ | గ మ రి పా స రి | స ధ ∕ ని ని స ధ ప ||
భోజరాజ వే ం | క చే శ్వ | రె ట్టెం ద్ర ||

\ రీగ / మ మపధ / ని సరి | స / రిని / స ధప | మప మపధప గారిస || నిస
భోగ దే వేం ద్ర | క రు ణా | సాం ద్ర || . .

గా రి స రి గ మ ప ||
రా జ శి ఖా మ ణి ||

చరణము:

, ప ప పా ప ప మ ప | ధ ధ ని ప ధ ప | మ రి / గ గ మ రి ||
అ న్న వ స్త్ర ము లు | బ హు శా | ల్వ లు వ ర ||

, స రి / ప మ మ / ప రి / గ గ మ రి స | , ని స రి గ | మ గ మ మ ||
హా లు మొ హి రీ లు | న వ ర త్న | సొం మ్ము లు ||

, ప ధ ప ప మ ధా / నీ | స ని స రి స ధ ని | ని ని స ధ ప ||
ఘొన్నె నో్న వి | ద్వ జ్జ ను | ల కె ల్లి ||

, ప మ ధ ధా \ ప ధ | , ని స ని | సా ; ||
యి చ్చి యా నం ద ము | బొం దె | టి ||

సా స పా ప ధా | ధ ధ ప ధ | ని నీ ధా ||
క న్న త ల్లి తం | డ్రి గు రు వు | నీ వే ||

, ప మ ధా ధ ధా | ప స / ని ని | స ని సా ||
కా మ ధే ను క | ల్ప క త రు | సీ . వే ||

, ని స రి రి / ప మ రి గ గ గ మ | రి స రి స \ ధ / ని | ని స ధ ప ధ ||
యె న్న టి . కి చి రం | జీ వి గా | వె లయుము ||

మ / ప మ ప ధ ని స రి నీ , స | ధ / ని ప మ ధ ప | గ రి / గ రి గ రీ ||
యె శైవేంద్ర జ్ఞా | న మూర్తివి | నీ వే ||

/ గా , రి స రీ , స రి స ని / రి రీ | నీ స ధ ధా ధ ధ ధ | ని స రి ని స రి / గా ||
తాథై య్యరీ . . . త కఝుం | త క | ధిగిత . . . ||

గా / గ మ రి స పా మ ధా ధ పమధా | నీ , స ధా ప ప మ | ధ / సీ స రి స \ నీ ||
ఝు ం త కుంత తకధీం | | ధ ణం త కి ట ఝుం ||

సగారి స రి స \ నీ రి సరినీధా | \ మ \ రి / గ రి స ని ధ | , ధ పా ధ ని స రి ||
. . . త కు ం త రి త | త ధీ ం న్నా ను | ధణధిమి ||

సని/రిస పమ/ధప మసగధ / సనిసరి | గ / గారి సనిని | , స ధపమ రిగామరి |
. . . తకఝుణు తధణత | తక | త ధిం గి |

రి స || గా మ రి స రి గ మ ప ||
ణతోం || రా జ శి ఖా మ ణి ||

కీర్తనము 3 - తిశ్రజాతియేకతాళము - కృష్ణస్వామయ్య

పాహి మాం బాలకుమారా

పల్లవి:

పా మ పా ,	, ధ ప మ రి / గ గ మ రి	సా ; రి స ॥
పా హి మాం	బా ల కు మా	రా ప రి ॥
2 రి ప మ పా ,	, do	\ సా ; రి స ॥
పా హి మా	ం do	రా ప రి ॥
3 రి గ మ ప ధ ధ ని \ పా	, ధ ప మ రి / గ గ మ రి	\ సా ; రి స ॥
పా హి మాం	బా ల కు మా	రా ప రి ॥
4 రి గ మ ప ధ మ ప ధ స స రి స	స ప / ధ ప మ రి / గ గ మ రి	\ సా ; ప రి ॥
పా హిమా	ం బా ల కు మా	రా ప రి ॥

ని ని ధ ప ధ ప | మపధప మరిగమ రిసనిస ॥ రిగమప ధ ని\పా | ,ధపమరి ॥

పా లి త సుర | ప రి వా ర ॥ పా హి మాం బా ల ॥

గ గ మ \ రి | సా ; ; ॥

కు రా

అనుపల్లవి:

, ధ ప రీ రి | స రి / గ రి / గ రి గ రి గ రి రి / మ | రి స ని ని ధ ప ||
పాహిభక్త | హృ . ద య పం | క జ భా స్క ర ||

ధ రి స గ రి ని ని | ధ మ మ రి మ ప మ ప ధ | ప ధ ని ని ధ మ మ రి మ రి స ||
ప్రణతజ నా | త్రి ప్ర . భం జ | న శ్రీ . . క ర ||

పాహిమాం

చరణము:

, మ మ మ / ధ ప మ రి | / గ గ గ మ రి సా | , ధ రి ని ని ధ ||
మా మ క గు హా | దే వా | మ హ నీ . య ||

\ మా ప మ ప ధా , ప / ధ ప | మ రి గ గ గ గ మ రి | సా ; ; ||
మా తం ం గ త | న యో ద్భ వ | ఆ ||

, ప ప ప ప రి | రి రి స రి / మ రి / మ రి రీ , మ | రి స ని ని ధ ప ||
కామిత ఫ ల | ద కృతో . . . | త్స వ వై . భ వ ||

ధ రి ని ని ధ మ | \ రి గ మ ప ధ ప ధ | ని ని ధ మ గా రి స ||
క మ నీ యా | శ్రిత కృష్ణ కృ | పా ఆ క ర ||

స్వరము :

రీ , మ పా , రి గ మ ప మ ప | ధ / ని ప / ధ మ ప గా రి స ని స |

రీ , సా , స రి నీ నీ స | ధా \ మా మ రి / ప మ / ధ ప మ ప ||

\ గా గా రి స స సా / స సా | రి రి గా గా రి స నీ నీ |

ధ మ ప ధ ని స పా పా పా | / ధ ప మ ప గా గా రి స ని స ||

కీర్తనము 4 - రూపకతాళము - కృష్ణస్వామయ్య

ఇట్లనుండరాదు

పల్లవి :

1 , రి | / ప మ పా ధ ప | మ రి / గ | గ మ రి సా ||
ఇ | ట్ల నుం డ | రా | దు ||

ని స | రి స రి / స నీ | ధ ప మ రి | గ మా , రి \ స ||
యెటు | ల నే | సై | తు ||

2 , రి | / ప మ పా ధ ప | మ రి / గ | గ మ \ రి సా ||
ఇ | ట్ల నుం డ | రా దు ||

, ధ రీ | స ధ నిసధపధప | ధమ పరి | పమ ధప ధమ గా || రిస
యెటు | ల నే . . | సై | తు || . .

అనుపల్లవి :

|| , ప | మ ధ ధ ధ | ప ధ | స ధ ని ధ సీ స ధ ప ప ||
ప | ట్టు వి డు వ | త గ | దు ||

2 ప మ ప | మ ధ ధ ధ | ప ధ | ధ ప ప మ ప రి ||
వ | ట్టు వి డు వ | త గ | దు ప రి ||
పధనిస | ప ధమ ప పరి | ని ని ధ ప | ప ధ మ గా రి స || ని స
పా | ల న ము | నీ | బి గు దు || . .

చరణము :

|| , రి | స ప పా | ధ ధ | మ ప మ గ మ ||
భ | క్త జ నా | ర్త ల | గి ||

|| ప ని ధ | మ ధ ప మ స | మ ప రి | గ గ గ స ||
ప ర | మ ద య | క ర | ||

, స ని	స రి రి ప ప మ రి	∕ గ గ	గ మ రీ స	॥
· యు	క్త మి ది గా	దు	రా ·	॥
, స రి	స ధ ని ధా ∕ ని ధ ప	మ ప ధ ప	గ గ రి స	॥
శ	క్తి యు జూ	పు . ము	రా	॥
, ని స	రి స ∕ ని ని స	ధ ప	∕ ని ధా మ ప ధ	॥
ని	త్య ము ని ర	త ము	నీ ప ద	॥
మ పా	∖ మ మ ధ ∖ మ	ప ధ	∕ ని ని, సా	॥
ప	ద్మ మ హి మ	ల ను	పొ గ డే	॥
, రి	స రి స రి రి	స రి ప	మ రి గ మ రి స	॥
భృ	త్యు న .	శ్రీ	కృ . . . . ష్ణు ని	॥
, స	∕ గ రి ని ని స ధ	మ ప ధ ని	స ప ధ ప గా రి స	॥
స	త్యభా ష	ణ . ము	ల న్ని యు వి ని	॥

స్వరములు :

రి మ ప | , ∖ మా ప ధ ∕ ని ప | ∕ ధ మ ∕ ప రి | ∕ ప మ ∕ ధ ప రి గ మ ప ॥

మ ప ధ ∖ మ | , ప ∖ మా ప ∖ రీ , | ∕ గా , మ | ; ∕ ధ ప ∕ ధ మ ∕ ప మ ॥

గా , గ | , మ రి ↘ సా , సా స | ↗ రీ , రి | , రి స రి గా , రి ||

, స నీ | , ధా మ ప ధ ని స | ↘ పా , ధ | ప మ గా , గా రి || రి స

(ఇట్ల

5 తానవర్ణము - అటతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

; ; ; ; | పా , రి స ని స రి గ గ |
| ఇం త . . . మో |

రి రి గ మ ప ↗ ధ ప మ ప గా రి స ని ధ ప |
డి యె . . . . . . ల ర నీ . క |

రి ని స రి గా రి స | పా మ ధ నీ ధ ↘ మ ||
. . ది మే . . | . . ర . .

, గా రి ప గా రి | స ని ధ . రి స ని స రి స ప మ ↗ ధ |
గా దు ర | హ . . . త . . . వు . . .

ప మ ప ధ ప ధ ప స ↗ రి నీ ధ ప మ గా రి స నీ |
గ . . . ని . . . . న్నే . . . కో రి

ధ ప ధ ని స రి స ／ ధ | ప మ ／ ప మ గ గ ||
. . న , ... | . . ను . రా ||

రీ సా : అను సా ／ రి ని ధ ప మ ప ధ మ ధ మ |
. . : పల్లవి స ం . . త . . . . త . . |

గా రి స నీ ధ ఫ రీ స రి గ మ ప ధ ＼ మ స ＼ రీ |
ము . . శ్రీ . . క ం . . క గి రీ |

గ మ ప ／ ధ ప మ ప ధ | ／ రి ని ＼ స ధ ప మ ＼ రి గ ||
. . . . లో . . వె | . ల . . . సి . ||

మ ప మ ధా ని సా : సా రి స రి ／ ప మ మ రి ／ గా |
. . యు ం న్న : సా . . . . . . |

గ మ రి రి స ని ధ ప మ ／ ధ ప మ గా రి స రి గ మ ప |
మీ . . చ . . , క్క . . . ని . . శ్రీ . , . |

ధ ని సా రి గా రి | స ＼ పా ／ ధ ప మ గా ||
. . కా . ర్తి . | కె . . య ||

రి స ధ ＼ మా గా రి :
. . దే వా . :

ముక్తాయిస్వరము :

సా రి స నీ ధ ఫ ధ ని స రి |

\ సా . స \ మా ధ ప మ ప ధ మ గా రి సా రి గ మ |

ప ధ నీ ధ ప / రి ని | , ని ధ ప రి గ మ ప ||

ధ ప / ధ మ గా రి స : ని రి స ప మ ధ ప మ న ధ ని స |

ప రి స / ని ధ ప \ మా ధ ని స రి గా రి స / ని ధ మ ప |

గా రి స రి నీ ధ | \ మా గా రి రి సా ||

/ రి నీ ధ / ఫా ధ ని : (ఇంత మోడి)

చ ర ణ ము :

నీ నీ ధా పా |
కం ం తు ని |

మ ప ధ మ గా రి స ని ని ధ ధ రి ని స రి / మ రి / ప మ |
జా . రి . కి . . . . నో . . . |

ధ ప / రి ని ధ ప / ధ మ | / ప రి గ మ ప మ పా ||
ర్వ . తే . . | . . ను . . . రా ||

, గా రి గ మ ప ధ :
. . . . . . :

స్వ ర ము :

1 ధా , పా మ ↘ గా , ప రి |

, స నీ ధ ప రి స ని స |

పా మ ↘ గ | , మ రీ ↗ గ ||

, మ ప ధ ⁝ (కంతుని)

2 ధా , ధ ప మ ప ధ ప మ గా రి స ↗ రి నీ ధ ప ధ |

ని రీ స ప ↘ మా ధ ప ధ ని రీ స ని ధ ప మ రి గ |

మ ప ద ప రి స నీ | ధ ప ప మ గా రి ప ||

, రీ ↗ గా మ ప ద ⁝ (కంతుని)

3 మ ప ధ మ గా రి స రి నీ ధ ప ధా ని స ని స రి స |

పా మ ప ధ ప ధ ని ధ ప ధ మ ప గా రి రి గ మ ప |

మ ↗ ధ ప మ గ రీ స | ↗ ధ ప మ ↘ ధ ప మ పా ||

రి గా మ ప మ ధ పా ధ ని స ప ధా ↗ రి నీ ↗ స ↘ ధ |

, ప మ ప ధ ని స రి గా , రీ స నీ , ధా మ |

ప గా రి స ప ＼ మ | , ధ ＼ పా మ ధా ధ ||

ని స / రి / గా మ ప ధ : (కంతుని)

4 గా , రి స నీ , ధా ప ధా ని సా రి ＼ సా |

/ పా మ గా రి గా మ ప / ధ పా మ గ రి గ మ ప |

ధ ＼ మా ప ＼ రీ ప ＼ మ | , ధ సీ , ధ ని మ ||

గ రి స నీ ధ మ ధ ని స ప ధ ని స రి రి ＼ సా / ప |

మ రి గా రి స రి / ప మ ప ధ / ని ప మ గా రి గ మ ప |

ధ / ని ప / ధ మ ప రి / ప | మ / ప గా రి స రి ||

ని స రి రి స / ప మ ధ ధ ప మ ప రి గ మ ప మ ప ధ ని |

స ＼ పా ధ ని స ＼ రి గ మ ప ధ ని స | రి ＼ నీ ని ధ ప |

రి గ మ ప / ధ ప / రి స | ＼ నీ స రి సా |

ని స రి స గా రి స / రి ని ధ మ ప ధ ని స ప రి స ని |

స రి గ గా రి సా ని నీ ధ ╲ మా ╲ ప గా రి ╱ సా |

రి గ మ ప ధ ని సా | నీ , ధ ╲ మా గా ||

, రి సా , ధ ప రి : నీ నీ ధా పా || గ మ ప మ పా
క ం తు ని || ను రా

ప గా రి గ మ ప ధ నీ ధ ప ╲ ధ ప ╱ ధ మ గా రి స |
అ . . . . కా . . మి తా |

రి స ని స రి స రి రి ╱ మ రి ╱ ప మ ╱ ధ ప రి గ మ ప ధ ని |
ర్థ . ము . . . . . లో . స . గే దే . . . . . |

స ╲ పా , ╱ ధ ప మ ప | గా గా రి ||
. వా . . | . . . ||

సా సా : సా ╱ రి ని ధ ప
. : : సం ం ం త ఆ

అనే తక్కిన అనుపల్లవి ముక్తాయి స్వరమును పాడుకొని పల్లవిని యెత్తవలెను.

సంచారి - రగణ మఠ్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

రీ సా ని స రి స | రీ రీ | రి ప మా పా ధా ||

ప ధ / ని ధ / నీ నీ | ధా \ మా | / ధ ప మ ప గా గా ||

రీ ప మ గా రి స | నీ ధా | ధ ధ ని స రి స రీ ||

గా / మా \ రీ / ప మ | ప ప ధా | ప ధ ని ని ధా ప ధ ||

పా \ మా ధ ప \ మా | ప గా రి | గ మ \ రీ స రి సా ||

సా పా \ రీ గా | మా పా | రీ / మ పా / ధ మ ప ||

ధా / ని పా \ ధ / మా | / ప \ రీ గ | మ ప ధ ప మా పా ||

గ గ / మ రీ \ సా రి ని | ని ధ ధ ధ | ప ప రీ సా రీ ||

స రి / గా / మా మా | ప ధ \ మా | గా గా రీ సా ||

ని స రి స పా మ ప | ధా ధా | ప ధ ని ధ నీ నీ ||

ధా పా ప ధ పా | ధ ప \ మా | పా / ధా \ మా పా ||

రి మ ప ధ నీ ధా | \ మా / ధ ప | / ధ మ / ప రి గా రి స ||

సా రీ స ని స రి | రీ సా | రి / మ రి \ ప \ మా ప ధ ||

ధ ప \ మా ప ధ \ మా | ప ప \ మా | / ని ధ \ మా గా రి స ||

/ ని ధ / ని ధ ధ ప ధా | / ని ధ \ ని ప | ధ ప / ధ మ / ప గ / మ రి ||

ప మ పా ధా పా | \ మా ప ధ | ప ధ ని స రీ సా ||

గా రి స స రి నీ | ధా ప మ | ప ధ ని స పా \ మా ||

ధ ప \ మా ధ మ పా | రి మ పా | , గా రి స / సా స ||

, స ని స రీ రి స | ధ / రి స రి | నీ ధా మా పా ||

ధ ని సా | పా పా | రి స నీ | ధా \ మా గా రి స ||

ని స రి గ మ ప ధ ని | సా రి రి | స రి గా గా రి స ||

నీ నీ ధ మ ప ద | మ ప ధ ని | సా రి స నీ ధ మ ||

ప ద \ మా గా గా | రీ రి | ప మ గా గా రి స ||

సా రి ని ధ ప మ | పా ప మ | ప మ గా గా రీ ||

ప మ గా రీ సా | నీ ధా | ఫా ధ ని సా ; ||

గమనిక: ఈ రాగమున దీర్ఘ నిషాద, గాంధారములను, సులభముగాఁ బట్టుటకై ధైవత ఋషభ స్థానములందే నొక్కుకొని షడ్జ మధ్యమ స్థానములవరకేగి గనుపించి తిరిగి ధైవత ఋషభస్థానమునకు వచ్చుటన వీనుల వాడుకగానున్నది.

జన్యము (భాషాంగము) 12 : సహనా

లక్షణశ్లోకము

వెంకటమఖి : సహనా రాగస్తు పూర్ణషడ్జగ్రహ సమన్వితః
ఆరోహేతు ప వక్రశ్చ గీయతే లక్ష్య వేది భిః

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : స రి ♭ గ మ ప మ ధ ♭ ని సా
అవరోహణము : ♭ ని ని ధ ప మ ♭ గ గ రి ♭ గ రి స .

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము ; దేశీయరాగము ; **ఆరోహణమందు పంచమ వక్రము** ; ఎల్లప్పుడును గానము సేయఁదగును.

గమనిక : ఈ సహనారాగ మూర్ఛనావరోహణమున నిషాద, గాంధారములు, జంట జంట గాను, ఋషభము దీర్ఘముగాను గనుపించియుండుటవలన, ఈ రాగమునకు విశేష రంజనముల నీయగల జీవస్వరములు నిషాద గాంధార ఋషభములే, ఆరోహణ ప్రయోగముల వచ్చు దీర్ఘనిషాద గాంధారప్రయోగములు కంపనములతోవచ్చును

రీ గా మా పా మా , ధా నీ సా , – హ్రస్వ నిషాదములు ప మ ధ ని స - ఇటుల నొక్కు తోడ వచ్చును ; అవరోహణమున వచ్చు దీర్ఘ నిషాద గాంధార ప్రయోగములు - నీ స ధా పా మా – ఈ ప్రయోగమున గల దీర్ఘ నిషాదమును మీటుతో నిషాదస్థానమందే తిన్నగ నదిమి షడ్జమును నల్పముగ గనుపించి మీటుతో ధైవతమునకు రావలెను. మా గా మ రీ సా – ఈ ప్రయోగమున గల దీర్ఘ గాంధారమును దీర్ఘ నిషాదమునకు జెప్పినటులనే బట్టవలెను ఈ దీర్ఘ నిషాద గాంధారములలో కొన్ని యెడల కంపములును గలవు. ని ని స ధా ప – ఈ ప్రయోగమున గల మొదటి హ్రస్వ నిషాదమును నిషాదస్థానమందే మీటుతో తిన్నగ నదుముకొని ప్రయోగములకు తగినట్లు మీటుతోగాని, మీటు లేక గాని, రెండవ నిషాదమును మెల్లన నదుముకొని అల్పముగ షడ్జమును గనుపించి మీటుతో ధైవతమునకు దిగవలెను. గ గ మ రి స – ఈ హ్రస్వపు జంట గాంధారములను పైన జంట నిషాదములకు జెప్పినట్లె పట్టవలెను. గ గ మ రి స – ని ని స ధ ప – ఈ గుఱుతులు గల నిషాదగాంధారములను పైన జెప్పినట్లే పట్టవలెను.

మా గ ధ ప, ని ధ ప – ఈ ప్రయోగములును గలవు. ఆరోహణావరోహణ ప్రయోగములందు కొన్నిచోటుల అంతర గాంధారమును బలుకును. తక్కిన ప్రయోగములు కీర్తన, వర్ణ సంచారులచే నెఱుగుకొనవచ్చును.

కీర్తనము 1 - త్రిపుటతాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

శ్రీకమలాంబికాయాః

పల్లవి :

రీ రి గ	మ ప మ	గ గ మ	రి గ రి	సా	, రి రి ని
శ్రీ	క మ	లా	ం బి	కా	అ అ

స ని సా | ; | , ప | రి రి | రి గ | మ ప ||
యా ఆ | | ం భ | క్రీంక | రో | మి ||

2 మ ప రి రి గ | మ ప మ | గ గ మ | రి గ రి | సా | రి రి ని ||
శ్రీ | క మ | లా | అం బి | కా | ఆ ఆ ||

స ని సా | ; | , ప | రి రి | రి గ | మ ప ||
యా | ఆ | ం భ | క్రీంక | రో | మి ||

ని ధ ప | ధ ప ను | గ గ | గ మ రి గ రి | మ పా | ధా ని ధ పా ధ ప |
శ్రిత క | . . ల్ప | వా | టి కా | యాం | చ ం ం |

మ గ గ మ | రి గ రి స | , ని స | రి గ మ ప ధ ప మ |
డి కా | యా ం | జ గ | ద ం బి |

గ మ గ రి | గ రి స ని ||
కా యా | ం ||

(శ్రీకమలాంబికాయాం)

అనుపల్లవి:

మ పా , | మ ప రి | గమపా , | మ గ గ మ | రి గరి | సా ||
రా | కా | చం | ద్రవ ద | నా | యాం ||

రిసనిస గ రి రి | ని ని స | ధ స ధ | ని సా | రి గమా , | గ గ మరిగ రి ||
రా | జీ | . . వ | నయ | నా | యా అం ||

పా ,	మ ప మ	ధ ధ	ని స రి	ని ని స	ధా ని ధ ప	‖
పా .	కా	రి ను	త చ ర	ణా	యా	‖
మా ప మ	గ గ మ	రి గ రి	స ప మ	ధ ని	సా	‖
మా	కా	శా	ది క ర	ణా	యాం	‖

రి , గ మ రి గ రి	స ని గ రి	సా నీ	‖
హ్రీం ం ంకా ర	వి పి న హ	రి ణ్యాం	‖
స ని స ధ ని ధ	ప రి ⁄ గా	మా పా	‖
హ్రీం ం కా ర	సు శ రీ	రి ణ్యాం	‖
మ ప మ ధా ధ	స ని సా	గ రి సా	‖
హ్రీం ం కా ర	త రు మం	జ ర్యాం	‖
ని ని ధ ధ ప ప	మ మ గ గ	రి రి స ని	‖
హ్రీం ం కా రే	శ్వ ర్యాం	గౌ ర్యాం	‖

(శ్రీ కమలాంబి)

చరణము :

స సా	మా	మ ⁄ ధ ప మ	గ గ గ మ	రి రి	రి ⁄ గ రి	‖
శ రీ	ర	త్ర య	వి ల	క్షణ	సు ఖ	‖

స రి స ╲ నీ	ని ని స	ధ ని	ధ స ని స	రి	రీ	=
త ర	స్వా	త్మా	ను భో	గి	న్యాం	‖

స రి స ↘ నీ | ని ని స | ధా ని ధ | . . | ధ ని స | రి రి ||
వి రిం | చి హ | రీ | శా న | హ రి | హయ ||

రి గ మ ప మ | గ గ మ | రి గ | రి . ధ ధ | ↗ నీ | సా ||
వే ది | త ర | పం | స్వ యో | గి | న్యాం ||

స పా , ధ | మ ప మ | ధా | ని స ని | సా | స ↘ ని ||
ప రా | అ ది | వా | దే వ | తా | రూ ||

స రి స స | , స రి | ని ని | ని స ధా ని ధ | ని స | రి ||
ప వ శి | న్యా | ది | వి ఘ | గి | న్యాం ||

స రి , గ మ | గ గ మ | రి గ రి | స ని ని స | ధ ని ధ | ప ప మ ||
చ రా | త్మ క | ప | గ్వ రా | గ | హ ర ||

ప ↘ మా | ↗ ని ధ | ప ధ ప | మ గ గ మ | రి గ రి | సా ||
ని రా | మయ | రా | జ యో | గి | న్యాం ||

ప ప రి రి మా | గ గ మ రి ↗ గ . | స ని సా | ప ప ↘ మా ధ ధ |
క ర ధృత వీ | ణా వం | ది న్యాం | క మ లా న గ |

ధ ధ ↗ నీ | సా రీ ||
ర వి నో | ది న్యాం ||

మ మ గ గ మ రి గ రి | స . ని ని స | ధ ని ధ పా |
సు ర న ర ము ని | జ న మో | ది . న్యాం |

రి గ మ ప రి ↘ ప | , మ గ గ | రి గ . . ని ||
గురుగుహా వ ర | ప్ర సా | ది . . న్యాం ||

శ్రీ కమలాంబికాయాం

కీర్తనము 2 - త్రిస్రజాతి యేక తాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

ఈశానాది శివాకార మంచె

పల్లవి:

రీ పా ప మ ప మ ధ | ప మ గ గ మ రీ | గ రి స ని సా | ; స రి సా ||
ఈ శా న | ది శి వా కా | , ర మం చే | శి వ కా ||

సా ని స రీ | గా మ పా , ధ ప మా గ మ | గ రి గ రి గ స |
మే శ్వరవా | మా ం క స్థే | న మ . స్తే . న |

రి గ మ ధ ప మ గ మ రి మ గ స || రీ పా
మ . . స్తే గా || ఈ శా నా

అనుపల్లవి:

రీ సా , ధ | రి రీ , గ గా మ పా , | ని ధ పా ప ధ మ |
శ్రీ శా ర | దా సం సే వి | వి త పా ర్శ్వ |

గ గ మ రీ రి గ రి స ||
యు గ ళే . . . ||

రి , గ గ మ పా , మ ప మ | గా / మ గ రి / గ రి సా | ని ని రి స ని ధ |
శృంగా ర క | శే వి న త | శ్యామ శా . |

ని స ని సా , స ||
బ గ శే దు ||

ధా / ని ధా / ని ప మ | ధ / నీ స రి రి | స రి ని ని / స ధ \ మ |
రా కా ప హ | ధు రీ ణ త ర | స ర సి జ ప ద |

ధ / ని సా , స ||
.యు గ శే షు ||

ఘూ మ మ ప \ గ గ మ | రి , గ రి సా | ని స ధ పా \ రి గ |
రా రి గు రు గు | హో ది పూ | జి త పూ ర్ణ క |

మ / ధ ప మ గ గ మ రి / గ రి స ||
శే స క ళ , . ||

పా సా / ని ధా ప సా ని స | రి రి గ మ / గ రి స ని స ధా ||
పా శాం కు శే క్షు కా ర్ము క | పం చ సు మ బా ణ హ . స్తే ||

/ నీ / రి సా రి నీ ని స ధా ప | \ రి గ / ధ ప మ గ గ మ రి గ రి స ని ||
దే శ కా ల వ స్తు రూ ప | ది వ్య చ . క్ర మ ధ్య స్థే ||

ఈశానాది.

కీర్తనము 5 - ఆదితాళము - రామస్వామి దీక్షితులు

పల్లవి :

సా ధ రీ రి మా | మ ; గ మ ప మ | గ గ మ రి / గ రి స ||
వా శి వా శి వా | శి వా శి | య ను చు ; ను ||

ని స ని రీ , రి రి ; గ | మ ప మ ప మ | గ గ మ రి గ, రి ||
వ ర్ణిం ప రా | రా జ ను | లా ; ర ||

సా ధ రీ రి రి స స ని | ని సా , | సా ||
వా శి వా శి వా | శి | . ||

అను పల్లవి :

పా మ ధ ధ ధ / ని ని | సా ని స | , సా ; స ||
ఈ శు స క ల జ గ | దీ శు జ్ఞా | నాం బి ||

స ని స రి స నీ ని స ధా ని ధ | పా , ధ మ గ | , / మ రి / గ రి స ||
కే శు కా ళ హ | స్త్రీ శు నా | మ ము లె . ; ||

వాశివా.

చ ర ణ ము లు :

ప ప ప ప మ మ మ మ | గా గ గ | గ మ రి రీ ||
హ ర హ ర పు ర హ ర | శం క ర | గం ంగా ||

ప ప మ మ గ గ మ రి గ రి | సా స ధ | రీ రి రీ ||
ధ ర శ శి శే ఖ ర | సాం బ స | దా శి వ ||

స స సా సా ని స | రి రి గ మ | రి గ రి స స ||
క రి చ ర్మాం బ ర | ధ ర వ ర | మే వ శ్వ ర ||

ని ప రి స రి ని ని స ధ ని ధ | ప ధ ధ ప మ | గ గ మ గ రి స ||
చి ర త ర మూ ర్త్య గు | శి వ నా | మ ము తే వ ||

వాశివా.

2 ఫా ల వి లో చ న | పా ర్వ తి | ర మ ణా |
కా ల కా ల వ ం | కే రు హ | చ ర ణ త్రి |
శూ ల ధ ర దే వ | కా శి వి | భూ ష ణ |
బా ల త్రి పు రాం బి | కే శు నా | మ ము తే ||

వాశివా.

3 పం చా క్ష ర మై | పం చ లిం | గ మై |
పం చ పా ప ము ల | తొ ల గిం | చి మ నో్య |
వాం ఛ లి చ్చు వెం | క ట కృ ష్ణ | దే పు ని |
వ ర స ఖు డ న త గు | శి వ నా | మ ము తే ||

వాశివా.

4 తానవర్ణము - అటతాళము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

వా రి జా క్షి నీ

; ; ; ; సా , ని స రి / ప మ \ గ గ మ |
వా . . . రి . జా . . |

రి గ రి సా , ని / గ రి స ని / రి స ని ని స ధ ధ ధ / ధ |
. . . క్షి నీ . . . మీ . . ద . . |

ధ మ ధ ని స రి / ప మ | / ధ ప మ ప రి ప రి గ ||
. . మ రు | . . . లు కొ . ||

మ ప మ గ గ మ రి గ రి : స ని స రి స ని ని స ధ ని ధ స ని |
. . . న్న . . ది . : వ . ల . . చి . . న . దా |

స రి రి / ప మ గ గ మ రి / గ రి గ మ ప ప మ ధ ని స ని ని స |
. . . ని . . . యే . . . ట . . కో . |

ధ ధ ప మ ధ ని స రి | గ మ ప మ / స్ని ధ ప ||
. . రా నా | . . . . సా ||

మ గ గ మ రి గ రి స ని |
. మీ . . . . . |

అనుపల్లవి:

సా ని ధ ప రి గ మ ప మ గ గ మ |
సా ర . . సా . . , జా |

రి గ రి రి స ని ని స ధ ధ మ ధ ధ ని స రి / ప మ గ గ మ రి |
. . . . . ది . . . . దే . . . . వ . . . . |

/ నీ ధ ప మ గ గ మ రి | / ప మ / ని ధ ప మ ధ ని ||
స ం . . . మ్మ . . | తు . , . . . దై ||

1 స ని సా సా : (మరల అనుపల్లవి త్రిప్పి పాడి)
. . న :

2 స ని సా స \ ని : రి రి రి గ మ గ |
. . న చ . : క్క న శ్రీ . . కా |

, రి గ రి స ని స ని / గ రి స / రి స ని ని స ధ ధ ప ప మ |
. . . . త్రి కే . . య . . దే . . ||

గ గ మ రి గ మ ప మ ధ | ని స \ రి గ మ ప మ ||
. . . వా . . . . | . . ది దె . . . ||

ధ ప మా గా రి గ రి :
, , . వా . . . :

ముక్తాయి స్వరము :

సా , ని స రి ప మ \ గా , మ రి |

, రి ప మ \ గా , మ రీ గ రి స \ నీ , ని స ధ ఫ \ ఘూ |

. ధ ని స రీ , ని | స రి / గా మ గా మ రి ||

/ పా మ గా మ రి స ని : స రి రి ని స రి గ మ ప \ రి గ |

మ ప \ మా ధ ని స ని స రి గ మ గ గ మ రి / గ రి స ని ని స |

ధ ప మ ధ ని స రి స | , రి గ మ ప మా ని ||

ధ ప మ గా రి గ రి : వారిజాక్షి

చరణము :

నీ నీ స ధా ని ధ పా |
మా . . . . రు |

పా , రి ప మ గ గ మ రి గ రి స ని ని స ధ ని స రి స / ప |
ని ల కో . . . . రు ల కో |

మ / ధ ప / ధ మ / ప గ / మ | \ రీ ప మ పా , ప |
. . . . . ర్వ . . | తే . దు రా |

మ గ గ మ రి స ప మ ధ : (మారుని. త్రిప్ప పాడి) | ౼ రీ ప మ పా ;
లే దు రా

1 పా మ ౼ గా ౼ రీ , ప ౼ మా గ మ రి |
౼ గ రి స ని స ధ ప మ ధ ని స |
ని స రి ౼ ప | మ ౼ ధ ప మ గ ||
౼ రి , ప మ ధ : (మారుని)

2 సా , మ ప మ గా ౼ రీ , ౼ గ రి స రి స ధ ప మ |
ధా , ని స రి ౼ సా , రి గ మ ప ౼ మా ధ ని స రి ని |
, స ధ ప మ ౼ ధ ప మా గ | , మ రి ౼ గ రి స ని స ||
, రి గ మ ప ౼ మా ధ : (మారుని)

3 ధ ప మ గ మ రి ౼ ప మ గ గ మ రి ౼ గ రి రి స ని ని స ధ ధ ప మ |
ధ ని స ని ని స ధ ని స రి స ప మ గ మ రి ప మ ౼ ధ ప రి గ |
మ ప ౼ ని ధ ప మ గ గ మ | రి ౼ ప మ గ గ మ రి రి స ||

ని స రి రి స రి రి గ మ ప రి గ మ ప మ ధ ని స ని స |

రి గ మ గ గ మ రి / గ రి స ని / రి స ని / రి స ని ని స ధ ప మ గ గ మ రి

గ రి రి స ని / రి స ని | ని స ధ ప మ ధ ని , స ని ||

స రి రి గ మ ప మ ధ : (మారుని)

4 మా , / ధ ప మ / ని ధ ప మ గ మ రి ప మ గ మ రి గ రి స |

ని రి రి స ని స రి నీ స ధ ధ పా మ ధ ని స రి |

స / ధ ప మ గ మ రి స | సా ని స రి గ మ ప ||

ప మా , ధ పా ప మా / నీ ధ పా ప మ ధా ని స రి ని |

రి రి గ మ గా రి గ రి స ని / రి ని నీ స ధ ప మ గ |

, మ రి స సా మ ధా | ని స రి ని సా ; ||

రీ , గ మ ప మ ధ : (మారుని)

5 రీ , రి గ మ పా మ గా మ రి గ రి స ని సా , రి |

స ని నీ , స ధా ధ ప మ గా , మ ని స రి , ని |

స రి ⁄ గా , మ ప మ | ⁄ నీ , స ధ ప మ గా ||

రి , గ రి స ని ని ని స ధ ప ⁄ సా ని స ని ని స ధ ని |

స ని రి స ని రీ రి గ మ రి గా మ ప మ ⁄ ధ ప మ ప |

⁄ నీ ధ పా ప మా ప | . రి ప ని పా ; ||

మ స మ ని ధ ప రి ప మ ప మ గ గ మ రి స ⁄ నీ రి స ప |

⁄ మా ⁄ ధ ప ⁄ ధ ప మా గా రి ⁄ గ రి గ మ ప ప మ ధ ని సే |

ని ని స ధ పా మ ధా | ని స ⁄ సీ గ రి సా ||

ని స రి రి గ గ ⁄ మ గ గ రి స ని రి సా రి ని ని స ధ |

ప ⁄ మా ⁄ ధ ప మ గా మ రి రి సా ని స రి గ మ ప మ ధ ని |

స రి ని స ధా ప రి స | మ గా మ రి గ రీ ని ||

గ రీ సా స స రి : సీ సీ స ధా ని ధ పా |

: మా , గు |

పా , రి ప మ గ గ మ రి గ రి స ని ని స ధ ని స రి స / ప |
ని ల కో రు ల కో |

మ / ధ ప / ధ మ / ప గ / మ | \ రీ ప మ పా ; ||
. . . . . ర్వ , | తే . దు రా ||

రీ ప మ గ గ మ రి / గ రి రి స ని రి స ని / స ధ / ని ప ధ |
వే . . . . .మా . . . . అ . |

\ మా ధ / ని ధ / స ని / రి స ప మ / ని ధ ప మ / ప రి ప రి గ |
వ . . మి . న . చా . న . ను బ్రో . . |

మ ప ని స రి గ మ ప | ధ ని ధ ప మా గా మ || రీ సా
. . . , . . . | వు . ము రా . || ఆ .

ఆనుపల్లవి ముక్తాయి స్వరములను పాడుకొని పల్లవి యెత్తవలెను. ఈ వర్ణ చరణమున మూడువ స్వరము సర్వ లఘువు.

సంచారి - మత్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

సా సా ని స రి గ మ ప | ధ ప మా గా గా మ రీ |

గ రి సా నీ నీ స ధా | ని ధ ప ను ధా ధ ని సా |

ని స రీ ప మ గా గా | గ మ రీ ప మ పా పా |

రీ గా మా పా మా | ని ధ ప మ గా గా మ రీ |

ప మ గా మ రి సా సా | నీ రీ నీ స ధా ని ధా |

సూ ధా నీ రీ సా | ని స రి గ మా ప మ గా |

మ గ రీ గ రి సా సా | ప మ ధా ధా ని ధ పా |

ధ ప మా ప మ గా మ రి — ప మ గా మ రీ గ రి సా |

ప మ గ రి గ రి సా ని రి | ని స ధ ని ధా ని ని స స |

ని ప రి గ మా గ గ మ రీ | నీ ధ ప మా ల మ రీ |

నీ ధా పా ప మా పా | మా ధా ని స రీ రీ |

గ మ రీ గ రి సా ని స | రీ స నీ నీ స ధా ని పా |

మా ధ ని సా ధా రీ | గ మ ప ధ ని ధ ప మ గా |

గా మ రీ గ రి సా సా | ని స రి గ మ ప మ ధ ని స |

రి స ని స ధ ని ధా పా | పా రీ గ మ పా పా |

రీ గ మ ప మ ధ ని సా | రి స నీ స ధ ప మ ధ ని స |

రి గ మా ప గా మ రీ గ రి | \ నీ / రీ నీ / సా ధా ని |

పా \ రీ గ మ రి పా మ | రి మ గా మా గా రీ |

గ రి సా \ నీ రీ సా | ని ధ ప మ ధా / నీ / రీ |

ని స రి గ మా ప గ గ మ రీ | / గ రి స \ నీ రి ని ని స ధా |

ప మ ధా ప మా గ గ మ రి | గ రి సా నీ రి స నీ స |

ధా ప మ ధా / నీ సా | \ నీ రి సా ; ; ||

గమనిక : సంప్రదాయ మెఱిగి ఈ శహానారాగ నిషాద గాంధారముల బట్టవలెనని దెలియుటకై లక్షణశ్లోక వాక్యమున 'గీయతే లక్ష్యవేదిభిః' అని పూర్వాచార్యులు నుడివి యున్నారు. ఈ రాగమును 'శహాన', 'సహాన' 'శానా' యని జెప్పుచున్నారు.

రి గి మ ప ధి ని] మేళము 22 : శ్రీరాగము [వేద. భూ. చక్రము

జన్యము (భాషాంగము) : 13 నాయకి

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : సంపూర్ణో నాయకీ రాగష్షడ్జ గ్రహ సమన్వితః
లక్ష్యమార్గానుసారేణ గీయతె సార్వకాలికః

మూర్ఛన :- {
ఆరోహణము : సా రి ♭ గా మ ప ధ ♭ నీ సా
అవరోహణము : సా ♭ నీ ధ ప మ ♭ గా రీ సా

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము ; దేశీయరాగము ; ఎల్లప్పుడును గానము సేయఁదగును.

గమనిక : ఈ నాయకి రాగ మూర్ఛనారోహణావరోహణముల గల దీర్ఘ నిషాద గాంధారములే ఈ రాగమును స్ఫురింపఁ జేసెడి జీవ స్వరములు. ఆరోహణక్రమముగా హ్రస్వ దీర్ఘ

గాంధారములు మధ్యమున కేగునప్పుడు అల్పముతైన కంపములతో బట్టనలెను. ఆరోహణక్రమముగా హ్రస్వ దీర్ఘ గాంధారములు మధ్యమునకేగునప్పుడు అల్పము లైన కంపములతో బట్టవలెను. ఆరోహణ క్రమముగా బోయ్యేడి హ్రస్వదీర్ఘ నిషాద ముల బట్టుట పైన గాంధారములకు జెప్పినటులనే యగును.

ప్రయోగములు : రి గ మ ప , రి / గా మ ప - ఈ గాంధార నిషాద ములు, సాధారణ, కైశికులే. అవరోహణముగా దిగెడు హ్రస్వ దీర్ఘ నిషాద గాంధారముల బట్టు వివరణము నిషాదమును మీటుతో ధైవత స్థానమందే అల్పకంపముతో బట్టి ఆ ధైవత స్థాన మందే మిక్కిలి నల్పముగ షడ్జమును గనుపించి కొంచెపు ఘట్టి మీటుతో ధైవతమునకు దిగ వలెను. దీర్ఘనిషాదమును జంట నిషాదములును పైన జెప్పినటులనే బట్టవలెను. గాంధారమును మీటుతో ఋషభస్థానమందు అల్పకంపముతో బట్టి ఆ ఋషభ స్థానమందే మిక్కిలి నల్పముగ మధ్యమమును గనుపించి కొంచవు ఘట్టి మీటుతో ఋషభమును బట్టవలెను. దీర్ఘగాంధారమును జంట గాంధారములును పైన జెప్పినటుననే బట్టవలెను.

ప్రయోగములు : మ ప ధ / ని స ధ ప , మ ప ధ / నీ స ధ ప మ రి , ధ ప ధ / ని ని స ధ ప మ రి , ప మ రి / గ మ రి స , ప మ రి / గా మ రి స , రి ప మ \ రీ / గ గ మ రి సా - రి మ ప ధ / నీ స ధ ప సా , ధ / నీ స ధ ప మ రి / గా మ రీ సా .

నిషాద గాంధారములు కలసిన యిటువంటి ప్రయోగ భేదములు రాగస్ఫురణమునకై మాటి మాటికి రావలెను. పైన జెప్పినట్టు బట్టు నిషాదగాంధారములు శుద్ధమును కైశికియును శుద్ధమును సాధారణమును లేక బలుకుచున్నవి యని సంప్రదాయజ్ఞులు జెప్పుచున్నారు.

తక్కినవి కీర్తన సంచారులచే నెఱుగవలెను.

ఈ రాగ లక్షణశ్లోకములో 'లక్ష్యమార్గానుసారేణ గీయతే' అనుటవలన నిషాద గాంధారముల బట్టు లక్ష్యక్రమములను సంప్రదాయజ్ఞులచేత నెఱిగి జంత్రగాత్రముల వినిపింపవలె నని పూర్వాచార్యుల అభిప్రాయము.

కీర్తనము 1 - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

రంగనాయకం

పల్లవి:

, రి / పమ / పరి / గరి గ గరి, | సనిస ని రిస | రి రిసనిస ||
రం గ నా . . యక | ం భా . వ | యే శ్రీ . . ||

2 నిస : రి / పమ మప / ధ ప పమరి / గగరి, | సనిస ని రిస |
. . : రం గ నా . . యక | ం భా వ |

రి రిసనిస ||
యే శ్రీ ||

3 నిస : రిమ పధ / నీ ధపమరి / గగరి, | సనిస ని రిస | రి రిసనిస ||
. . : రంగనా . . . యకం. | ం భా వ | యే శ్రీ . . ||

రిస : రిగమపధ ధపప / రిసరి నిస | ప మ ప మ ప ధ ప |
. . : రం గ నా యకి | . స మే . . |

మరిపమరీ / గరిస ||
. . తం ||

నిస | రి/పమ / పరి / గరి / గగరీ, | సనిస నిరిస | రిసా ||
శ్రీ | రంగ నా యకం | ంభా వ | యే ||

అనుపల్లవి:

,ససస రిసనిస ధ/నిప/ధ | మ ప\రిమా పధరి | నీసా ||
అంగజతా త మ | నం తమ | తీతం ||

2 , do | do | ధ/నీసా ||
do | do | తీ తం ||

నిసనిస నిస రి సా సరిసధ / ని | ని నిస ధప |
అ జే ం ద్రాద్య మ ర | నుత ంస |

/ధప / ధమ పధ / ని ||
త తం . ఉ ||

ప / ధ మ ప రి / గా రి స రి సా మ పా | పా రి సా ప / ధ మ |
త్తుం గ వి హం గ తు రం గం కృ పా | పాం గం ర మా |

ప రి / గా రి స ని స || రి స
ంత రం గం శ్రీ || . .

(రంగనాయకం

చ ర ణ ము :

1 , ప మ పా రి / గ రి స ని | రి స ని / రి స | రి ని సా ||
ప్ర ణ వా కా ర | ది వ్య వి | మా నం ||

2 , ప మ పా ప మ రి / గ రి స ని | రి స ని / రి స | రి సా ||
ప్ర ణ వా కా | ది వ్య వి | మానం ||

, ఫ రి రి స నీ , స / ని ప | ప / ని ప మ రి మ రి మ | ప ధ మ పా ||
ప్రహ్లా దా ది భ | క్తా . . భి | మా . నం ||

, గ రి / గా రి స ధ \ మా ప | రి మ మ రి మ పా , | మ రి \ గా రి స ||
గ ణ ప తి స మా న | వి ష్వ | క్సే నం ||

, రి గా మ ప ధ ప ని ధ ధ / ని | ప ప మ రి స రి / ప మ రి | / గ గ రి స రి స ||
గ జ తు ర గ ప దా | తి సె ఎ ఎ | సం . . ది న ||

ప మ ధ ప / ని ధ పా | మ ధా / ని | , ని ని స ధ ||
మ ణి కు ల భ వ రా | ఘు వా రా | ధ న ం . ||

, స ప మ ధ ధా ధ | / నీ ని స | , ని సా ||
మా మ క వి దే హ | ము క్తి సా | ధ న ం ||

ధ / రి స / రి ని ని / స ధ మ ధ ప ధ | ; / ని ని | స ని సా ||
మ ణి మ య స ద న ం | శ శి | వ ద న ం ||

, ప ధా ప రి స స రి స ని స | / ప మ ప ప మ / ధ ప | మ రి / గ రి స గ ||
ఫ ణి ప తి శ య న ం | ప ద్మ | న య న ం . ఆ ||

రి స రి ని స స / ని ని ధ ప ధ \ మా ధ ధా | ని స ని రి రి స స ధ మ |
గ ణి త సు గు ణ గ ణ న త వి భీ ష ణ ం | ఘు న త ర కా . స్తు భ |

ప ధ ని సా ని సా ||
మ ణి వి భూ ష ణ ం ||

ప ధ ని స రి రి గా రి స రి ద / నీ స ని రి | స / రి ని / స ధ / ని ప / ధ |
గు ణి జ న కృ త వే ద పా రా య ణ ం | గు రు గు హ ము ది త నా |

మ / ప రి రి గ రి స నీ || స రి / ప మ | ప రి / గ రి గ గ రి , | సా
రా య ణ ం శ్రీ || రం గ | నా య క ం .

శ్రీ రామానుగ్రహము వలన మక్కిలి మాధుర్యరసము లొలుకునటుల సులభ శైలిగా బహుకృతుల రచియించిన మహనీయులగు.

కీర్తనము 2 - ఝంప తాళము - శ్రీ త్యాగయ్యగారు

దయ లేని బ్రతుకేమి

1 , రి రి మ పా ధ ప ప మ ప ధా , ప | ధ / ని ని స ధ ||
ద య లే ని బ్ర తు | కే . . మి ||
పా , ప ∖ మ ప ధా , ప మ ప ధ ప ప మ రి | / గ గ మ రి స ||
రా శ ర ధే రా | మా నీ ||

2 , రి రి మ పా ధ ప ప మ ప ధా , ప | ధ ప ధ నీ స ధ ||
ద య లే ని బ్ర తు | కే మి ||
పా , ప ∖ మ ప ధా ప ధ / ని స ధ ప మ రి | స రి / గ రి గ రి స ||
దా శ ర ధే | రా మ నీ ||

'దశరథరామ' అని పాఠము అక్షర విన్యాసమునకు మేలు. (రా. అ.)

రి మ ప ద ప ధ నీ , స ధ ప మ ప ధ / ని ని | ధ ప మ రి / గ మ రి ||
ద య లే . . . . | ని . . . బ్ర తు ||

సా ; ; , | సా , ||
కు | ఊ

అనుపల్లవి :

1 , ధ ప ని స రి స రీ , / గ రి | / గ గ మ రి స ||
వ య సు నూ ఱై | న యీ ||

2 , ధ ప ని స ధ ప ని స రి స రీ , / గ రి | / గ గ మ రి స ||
వ య సు నూ ఱై | న యీ ||

3 , ధ ప ని స ధ ప ని స రి స రిప మ రీ | / గ గ మ రి స ||
వ యసు నూ ఱై | న యీ ||

ధా , / స ధా , / స ప ధ పధ/ని ధ ప మ పధ/ని | ధ ప మ రి/గ గ మ రి || స
వ సు ధ నేలి న గా | అ . . . . || ని

(దయలేని)

చరణము :

; మ పా ధ ప మ ప ధ ప ప మ రి | ⁄ గ గ మ రి స ||
రా జా ధి రా . . | జ ర తి ||

; రి ⁄ గ మ రి స ని స రి స రి | ⁄ గ గ మ రి స ||
రా జ శ త లా | వ . . . ణ్య ||

సా , రి ప మ ప ధా , ప ⁄ ని ని స ధ ప | ప మ రి ⁄ గ గ రి స ||
. పూ జ . జ ప ము ల | వే శ ||

సా , రి ప మ ప ధా , ప ⁄ ని ని స ధ ప | ప మ రి ⁄ గ గ రి స ||
. పూజ . జ ప ము ల | వే శ ||

సా , ని స రి స రి ప మ రి ⁄ గ గ మ | రి సా , ||
పొ ం దు గా నె దు | ట ||

సా , మ పా ధ ప మ ప ధ ప ప మ రి | ⁄ గ గ మ రి ప ||
రా జి ల్లి లో | కా ం త ||

సా , రి ప మ పా ధ ప ధ | ⁄ ని ని స ధ ప ||
. ర ం గ మ ర్మ ము | దె లి పి ||

, ధ ప స రి స ⁄ గ రి ⁄ గ రి | ⁄ గ గ మ రి స ||
రా జి సే య ని | త్యా గ ||

ధా , / ని ధా , / ని ప ధ ప / ని ని స ధప మప / ధ ని | ధ ప మ రి / గ గ మ రి || స
రా జ స ం ం న్ను త నీ | . . . . . . || దు

(దయలేని బ్రతుకేమి)

ఈ చరణములో యేడవ ఆవర్తమందు అనగా 'రాజిసేయని' అనుచోట అనుపల్లవి లో వున్న సంగతులను పాడవలెను.

సంచారి - మత్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

రీ సా రి మ ప ధ / నీ స | ధా పా ధ ప / ధ మ పా |

ధ ప మ రి / గా మ రీ సా | రి మ ప ధ ప ప ధ మ పా |

మ ప ధ ధ / నీ స ధ ప ధ ధ | / నీ స ధ ప ధ ప / ధ మ \ రీ |

గ మ రి / గా మ రీ రి ని సా | రి రి స రి / ప మ ప ధ ప మ |

ప ధ / నీ స ధ ప ధ మ ప మ | రి / గా మ రి ప మ గా మ రి స |

రి మ ప ధ / ని ని స ధా ధ ప | ధా మ ప / ధ మ ప ధ / ని ధ |

ప మ రి / గా మ రి రి స రి రి | రి పా మ ప ధా ప మ ప |

రి గ మ ప ధ / నీ స ధ ప మ | పా \ రీ / గా మ రి రి సా |

రి / మ రి / ప మ / ధ ప ధ / నీ స | ధ ప రి స ని రి సా రి రి |

\ గా మ రి స ధ /రిద/ సప ధ | రి మ ప ధ / నీ స ధ ప \ మా |

ధ పా మ / ప మ \ ధ ప మ ప | \ రీ / గా మ పా మ రి రి |

/ గా మ రీ గ రి స రి సా | సా పా ధ ధ / నీ స ధ ప |

సా పా రి రి / గా మ రి సి | ద / నీ స ధా పా మ పా మ |

రి / గా మ రీ ప మ గ \ గా మ రి స | సా సా రి రి / గా మ రీ |

/ ప మ రీ / గ గ మ రి సా | రి ధా స \ పా ధ \ రీ మ |

రి మ ప ధ / నీ స ధ పా మ | ప మ \ రీ / గా మ రీ సా ||

ఇరువది రెండవ మేళము సంపూర్ణము.

రాగాంగ రాగము 23 : గౌరీ వేళావళి

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : రాగో వేళావళి ర్జ్ఞేయో హ్యారోహో ని వర్జితః

దైవత గ్రహ సంయుక్తః ప్రాతఃకాలే ప్రగీయతే.

మూర్ఛన {
ఆరోహణము : స రి గ ♭ గ స । రి మ మ ప ధ ధా సా
అవరోహణము : స ని ధ ప మ ♭ గ గ రి స .

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

రాగాంగము ; సంపూర్ణము ; దైవతగ్రహము ; ఆరోహణమందు గాంధార నిషాదవర్జ్యము. ప్రాతఃకాలమున గానము సేయందగును.

గమనిక : ఈ గౌరీవేళావళిరాగ మూర్ఛనలో గనుపించియున్న జంట మధ్యమ దైవతము ఋషభము ఈ రాగమునకు విశేషరంజనముల నీయగల జీవస్వర న్యాసస్వరములు. ఇవిగాక మూర్ఛనారోహణమందే స రి ⁄ గ̆ గ సా యని విశేషప్రయోగమును గనుపించియున్నారు.

లక్ష్యగీతము - ఝంప తాళము - వెంకటమఖి

సా స | ధ ధ ప మ ప మ మ గ గ రి |
ళం క | రి ఇ ఇ వ ల్ ల కి ఇ ఇ ఇ |

రి గ గ రి స రి స ని ధ | ధ స సా స రి గ గ రి |
గీ ఇ . త అం బు ధి ఇ | మ హా నీ య ఆ నం ద |

స రి స ప మ గ గ గ రి స | గ గ రి సా ని ధ పా ధ |
ప ర వ శు ఉ రె ఎ య అ రె | ధి ఇ మ తీ రె ఎ యం బ |

ధ స స ని ద ప మ గ గ రి ||
ను త సు ర అ మ ర సం ఘ ||

అంతరి :

పా పా ధ సా గ గ రి | సా గ గ రి సా ; , ||
పా . హి కం కా ళి | కా అ . ళి రే . . ||

జావడ :

రి ప మ మ గ గ గ గ రి | సా ని ని ధ గ గ గ రి |
ఆ అ అ ది దె ఎ ఎ ఎ వి | శా అ . అ ఆం భ వీ |

సా సఁ ధ ధ పా గఁ గఁ రిఁ | సఁ ప ప ధ ధ సా గఁ గఁ రిఁ |
ధా ద మ మ గా స స ని | ర అ గ గ అం గ గ ఉ రి |

సా సఁ ఫా ధఁ ధఁ సా , | ధఁ సఁ సఁ ధఁ ధఁ పా గఁ గఁ రిఁ |
వే ళ ఆ వ ళి రా | అ అ గ వె ఎ ద మ అ అ |

సా గఁ రిఁ రిఁ సా ని ధ మ ||
చ అ ఆ క్ర నా గ రు ఉ ||

పా ; ధ సా గఁ గఁ రిఁ | సా గఁ గఁ రిఁ సా ; , ||
పా హి కం క అ ళి | కా అ అ ళి రే ||

తానము : వెంకటమఖి

ప స స ని ధా | స స రి | సా గ గ రి ధ ధ ఫ స సా |
ధ ధ ఫ | ఫా మ మ ఫ ధ ఫ స ని ధా | ఫ మ ఫ |
మా గ గ రి | స స రి స రి | గ గ రి | పా స స స |
రి స గ రి సా మ గ రి | సా ఫ మ మ | గ గ రి స ఫ |
గ రి రి స ఫా | ధ ఫ స | సా స ని ధ ధ ధ ఫ రి సా |
గ గ రి | సా గ గ రి | స ప మ మ పా | గ గ రి |
సా ప మ మ | మ మ గ గ రి | స గ రి | సా గ గ గ రి |
స ప మ మ పా | స స రి | సా ని ధ మ ఫ ధ స స స రి |
మ మ ప | ధా సఁ ని ధ | ప ప ధ ప మా | ప మ ప |

మా ధ ప ధ ప ప మ మ పా | ధ ప స̇ | పా ధ ప ధ మ మ ప మ పా |
స ధ ప | సా రి స రీ | రి స రి | సా గ గ రి రీ స | సా సా సా ||

2 ధ̣ ధ̣ సా ని̣ ధ̣ ప̣ | మ̣ మ̣ ప̣ | మ̣ మ̣ ధ̣ ప̣ ధ̣ స ని̣ ధా̣ రి స రి |
గ గ రి | స ని̣ ధ̣ ప̣ స ధ̣ ప̣ సా ధ̣ ధ̣ ప̣ | ప̣ మ̣ ప̣ |
మ̣ మ̣ ప̣ మ̣ ప̣ మ̣ మ̣ పా̣ గ గ రి | స గ రి | గ గ రి రి స స సా గ రి స |
మ̣ మ̣ ప̣ | గ గ రి స ప స స రీ స ప గ రి | ప గ రి |
ధ ప మ గ గ రి మ̣ మ̣ పా̣ ధ̣ ప̣ స | ధ̣ ప̣ స | ధ̣ ప̣ గ గ రి స ని̣ ధా̣ ప̣ మ̣ ప̣ |
ధ̣ ప̣ స | మ̣ మ̣ ప̣ మ̣ ప̣ ధ̣ ప రి గ గ రి | స స రి | స స ప మ ప స ని̣ ధా̣ గ గ రి |
ధ̣ ప̣ మ̣ మ̣ ప̣ ధ̣ ప̣ ప గ గ రి | స స రి | స ధ̣ ప మ ప |
మ మ పా మ ధ ప | స̇ ని ధ | ప ప ధ ప ధ స̇ ని ధా ప మ ప |
గ గ రి | ధ̣ ప̣ స | స స ప మ మ మ గ రీ స స రి | స ని̣ ధ̣ |
ప̣ మ̣ గ̣ గ̣ రి̣ రి̣ స̣ పా̣ మ̣ మ̣ ప̣ | ధ̣ ప̣ స | ధ̣ ప̣ గ గ రి రీ స |
సా సా సా ||

కీర్తనము - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

కౌమారి గౌరి

పల్లవి :

రీ మా రీ / గా	రీ సా	రీ మ ప ‖
కౌ మా రి గౌ	రి వే	ళా వ ళీ ‖
పా ధ నీ సీ ధ	ప మ గా	రి మ రి గ గ రి స ‖
గా న లో లే సు	శీ లే	బా లె ‖

కౌమార

అనుపల్లవి :

పా ప మా పా ధ స	స రీ రి	/ గా గ రి ‖
కా మా క్షీ క న	క ర త్న	భూ షి ణి ‖
సా ని స ధ ని ప మ	గ రి స రి	మ మ గ గ రి స ‖
క ళ్యా . ణి గు రు	గు హ స ం	తో . ఒ షి ణి ‖
రి మా గ రి రీ మా ప ధ ధ స ధ రి	రి/ను గ రి/గ రి స	నీ ధ ప మ గ రి స ‖
హేమాంబ రి శాతోదరి సు ం ద రి	హి మ గి రి కుమా రి	ఈ శ వ శ ం క రి ‖

స్వ ర ము :

రీ , గా రి రీ / గ గ సా రీ మ మ | పా , ధా నీ ధ | ని ధ ధ ప ప గ గ రి ||

రి స నీ ధ స రి / ప మ గా రి మ మ ప ధ | ధ సా రి / గ గ సా | నిధపమగగరిస ||

కౌమారి.

సంచారి – చతురశ్రజాతి అట తాళము – సుబ్బరామదీక్షితులు

రీ ప మ మా గ గ రీ సా | స రి గ గ సా రి మ గ రి సా |

రి ప మ పా మ గ రి స రి సా | మ మ గ గ గ గ రీ గ రి సా |

సా ని ని ధా ధా స ని నీ | ధ ధ గ గ రి గ రీ స స ధా |

ధా గ గ రి స ధ ధ ధ స సా | ధ ధ సా ని ధ ధ రి / గ రి సా |

గ గ రి స ప మ మ ప గ గ రి | ప మ పా మా గ గ రి స స రి |

ధా స స రి స గ రి సా మ గ | రీ సా ప మ మ గ గ రి రి స |

ధ ధ ప ప మ మ రి మ గ గ రి స | పా ధ ప ప మ గ రి / గ స రి స |

న రి గ గ సా రి మ మ ప మా | ప ధ సా స ని ధా గ గ రి ఝు |

గ గ రి స రి / గ గ స రి మ గ రి | సా స ధ ధ పా ప గ గ రి |

స స ప ప ధ ధా స గ గ రీ | మ గ రీ స స పా ధ ధ సా |

స ని ధా ప మ గ గ రీ సా | స రి / గ గ \ సా రి రి మ మ పా |

ధ ధ సా స ని ధ ప ప మ గ గ | రి రి సా రి మ రి గ గ రి సా |

రీ రీ సా సా నీ ధా | సా రీ మా గా రీ సా ||

గమనిక : ఈ అట తాళమును చతురశ్రజాతి లఘువులు రెండు, ద్రుతములు రెండుగా వేయవలెను.

ఇరువది మూడవ మేళము సంపూర్ణము.

రి గి మ ప ధు ను]　　చక్రము 4 : మేళము 24 :　　[వేద. షా. చక్రము

రాగాంగ రాగము 24 : వీరవసంతరాగము

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : రాగో వీరవసంతాఖ్యో గ వర్జ్యో వక్రధైవతః
అవరోహే ధ వర్జ్యస్స్యా త్సంపూర్ణస్సార్వకాలికః.

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : రి మ మ ప ని # ధ ని స
అవరోహణము : స ని ప మ మ రి ♭ గ స }

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

రాగాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము ; ఆరోహణమందు గాంధారవర్జ్యము ; వక్రగాంధారము ; ఎల్లప్పుడును గానము సేయదగును.

గమనిక : ఈ వీరవసంత రాగ మూర్ఛనారోహణమున మొట్టమొదట యెత్తిన ఋషభమును, జంటలుగా గనుపించియున్న మధ్యమములును ఈ రాగమునకు జీవస్వరములు.

ప్రయోగములలో ధైవతములు నొక్కులతోనే వచ్చును ప ని ధ ని స, ని ధ ని స, స ని ధ ని ప - పైన జెప్పినవి గీత, కీర్తన, తాన, సంచారుల నూహించితే స్పష్టమగును.

లక్ష్యగీతము - మఠ్యతాళము - వెంకటముఖి

ధ్రువము :

ప ని ధ ని సా రి మ మ ప | ప మ రి గ స రి సా , స |
త్రి భు వ న మ ఝ అ అ రి | గి ఇ ర్వా అ ణ వ ం ద్య |

ధ ని సా ; స ని ని ప | మ రి మ మ పా ని ధ ని స |
మ ధు రా పు రి ఇ ఇ | ప అ ల కు రె త్తి య ఇ య |

సా ; ; రి ; | పా ; రీ గ గ సా |
ధూ . . తా | నూ నా అ అ ఆ |

సా సా స ని ధ ని ప మ | పా మా రీ గ రి సా |
లో క జ్ఞ న పా . ప | మ త్స్య కూ్మ రు ం మ |

రి మ మ ప మ ప స ని ని ప | మ ప ని ధ ని స రీ రీ |
వ ర అ హ నృ సి ం ం ం హ | వ అ అ అ అ మ ం న |

ప మ రి గ సా స ని ని ప | స ని ని ప ప మ రి గ సా |
భృ గు రా మ శ్రీ . . ఇ | రా . . మ బు ధ క అ ల్కి |

జా వ డ :

సా ; సా సా రి మ | మ ప ప మ రి గ స స రి రి |
ఆ రే రె క్కరు | ణా ర్ధి ఇ ప అ ల ం . న |

గ గ సా స ని రి స స ని | స ని ని ప ని ధ నీ , స |
ఖే ఎ దం ని వా . ర ణ | అ . . . . . . అ రె |

రి గ సా రి మ మ పా ప | సా ; రి స స ని ధ ని |
తి య రె త్తి య ఇ యై య | ఆ ఆ ఆ . . . . రె |

స ని ని ప స ని నీ , స | రి మ మ ప మ ప సా ; |
ర అ . . అ అగా ం గ | అ . . . . . రే |

ప ప సా సా స స స స | పా మా రి రి గ సా |
వీ ఇ . ర వ స ం త | రా గా వే ఎ ఎ దా |

ధ ని సా ; స ని ని ప | స ని ని ప ప మ రి గ సా ||
ష అ చ క్ర . . . | న అ అ అ . . గరు రే ||

ప ని ధ ని సా రి మ మ ప | ప మ రి గ స రి సా , స ||
త్రి భు వ న మ ర్ఝు అ అ రి . | గీ ఇ ర్వ అ అ ణ వం ద్య ||

తానము - వెంకటమఖి

1 స ని ని ని స | ని ధ ని | ప స ని ధ ని | స ని ప | ని ని సా ని ప |

స ని ధ ని స ని ని ని ప | ని ప ని | ప మ రి గ స | రి స రి |

ని̣ ని̣ సా ని̣ ధ̣ | గ రి స రి ని̣ ధ̣ రి | స స రి మ ప | మ మ ప |

మ మ పా మ మ | ని̣ ధ̣ స ని̣ ధ̣ స ని̣ ని̣ స | ని̣ ధ̣ స | ని̣ ధ̣ స ని̣ ని̣ |

ధ̣ ని̣ ధ̣ | ని̣ ధ̣ నీ̣ స రి | స గ స రి స గ రి రి స | రి స రి |

స ని̣ స ని̣ స | ధ̣ ని̣ స | ధ̣ ధ̣ సా ని̣ స | రి మ మ ప ప మ రి గ స |

రి రి స | ని̣ ని̣ స ని̣ ధ̣ | గ రి స | ని̣ ధ̣ నీ̣ స ని̣ | ధ̣ స̣ ని̣ ధ̣ |

రి మ మ ప మ | రి రి గ | స ప మ మ ప | స స రి | రి స పా మ మ |

ప ని ని స̇ ని ని స̇ ని స̇ | ని ధ ని | స̇ ని ప మ ప | ని ని స̇ |

ని ధ ని స̇ ని | ప ప స̇ ని ప ని ప ప మ | మ మ ప | ప మ రి గ స |

నీ̣ నీ̣ స | నీ̣ నీ̣ నీ̣ , | సా ; ||

2 స ని̣ స̣ ని̣ స ని̣ స | ని̣ ని̣ సా | ని̣ ధ̣ స ని̣ | ధ̣ ని̣ ధ̣ ని̣ స ని̣ ధ̣ |

ని̣ ధ̣ నీ̣ | ధ̣ ని̣ ధ̣ మ̣ | ధ̣ మ̣ మ̣ మ̣ రి̣ గ̣ రి | గ̣ స̣ రీ̣ | స̣ గ̣ రి̣ స̣ |

స స రి స గ రి రి | ధ̣ రి సా | గ రి స రి | ధ̣ మ̣ మ̣ ధ̣ మ̣ మ̣ ధ̣ |

స ని̣ నీ̣ | ధ̣ ని̣ ధ̣ మ̣ | ధ̣ స ని̣ ని̣ స ని̣ ధ̣ | ధ̣ మ̣ మా̣ | ధ̣ ని̣ ధ̣ ని̣ |

స ని̣ ని̣ ని̣ న ని̣ స | రి రి రీ | రి గ స రి రి స గ రి స గ రి |

స ని̣ ధా̣ | స స రి స | రి మ మ ప స రి | ప మ రీ | రి గ స రి |

రి మ మ ప మ మ ప | రి స పా | స̇ ని ధ ని | ప ప మ మ ప మ ని |

ప స సా | స̇ ని ధ ని | స̇ ని ని ని స̇ ని ని | ని ని పా |

ని̣ నీ̣ ప మ | ప మ రి గ రి స' స | ని̣ ధ̣ నీ̣ | ధ̣ స ని̣ ధ̣ |

మ ఫ ని ధ ని స రి | స ని స్గా | గ రి స రి | స గ రి రి స రీ స |
మ మ పా | గ రి రి రి | స గ రి రి గ రి స | స ని ని స |
ని ని స ని స | ని ని స్ | సా సా ||

కీర్తనము - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

వీరవసంత త్యాగరాజమాం

పల్లవి:

సా ని ⟍ ధ నీ సా | పా మ ⟍ రి | , ⟋ గ ⟍ సా ||
వీ ర ప సం త | త్యా గ రా | జ మాం ||

⟍ ఫా ఫ రి స రి రి ప మ | ⟍ రీ , ⟋ గ | ⟍ సా రి ⟋ గ ⟍ ||
తా ర యా . శు క రు | ణా ని | ధే జ య || వీ

అనుపల్లవి:

రి మ ప మ ప నీ | ⟍ ధ ని ప రి | , రీ రి ||
మా ర జ న క ప్రా | జి త మ హో | దే వ ||

⟋ గా గ సా ని ఫా | ప మ రి | ⟋ గ రి రి ⟋ గ ||
మా ని తా జ పా | న ట న | ప్రభా వ ||

వీరవసంత

చరణము:

ప ప మ రి / గ గ \ సా | రీ మ ప | రీ ప మ ||
ది న క ర శ శి తే | జో మ య | లో చ న ||

రీ / గ \ సా ని ధ ని | \ ఫా ఫ రి | రీ / గ స ||
దే వ రా జ ము ని | శా ప వి | మో చ న ||

రి ప మ రి / గ స రి మ | పా ప స | స ని ధ ని ||
వ న జ వ ద న క మ | లా న గ | ర స ద న ||

పా సా స ని ధ ని | పా ప మ | \ రీ / గ స ||
వ ల్మీ కే . శ్వ ర | భ క్త జ | నా వ న ||

రి ప మ రీ గ \ సా రీ మ పా ప మ ప | ప స ని స రి రి / గ స | స / రి స సనిధని ||
క న క ర త్న సి హా స నా భ ర ణ | గ ణ ప తి గు రు గుహ | జ న క భవతరణ ||

ప స నీ పా పా మ \ రీ గ స ఫ రి రి | స / స నీ పా ని ప | పా మ రీ గ రి / గ \ ||
జననా త్రైకవల్య దాయక చరణ | జ న నీ శ్రీ కమ | లాంబికాస్మ ర రణ ||

వీరవసంత.

సంచారి — మఠ్యతాళము — సుబ్బరామ దీక్షితులు

సా నీ స ని ధ ని సా | పా మా \ రీ గా సా |

ఫ ఫ రీ ప మ రి / గ సా | రి మ ప మ రి / గ స రి సా |

స రి / గ స / రి ని̣ / గ రి / గ స | / రి ని̣ ప ని ధ ని̣ స రి గ స |

/ రి ని̣ / స ఫ̣ ని̣ ధ నీ̣ సా | స ని̣ ని̣ ఫ̣ ఫ̣ రి రి గ గ స |

ని̣ ఫ̣ స ని̣ ఫ̣ స ని̣ ని̣ సా | ని̣ ని̣ సా రి మ మ ప ప మ |

రి / గ స స రి / గ గ రి సా | ని̣ రి గ స ని̣ ఫ̣ ని̣ ధ నీ̣ |

స రి గ \ సా రి మ మ పా | ప మా రి గ సా స రి స |

రి మ మ ప మ ప ప మ రి గ | స రి గ గ స స రి రి స ని̣ |

స ప ప మ రి రి గ \ సా | రి మ పా \ రీ / గా \ సా |

రి ప మ ప రి రి గ గ సా | రి రి మ ప మ ప ని ని ధ ని |

పా ని ని ధ ని ప మ రి గ | స రి గ \ సా స రీ ప మ |

రి మ ప ని \ ధా ని ప రి స | స ని ని ప ప రి \ గ గ సా |

రి స స ని స ని ధ ని ప మ | ప రి స రి ప గ రి గ సా |

ని పా రీ గా గా సా | ని ధ ని స రి మ రి గ సా |

ని ప స ని ధ ని పా రీ | స రి / గా రి / గ \ సా సా |

రి రి, మా రి రి ⁄ గా సా | రి స ని ధ ని ప మ రి గ స |
ఫ ఫ రి రి గ స రి మ మ ప | ని ధ ని స రి స స ని ప మ |
మ రి గ స ని ధ ని ఫ రి రి | ప మ రీ రి గ ∖ సా పా |
మా రీ ⁄ గా ∖ సా ; ||

ఇరువది నాలుగవ మేళము సంపూర్ణము.

నాలుగవ చక్రము ముగిసెను.

రాగాంగ రాగము 25 : శరావతిరాగము

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖ : సంపూర్ణశ్శరావతీరాగ ఆరోహే రి గ వర్జితః
సగ్రహా స్సర్వకాలేషు గీయతే గాయకోత్తమైః.

మూర్ఛన { ఆరోహణము : స మ గ మ ప ♭ ధ ♭ ♭ ని ధ స
అవరోహణము : సా ♭♭ నీ ♭ ధ ప మ గ రి స

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

రాగాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము ; ఆరోహణమందు ఋషభ గాంధార వర్జ్యము ; గాంధార నిషాదవక్రము ; ఎల్లప్పుడును గానము సేయఁదగును.

గమనిక : ఈ శరావతి రాగమునకు జీవస్వరన్యాస స్వరములు గీతము మొదలైన లక్ష్యములచే స్పష్టమగును.

లక్ష్యగీతము - రూపక తాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

స మ మా మా | గ మ పా పా | ప ధ ని ధ పా | ప మ గ మ పా |
రి పు చా ప | గ్గు ణ రో ప | మ్మ ర ద్ధ ం న | ప్ప ర వ ణు రే |

మా గ మ రీ | గా సా రీ | సా ; ధ స | సా ధ ని ధ ధ |
ధా త్రీ . ళా | నా య కా | ఐ . స అ | రే ఎ రె ర ఘు |

ప మ గ మ పా | వ స స స మ గ | మ ప
కు ల తి ల కా | మ ద ం న జ న | క అ

అంతరి :

గ మ రీ గా | రి గ రీ రి రి | మ గ గ గ రి స | సా సా ; ||
రె ఎ ల క్ష్మి | క్కాం త క్కి ఇ | రి తి స అ జ ం | తా ||

జావడ :

ధ స సా సా | మ గ మా , ప | ప ధ ని ధ పా | ప మ గ మ పా |
సు ప అ ర్ణ | వ్వ అ హ ం న | అ ప . . ర్ణ | సో ఒ ద రు రే |

పా మా మా | గ మ గ మ రీ | సా రి రీ రి | ధ ని ధ ప ధా |
క ం ం స | ఖ్క ం డ ం నా | ఆ ఇ యైయ | ర అ గ ం గా |

ని ధ ప ధ సం సం | గం మం పా , పం | పం ధా నిం ధా | పం ధ ప మం మా |
శ ర అ . . . | వ తి రా గ | బ అ ణ పా | చ అ క్రం ం నా |
మం పం మా మా ||
గ రు రే రే ||

గం మం రిం గా | రిం సం రిం రిం సం | మం గం గం గం రిం సం | సా సా ; ||
రె ఎ ల క్ష్మి | క్క ం త క్కి ఇ | రి తి స అ జ ం | తా రే ||

తానము : వెంకటమఖి

1 స స సా | ధ̣ ని̣ ధ̣ ప̣ | ధ̣ ప̣ గ̣ ప̣ మ̣ | ప̣ ధ̣ ని̣ | ధ̣ ప̣ ని̣ ధ̣ |
ప̣ మ̣ గ̣ మ̣ ప̣ ధ̣ | ప̣ మ̣ గా̣ మ̣ గ̣ రి̣ స̣ | ప̣ ప̣ మ̣ గ̣ రి̣ స̣ | ప̣ మ̣ గా̣ |
మ̣ ప మ̣ గ̣ | రి̣ స̣ మ̣ స̣ మ̣ మ̣ ప̣ | మ̣ గ̣ ̣ | స̣మ̣గ̣మ̣ | ప̣ధ̣ని̣ధ̣ప̣మ̣ |
ని̣ ధ̣ పా̣ | ని̣ ధ̣ ప̣ మ̣ | గ̣ రి̣ స̣ మ̣ గ̣ రి̣ | ధ̣ ప̣ రీ̣ | మ̣ గ̣ రి̣ స̣ |
ప̣ మ̣ గ̣ మ̣ ప̣ ధ̣ | ప̣ స సా | మ గ మ ప | మ గ రి స రి రి |
స మ గా | రి స రి రి | స మ గ మ మ గ | రి స రీ | ప మ గ రి |
మ గ రి రి స మ | స మ మా | గ మ ప మ | ద ప ని ధ ప ధ |
ప ధ సా | ని ని ధ ధ | ప స ని ని ధ ప | ధ ప మా | గ మ ప ధ |
ప ని ధ ప ని ధ | ప మ గా | ప మ మ గ | ప మ గ మ రి గ |
రి స రీ | ధ̣ ప̣ స స | రి స గ రి స రి | స గ రీ | గ రి స స |
రి స గ రి | ధ̣ ప̣ పా̣ | ధ̣ ప̣ ని̣ ధ̣ | ప̣ ధ̣ ప̣ మ̣ గ̣ మ̣ |

ధ స సా | మ గ గ రి | రి స గ రి స | సా సా సా ||

2 పా స స | ఫా ధ ని ధ ఫ ధా | ఫ ధ ఫ మ ఫా | ఫ మ గ మ రీ |
ఫా ఫ ఫ | మా గ మ రి గ సా | స రి రి స రీ | ధ ఫ స స సా |
ఫా ధ స | రీ మ గ | రి గా | రి స గ రీ | ప ప మ మ పా |
మా గ మ | సా ధ ప ని ని ధా | ప ని ధ ప ధా | ధ ప స స సా |
సా రి రి | సా మ గ రి గ సా | స ప మ గ మా | గ మ రి స సా |
ఫా రి రి | సా ప మ ని ధ పా | ధ ప మ మ పా | ధ ప ని ధ మా |
పా ని ద | సా స ని ద ప దా | ప ని ద ప దా | ప మ ని ధ పా |
సా ని ధ | పా ధ ధ ప మ పా | ప మ గ మ రీ | స ప మ మ పా |
సా ప మ | రీ గ గ రి స రీ | ధ ఫ స స సా | ధ ఫ గ రి |
రీ సా ని ధ | ఫా ధ స ఫ ధ ఫా | మ గ రి గ సా | స గ రి రి స |
రీ స | రి స గ రి రీ | సా సా సా ||

కీర్తనము - తిశ్రజాతియేకతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

శరావతీ తటవాసిని

పల్లవి :

స మా గ మా	గ మ పా ధ ప	, ధా ⁄ ని ధా ‖
శ రా వ తీ	త ట వా సి ని	హం సి నీ ‖

స \ నీ ధ పా | / ధ ప మ గ రి గ మ గ | రి సా \ నీ ధ ధ ||
స ర స్వ తీ | వి ధి యువ తీ . . . | సం ర క్ష తు ||

సా ; ; ||
మాం ||

అనుపల్లవి :

స మ మ గ మా | గ పా ధ పా | / ని ధ ప / ధ పా ||
చ రా చ రా | త్మ క ప్ర పం | చ రూ పి ణీ ||

ధా సా రీ | గ మ గ గ రి సా | పా ని ధ ధ పా ||
శ ర్జా ర్థ | స్వ రూ . పి ణీ | బ్ర హ్మ . ణీ ||

మ గా రి గ రీ స స మ గ మ || పా ధ / నీ ధా పా ధ సా ||
ము రా రి పు రా రి గు రు గు హ || మో ది నీ సం వే ది నీ ||

గ రి సా \ నీ ధా పా ధ ప || మా ప మ గా మ గ గ రి సా || *
ము ర ళీ వీ ణా గా న వి || నో ది ని గీ ర్వా . . ణీ ||

---

* 'మా ప మా గా మ గ రి సా' | ఇట్లు స్వరాక్షర విన్యాసమున్నచో సాహిత్య
'నో ది సీ గీ ర్వా ణీ' | స్ఫూర్తికి మేలు. (రా. అ.)

స్వరము :

స స మ గా మ గ మ ప ధ / ని ధ | , ప / ధ పా మ గ మ / ప మ గ రి |

గ మ గ స \ నీ ధ ఫ ధ ధ సా || ని ధ స మ గా మ ప ధ / నీ ధ |

ప ధ సా మ రి గా మ గ రి స | , ప ధ ని ధ పా ప మ గ రి స ||

శరావతీ తటవాసినీ

సంచారి - త్రిపుటతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

ధ స స మ గ మా | సా మ గ మ పా | ప ధ / ని ధ ప మా |

ప మ మ గ మ రి | సా రి స ప మా | రి గ గ స రి |

ఫా ధ ఫ ధ / ని ధ | ఫా ధ సా సా | రి గ \ సా రి |

సా మ గ మ రి గ | మా గ మ రి గ స | స మా మా గ మ |

పా ధ / ని ధ పా | ప మ గ మా పా | మా గ మా రి |

గా స రి రి | స ప మ గ మ రి గ | స ధ ప మ గ రి స |

ప మ గ మ ప ధా | ప మ గ మ గ రి స | ఫా ధ / ని ధ ధా |

ఫా ధ స స మ గ | రి స మ గ మ పా | మా గ మ రి గా |

గ మ రి రి స రి రి | మ గా మ గ రి స | ప మ గ రి మ గ రి |

మ గ రి సా మ మ | గ మ ప మ ధ ప ని | ధ ప ధ / ని ధ ధ ప |

మ / ధ ప ప మ గ మ | / ధ ప మ రి గ మ గ | ప ధ ని ధ ప మ గ |

ప ధ స గ మ పా | ప ధ / ని ధా పా | ప ధ ప \ మం మా |

\ రి గ \ సా సా | స మా గ మ ప ధ | \ ని ధా ప ధ స స |

మ గ మ ప ధ ని ధ | ప ధా సా సా | \ నీ ధ ధ ప మా |

పా \ మా మ గ మ | గ మ రి గ రి సా | సా రి రి స మా |

గా మ ప గ మా | పా ధ / ని ధ ప స | మ పా ధ / ని ధ స |

మ గ మ రి గ మ గ | మ రి గ రి సా | మ గ రి సా \ ని ధ |

పా / ధ ప మ గ మ | రి గ మ గ రి స | సా , ధ / ని ధ స |

మ గ రి గ రి సా | ని ధ ధ ని ధ పా | ప మ గ గ మ గ రి |

ప మ గ మ ప ధ / ని | ధ ధా సా సా | సా \ నీ ధ ప మ |

గ రి స మ గ రి స | \ నీ ధ ఫ ధా ని | ధా , సా ; ||

ఇరువై యైదవ మేళము సంపూర్ణము.

రి గు మ ప ధ ని]   మేళము 26 : చక్రము 5   [బాణ. శ్రీ. చక్రము

రాగాంగ రాగము 26 : తరంగిణి రాగము

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : పూర్ణ స్తరంగిణీ రాగ ఆరోహే మ ని వర్జితః ✺
అవరోహే ప ధ ని ధ , రి గ మా గ రి సంయుతః
గీయతే సర్వకాలేషు సగ్రహస్త్వాచ్యతే బుధైః

మూర్ఛన :- {
ఆరోహణము : స రి గ ప ♭ ధ ♭ ని ధ ప ధ స .
అవరోహణము : సా ♭ ధ ప గ రి స రి గ మ గ రీ , సా .

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

రాగాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము, ఆరోహణమందు మధ్యమ నిషాద వర్జ్యము ; అవరోహణమందు ప ధ ని ధ , రి గ మా గ రి - వీనిని జేర్చుకొనవలెను. ఎల్లప్పుడును గానము సేయదగును.

✺ 'రి గ వర్జితః' అని ముద్రిత చతుర్దండీ ప్రకాశికానుబంధపాఠము. (పు. 13) ఇక్కడి లక్ష్యముల ప్రకారము ఆ పాఠము సరిగాదనుట స్పష్టము. (రా. అ.)

గమనిక : ఈ తరంగిణీరాగ మూర్ఛనావరోహణాంతమున ఋషభమును దీర్ఘముగాఁ గనుపించి యుండుటవలన, ఋషభము జీవస్వరమును న్యాసస్వరమునుగా నున్నది.

ఈ రాగమునకు ప ధ ని ధ ప గ రి , స రి గ మ గ రీ ↘ సా — ఈ ప్రయోగ ములే రాగ స్ఫురణమును జేయగలవు.

స రి గ ప ధ ని ధ ప గ రి గ మ గ గ రీ , సా ధ ప ధ ని ధ ధ ప గ రీ స రి గ మ గ రి స రీ సా , ధ ఫ ధ స ప గ రి గ మ గ రీ , సా ధ ఫ మ గ రి గ రీ . ఫ ధ స రి గ మ గ గ రి రి ↘ సా . తక్కినవి గీత, తాన, కీర్తన. సంచారాదులచే నెఱుఁగవలెను.

లక్ష్యగీతము - రూపకతాళము - వెంకటమఖి

ద్రుతము :

సా పా పా	ధ ప గ గ రీ	గ రి సా సా	రీ గ మ గ రి
శ్రీ రా జ	ధ్గు ణ ర అ జీ	మ ధు రా లా	పా తి స ర ళ
గ గ రీ ;	ధ ప ధ సా స	రీ గ రి స రి	గ గ ప ప ధ ధ
ధ అ రా	ని ఖి ల భా గ్య	దా అ ని ప ర	మె ఎ శ్వ రి లో ఒ
ని ధ పా గ రి	స రి గ మ గ గ	రి రి ‖	
ఒ క శం క రి	స రు వ వ శ ం	క రి ‖	

అంతరి :

సా ; | ధా ప ప ధా |
కా | దం బి ని తు |

సా రీ గా | సా రీ గా | మా గ గ ిరి స | సా ; ; ||
ఝ్ఝు పా్వ ద | మ ఝ్ఝూ ఆ | రి గ్గ తి ఇ ఇ | రే ||

జావడ :

సా రీ రీ | స రి స ధ స స | స రి గా ; | గ రి గ మ గ రి |
ఆ రే రె | ప్పం చా న న | ర అ ణీ | శ రు వా అ ణి |

స రి గ పా , | ధ ప ధ ని ధ ప | గ ధ ప గ రి గ | మ గ రి గ రీ |
ఇ ఇ శ్వ రి | జ గ దీ . శ్వ రి | అ ఇ య అ ఇ య | అ ఇ అ ఇ యే |

సా రీ గా | స రి స ధ స స | పా ప ధ ప గ | రి 'గ రీ ; |
ఆ రే రే | త్రి య ఇ య ఇ య | ఐ య అ ఇ య | గి రి జే |

గ ప ధ సా స | రి రి గ రి స రి | గ గ ప ప ధ | ని ధ పా గ రి |
ర అ అ గాంగ | త రం ం గి ణి | బ అ . . ణ | శ్రీ ఇ ఈ . . |

స రి గ మ గ గ | రి రి ||
చ అ క్రం న అ | గ రు ||

సా ; ధా ప ప ధా | సా రీ గా |
కా దం బి ని తు | ఝ్ఝు పా్వ ద |

సా రీ గా | మా గ గ రి రి | సా ; ; ||
మ ఝ్ఝూ ఆ | రి గ్గ తి ఇ ఇ | రే ||

తానము - వెంకటమఖి

1 స స సా ధ̣ ప̣ | రి స స స రీ | ధ̣ ప̣ స స స | ధ̣ ప̣ గ రి |
స రి గా స రి | స గ రి స రీ | గ మ గ గ రి | ధ̣ ధ̣ ప̣ స |
ప̣ ధ̣ ప̣ ని̣ ధ̣ | ప̣ ధ̣ ప̣ ని̣ ధా̣ | ధ̣ ధ̣ ప̣ ధ̣ ప̣ | ప̣ ప̣ మ̣ ప̣ |
మ గ రీ స రి | గ మ గ గ రీ | స రి స గ రి | ధ̣ ధ̣ ప̣ స |
ధ̣ ప̣ సా ధ̣ ప̣ | గ రి స గ రీ | స రి గ రి గ | రి స గ రి |
స రి సా గ రి | స గ రి స రీ | స రి గ గ ప | ధ ని ధ ప |
గ ధ పా గ రి | గ రి స రి గా | రి స గ రి స | ధ̣ ధ̣ ప̣ ధ̣ |
స రి గా మ గ | రి గ రి స రీ | రి స గ రి స | ధ ప ని ధ |
ప̣ ధ̣ స రి గ | మ గ రి గ రీ | స రి గ గ ప | స రి స గ |
రి ప రీ స రి | స రి గ రి గా | రి గ మ గ రీ | స రి గ గ |
ప గ పా ధ ప | గ ధ ప గ రీ | గ గ ప ప ధ | గ ధ ప గ రి |
గ రి స | స స రీ గ ప | ధ ప ని ధ పా | గ రి స రి గ |
రి గ రి స గ | రి స ని̣ ప̣ | గ రి సా రి గ | స గ రి స రీ |
ధ̣ ప̣ స స స | ధ̣ ప̣ గ రి | స రి స గ | రి రీ స |
సా సా సా ||

2 సా ధ̣ ధ̣ ప̣ ధ̣ | ప̣ స సా | ధ̣ ప̣ రీ | ధ̣ ప̣ గ రి | స రి గ మ |

గ గ రీ | సా రి రి స రి | స ధ̣ సా | ధ̣ ధ̣ పా̣ | ధ̣ ప̣ ధ̣ ని̣ |

ధ̣ ప̣ గ̣ ధ̣ | ప̣ గ̣ రీ | సా̣ ధ̣ ప̣ గ̣ రి̣ | స̣ రి̣ గా̣ | మ̣ గ̣ రి̣ |

స̣ రి̣ స̣ గ̣ | రి̣ స̣ గ̣ రి̣ | గ̣ గ̣ రీ̣ | సా̣ గ̣ రి̣ స̣ రి̣ | గ̣ మ̣ గా̣ |

రి̣ స̣ రీ̣ | స̣ రి̣ గ̣ ప̣ | ధ̣ ని̣ ధ̣ ప̣ | ధ̣ స సా | పా ధ ప గ రి |

ప గ రి | స రి రీ | గ గ ప ప | ధ ధ ని ధ | ప ధ పా |

పా ప ధ ప ని | ధ ప ధా | ధ ప సా | రి స గ రి | స రి స గ |

రి స రీ | రీ గ మ గ రి | గ గ రీ | రి స సా | ధ̣ ధ̣ ప̣ ని̣ |

ధ̣ ప̣ ని̣ ధ̣ | ప̣ మ̣ పా̣ | సా రి గ స రి | గ మ గా | గ రి సా |

ధ̣ ప̣ స స | రి స గ రి | ప గ రీ | సా రి స స స | రి స గా |

రి స రీ | గ మ గ రి | గ గ ప గ | ప గ ధా | పా ని ధ ప ధ |

ప ని ధా | ధ ప సా | ధ ప ని ధ | ప ని ధ ప | ని ధ పా |

సా రి రి గ రి | స రి గా | మ గ రీ | స గ రీ స | రి రి స స |

ధ̣ ప̣ సా | సా రి స గ రి | స గ రీ | గ మ గ రి స గ రి |

స గ రి రి స | సా , సా ||

కీర్తనము - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

పల్లవి:

గ మా , గ రి గ మ గ రి సా ధ ఫా | ధా స ధ | సా రి గ మా గా రి ||
మా యే త్వం | యాహిమాం | బాధితుం కాహి ||

2 do do | ధా సా | సా ; ||
do do | యా హి | ||

అనుపల్లవి:

సా రి గ / మ గ గ రి | స రి రి ధ / సా ధ | , ధ / నిఫ ధ సరిగ ||
ధ్యే యేదే యే | త్వమేహి ము దం దే హి మాంపాహి ||
మాయే

చరణములు:

1 గా , మ గ గ రి సా , రి గా రి / గ రి స | ఫా ఫ ధా ధ సా | స రి రి గా గ ||
గా యే గే ఏ యె | యాహి కాహి యే | హి దేహిపాహి ||
గ మా , గ రి గ / మ గ రి సా ధ ఫా | ధా సా | సా సా , మ ||
మా యే త్వం | యా హి | . , ఉ ||

2 పా ౼ రి రి గ మ గ రి స స ఫ ఫ ధ | , స ధ స రి గ | , స రి గ ౼ మ గ రి ||
పా యేపే యే స ర స కా | యే ర సకాయే | సకాయె అయేఎ ॥ మా
మా యే ... ... ప ప ||
స ము ||

3 ప ధ ని ని ధ ధ సా ధ స రి గా రి సా | ప ధా ని ధా ధ ప | , ౼ ధ ప గ రి స రి గ ||
దా యే గురుగుహోదయే | సుధాతరం గిణి | అం త రం గి ణి ||

స్వరము ;

మా , మ గ రి స రి గ ౼ మ గ గ రి స రి | సా , ధా , ఫా | ధ ని ధా ఫ ధ సా ||

ధ సా రి గా ధ ప ధ ని ధ పా ధ స రి | గా మ గ రి సా ధ | పగరి సారిగ ||

మా యే త్వం యా హి ✱ ||

✱ ఈ కీర్తనను నేను వినిన ఇప్పటి గాయకవాదకులందఱును హరికేదారమేళజన్యముగా చతురశ్శ్రుతి ధైవతముతోనే పాడుచున్నారు. 'సరిగపధ' అను మధ్యమ వర్జిత సంచారము గూడ ఇప్పుడు వినరాదు. కాంభోజిరాగ సంచారమందలి రక్తిలోభమే ఇందుకు కారణమనుట స్పష్టమే. కాని యీ మార్పు సమర్థనీయము గాదు. దీనిపేరు గూడ వట్టి 'తరంగిణి' గాక 'సుధాతరంగిణి' అని మార్పబడినది. (రా. అ.)

సంచారి - మఠ్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

సా రి గ పా ధ ప గ రి | సా రీ గా మ గ రీ |

ధా ధ ఫ ధ ధ సా రీ | గ రి సా రి గ మ గ రీ |

గ గ పా ధా ⁄ ని ధ పా | ధ ⁄ ని ధ ప గ రి గ గ రీ |

స రి గ ⁄ మ గ గ ⁄ రీ రీ | సా ⁄ ధా ధ ఫ ధ స రీ |

సా రీ గా స రి గ రి | సా రీ స రి స ధ సా |

స రి గా గ రి గ మ గ రి | సా రీ స రి గ ప ధా |

ని ధ పా ధ ని ధ ప గ రి | స రి గ ⁄ మ గ గ రి స రీ |

స రి గ గ పా గ ప ధ ప | గ ⁄ ధ ప గ రి గ గ ప ప |

గ ప ధ ⁄ ని ధ ప గా రీ | స రి గ ప గ మ గ గ రీ |

స రి గ ⁄ మ గ రి స ⁄ గ రీ | రి స సా ధ ధ ఫ ⁄ ని ధ ఫ |

ధ స సా రి గ మ గ రీ | గ గ ప ప ధ ధ ని ధ ధా |

ని ధ ప ప గ ⁄ ధ పా గ రి | స రి గా రి గ మ గ గ రి |

స రి గ రి స ధ సా సా | స గ రి గ మ మ గా రీ |

స రి గ మ గ రి స రి సా | గ ప గ ⁄ ధ ప ధ ని ద పా |

గ ప ధ ⁄ ని ధ ప ధ ధ పా | పా ధ ప గ రి గ ⁄ మ గ రి |

గ ప ధ సా స గ గ ప ప | ధ ధ ని ధ ప ధ ని ధ ప ప |

స రి గ మ గ రి గ గ రీ | స రి గ రి స ⁄ గ రి స రీ |

ధ ధ ప ప ధ ని ధ ధ పా | ధ స గ రి స రి గా రీ |

స రి గ మ గ రి ధ ప సా | ధ ప ధ ని ధా ప గ రీ |

ప ధ స రి గ మ గ గ రీ | గ రి సా ధ ప ధ ని ధా |

ప సా స పా ధ ని ధ ప | ప గా రి స రి గ ⁄ మ గ రి |

స రి ⁄ గ రి స ⁄ గ రి రి సా | స స రీ గ ప ధ ని ధ ప |

ధ స సా ధ ప గ రి సా | స రి గ ⁄ మ గ రి సా రీ |

గా మా గ గ ⁄ రీ రీ | ⁄ సా ధా ⁄ ధా ధ ధ సా |

ధ ధ స రి గ ⁄ మ గ గ రి రి | స రి గ మ గ రి స రి గ రి |

స ⁄ గ రి రి స రి ⁄ సా ; ||

ఇరువై యాఱవ మేళము సంపూర్ణము,

రాగాంగ రాగము 27 : సౌరసేన రాగము

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : సౌరసేనాభిధోరాగ స్త్వవరోహే ్రి వర్జితః
సంపూర్ణ స్సర్వకాలేషు గీయతే సగ్రహోజ్వచ

మూర్ఛన :
- అరోహణము : స రి గ మ ప ♭ ధ ని స
- అవరోహణము : స ని ♭ ధ ప మ గ రి గ సా .

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

రాగాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము ; ఎల్లప్పుడును గానముసేయఁదగును.

మ గ రి గ సా , రి గ ↘ సా , --- ఈ ప్రయోగములు ఈ రాగమునకు విశేష రంజనాస్పదములు, స రి గ మ , రి మ ప , మ ధ ప , ప ధ స , స ని ప ధ ప — ఈ ప్రయోగములును గలవు.

లక్ష్యగీతము - ఏకతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము:

రి స రీ స ని ధ స | ధ ని స రి స రి మ గ | రి గ స రి సా ; |
త్రి పు ర బ్భ యి ర వి | గు ఉ . ధ న అ న అ | మ అ అ య రే |

రీ మా పా మ ప | మ ధ ప ధ మ ప మ గ | మ గ రి గ సా ; ||
పా ధో ద జ్వ ల | ధ ం మి ఇ ల్ల అ జ న | ను త ప దు రే ||

అంతరి:

సా ; | నీ పా | ధ ధ ధ ప | మా ; పా మా | గా ; మా ; |
దే | పీ పా | హి ఇ . . | పా ఆ హీ | రే రే |

ప ధ ని స రి రి మ గ | రి గ స రి సా ; ||
ప ర ం ం జో ఒ . తి | ము ఉ రి తి రే ||

జావడ;

సా ; రీ రీ | ధ ధా ధ ధ గ రి గ | స రి స మ మా , మ |
ఆ రే రే | ప్ర మ త్త బ ళ ర అ | క్క స ఖం డం న |

ప మ గ మ రి గ సా | స ని ధ ప ధ స సా | గ మ పా ధ ప మ ప |
రె ఎ రె ఎ య అ రే | ర అ అ అగాం గా | స ఉ ఉ ర సె ఎ న |

ధ స్ స్ సా స్ ని ధ ప | మ గ రి గ స రి. సా ||
ర అ గ జా . . ణ | గో . చ క్ర నా ధా ||

సా ; | నీ పా | ధ ధ ధ ప | మా ; పా మా |
దే | వీ పా | హి ఇ ఇ ఇ | పా ఆ హీ |

గా ; మా ; | ప ధ ని స రి రి మ గ | రి గ స రి సా ; ||
శే రే | ప ర ం ంజో . ఒ తి | ము ఉ రి తి రె ||

తానము - వెంకటముఖి

1 స ని ధ స రి | ధ ఫ స ని స | ఫ ఫ ని ధ ఫ | రి స రి | మ గ రి గ స |
స ని ధ ఫ స | ధ ఫ ని ధ ఫ | మ స ఫ | ధ ఫ స స రి |
స రి మ గ రి | మ గ రి గ స | రి స రి | ఫ ధ స స రి |
మ గ రి గ స | స ని ధ ఫ స | మ మ ఫ | మ గ రి గ స |
గ రి గ స రి | స గ ధ ఫ స | ధ ఫ రి | ఫ ధ ని స రి |
మ గ రి గ స | ప ప మ గ రి | గ స రి | స మ మ మ మ |
ప మ గ మ ప | ధ ఫ స ని ధ | ప మ ప | ధ స స ని ధ |
ఫ మ ఫ ధ స | ధ ఫ రి స రి | స స రి | సు గ రి గ స ని స ఫ ధ |
మ గ రి స స | మ గ మ రి గ | స మ మ | ప మ గ మ రి |
స ధ ప మ స | ధ ఫ స ని ధ | ఫ ఫ ధ | మ మ ప మ ప |

మ గ రి గ స | స ని̣ ఫ̣ ఫ̣ మ̣ ఫ̣ | ఫ̣ ధ స స రి | మ గ రి రి గ |

సా రి రి స | నీ̣ , సా సా ||

2 ధా | ఫ̣ మ̣ ఫా | ధ ఫ̣ స స రీ | ధ ఫ̣ స | సా ని̣ ధ ఫా |

ధ ఫ̣ ధా | ఫ̣ ధ ఫ̣ మ̣ ఫా | మ̣ మ̣ ఫ̣ | మా గ రి గా | గ స రీ |

స రి స గ రి | ధ ఫ̣ స | సా ధ ఫ̣ రీ | ప మ గా | మ గ రి గ సా |

రి స గ | రీ మ మ పా | మ గ రీ | మ మ ప ధ పా | ధ ప ధా |

ఫా స ని̣ ధా | ధ ధ ఫా | ధ ఫ̣ స ని̣ ధా | స స రి | సా ధ ప గా |

రి స రీ | ధ ఫ̣ గ | రి గా | ఫ̣ గ రి | సా ప మ పా | మ గ మా |

మ గ రి గ సా | స ప రి | సా ఫ̣ ఫ̣ ఫా | మ గ రీ | ప మ గ మ రీ |

మ మ ప | మా ప మ ధా | ప మ పా | మ మ ప మ ధా |

స స రి | సా ప మ ధా | మ మ పా | మ ధ ప మ ధా |

మ ప ధ | సా స ని ధా | స ని ధా | ప ధ ప మ పా | ధ ప మ |

పా మ ధ మా | ప మ గా | మ గ రి గ సా | స ని̣ ఫ̣ | ధా ఫ̣ మ̣ ఫా |

ధ ఫ̣ సా | ఫ̣ ధ ని̣ స రీ | రి మ గ | రి గ స రి స | నీ̣ , సా సా ||

కీర్తనము - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

సౌరసేనేశం వల్లీశం

పల్లవి:

సా , రి ప మ మ మ గ గ | రి రి గ | ౝ సా నీ ||
సౌ ర సె నే | శ ం వ | ల్లీ శ ం ||

పా ధా నీ సా | ని ధా ప | మా గా రి స నీ ||
సు బ్ర హ్మ ణ్యాం | భ జే హ | మా గా ం స నీ✹ ||

సౌరసేనేశం

అనుపల్లవి:

గా రీ ప మ గా | మ పా ధ | ప మ గా ||
గౌ రీ శ ను తం | గ జా న | న యు తం ||

మ ప గ మ రి గా మ | రి గ స ని ధ | ౝ నీ సా ||
గ . ర్వి త శూ . ర | హ రం సు కు | మా రం ||

✹ ఇక్కడ ఏదో పొరబాటు దొరలినట్లున్నది. ఈ ధాతువున రుక్తి అర్థము గాలేదు. తొలి ముద్రణమందలి 'తప్పొప్పులు' గూడ దీనిని సవరించలేదు. (రా. అ.)

సా గ రి గ సా రి గ మ పా ధా నీ | సా రి గ స రి స ని | ధ ప మ గ రి గ స ని ||
నీ ర జ ప దం ని రు ప మానందం | వా రి జ భవ వం | ది తం గు రుగుహం ||

స్వ ర ము :

సా , రి గ మ/ధ ప/ధ మ/ప మ గ/మ గ రి | గ సా నీ ధా ని | , సా పమగరిగ ||

స రి గ మ పధాని ధా నీ సా రి షు | గ రి గ స రి సా ని | ధ పా మ గా రి గ ||

సౌరసేనేశం.

సంచారి - మఠ్యతాళము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

స స రీ స రి మ గ రి గ | స రి స ని ధ ఫ ధ ని సా |

స రి గ మ రి గ స రి సా | రీ మా పా మ ప మ ధ |

ప ధ మ ప మ గ రి గ సా | స ని ధ స ధ ఫ రి స రి రి |

మ గ రి గ స రి స ని ధా | ఫ ధ ఫ స ని స రి రీ |

స మ గా / మా గ రి గా | సా రి స గ రి మ మ గా |

మ మ ప మ గ రి మ గ రి గ | స ని ధ ని ధ ధ ఫ స ని ధ |

స ని ధ ఫ ధ స ని రి సా | స మ మా ప మ గ మ రి గ |

స / ప పా మ గ రి గ సా | స ధ పా ధ / ని ధా పా |

మ / ధ ప / ధ మ ప ప మ గా | రి గ స మ గ మ / ధ ప మా |

ని ధ ప మ గ రి గా సా | స రి స మ గ మ ప ధ పా |

గ మ ప ధ ప మ ప ధ స స | స ని పా ధ ధ ప మ గ మ |

ప ధ ని స రి రి మ గ రి గ | స రి గ మ రి గ స రి సా |

స ని ధ ప ధా ప మ గా | రీ మా గ రి గ స రి స |

రి గ మ పా ధ ప మ పా | స ని ధ ప మ గ రి గ మా |

గా రి గ సా రి స రీ | స రీ గ మ ప ధ ని సా |

రి గ మ గ రీ గ స రీ | స ని ధ ప మ గ రి గ సా |

నీ ధా ఫా ధా నీ | సా రి గ స రి సా ; ||

ఇరువై యేడవ మేళము సంపూర్ణము.

రి గు మ ప ధి ని]   చక్రము 5 : మేళము : 28   [బాణ. భూ. చక్రము

రాగాంగ రాగము 28 : హరికేదారగౌళరాగము

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : కేదారగౌళ స్సంపూర్ణస్త్వారోహే గ ధ వర్జితః
నిషాదగ్రహ సంయుక్తస్సాయంకాలే ప్రగీయతే.

మూర్ఛన {
ఆరోహణము : సా రి మ ప ♭ ని స
అవరోహణము : సా ♭ ని ధ ప మ గ రి స .
}

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

రాగాంగము ; సంపూర్ణము ; నిషాదగ్రహము ; రక్తిరాగము ; ఆరోహణమందు గాంధార నిషాదవర్జ్యము ; సాయంకాలమున గానము సేయఁదగును.

గమనిక ఈ కేదారగౌళరాగమునకు ఋషభ, మధ్యమ నిషాద గాంధారములు విశేష రంజనాస్పదములు. ఋషభము న్యాసస్వరమును, కొన్నిచోటుల నిషాదము యెడుపుస్వరమునుగా నున్నవి. ప్రసిద్ధరాగము గనుక పూర్వీకుల లక్ష్యములచే నెఱుఁగదగును.

లక్ష్యగీతము - త్రిపుట తాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

పా సా	స ని స రి మ మ గ	రి మ గ రి మ మ ప	
ఆ రె	శ్రీ ఇ . న అ అ ధ	గు రు ఉ . . . చె	
ధ ధ ప మ గ గ రి	సా స పా ని స	రీ మ మ గ గ రి	
మ నో ఒ భి ఇ ఇ ష్ట	పా ల కూ రె ఎ	ధీ రు రె ఎ . .	
స స రి స ని ధ ప	ప ధ ప మ గ రి స	రీ మ పా ని ధ	
ని జ ప ర అ క్ర మ	దె ఎ వు రె ఎ రె ఎ	జా ణు రె జ అ	
ధా ప నీ స రి	ని స స ని ధ ధ ప	ప ధ ప మ గ రి స	
అ ణు జా అ ణు	తు ఝు స మ గ్ర . ణు	కొ ఒ ణు రె ఎ రె ఎ	

అంతరి :

సా స నీ ని ధ	పా మ ప ని ని స	రీ మ మ గ రి ప
నం ద గో . వ	నం ద ను . . రె	మం ద హా . . స

మ గ రి సా ; ||

వ ద ను రే ||

జావడ :

సా రి రీ రి స | సా రి స ని ధ ప | సా స పా ని స |
కా ళి యా ర్ద న | కంజ లో చ న | కంస హిం స క |

రీ మ మ గ రి స | మ గా గ రి సా | గ రి స స గ రి గ |
కా ర ణు ఉ రె ఎ | ర ఆ గ ం గా | హ రి ఇ కె ఎ ద అ |

స రి స ని ధ ద ప | స స స ని ధ ధ ప | ధ ధ ప మ గ గ రి |
అ అ ర గ ఉ ఉ ళ | ఉ ప అం . గ బ ల | హం స మా హు రి |

రీ మ పా ని ధ | ధా ప నీ స రి | రీ మ మ గ రి మ |
దే ఎ వ క్రి య | ఆ ం ధా అ ళి | ధా అ య అ త రం |

పా ప నీ నీ సా | పా ప ధ ధ ధా | మ గ రి స స రి రి |
ం గి ణి ఇ నా | రా య ణ గ ఊ | ళ న ట న అ ర అ |

మ గ రి గా రి స | ని ధ ప మ గ రి స | పా స నీ ని ధ |
య ణి ఇ బా అ ణ | భు ఉ చ క్ర అ ధి ప | నం ద గో . ప |

పా మ ప ని ని స | రీ మ మ గ రి పి | మ గ రి సా ; ||
నం ద ను ఉ . రె | మం ద హా . . స | వ ద ను రే ||

; , సా సా | స ని స రి మ మ గ | రి మ గ రి మ మ పి |
ఆ రె | భ అ అ ష ం ం గ | క ం ం భో ఒ జి |

ధ ధ ప మ గ గ రి | సా స స స ని స | రీ మ మ గ గ రి |
క ం ం ం ం న డ | ఈ శ మ నొ ఒ ఒ | హా రి సు ఉ ర టి |

సఁ సఁ రిఁ సఁ ని ధ వ | ప ధ ప మ గ రి స | రీ మ పా ని ధ |
ఝెరు కు లక ం ం | భో ఒ జి అ ర అ ణ | నా గ రూ రె ఎ |

ధా ప నీ సఁ రిఁ | సఁ సఁ సఁ ని ధ ధ ప | ప ద ప మ గ రి స ||
ఆ ఇ యై య ఇ | ని ని ని ధ ప ప మ | మ ప మ గ రి స ని ||

సా స నీ ద ప | పా మ ప ని ని సఁ | రీఁ మఁ మఁ గఁ రిఁ పఁ |
నం ద గో . ప | నం ద ను . . రె | మం ద హా . . స |

మఁ గఁ రిఁ సా ; ||
వ ద ను రే ||

కీర్తనము 1 - రూపకతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

నీలకంఠం భజేహం

పల్లవి :

ని స ని | ధ ప మ గ | రి గ | రి స ని స రి ||
నీ | ల క ం | ఠ ం | భ జే ||

సా | ని ధ పా ||
హా ం | స త తం ||

నీ | స రి మ గ | రి | మ ప నీ ||
నీ | ర జా స | నా | ది ను తం ||

2 సా రి స ని | ధ పా ధ ప మ గ | రి గ | రి స ని స రి ||
నీ ఈ | ల కం ం | ఠ ం | భ జే ||

ని సా | ; ; ||
హం ం | ||

అనుపల్లవి :

మా | మ గ స రి | మ ప | మ ప పా ||
బా | ల కు చాం ం | బా | స హి తం ||

మా | ప ని ధ ప | ని స | ని సా , ||
బా | ల చ ం ద్ర | సే | వి తం ||

ని ని | ని స రి గ రి | స స | , ని ధ ప ||
శ్రీ | ల గు రు గు | హ పూ | జి తం ||

సా | ని ధ ధ ప | మ గ | రి ప మ ప ప ని ||
శ్రీ | క దం బ | వ న | నా . థ ం ||

2 వ నీల కంఠం

చరణము :

, రి | గ రి మ పా | , మ | గ రి గ రి |
అ | ఓ య రూ | పా | . ఖం . డ |

స ╲ నీ | ని సా రి | ని సా | , ని ధ ప ||
కా | వే రి | తీ | రో త్త ||

╱ నీ | స రి రీ | రి మ | గ స రీ |
రా | ఖి ము ఖ ం | ప ం | చ ము ఖ ం |

╱ ని ధ | ప మ గా | గా | రి ╱ మ గ స ||
ర | ఓ త భ | క్త | ప్ర ము ఖ ం ||

, మ | మా గ స | రి మ | ప మ పా ||
న | ఓ త్రే | ళ శే | ఖ ర ం ||

, మ | ╱ ప స ╲ ని ధ ప | ని స | , ని స రి |
నా | మ రూ ప | వి చి | త్ర త ర |

╲ నీ | స రి రి రి | ╱ మ గ | రీ సా ||
ద | ఓ త ర మీ | శ్వ | రం కే ||

సా | ని నీ ధ ప | , మ | గ రి ╱ గ రి స ||
ధా | ర గౌ . ళ | ప్రి | య క ర ం ||

రి స మ | గా రి గ రి మ పా || మా ప ప | నీ ధ ప ని ని సా ||
ద క్షి ణ | కా శీ . . పు రం || దం డి త | కా మ త్రి పు రం ||

నీ సా | గ గ స సా ని ధ ప || స సా ని | ధ ప మ గ రి మ ప ని ||
ద ణా | ధ్వ ర హా రం హా రం || ద యా క | రం క మ ల క రం ||

స్వ ర ము :

సా ని ధ | పా మ గ రి గ రి స | నీ ధ ప | మ ప ని స రి మగరి ||

ప మా ప ని | ధ ప మ ప ని స రి రి | మ గ గ రి | స ని ధ ప ని ని సా ||

నీ స రి | మా గ రి గా రి స | ని స రి గ రి స స రి స ని ధ ప |

రి సా ని | ద ప మ గా గ రి స | ని సా రి | మ ప ని సా రి గ రి ||

2 నీలకంఠం

కీర్తనము 2 - ఝంప తాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

అఖయాంబికాయాః

పల్లవి ;

స స స ని ధ ధ ప ప ధ ప , | మ గ రి , గ రి ||
అ ఖ యా ం బి కా | యా ః ||

, స ని ధ ఫ ని స రి / ప మ | గ రి / గ గ రి రి మ ప ని ||
అ న్యం న జా | నే ఎ ఎ ||

స ని / స do do do | గ రి / గ గ రి ||
అ భ యాం do do do | నే ఎ ||

సా ని ధ ఫా మ గ రీ / ని ధ \ పా | మ గ రి మ ప ని ||
అ జ్ఞా న ధ్వా నే అ ప రో | క్ష జ్ఞా నే ||

అభయాంబికా.

అనుపల్లవి ;

, స రి / ప మా ప ధా , మ పా | మ గ రీ , / గ \ రి ||
ఇ భ రా జ గ | త్యా (ఇ) ||

, మ ప / స ని ధ ప / నీ | సా స ||
ఈ శ్వ ర జ గ | త్యా (ఇ) ||

/ గ రీ రి స సా ని ధ ప పా మ గ | రి రి మ ప ని స ||
న భో మ ణి గ త్యా . (ఇ) నా ద ల | య గ . త్యా (ఇ) ||

రి స / స ని ధ థ ప ||
అ భ యా ం బి ||

చ ర ణ ము :

, రి రీ రి / ప మ గ | రి రి గ రి స ||
బా లా ది నా | మ ధే ||

స ని స రి రి స ని స రి స ని | సా స =
య ప్ర కా శ | న్యా (శ) ||

, స ని ధ ధ మా | మ గ గ \ రి ||
కా లా ది త | త్వా ం ||

రీ / ని ధ / ని ప మ గ \ రి / ప మ | / పా ప ||
త ప్ర కా శ | న్యా (శ) ||

, మ ప ని ని స రీ | రి మ గ గ / మ రి ||
మూ లా ది ద్వా | ద శా అ ం ||

రి రి గ రి రి స ని స రి రి స స ని | సా స ||
త ప్ర కా శ | న్యా (శ) ||

రి సా ని ని / గ రి స ని , | ధ పా ||
స్థూ లా ది మౌ | నా ం ||

సా ని ధ ప మ గ | రి గ \ రి రి ||
త ప్ర కా శ | న్యా శ ||

రీ / మ గ రి రీ / గ రి స ని స రీ | ని సా సా ప ||
త్రైలోక్య మూల ప్రకృత్యై | స్వశక్త్యైః ||
సా ని ధ ప మా మ గ రి / స ధ / ని ప | మ గ రి మ పా స ||
సాలోక్య సామీప్య సారూ | ప్య ము క్త్యైః ||

/ మా ప / స నీ ధా ప \ మా పా / గ రీ స ని సని స రీ స నీ రి సని |
మాలినీ మంత్ర మాయా దితంత్రోక్త్యైః శూలినీ గురుగు |
ధ ప సా ని ధ ప మ గ రి మ ప ||*
హాస్వానుభవగర్వాైః || అభయాంబికాయాః

సంచారి - మిశ్రజాతి ఏకతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

ధీ స రి రీ | ని స రి / మ గ రి / గ | రి స ని ధ ప మ ప | ని స రి రి \ మ మ గ |
రి గ రి స ని రి స | ని ధ ప మ గ గ రి | సా ని సా సా | ని స రి మ గ గ రి |

---

* ఈ మధ్యమ కాలపు రెండవ ఆవర్తమునకు మూడవ కాలపు గతిస్వరములు శ్రీ దీక్షితులు వేసియుండుట యుక్తముగా తోచదు. ఆ యా వర్ణమును మాత్రము మూడవ కాలమున పాడుట సాధ్యమే. కాని అప్పుడు మధ్యమకాల భాగము ఒకటిన్నర ఆవర్తములే యగును. అది సాంప్రదాయకము గాదు. (రా. అ.)

/ మ గ రి \ సా రి రి | \ సా రి రీ మ గ | రి / గా రి స ని̣ స | రీ మ పా ధ ప |

మ గ గ \ రీ రీ | రి ప \ మా గ రి | రీ గ \ రీ సా | స̣ీ స రి గ రి స |

\ నీ̣ రి స ని̣ ధ̣ ప̣ | / సా స సా సా | రీ రి మ గ రి మ | గ రి మ పా పా |

నీ సం ని ధ పా | మ ప ధ \ పా మ గ | రి గ రి \ సా సా | \ నీ̣ స రి మ పా |

ని ధ ప \ మా ప ని | సా సం రిం / గం రిం సం | ని సం రిం సం / గం రిం గం | సంరింసం \ నీ ధ ప |

/ సా సం \ నీ ధ ఫ | ని సం రిం \ మం గం రిం | \ గం రిం స నిరింసం | నిసాంనిధపా |

మ పామ గ రి స | రి సా ని̣ ధ̣ ఫ̣ | మ̣ ఫ̣ ని̣ స రిస | \ గరిసరి / మమగ |

గ రి స \ నీ̣ స రి | / పా మ గ రి / గ రి \ స ని̣ రి \ సా ; ||

జన్యము (ఉపాంగరాగము) 1 : బలహంస

లక్షణ శ్లోకము

వేంకటమఖి : బలహంసాఖ్య రాగోయమారోహేచ ని వర్జితః
సగ్రహస్సర్వకాలేషు గీయతే గాయకోత్తమైః.

మూర్ఛన :
ఆరోహణము : స రి గ మ ప ధ స
అవరోహణము : స ♭ ని ధ ప మ గ రి స .

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

ఉపాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము ; ఆరోహణమందు నిషాదవర్జ్యము ఎల్లప్పుడును గానముసేయదగును.

గమనిక : ఈ బలహంస రాగమునకు ఋషభము జీవస్వరము, న్యాసస్వరముగానున్నది.

రిసనిధఫధపరిరీ, సరిపామరి, రీపామరి, గమపమరి, సరిగమపమరి, సనిపధపమరి, ధసరిమగరి, సరిమగరిగ \ సా — ఈ ప్రయోగములచే ఈ బలహంస మిక్కిలి ప్రకాశించుచున్నది.

లక్ష్యగీతము - మఠ్య తాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

రి సా ని పా ధ స స రి | మ మ పా సా పా మ రి | స రి గ రి స రి సా , స |
ప యో ధ ర ప్ప ట లి ఇ | బం ధు ప్ర ఖ్యా అ త | వి ని ఇ ల గ ళు రే రె |

పా ధ ప మ గ రి స రి రి | స ని ధ ని ద ప ధ సా రి | మ గ రీ మా పా ధ ప |
దే వ అ అ ది దె ఎ ఎ వ | వ అ అ ర్వతీఇదయాణు | ప దుం మ్మైబ్బంధుర |

సా స పా ప మ రి రీ | స రి స ని ధ ప మ గ రి స |
సూ ర భూ రి కం త్రీ | వి భ వ అ త్రి శూ ల ధ ర |

అంతరి :

పా ; ధా ప ని ధ ప | ధ స స రి గ ప రి రి సా
జ్ఞా . న ప్ర సు ఉ ఉ | నం బ అ పా ల కు రే

జావడ:

ఢ సా ప మ గ స రి గ రి | మ గ రి గ మా ప ధ సా | స సా స ని ప ధ సా రి |
వి చి త్ర త ర వి శా ల | మి హా తు హా వా స సురే | మ హం ణ మహారం ణ |

పా పా స ని ధ ప సా | సా రి గ రి స రి మ గ రి | ధ సా ధ మ గ రీ స రి |
దా వ ప్పా వ కు రే | చ క్రి ఇ ఇ స ఖు ఉ జయ | ము ని ప్ప వ ర ముర్ఘ య |

పా మ రి మ గ రీ రి రి | మ గ రి రి రీ స ని ధ ప | ధ స రి గ రి స స రీ రి |
పూ జి త ప య జ గ్గ ళ | అ అ అఅరె త్తియఇగు | ఇయ ఇయ ఇయ ఇయైయ |

ధ స రి మ గ రి మ ప ధ ప | సా నీ స ధ పా మ గ రి | సా మూరిరిగమపమ |
అ . . . . అ | ఆ అ రె తి యం ప ఇయ | అ రే ప్పు ర భం జన |

రి సా స ని ప మా గ రి | పా ; ధా ప ని ధ ప | ధ స స రి గ రి స రిసా ||
జ గ త్రా . ణ శ ం క ర | జ్ఞా న ప్ర సూ ఉ | న ం బ అ పా ల కురే ||

కీర్తనము 1 - ఝంపతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

గురుగుహాదన్యం నజానేహం.

పల్లవి:

స రి మ పా , మ గ రీ , స ఢా | ధా సా ; ||
గు రు గు హా ద . న్యం న జా | నే హా ం ||

సా ఢా ధ సా రి పా ప మ రీ స రి | , రి ` సా ; ||
గు ప్తా గ మా ర్థ త త్వ ప్ర బో | ధి నో ||

అనుపల్లవి:

మ గ రీ ప మా ధా ప మ పా ధా | పా ధా సా ||
ఆ రు ణో ద యా నం త కో టి | బ్రం హ్మాం డా ||

రి గ రి సా ని ప ధా ప సా ని పా | మ గా రి మ గ గ రి ||
క ర శి వా ది ధ రా ం త త్వ | స్వ రూ పి ణో ||

చరణము:

స రీ రి స ని ధ ప ధ స రి మా గ రి | స రి గ గ రీ , ||
స హ స్ర ద ళ స ర సి జ మ ధ్య ని | వా సి నో (నస్) ||

స ని ధ ధా స రి మ గ రి పా ప మ | రి గ స రి సా ||
స క ల చం ద్ర భా స్కర తే జః | ప్ర కా శి నో (నస్) ||

స స పా మ రీ స రి గ రి ధా ప స | , ప ధ ని పా ||
స హ జా స ం ద స్థి త దా స వి | శ్వా సి నో (నస్) ||

ధా సా , స రీ గ రి సా ని ప | పా మ గ రీ , ||
స చ్చి త్సు ఖా త్మ క వి శ్వ వి | లా సి నో ||

రి గ రి సా స ని ధ ధా సా రి గా రీ గ రి స రి మ పా , ధా |
అ హ ర హః స్ర బ ల హ ం స ప్ర కా శా త్మ నో ద హ ర వి ద్యా |

ప సా ని ధ ని ధ పా ధ సా ||
ప్ర దా య క స ర మా త్మ నో ||

రి గ రి స రి సా ని ప ధా పా ధా సా ధ పా ప సా ని పా మ గ |
జ హ ద జ హ ల్ల క్ష ణ యా జీ వై క్యా త్మ నో ర మా ఽ పూ జి త |

రి సా స ని ధ ధ స రి మ గ రి ||
చి దా న ం ద నా థా త్మ నో ||

స్వరము :

స రి పా మ గ రి స రి మ గ రి స రి గ స రి ; సా ని పా , ధా |
ధా సా రి మ గా రి గ రి ||

స రి మ ప ధ ప సా రి మ గ రి స రి గ సా స ని ప ప ధ ని పా ప మ రి
స రి గ స సా ని పా మ గ రి ||

గురువిషయ కీర్తనములలో పంచమీవిభక్తి కలది.

రామ్‌నాడ్ రాజా భాస్కరస్వామి సేతుపతి అవర్‌గళ్ గౌరవార్థం ఈ వర్ణం రచింపబడినది.

2 తానవర్ణము - అటతాళము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

పల్లవి:

మ గ రి గ రి సా |
శ్రీ ఇ రా జా |

స స / రి రి గ స / రి స ని ధ \ పా ధ ధ స ప ధ స రి / మ |
ధి ఇ రా . . అ . . జ అ స ం ం ం ం . ం న్న త |

గ గ రి మ ప ధ ప ప | మ రి స రి / మ గ గ రి ||
త అ . మ . . హా . | అ అ రా అ . . . . ||

స రి / గ రి స స / రి రి : / ప ప మ రి స ని ధ ప ధ స రి మ |
అ . అ అ జ ఆ : సే . . . ఎ వి ఇ త అ శ్రీ |

గ రి మ ప ధ ప మ రి స రి మ ప ధ ప స ప / రి స ని ప |
ఇ . రా . అ . మ నా అ . ధ అ . ప అ . . దా |

/ ధ ప మ రి పా మ రి | గ మ ప మ రి రి స ని ||
అ ం భో ఒ ఒ | ఒ . . . ఒ . ఒ ||

ధ ప ధ స రి గ \ సా :
ఒ ఒ . . . జా :

అనుపల్లవి:

ప ప / స స ప ప మ రి / ప ప మ గ |
శ్రీ . . . ఇ . . . రా . . . |

రి / గ స రి ధ / స స ని ధ ధ ధ / స స రి మ గ రి మ ప ధ |
అ . జ రా . . జే ఎ ఎ ఎ ఎ శ్వ అ రీ ఇ కృ ఉ |

ప మా రి ప మా గ | రి / గ స రి ధ స రి ను ||
పా . . పా | అ అ త్ర అ సు ఉ ధీ ఇ ||

గ రి మ ప ధ ప సా : ని ప ధ స రీ |
ఇ ఇ ఇ . . ం ద్రా : శ్రీ ఇ ఇ ఇ భా |

స రి / మ గ గ రి స రి గ స రి స స ని ప ధ / ని ప / ధ ప |
స్క ర అ సే ఎ ఎ ఎ . . తు ఉ ప అ తి . సా |

ప మ గ రి గ స గ రి | స ని ప ధ ప మ గ రి ||
ర్వ అ జా , . మ భో . | ఒ గ దే . . , . వే ||

గ స ని ధ ధ ధ స రి :
ఎ . ఎ ం ద్ర అ :

ముక్తాయి స్వరము:

పా , ప మ రి \ సా , రి గ స / |
దీ న జ న పా ల న గు |

రి , స ని ధ / ధా ధ సా రి \ సా రి / మా గ గ రి |
ణా క ర కృ పా ల యా ర మా కు మా ర ని భాం |

, రి మ పా ధ పా | మ రి \ సా రి / మ గ రి ||
గ ధ రా మ రా | మ ర సా ల వి బు ధ ||

మ ప ధ ప మ రి స రి ॥ / ప మ రి / ధ ప మ గ రి ధ స రి మ |
కు వ ల య హి మ క ర ॥ ప్ర బ ల ని ఖి ల ఖ ల రి పు కు ల |

గ రి మ ప ధ ప స స రి మ గ రి గ స రి గ సా ని |
జ ల ని ధి క ల శ జ సు క వి రా జ ని క ర భో జ |

వ ధ ని పా మ గ రి | సా సా ని పా మ ||
అ మి త తే జ సు ము | భాం భో జ నై జ ||

గ రి / గ స ధ స రి / స :
వి త ర ణ సు ర మ ణి :

చరణము :

: స ని ధ ప ప మ రి గ స |
: కా అ . . అ . . మి ని |

ధ స రి ప మ గ గ రి ప మ గ రి మ ప ధ ప మ రి స రి |
ని ఇ ఇం న్నే ఎ ఎ ఎ కో ఒ . ఒ . , . రి ఇ . . |

స ని ధ ఫ ధ స రి మ | గ రి మ ప ధ ప సా ||
యు ఉ . , ఉ . . . | ఉ ం న్న . ది . రా ||

మ గ రి మ ప ధ ప రి :
అ అ అ అ అ అ అ ం : మ ప ధ ప సా ||
కామిని నిన్నే కోరియు న్న ది రా ||

చిట్టస్వరములు :

1 పా , ప మ రి స రి గ స |
భా మ త మి స ఖు చ దు |

రీ , ధా సా రీ ఫ |
రా రా రా దా నీ |

ధ స రి | ప మ రి మ ||
చె లి మి | ద ల చి పి ||

ప ధ ప రీ :
లి చె ను ర : కా మి ని

2 పా ధ ప ప మ మ గ గ రి స రి పా మ రి స రి గ స |
అ ప్పు లు గొ ను ఘ ను డ ల చె లి క ప్ప గు కు రు ల కు |

రీ రీ పా ధ ధ స ని ధా ఫ ధ సా రి / మ గ గ |
నీ డా త మ్ముల కు వి రో ధి యు నౌ క లు వ ల |

\ రి మ ప ధ ప సా | ని ప ధ ని పా మ రి ||
రే డ బ ల మొ గం | బు న కె న గా డ ని ||

స రి సా / ధ ధ ప రి :
వ చి యిం ప త గు ర : కా మి ని

3 ప / ధ ప మ గ రి సా ప మ రి స రి గ సా ని ధ ప ని |
అ లు క వ ల దు సా మ జ గ మ న కు సా టి ల త గ |

ధ ధ సా స రి స / ప మ రి సా ధ ప మ గ రి గ సా |
ల దు సా ర స శ రు డు ను సా హ స ము న సు మ సా |

స ప ధ ని ప మ రి గ | సా రి సా ని ప ధ ||
య క ము ల బ ర ప గ | సా ర సా క్షి బె ద ||

ని ప మ రి సా వ / రి :
రి న ది ర సా మి గ : కా మి ని

4 పా ధ ప మ రి స రి పా మ రి స రి గ స పా ధ ప |
పా వ న చ రి త నృ పా వ న శ్రి త జ న పా ల ప్ర |

ధ స ని ధ \ పా ధ స రి మ గ రి పా ధ ప ధ ప మ రి |
బ ల మ గు పా డి త గ వు మ గ పా డి చ దు రు గ ల |

పా మ రి \ సా రి రి | పా ధ \ పా / స స ని ||
పా ర్థి వ కా రు్మ క | పా ర్ధ పా టి లు కృ ||

\ పా . పా ధ ప రి :
పా పా త్ర య గు : కా మి ని

5 మ ప ధ ప ప మ మ రి స రి గ రి స స రి రి ధ ధ / ధ ధ |
క ల క ల మను చిలు క ల ప లు కు ల కు ను క ల క మి |

స స / రి రి / మ మ గ గ రి రి మ ప ధ ప ధ ప ప మ మ గ |
గుల నల పొ ల తుక పిక క ల ర వకుల క ల ర వ |

గ రి రి స రి / ప మ రి | / ధ ప మ రి / ప మ గ రి ||
ములకలసి ప లు వ | గ ల మ రు ని క ల న ||

స ని ధ ని ధ ధ న స రి మ గ రి / గ రి స రి మ ప ధ ప |
ప లు మ రు ద ల చి మ రు లు కొ ని మ రు డు రు జ డి కి న |

ప స స రి / మ గ గ రి / మ గ రి స రి / గ స స ని ధ ప ధ |
శి కి య ళు ల రొ ద ల కు లి కి ప లు వ గ ల చి ల క ల |

/ ని ప ప ధ ప మ గ రి | గ స గ రి స ప ధ ప ||
కొ లి కి గొ లి చి సొ ల | సె ర క రు ణ స లు వ ||

ప మ గ రి గ స గ రి :
స మ య మి ది ర య ల : కా మి ని

6 పా , ధా ప మ రి పా మ రి సా రి గ \ సా , రి |
పా టీ ర హ ర పా ర ద శా ర ద నీ హా |

, రి నీ ని ధా ధ ధా ధ స రి రి గ \ సా స రి |
ర హా ర హీ ర శా ర ద నా ర ద నా ర ద |

పా మ రి మ పా ధ | ప మ గ రి గ సా రి ||

స న్ని భ య శో ధ | వ ళి త ని ఖి లా ళ ||

ధ పా మ గ రి ధ ధ ఫ సా రి ఫ ధ స. రి రి మ గ గ |

ధ రా వ ల యి ధ ర ము రా రి ప ద క మ ల మ ధు క |

రి మ ప ధ ప మ రీ రి గ స రి మ ప ధ పా ధ \ పా |

ర గు రు గు హ ని వా స హృ ద య మ ధు ర వా గ్వి లా |

స / మా గ రీ మ గ | రీ గ \ సా స ఫ స ||

స మా ని నీ మ ద | నా వ తా ర ప రా |

, స \ పా ప మ గ రి : ప ని ప ధ ప మ రీ గ స |

కు సే య త గ దు : కా అ . అ అ , ఆ మి ని |

| గ రి మ ప ధ ప సా ||

ని న్నె కో రి | యు | ఉ ం న్న ది . రా ||

మ గ రి మ ప ధ ప ప ప ప మ రి గ మ ప మ రి రి మ గ |

అ . . అ . . , . కా . . . ము ఉ . . ని కే ఎ |

గ రి స రి స స ని ధ ధ ఫ ధ ధ / స స రి రి / మ గ గ రి |

ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ఎ ళి ఇ దా అ అ అ అ ని నే ఎ, |

ప మ రి గ మ ప మ రి | గ రి ధ స రి మ గ రి ||

లు . . కో ఒ | ఒ ఒ ఒ , ఒ . . ||

స రి ⟍ స్ఠా , ⁝ ప ప ⟋ స స ప ప మ రి ||
ఒ ఒ రా ⁝ (శ్రీ) , . మ అ హా అ ||

✱ (రాజరాజేశ్వరి)

సంచారి — మఠ్యతాళము — సుబ్బరామ దీక్షితులు

స రి పా మ గ రి స ని ధ | ప ధ సా ధ స రి మ గ రి |

⟋ మా గ రి రీ రీ పా | మ రి స రి గ స ⟋ రీ రీ |

గ మ ప మ గ రి స ని ధ ని | ధ ఫ ధ స రి రి స రి పా |

మ రి స వ మ రి స రి గ స | ని ధ ఫ ధ స రి మ గ రి మ |

పా ధ పా మ వ ధ పా | ప మ రి స రి గ రి సా ని |

ధ ఫ సా ధ స ని ధా స | ని ధ ప స ధ స రీ రీ |

స రి గ మ ప ధ ప మ రి రి | గ మ ప మ గ రి ధ పా మ |

✱ తక్కిన అనువల్లవిని స్వరసాహిత్యములను పాడి వల్లవి యెత్తవలెను.

ఈ తానవర్ణ చరణస్వరములలో మూడవ స్వరము షడ్జాంతము. నాలుగవస్వరము పంచమస్వరాది. ఐదవ స్వరము సర్వలఘువు.

రి ధ ప మ గ రి స ని పా | ధ ప మ గ రి రి స రి గ మ |

ప ధ ప సా స ని ప ధ ప | సా స ని ధ ప ధ స పా |

మ గ రి స రి గ సా ని ప | ధ ని పా మ రి స రి గ స |

, స ని ప మ రి స రి గ రి | సా ని ధ ప మ గ రి ధ స |

రి మ గ రి స రి / గ రి \ సా ||

జన్యము (ఉపాంగము) 2 : మాహురి

లక్షణశ్లోకము

మూర్ఛన :- { ఆరోహణము : స రి మగ రి మ | ప ధ సా ,
అవరోహణము : స ♭ ని ధ ప మ గ రి | సా రి | గ రి స .

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

ఉపాంగము; సంపూర్ణము; షడ్జగ్రహము; అరోహణమందు గాంధార నిషాద వర్జ్యము. ఎల్లప్పుడును గానముసేయఁదగును.

గ మ ని క : ఈ మాహురీ రాగ మూర్ఛనారోహణములో రెండవ మధ్యమమున కవతలను, మూర్ఛనావరోహణములో రెండవ ఋషభమునకు పక్కనను గీటువేసి యుండుట వలన నీ రాగమునకు మధ్యమము జీవస్వరమును ఋషభము న్యాసస్వరమునుగా నున్నవి

ఈ రాగలక్ష్యగీతములో రెండవఖండమున, ఒకటి, రెండు, ఆఱు, ఏడు, ఎనిమిది, తొమ్మిది, పది, ఈ ఆవర్తాంతములందు ఋషభన్యాసములుగా రచించియున్నారు.

కీర్తనమున వల్లవి, అనువల్లవాదులందు మధ్యమమును, (ఉద్గ్రాహము) ఎడుపుగా ఎత్తియున్నారు. గమనింపుడు సా రి గ రి స. మిగుల రంజనముగల ప్రయోగము గనుక అవరోహణమున వేరుగా గనుపించి యున్నారు. తక్కిన సంచరింపుల గీత, కీర్తన, సంచారుల నూహించి జూడుడు

లక్ష్యగీతము - త్రిపుటతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

మ గ | రి స రి సా ని ధ | స రి మ గ రి మ ప |
అ అ | రె ఎ రె వీ ణ అ | వ అ ద్య వి శే . ష |

ధ పా మ గ రీ | మ గ రి సా ని ధ |
ప రం వి ఇ ణు | జ్ఞ అ ణు శే ఎ రె |

అంతరి :

ధ సా మ గ రి గ | స రి గ రి రి సా
బు ధ జ్ఞ న చిం | త అ మ ణి ఇ రే

జావడ :

పా మ గ గ రీ | స రి మ గ గ రీ | రి స రి సా నీ ధ |
తే ఎ ఎ ఎ జ | ద్ది న మ ణి ఇ రె | ద్ద అ న రా ధే యు |

ధ స రి మా మ గ | మ ప ధ పా ; | మ ప ధ ప మ గ రి |
సు జ న భా అ గ | ధే ఎ యు రే | మం ం ం న అ అ రు |

స రి మ గ గ రీ | ధ సా రి మ గ రి | మ గ రి ప మ గ రి |
ధ్దు నె ఎ ద అ రు | త్రి యం వ ఇ య ఇ | య ఇ య అ ఇ య ఇ |
నీ ధ ప మ గ గ రి | పా ప మ గ రి స | రీ స స ని ధా ||
శ్రి త అ న ం ం ద | కా ర ణె ఎ లి జ | ఈ భ పు రె ఏ ||
ధ సా మ గ రి గ | స రి గ రి రి సా ||
బు ధ జ్ఞ న చిం ం | త అ మ ణి ఇ రే ||

కీర్తనము - మిశ్రజాతి ఏకతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

మామవ రఘువీరా.

పల్లవి:

మా , మ ప మ గ | రి సా ని ప ధా | సా ; ; మ | మ గా రి రి స రి ప ||
మా మ వ | ర ఘు వీ | రా మ | హ్యా వ తా . ర ||
మా , మ వ మ గ | రి సా ని ఫ ధా | సా , ; పా | ధ ధా సా రి ||
మా మ వ | ర ఘు వీ | రా మా | ధ వ ధీ రా |
(మామవ)

అనుపల్లవి:

పా ప మా గ రి | రి స రి గా రి సా | రి / మ గ రి స \ ఫా |
త్వా మా హు రీ | శా ద య స్త | త్వ మి తి క రు ణా |

ధ రి ద / ప ధ స రి / ప ||
ని ధే దీ . . నం . || (మామవ)

చరణము :

మా ; , మ ధ | ప మా గా రి | మ గ రి గా , స సా రి | , పా మ గ రి ||
మా మ క | హృ ద య ని | వా స శ్రీ | ని వా స ||

, రీ మా పా | , ధా మా పా | ధా , సా నీ | ధా , పా ధా ||
మా రు తీ | ప్ర భృ తి | దా స వి | శ్వా స ||

రీ మ గా స రి | సా ధ రి స ని ధ | పా ధ పా ప మ | మ గ రి స రి స ||
భూమి జా స హ | వా స ఇ హ ప ర | భు క్తి ము క్తి వి | త ర ణ వి లా స ||

పా మ గ రి గ స రి సా ని ధ ప ధ | రి రి గ సా రి మ గ మ ప ధ ప స ||
కా మ జ న క క న కాం బ ర ధ ర | తా మర సా క్ష వ ద న ప ద క ర ||

రీ మ గ రీ గ రి సా ని ధ ప ధ | సా స పా ప ధ ప మ గ రి స రి ప ||
పా మ ర వం డి త పా వ న క ర | నా మ ధే య గు రు గుహానుత ధ ర ||

మామవ

సంచారి - ఏకతాళము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

సా ధ స | స స రి రి | మా మా | మ ప మ గ | రి స ని ధ |

ధ ధ సా | స రి మా | గ రి మా ప ధ పా | ప మా గ రి |

గ స రి ప | మా మా | సా ధ ధ | స సా స | రి రి రి |

పా ప మా | గ రి రీ | ప ప మా గ | రి సా రి | గా రి సా |

రి / మ గ రి | ద / నీ఼ ఫ఼ ధ఼ | సా రీ | ప మ గ రి | రీ మ ప |

, ధ మ ప | ధా స̇ ని | , ధ వ ధ | సా రి స | , ని ని ధ |

ర్రీ రి̇ మ | గ̇ రి̇ గ̇ రి̇ | సా̇ ని ధ | ప ధ సా̇ | స̇ పా ప |

స̇ ని ధ రి̇ | స̇ ని ధ గ̇ | రి̇ స̇ ని ధ | స̇ రి̇ మ గ̇ | సా̇ ని ధ |

రి రి సా̇ ని | ధ ప స̇ ని | ధ ప మ గ | రి సా రి | గ రి సా ని఼ ధ఼ ఫ఼ ధ఼ |

సా̇ రి / ప | \ సూ ప మ | గ రి సా | ని఼ ఫ఼ ధ఼ ధ఼ సా సా ||

జన్యము (ఉపాంగము) : 3 దేవక్రియ

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : దేవక్రియా చౌడవీస్యాద్గ నివర్జ్యాథ సగ్రహా.

మూర్ఛన { ఆరోహణము : స రి మ ప ధ సా
అవరోహణము : సా స ధ ప మ రి సా

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

ఉపాంగము ; ఔడవము ; షడ్జగ్రహము ; గాంధార నిషాదవర్జ్యము ; రెండవ జామున గానము సేయదగును.

గ మ ని క : ఈ దేవక్రియా రాగమునకు ధైవత ఋషభములు మిగుల రంజనముల గలిగించు జీవస్వరన్యాసస్వరములు. వీని ప్రయోగములు లక్ష్యములచే స్పష్టమగును.

కీర్తనము 1 - రూపకతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

శ్రీ గురుగుహ తారయాశుమాం

పల్లవి :

సా	ధ ప మ ధ	పా	మ రి స	రి	, స రి మ ప ధ / రి	‖
శ్రీ	గురు గుహ	తా	ర యాశు	మాం	శ ర వ ణ భ వ	‖
సా	ధ ప మ ధ	పా	మ రి స	రి	; స స ధ రి	‖
శ్రీ	గు రు గు హ	తా	ర యాశు	మాం	సు ర ప తి	‖
సా మ రి	/ ద ధ ప స ధా రి స	/ మ రి స రి	స ధ స ధ	పమపధ	‖	
శ్రీ ప తి	ర తి ప తి వా క్ప తి	క్షి తి ప తి	ప శు వతి	సెవిత	‖	

శ్రీ గురుగుహ

చ ర ణ ము :

ధా	ధా ప ధ	\ మ ప	\ రి మ ప ధ	
రా	గా ది ర	హి త	హృ ద య వి	
\ మా	రి స స రి స	రి మ ప	/ ధా \ మ ప	‖
భా	వి త సు ర .	ము ని	పూ జి త	‖

ధా | రీ స రీ స | , ధ | స ధా ప |
త్యా | గా ధి రా | జ | కు మా ర |
సా | పా మ ధ | \ మ ప | మ రీ స ||
తా | ప త్ర య | హ ర | కు మా ర ||

సా ధ రి | , స మ రి మ పా ధ | \ మా పా | ధా స ధా రీ స ||
భో గి రా | జ వి ను త పా ద | భూ దే | వ క్రి యా మోద ||

రీ మ రి | , రి సా స ధా ధ | మా రి స | ధా స రి మ పా ధ ||
యో గి రా | జ యో గ భే ద | యు క్తమ | నో ల య వి నో ద ||

(శ్రీ) గురుగుహ

కీర్తనము 2 - మిశ్రజాతి ఏకతాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

(శ్రీ) వటుకనాథ శివ సంజాత

పల్లవి :

స / ధా ; ; ప | ధ ధ ప మ పా ధ స | ధ ధా పా మా | మ పా , మ రీ సా ||
(శ్రీ) వ | టు క నా థ | శి వ సం | జా త ||
సా , ధా సా | రి మా పా ధ స | ధ ధా పా మ ప ధ ప | ప మ రీ సా ||
జీ వ ద | యా క ర | * డ మ రు భా | . . స్వ ర =

* సమర భాస్కర యని పాఠాంతరమున్నది.

అనుపల్లవి:

సధ॥ సరిమపధస | ధా , పాధస | ధధాపా ౼ సా | స ధా రీ సా ||
దేవ॥ దే. వ . క్రి | యా శక్తి | సహిత | | క్తసహిత ||

రీ మరిససా | రిసధధాపమ | పధసధధపా | మ/ధసపమ రిస రిమప ||
భూవలయర | క్షణవిచక్షణ | సంతత | శా . . . ర . క్షణ ||

శ్రీ వటుకనాథ

చరణము:

ధా , ధా ధా | . ధా/సి ధధస | ౼ మా , పాధా | పా , ౼ సూమా ||
కా ల కా | ల భై | రవ | బ్ర . హ్మక ||

పా , ౼ మా /మా | , రి రి సా | సా , ధా సా | రి మా పా ధా ||
పా ల శూ | ల ధర | ఫా ల న | యన నే త్ర ||

పా , పా పా | ౼ మా , పా ధా | / సా , సా సా | స ధా , రీ సా ||
పా ల | స ద్గుణ | శీ ల | శంకర ||

ప మా , పా ధ ధ | / సా , సా సస | రీ , రి రి స | /ప ధా . ధా రి స ||
జ్వా లాముఖ | హో లా హాల | మూలాశన | కో లా హాల ||

రీ ౼ మ రి రి స | సా స ధ ధ ప మ | ప ధ స ధ ధ పా | మ/ధపపమ రిస రిమప ||
నీ లకంఠసు | బాలగురుగుహా | లో ల లీ లా | జా . . లపాలయ ||

శ్రీ వటుకనాథ

సంచారి - మఠ్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

స / ధ ధ ప ప మ మ ప \ మ రీ | రీ స రి మ ప / ధా ధా |

ప ధ / స \ ధా \ పా ధా ధ | రి మ ప ధ మ పా ప మ రి |

మ పా మ మ ధ ధ ప ప \ మ | మ / ప మ రి స ధ స రి మ ప |

ధ స రి / ప మ / ధ ప / స ధ రి | స / మ రి స \ ధా ధ ప ధ స |

ధ / స ప / ధ ప / ధ మ / ప మ / ప | రి / మ రి / ప మ / ధ ప ధ సా |

స ధ ధ ప \ మా మ ప మ రి | స ధ స రి మ ప ధా ధా |

మ / పా మ రి మ ప ధ సా | / మా రి స ధా ప మ రి స |

ధ ప మ రి ప మ రి రి \ సా | ధా సా రీ మా రి రి |

ధా ప మ రి రి \ సా ; ||

జన్యము (ఉపాంగము) 4 : ఆంధాళి

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : ఆరోహే చావరోహేచ ధ వర్జ్యాం ధాళికామతా.

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : స రి గ మ ప ని సా
అవరోహణము : స ని ప మ గ రి స }

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

ఉపాంగము ; షాడవము ; పంచమగ్రహము ; ధైవత వర్జ్యము ఎల్లప్పుడును గానము సేయఁదగును.

ప ని స రి గ మ రి స , ని ప మ రి గ మ రి స , రి గ మ రి స , -

ఈ ప్రయోగములే ఈ ఆంధాళిరాగమునకు రంజవముల గలిగించుచున్నవి స రి మ ప ని స , స ని ప మ రి గ మ రి స - ఆరోహణావరోహణములు యిటులనే మిక్కిలి గనుబడుచున్నవి.

ఈ గీతములోమాత్రము నొకచోట సా రీ రీ మ గ రి స - అను ప్రయోగ మున్నది. వీనిని లక్ష్యములందు గమనింపుడు.

లక్ష్యగీతము - ధ్రువరూపకతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

రి̇ స̇ రీ̇ గ̇ మ̇ రి̇ స̇ ని రి̇ | రి̇ స̇ సా̇ సా̇ | స̇ ని పా̇ మా̇ |
చం ద్ర ద్ది న మ ణి ము ర | అ ం వ ల్లె | న్న ఇ యం న |

పా̇ నీ సా̇ | రి̇ పా̇ మా̇ ప̇ | ప ని స̇ రి̇ గ̇ మ̇ |
త్తుం మీ రే | గ్గ తీ రే రె | తె ఎ య అ అ అ |

రి̇ స̇ ని రి̇ రి̇ స̇ | ని ప మ రి గ మ | రి స ||
అ అ . . . అ | అ ం వో ఒ ఇ య | ఇ య ||

జావడ ;

రి̇ మ̇ మా̇ రి̇ మ̇ ప̇ మ̇ ప̇ నీ̇ | ప̇ మ̇ పా̇ ప̇ మ̇ | రి̇ మ̇ మా̇ మా̇ |
క ల శ జ్జ ల ని ధి మ ధ | నొ ఒ దిం న లె | దెం వీ య |

నీ నీ నీ | సా̇ రీ̇ రీ̇ | మ̇ గ̇ రి̇ స̇ ని స̇ |
ఘ్లో ఓ ర | ద్దా న వ్వ | క్క అ . . న న |

ని రీ̇ రి̇ రి̇ స̇ | సా̇ స̇ ని ప మ | పా నీ ప మ |
ప్ర శ క్క అ ల | ఝుం ఝు అ న అ | ధూ మ ధ్వ జ |

రి మ మా రి మ | ప ని ప స̇ సా̇ | రి̇ మ̇ మా̇ మా̇ |
మ అ ను క్క అ | అ చె వ ఇ రి | ద్ద రు రే రె |

ప ని స̇ రి̇ గ̇ మ̇ | రి̇ స̇ ని రి̇ రి̇ స̇ | ని ప మ రి గ మ |
త్తె ఎ య అ అ అ | అ అ , . , అ | అం వో ఒ ఇ య |

రి స ||
ఇ య ||

రి స రి గ మ రి స ని రి | రి స సా సా ||
చ ం ద్ర ద్ది న మ ణి ముర* | ఆ ం ప ల్లే ||

కీర్తనము - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

బృహన్నాయకీ వరదాయకి

పల్లవి :

రి పా ప మ రి గ మ రి | స స రి ని స | ని రి సా ||
బృ హ న్నా య కీ | వ ర దా | య కీ ||

రీ . మా ప ని ప | ని ని స ని ప మా | రీ గ మా రి స ||
బ్ర హ్మా ది జ వ | ని ప . హి ము దం | దే హి మాం పాహి ||

బృహన్నాయకీ

---

* మొదట 'మురి' అని మూలముద్రణము. రెంటిలో ఏది సాధువో తెలియదు.
(రా. అ.)

అనుపల్లవి :

రి \ స్రీ సా రి గా | గ మ రి రి మ | పా ని ప ||
అ హం తా స్వ రూ | పి . ణి చి | ద్రూ పి ణి ||

మా పా \ రి గ / మ రి | ప ప మా ని | \ పా ని స ని ||
ఆ ం ధా శి హ ర ణ | చ ణ ప్ర | తా పి . ని ||

స రీ గ మ రి స ని రీ ని స పా మ ని | స సా ని ప మ రి గ | మ రి
సహ స్ర ద ళ స ర సీ రు హ వా సి ని | స దా నం ద గు రు | గు హ

స ని రీ స ని ||
వి . శ్వా సి ని ||

స్వరము :

రీ , మ పా , \ రీ గ మ రి రి స స స రి | \ సా , రీ / మా, | , పా మ రి / పపమ ||

ప / నిపపమమ రిపమమ రి / మస / రిని స | / రిరిస / మమ రి / పప | మ \ రీగామరిస ||

రిమప / నీ ని \ సానిప నిస / నీ, ని | పమ రిగమరి \ పమ | \ నిప / స \ నీనిపమ ||

పనిసరి గమరిస ని / రిసరి నిసపని | ససానిపమపప | , మ రిగమరిసని ||

బృహన్నాయకీ

సంచారి - రగణమఠ్యతాళము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

సా రీ మా ప ⁄ ని | ప ప మ రి | గ మ రి స ⁀ నీ రీ |

సా , రి గ మ రి స స | రీ మ సా | రి ప ప మ మ రి గ గ |

మ ⁀ రీ రి గా మా | రీ ని స | రి గ మ ధ ని స రి గ |

మా రి ⁄ మ రి ⁄ ప మ ⁄ ని | ప మ ⁄ ని ప | ప మ ప స ని ప ప మ |

రి మ ప నీ నీ ప మ | రి గ మ రి | స ని ధ స ని రి స ⁄ ప |

ధ ని ని స రి గ మ రి | ప స స ని | ప ప మ రి గ మ ⁀ రి స |

ప ని స రి గ ⁄ మా రి | స ని రీ | రి స ప ని స స రి స |

ప ని స సా ని ప మ | ప మ గ మ || ⁀ రీ రి స ధ ని సా |

రి గ మ రి ⁀ సా ని స | : ⁄ ని ప మ | గ మ రి రి ⁀ సా ధ ని |

స రి స ⁄ ప మ ని ప మ | రి గ మ రి | ⁀ సా ని రి రీ స ని |

ధ రి ధ ని స రి గ మ | ⁄ ప ప మ రి | ప స ని రి గ మ రి స |

రి సా ని ప ని స మ | , గ రి గ | మ రి స రి గ రి సా |

ప నీ స రీ గ మ | స రి గ మ | రి రి సా ని ని పా |

ప మ రీ గ మ రీ | రి రి పా | ని ప మ పా మ గ మ |

రి రి పా మా రీ | గ మ రీ | స ని రి రి సా ; ||

రి గు మ ప ధి ని]　　మేళము 28 : హరికేదారగౌళ　　[బాణ. భూ. చక్రము

జన్యము (ఉపాంగము) 5 : ఛాయాతరంగిణి

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : సంపూర్ణా సగ్రహోపేతా గేయాఛాయాతరంగిణీ.

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : స రి గ మ ప ధ ♭ ని స
అవరోహణము : స ♭ ని ధ ప మ గ రి స.

లక్షణవివరణము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

ఉపాంగము; షడ్జగ్రహము; సంపూర్ణము ఎల్లప్పుడును గానముసేయదగును.

గమనిక : ఈ ఛాయాతరంగిణీ రాగమునకు వర్జ్యము వక్రములు లేక మూర్ఛనను గనుపించి యుండినప్పటికిని ఈ రాగమును స్ఫురింపజేయగల ప్రయోగములలో కొంత కనుపఱచెద -

రి గ మ గ రి, ప ప మా గ రి, రి రి మ మ ప, రీ మ గ రి, ని ధ ప మ గ రి,

స రి గ మ రి ప మ పా ప, మ ప ని ని స, నీ సా రీ గా మా, గ రీ మా సా ,

ఫ ధ ని స, రి గ మ ప, రి \ మ సా ప, మ సా, ధ నీ, స ధా, ప మ సా,

రి గ రి మ గ రి సా, సా / గ రీ సా నీ సా — తక్కినవి ప్రాచీన

వాగ్గేయకారకుల గీత, కటక, కీర్తనములచే విశదమగును.

లక్ష్యగీతము - ధ్రువరూపకతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

మ మ సా ప ధ ని స పా | ధ ని సా పా | రి మ మా మ గ |
వ వ న త్తను భ వ సం | గ తె రే రే | వ్ప ద ర జ్జ ం |

రి స సా స ని | ప ధ నీ మా | సా ; సా |
మ హి మ త్తై ణె | గ్ర అ వ ర్షు | ల్లా రే |

సా స ప స స | స ని ధ ప మ గ | రి స ||
శ్రీ ఇ . . . | ము ని స తి య అ | ఇ య ||

జావడ :

స ని సా ప ధ ని స రి గ | మ ప ధ ధ మా | పా మ ప మా |
శ ర అ గ్ర అ అ చె ప రి | క రు జ ల అ | రెమ్మొ కు తి |

మ గ రి స స ని | స ని సా ధ ని | సా ప మ గ రి |
ప్ప శు రె ఎ రె ఎ | ల వ ణాం బు ధి | రే య రె ఎ ఎ |

మ మ సా స స	మా ఫా ఫా	రీ మ గ రీ	
అ మ ర ప్ర భు	సం మ త్త	సం త తం	
ప మ మ గ రీ	స్స నీ ధ ప మ గ	రి స స స స ని	
న త రె ఎ రే	ప్రియ అ అ అ ం	బ క రె ఎ రె ఎ	

ప ధ ని ప మ గ	రి స
జ య జ య ర అ	ఘ వ
ప మ సా ప ధ ని స సా	ధ ని సా సా ‖
ప వ న త్త ను భ వ సం	గ తె రే రే ‖

కీర్తనము - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

సరస్వతీ ఛాయాతరంగిణీ

పల్లవి :

స రీ స స్రీ సా	రీ గ మ	, రి గా , రి ‖
స ర స్వ తీ ఛా	యా త రం	గి ణీ ‖
స గ రి స స్రీ సా	రీ గ మా	, రి పా ‖
స ర స్వ తీ ఛా	యా త రం	గి ణీ ‖
మ గ రి గ రీ ప ప మ	గ గ మ గ రీ	రి గ రి స స్రీ ‖
స క ల క ళా స్వ రూ	పి ణీ	ర . . ఈతు ‖

సా , స ⁄ ని ధ పమగ రి ∖ గ రి స ని | ; ని ఫ ధా ని స | ; ∖ ని ధ ప మ గ శి ||
మాంస క ల దురిత భ ం జ నీ | వి ధి రం జ నీ | నిరం జ నీ . ||

సరస్వతీ.

అనుపల్లవి :

మ పా ధ ⁄ నీ ప ధ | , మ సా , ⁄ ధ | ప మ గ మా ||
పు రం ద రా ది పూ | జి తా | జ్ఞ ము ఖీ ||

రి గ రి రి మ మ ప ధ | ⁄ ని ధ ∖ సా ప మ | గ రి ∖ గ గ రి ||
బు ధ జ నో . పా . శ్రి | త స చ్చి | త్సు ఖి . ||

స రి గ మ ప మ గ మ ప ధ ని స రి ∖ మ గ రి | స రి స స ని ధ ప ధ |
గ రు డ వృ ష తు ర గ హ రి హ ర క రి ము ఖ | గు రుగుహముఖమతి |

ప ప మ గ రి స నీ ||
వి త ర ణ గు ణి నీ ||

స్వరము :

సా . గ రి సా నీ సా రి ⁄ మా గ రి | సా , మా . గా | రి మ గ రి ⁄ గ రి ||

స ⁄ ధపమ ⁄ పమగరి ⁄ నిధప ⁄ ధపమగరి | నిధ ⁄ నిఫ ధనిసా | రిగరి ⁄ మ మగారి ||

స ని స రి గ రిమ రి / పమగ గ రి | మ సా ధ \ పా \ మా | గరి / ని ధ పమగరి ||

సరిగమప మగమపధ ని సరి / మగరి | సరిస సా నిధప | పా మగ / రి సని ||

సరస్వతీ

సంచారి - రూపకతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

సా ని స రి మ | గ రి రి ప \ మా | మ గ \ రి రి | స / గ రి స ని |

స రి / మ గ మా | మ గ గ రి రి | / గ రి సా స ని | / గ రి స ని |

ధ ధ ని స రి గ | మ ప ధ ని \ మా | పా పా రి మ | పా మ గ \ రి |

రి / పా మ గ మ | గ రి స ని రి రి | ప రి మ మ గ రి | స రి రి స స ని |

ని సా రి గ మ | రి సా స ని ధ | ధ ధ ధ ని స రి | గ మ ప ధ ని ధ |

ధ ప మ పా ప | మా గ రి రి మ | పా \ మా మ ప | , ధ పా మ గ |

\ రి రి \ సా ని | ని స ధ ధ ని ని | సా స ని స రి | గ మ ప ధ ని స |

రి గ మ రి గ | గ రి ని స ని ధ | ప ప మ గ / ప మ | గ రి రి మ గ |

రి రి గ రి మ | మ ప ప ధ రి ప | ధ మా గ రి ని ధ | ప మ మ గ రి స |

రి స ని ధ ని | ప ధ ప మ గ రి | స ని ధ ప మ గ | రి రి సా ని |

రి స గ రి సా | నీ సా సా ||

జన్యము (ఉపాంగము) 6 : నారాయణగౌళ

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : స్యాన్నారాయణ గౌళస్తు సంపూర్ణో నిగ్రహాన్వితః
ఆరోహే గధ వర్జ్యశ్చ విన్యాసాద్విద్యతే క్వచిత్.

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : రి మ ప ని ధ ని స
అవరోహణము : ని ధ ప మ గ రి గ రి స ,

లక్షణవివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

ఉపాంగము ; సంపూర్ణము ; నిషాదగ్రహము ; ఆరోహణమందు గాంధార ధైవత వర్జ్యము. కొన్నిచోట్ల విన్యాసముతోనున్నది ✱ ఎల్లప్పుడును గానముసేయదగును.

✱ అరోహే గధవర్జ్యర్చ ...... ఇత్యాది ఒక వాక్యముగా భావించి, కొన్నిచోట్ల విన్యాసము ననుసరించి ఆరోహణమున గాంధారధైవతములు వర్జించుటకలదు - అని తాత్పర్యముచేయుట మేలు ; రి మ రి మ ప ని ప ని సా - ఇట్లు. (రా. అ.)

గ మ ని క : ఈ రాగ మూర్ఛనానారోహణావరోహణములలో మొట్టమొదట ఋషభమును నిషాదమును యెత్తియుండుటచేత నీరాగమునకు మిగుల రంజనములుగల జీవ స్వరన్యాసస్వరములు నిషాద ఋషభములే. ఏ రాగమునకు యే స్వరము గ్రహమో ఆ స్వరమే ఆ రాగమునకు అంశస్వర✸ న్యాసస్వరములని భరతమతంగాది పూర్వాచార్యుల మతముగనుక యీ నారాయణగౌళకు నిషాదము న్యాస స్వరముగానుండినప్పటికిని కొన్ని తావుల ఋషభన్యాసప్రయోగములును గలవు. విన్యాసలక్షణము లక్షణ సంగ్రహములో జూడుడు.

మూర్ఛనావరోహణమున గనుపించియున్న మ గ రి గ రి స , ఇదిగాక మ (w) ప ధా ↘ మా ప మ గ రి — ఇవియు మిక్కిలి రంజనములుగల ప్రయోగములు. ప ని స. ప్రయోగమును గలదు.

లక్ష్యగీతము - ధ్రువతాళము - వెంకటముఖి

ధ్రువము :

మ	ప	పా	పా	ధా	మా	ప	మ	గ	రి	|	మ	గ	రి	గ	రి	స	సా	ని̣	ని̣	సా ;
ప్ర	ద	శి	త్త	త్తే	జం	మ	ం	డ	లి	|	ఝు	ం	కి	న	అ	ల్లె	త్రి	ఘ్ను	ఉ	మీ

రి	మా	పా	ప	ని	ని	ధ	పా	ధా	|	పా	మా	ధా	ప	మ	పా	ప	మ	గ	రి
ఉ	ద్దం	ం	డ	కో్	ం	ట	.	. దం డ	|	ద్దం	ం	డి	త్తం	ద్ద	శ	కం	ధ	రు	యయ

✸ అంశస్వరమే జీవస్వరము.

రి గ రి ప మ గ రి మ ప ని ధ ని స రి	సాం ని స ని ధ ప ప మ గ రి గ రి ప
అ అ . . . . . . అ . . . . . . అ	న ం ద స ం యమి స ం ధరుమయ

జా వ డ :

ప ని నీ నీ ధా నీ సా సాం	రీ ని సాం స ని ని సాం ని ధ పా
ప్రద శి త త్తే ఏ ఏ జం	దీ న బ ం ధు ద ం తి త్ర అ ణ
ని ని ధ స ని ధ ప ని ని ధ ప ధ మ ప	నీ ని సా స ని గ రి స సా ;
క్క అలనె ఎ మి క లి ప ం హ రు మ ద	మ త్త క ం ప హి ం ప ం నా
గ రి స గ రి స ని స గ రి ప స ని ధ	స ని ధ ని ప ధ మ ధ ప మ ప మ గ రి
అ ఇ య అ ఇ య అ ఇ య ఇయ అ ఇ య	అ ఇయ తిఇయ అఇయ ఇ యఅఇయ
రి గ రి ప మ గ రి మ ప ని ధ ని స రి	సా ని స ని ధ ప ప మ గ రి గ రి ప
అ . . . . . అ . . . . . . , అ	నీ ధ ని ధ ప మ మ గ రి స రి స ని
మ మ పా పా ధా మా ప మ గ రి	మ గ రి గ రి స సా ని ని సా ;
ప్ర ద శి త్త త్తే జం మ ం డ లి	ఝు ం కి న అ ల్లె త్రిబ్బు ఉ మీ

త్యాగరాజ ప్రబంధము - మఠ్యతాళము - వెంకటమఖి

పా ట వ ఖ ం డ ము :

ప స సా ని స ని ని ధ ప	మ ప నీ ధ ని సా సా
తో ద్గి దాం ధి మ ధి మి కి ట	తొ ం గి ణ ం గి ణ్ణా

రీ ని సా స ని గ రి స | స రి ని స ని ధ ప ధ మ ప |
త త్త ధిం కు ణ క కి ణ | ణ్గ ణ్గ ణ్గ ణ్గ ణ్గ ణ్గ ణ్గ ణ్గ ణ్గ ణ్గ |

ని ని స ని ధ ప ని ని సా | రి స రీ మ గ రి గ రి స |
ద్గి ద్గి దాం ౦ దా ౦ ద్గి ద్గి దాం | ధి మి త ద్ధి మి ధి మి కి ట |

రి రి రి ప మ గ రి గ రి స | ని ధ ప మ మ గ రి గ రి ప |
ధ ధ ధ ద్గు ద్గు ద్గు ద్గు ద్గు ద్గు ద్గు | తొం ౦ తొం ౦ తొం ౦ తొం ౦ గి ణ |

జావడ।

స స స స రి రి మ మ పా | మ ప ధా మా ప మ గ రి |
తు త్గు త్గు త్గు త్గు త్గు త్గు త్గు ఝం | త అ ద్ధి న్నాం ధి మి కి ట |

ప మ మ ప మ గ రి గ రి స | సా ని ధ నీ సా సా |
కు త కి ట కి ట్ణ త హ కి ట | ఘు ర్ర అ ట్టి క్కి ణ్ణాం |

ని ని సా ని స ని ని ధ ప | ధా మా పా నీ ధా |
క కుం ద త్త కుం ద ధి కుం ద | ఝం ౦ త్ర ఝ్ఝం ౦ ౦ త్రా |

ని ని ని సా స ని గ రి స | సా ని ని సా సా ; |
త రిం ౦ ఢి కు్కా ఢి ౦ కు కు | ఝం ౦ త అ రి త్తా |

స రి ని ధ ప ధ మ పా ప | ని ధ ని స స రి ని సా స |
త ట కి ణ త రి ధ ణే కు | ఝు ఝు కి ణ త రి ఘు రే కు |

ని రీ రి ని సా స సా | రి మ ప ధ మా పా ; |
త రే కు ధి రే కు తా | ఝం ౦ త రి కుం తా |

సా రీ మ గ రి గ రి స | రి మ మ ప ని ధ ని స్స ని ధ |
తా హం ధి మి ధి మి కి ట | త కు ఢి కు తొం ౦ గి ణ ౦ గి |

ప ధ మ ప మ గ రి గ రి స ||

జ జ జ జ జ జ జ జ జ జ ||

ఆలాపఖండము :

స ని స ని ప రీ / మ మా , గా , రి గా రి సా , |

కుం భ ఘో ఓ ఓ ఓ జే ఎ ఎ ఏ |

ని స నీ , స రి సా , రి గ రీ , గ రి స నీ |

మ అ ఆ అ అ ఆ అ అ ఆ అ అ అ ఆ |

ప రీ స నీ రి స ని ధ ధ ధ నీ ధ ప పా , పా స స |

అ . . ఆ అ . అ . అ అ , అ ఝ రి ని త్యా సి |

సా , \ నీ ధ ధా ధ ని \ పా . ప మ ప మ ప / స నీ |

వా ఆ సు రే ఎ ఏ అ బ . రి ఈ ఇ |

ధ ని ని / సా ; , స ని స రి మా ; , ప ధ \ |

ఇ య్యా . ఆ అ అ . . ఆ |

మా గ రి రి గా రి సా ; స నీ , / రి సా . / గ రీ , |

ఆ అ అ అ . . ఆ ష్టసా అ ఆ అ ఆ |

గ రి స నీ ప రీ స నీ రి స ని ధా ధా ధ నీ ధ |

అ . అ ఆ అ . అ ఆ అ . అ ఆ ఆ . ఆ . |

పా	;	ప	ప	మ	ప	మ	ప	/	ని	ధ	ని	/	సా	; ‖
రం		గ	పా		అ	అ	ణి		ఇ	ఇ	ఇ		రే	‖

ముద్రాఖండము :

రి మ ప నీ ధ ప ధా ధ | మా పా మ గ రి గ రి స |
శంక ర ముని మ త ప్ర | తి ష్ఠా ప న కొ ఒ వి దు |

సా ని ని సా ని గ రి స | సా సా ని ధ ప ధ మ ప |
గో వి ం దా ధ్వ రి న అ | గా అం బి క అ అ సు త |

ని ధ ని స రి ని సా సా | స ని ధ ని స రి రి మ మ ప |
వెం క ట మ ఖి చం ద్రు | ప రి ర చి ఇ ఇ ఇం న్న లె |

ధ మ ప మ గా రి గ రి స | ని ధ ప ధ మ గ రి గ రి స ‖
కై ఇ వ అ ర ప్ర బం ధ | మ వ ధ అ అ అ అ అ రయ ‖

స స సా ని స ని ని ధ ప | మ ప నీ ధ ని సా సా ‖
తొ ద్గి దాం ధిమి ధి మి కి ట | తొం గి ణ ం గి ణ్ణా ‖

కీర్తనము - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

శ్రీరామం రవికులాబ్ధిసోమం

పల్లవి :

1 రి , మ మా మ గ మ గ రి / గ రి | ప \ ని ధ ప | / నీ సా ‖
శ్రీ రా మ ం ర వి | కు లా బ్ధి | సో మం ‖

2 , రి \ మ మా ప మ గ మ గ రి | గ రి | ప ని ని ధ ప | / నీ సా ||
శ్రీ రా మం . . . ర | వి | కు లా బ్ధి | సోమం ||

, ని ప రీ మ పా / ని ధ | \ మ పా , మ గ గ | మ గా రి / గ రి / గ ప ||
శ్రిత క ల్పభూ రు | హం , . భ | జే హం . ||

అనుపల్లవి :

1 ధా , \ మా / ధ ప / ధ మ గ | రి గ రి మ | పా పా ||
ధీ రా గ్ర గ ం | ణ్య ం వ | రే ణ్యం ||

2 ధ ప ధా ధ మ / ధ ప / ధ మ గ | రి గ గ రి మ | మ పా పా ||
ధీ రా గ్ర గ ం ం | ణ్యం ం వ | రే . ణ్యం ||

, మ ప ని ని ధ ధా , / నీ | / సా ని రీ | \ నీ సా ||
దీ న జ నా ధా | ర ం ర ఘు | వీ రం ||

\ నీ / గ రీ గ స / రి ని స రీ సా ని ధ | పాపా మగ రిగ | గ రి సా ని ధ ప ని ప ||
నా ర దాది స ం ను త రామాయణ | నారాయణముది | త నా రా య ణ ం ||

చ ర ణ ము :

, రి గ రి మ పా మ మ గ మ గ | రి గ రి స | , ని సా ||
ద శ ర థా త్మ జ ం . . | ల . క్ష్మ ణా | గ్ర జం ||

, స నీ ధ ప మ ప ని ధ | ని సా రి | మ గ రి గ రి ||
దా న వ కు ల క్షీ | క రం శ్రీ | క రం . ||

, రి మ ప ని ద / నీ ని ధ ధ | , మ ప / ని ని ధ ధ | ని స రీ ||
కు శ ల వ తా తం . | సీ తో | పే . తం ||

రీ / మ గ రి / గ రీ స ని ధా , ని స | ని ధ పా మ | గ రి / గ రి స ||
కు వ ల య న య న ం . | సు ద ర్భ | శ య . న ం ||

మ రి మ పా ప / నీ నీ ని ధా ని సా | రీ రి ని సా సా | స ని ధమ పా పా ||
సు శ ర చా ప పాణిం సు ధీ మ ణిం | సూనృత భా షం | గురుగుహో తోషం ||

ప మ ని ధ ని ని ధ ని సా ని ధ మ ప పా | మనిధమపా ప \ మ | , గ రి గరిపనిప ||
ద శ వ ద న భ ం జ నం ని ర ం జ నం | దా ననిధిం ద యా | ర స జ ల నిధిం ||

శ్రీ రామం

సంచారి - మత్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

రీ మా పా మ మ పా | ప మ పా ధా \ మా / ప మ |

గ రి / మ గ రి / గ రి స ని ని | సా ని ధ నీ సా సా |

ని ధ ప మ ప ని ధ ని సా | రీ మ గ రి గ రి ప ని స |

రి మ ప ని నీ ని నీ ధా \ | మా పా ధ మ గ రి గ రి |

రి ప రి మ గ రి గ రి సా | రీ మ ప ని ధ ప ధా ధ |

మ పా ప ధ మ ప మ గ రి | రి గ రి / ప మ గ రి మ ప వ |

ని ని ని ని ధా \ మా పా | మ స / ని ని ధా నీ సా |

పా / ని ధ ని ని సా ṙి ṙి | ṙి / ṁ గ̇ ṙి / ṁ గ̇ ṙి / గ̇ ṙి స̇ |

ని / ṙి స̇ / ṙి ని / స̇ ని ధ మ / ధ | ప / ధ మ / ప మ గ రి మ ప ని |

ధ ని స ṙి సా ని స̇ ని ధ | ప ధ మ, ప మ గ రి గ రి స |

ని̣ ధ̣ ఫ̣ ని̣ ప రి ప రి మ గ | రి మ గ రి మ ప ని ధ ని స̇ |

ని స̇ ṙి మ గ̇ ṙి / గ ṙి సా | స̇ ని ధ ప మ గ రి / గ రి ప |

రి సా ని ని ధ మ పా ధ | \ మా గ రి గ రి సా ని̣ ధ̣ |

మ̣ ఫ̣ / నీ̣ ధా̣ నీ̣ సా ||

జన్యము (ఉపాంగము) 7 : నటనారాయణి

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : నటనారాయణీ రాగశ్చారోహేహి గ వక్రితః*
ని వర్జ్య షాడవస్తు స్యాద్గీయతే సతతంబుధైః.

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : స రి గ స రి మ ప ధ స
అవరోహణము : స ధ ప మ గ రి స.

లక్షణవివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

ఉపాంగము ; షడ్జగ్రహము ; షాడవము ; నిషాదవర్జ్యము ; ఆరోహణమందు గాంధారవక్రము. ఎల్లప్పుడును గానముసేయదగును.

---

* 'గ వర్జితః' అని చతుర్దండీ ప్రకాశిక యనుబంధమున ముద్రితపాఠము. ఒకవిధముగా అదే సరియని తోచును. లక్ష్యములుగా ఇక్కడ చూపిన గీతకీర్తన దరువులలో 'సరిగసా' అను సంచారము కానరాలేదు సంచారిలోమాత్రము శాస్త్రమునకు గా కడపట రెండుమూడుచోట్ల గ్రంథకర్త దానిని జతపఱచినాడు. (రా. అ.)

రీ ధ ప రీ ↘ పా ధ ప రీ , ఇటుల ఋషభమునకు క్రిందగల ధైవతమునకు గాని పంచమమునకుగాని కలిగెడు సంబంధమును సా ↘ పా ధ ప మ గ రీ , స సా మా ప ధ ప మ గ రి — ఇటుల పైనిగల షడ్జముననుండి క్రింది పంచమమునకుగాని మధ్యమమునకుగాని దిగుటయును ఈ నటరాయణిని విశేషముగా స్ఫురింపజేయుచున్నవి.

లక్ష్యగీతము - ఏకతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

పా పా ధ ప మ గ	గ గ రి స రీ రీ	పా పా ధ ప మ గ
ఆ రె ద్ధ ళ వి ధ	పా వ న రూ ప	గ్గో పాం గ న అ ను

గ గ రి స ||
రూ ఉ ప ||

అంతరి :

ధా సా సా రీ	రీ మ గ గా రీ	స ప రి గ
నం దా నం దం	నా అ అ ఆ ఆ	వ్ర జ అ అ

రి స రి స సా ; ||
నం దం నా ||

జావడ :

ధ ధ స స స స స స	రీ మ మ గ గ రి స	సా సా సా పా
క్టిత్కృత త కి ణ జ క	తొం గి ణ మ ణ వు ని	న చ్ఛం తా ఆ

ప ధ ప మ గ గ రి స ॥
డిం వ అ నం ద తి ॥

ధా సా సా రీ | రీ మ గ గా రీ | స స రి గ |
నం దా నం దం | నా అ . ఆ ఆ | వ్ర జ అ అ |
రి స రి స సా ; ॥
నం దం నా ॥

కీర్తనము 1 - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

మహాగణపతె పాలయాశు

పల్లవి:

మ గా గ రి స రీ | పా ధ స | ధ రీ ॥
మ హా గ ణ ప తే | పా ల యా | శు మాం ॥

సా రి ప మ గ గ రి | స రి గ రి రి స | రీ ధ స రి ప ॥
మా యా మ య వ | ల్ల భా ప | తే (శ్రీ) ॥

2 ,, ,, | ,, | రీ సా ॥
,, ,, | ,, | తే . ॥

అనుపల్లవి:

మ పా ధ ప పా ప మ | గ మ గ రీ | ధ స స రి ॥
మ హా న ట నా రా | య ణీ | నం ద న ॥

సా ధ ఫ సా స ప | , ప ధ ప | మ గ గ రి ||
మా ని త దే వ దే | వ కీ | న ం ద న ||

మ పా ధ ప మ గ గ రి సా స \ సా స స | \ మాపధ పమగగ | గ గ రి స ధసరి \ ప ||
మ హేశ్వర గురుగుహ భ క్త చం దన | మా తం గ వదనే | ం ద్రాది వ ం ద న ||

స్వ ర ము :

ప పా ప ధ ప ప ప మ మ గ గ రి స రి గ | \ రి , రీ , ధా | , సా \ పా ధ స రి ||

ప \ మా గ రి ప ప సా స మ పా ధ ప మ | గగరిసా సా \ ప | , \ మా \ గారిసరి ||

An Ode on M. R. Ry Nagaya Swami Pandiyan Avurgal, Zamindar of Periyur పెరియార్ జమీందారు మ రా. రా. శ్రీ నారాయణస్వామి పాండియన్ అవరగళ్ మీద రచించిన 'ఓడు' ✱

2 దరు - తిస్రజాతి ఏకతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

సరసాగ్రేసర సరగున

పల్లవి :

ప మ పా మ ప ప ధ ప | మ గ గ మ గ రి గ రి ||
స ర సా గ్రే | స ర స ర గు వ ||

✱ Ode అనగా A Lyinc Poem of exatted style and tone అని ఆంగ్లనిఘంటు దానికి తెలుగుపదము 'దరు' అని గ్రంధకర్త. (రా. అ)

ద ఫ ధ స రీ రి | ప రి ప మ మ గ రి స రి గ రి గ ||
స ర స కో రి | వ చ్చి తి గ ద . . . ||

రీ సా ; ||
రా ||

అనుపల్లవి :

స స పా ప మ | ప ధ ప మ గ రి గ రి ||
స్థి ర భూ తి మ | తి బ ల ధృ తు ల ||

మ ప ధ ప మ గ | మ గ రి గ గ గ రి ||
శి వ గు రు గు హా | గి రు లె న యే ||

సా సా స స | సా స సా స ||
శ్రీ నా థ వ | దా జ్ఞ భృం గ ||

మా మా గ రి | ప రి రి గ రి సా ప మ గ రి ||
శ్రీ నా గ య | సా మి ప త్సం . గ ||

సరసాగ్రేసర

చరణము :

గా రి స రీ | ప మ ప మ మ గ రి ||
గా న క ళా | ధు రం ధ ర జ ||

గా రి ఫ ధ స | మ గ రి రి గ రి స ||
గా న నీ స | మా న మె చ ట ||

గా రి మ గ రి | , మ ప మ మ గ రి ||
గా న మ ని నే | మ న మ ల ర ||

గా రి ప రి రి / మ | గ రి స రి స రి రి గ రి స ||
గా న రు దె ం | చి తి సా మీ ||

సా ప ప పా | ధ పా మ మ గ ||
దీ న జ నా | మ ర ద్రు మ న ||

మ ప మా , గ గా రి గ | రి రి ఫ ధా స ||
దీ న గా ం భీ | . ర్య క ళా ని ||

రీ రి మ గా | రి ధా ప పా ||
ధీ న య శః | ప్ర తా ప స్వా ||

/ సా స మ మ ప | ప ధ ప మ గ రి / గ రి స ||
ధీ న ము గ నా | ద రి ం ం పు మి ||

మా మ మ పా మ మా గ గ రి || / మా గ గ రి మా గ రి / గ రి ప ||
మా న ని ప్రే మ మీ ర బ హు || మా న ము గ మా ను లో న గుము ||

మా గ రి సా రి స స / సా స స || \ మా ప ధ పా మా గ రి గ రి ||
మా స ని య్యా మ హి మా స్ప ద || మా న వ తీ మా న స హర ||

స్వరము :

పా , పా , ప ధ ⁄ ప మ గ గ | ⁍ రీ , రీ , రి ⁄ మ గ రి స రి |

⁍ సా , సా , ధా స ⁍ ఫా ధ | స రి ⁍ సా రి పా మ గ రి స రి ||

ప ⁍ మా మ ⁍ గా గ ⁍ రీ రి ⁍ సా | రి ⁄ మా మ ⁍ గా గ ⁍ రీ రి స రి |

⁄ సా , సా స స స ⁍ పా , ప | , ప మ ప ⁍ మా మ గా రి స రి ||

సరసా గ్రేపర

సంచారి - మఠ్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

పా ప ధ ప మ గ గ రీ | స రి ⁄ మా గ రి గ గ రీ |

ధా సా ⁍ ఫా ధ ధ సా | ఫ ధ స రి మ గ ⁍ రీ రీ |

ధ పా మ గ గ ⁍ రీ రీ | ధా స స రీ పా ధ స |

⁄ ధ ప మ గ రి గ రి స రీ | రి సా రి ధ సా రి రీ |

⁍ మా గ రి స ⁄ గ రి స రీ | మ పా ధ పా మ గ రీ |

రి స పా మ గ రి గ గ రి | ⁄ ధ ధ పా మ ⁄ ధ ప మ గ రి |

స్గా ప మ గ గ రి స రీ | ధ ధ స స ఫ ఫ ధ ధ సా |

స రి స ప స రి స గ రీ | స ధ ఫ ధ స ⁄ ప మ గ రి స |

ధ స రి మ ఫ ధ స రి మ గ | రి ⁄ మ మ గ రి ⁄ ప మ గా రి |

స ధా రి ధ సా రి సా | మ గా గ ⧵ రీ రి ⁄ సా రి |

⁄ మా మ ⧵ గా గ గ రీ రి | మ గా రి సా ఫా ధ స |

ఫ ధ స రి గ ⧵ సా స ధ స | ఫ ధ స సా ధ స రి గ స |

మ ⁄ ధ ప ప మ గ రి ⁄ గ సా | రి ⁄ మ గ రి ⁄ గ స ప ధ సా |

సా ధ ప మ గ గ రి సా | ప ⁄ ధ మ ⁄ ప మ గ రి రి ⁄ గ స |

స సా ప ధ ప మ గ రి స | స ⧵ సా స ⁄ పా పా ధ ప |

⧵ మా మా స ⧵ మా గ రి స | సా సా మా ప మ గ రి |

ధ ప మ గ రీ ధా సా | రి గ ⁄ సా రి ⧵ సా ; ॥

రి గు మ ప ధి ని] మేళము 28 : హరికేదారగౌళ [బాణ. భూ. చక్రము

జన్యము (భాషాంగము) 1 : కాంభోజి

లక్షణశ్లోకము

వెంకటమఖి : కాంభోజిరాగ స్సపూర్ణశ్చారోహేగ ని వక్రితః
నిషాదః కాకలీయుక్తః క్వచిత్థ్సానే ప్రయుజ్యతే✹

మూర్ఛన : {
ఆరోహణము : స రి మ గ ప ధ ♭ ని ధ సా
అవరోహణము : స ♭ ని ధ ప మ గ రి స.

✹ ముద్రిత చతుర్దండీ ప్రకాశిక రాగప్రకరణమున 'మని వక్రితః' అని పాఠము. (శ్లో. 79) 'మనివర్జితః' అను ఇక్కడి పాఠముకంటె లక్ష్యమునకది సమీపముగా నున్నది. కాక, 'సాయంసంగీయతే నోఽయం సంగీతాంగమపారగైః' అని అక్కడి కాలనియమము అది ఎప్పుడును ప్రాయశః చెల్లుబడిలోనున్నది. (రా. అ.)

లక్షణవివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము ; ఆరోహణమందు గాంధార నిషాద వక్రము ; రక్తిరాగము ; కొన్నిచోట్ల కాకలినిషాదము ప్రయోగింపబడును. ఎల్లప్పుడును గానముసేయదగును,

ఈ కాంభోజిరాగము రక్తిరాగముల లోపల మిక్కిలి ప్రసిద్ధము. ఈ రాగమునకు అన్నిస్వరములును రంజనములు గలవిగా నుండినను మధ్యమధైవత నిషాదములు మిక్కుటముగ రంజనముల గల్పించును. ఈ రాగప్రయోగములు స్పష్టములు గనుక కొన్ని ప్రయోగముల జూపించెద.

ధా సా రి , మ గ / ప మా పా ధా , మ ప ధా , పా / ని ని ధా ,

ప మా మ గా రి సా , రి / మ గ మ ప ధ సా , గ స ధ స \ నీ ధా ప మ

.గ రి / గ \ సా .

కాకలి నిషాద ప్రయోగములు ;

సా నీ \ ఫా ధ సా , నీ \ ఫ ధ సా , స ని ఫ ధ సా ,

స స ని ప ధ స రి గ / మ రి / గ స / గ రి \ సా — ఈ కాకలి నిషాదము ధైవతమునకు దిగక షడ్జమున కెక్కకపంచమమునకు మాత్రము వచ్చినపిమ్మట పంచమముమీది ధైవతమునకేగి క్రమముగా సంచరించును. క్రింద దిగదు. తక్కినప్రయోగములు గీతము మొదలైన లక్ష్యములచే నెఱుగదగును చతుర్దండి ప్రకాశికలో ఈ రాగమునకు ఆరోహణమున మధ్యమ నిషాదములు వర్జ్యములని వేంకటమఖి చెప్పియున్నారు.

లక్ష్యగీతము - అటతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

ని ధ స̇ రి̇ | మ̇ గ̇ రి̇ గా̇ రి̇ స̇ గ̇ రి̇ స̇ ని ధ ప ధ |
అ రె య మ | రి ఇ ప రీ వృ తె అ సు ర మ ర ద ని |

రి̇ రి̇ స̇ ని ధ ప ధ సా̇ స̇ ని ధ ప ధ | ని ధ ప ధ ప మ గ పా ధ సా ని ప |
గు రుకుచె ఎ కు ం ం ద వు ఝు ళి త | మ ం ద హా సి తొ్ట ల్లా సి తా న న |

ధ సా̇ ధ స̇ స̇ రి̇ మ̇ గ̇ రి̇ ప̇ మ̇ గ̇ రి̇ | గా̇ గ̇ సా̇ రి̇ రి̇ స̇ రి̇ స̇ ని ధ ప ధ |
ప ర ద్దె ఎ ఎ వ తె ఎ ఎ దె ఎ ఎ వి | ధీ రు మ ం జు ళ వా గ్వి లా సి ని |

స̇ ని ధ ని ధ ప ధ మ ధ ప మ గ రి స |
నీ . ల కు ం త లె గ అ న లో . ఒ లె |

అంతరి :

మా మ గ మ ప ధ ని ధ ప గ మ ప ధ | సా̇ స̇ నీ ని ధ ప ని ధ సా̇ ; ||
నూ త్న నూ పు ర శిం జి తా ప ద | పం క జే ధు రి ది రి ఇ జే ||

జావడ :

ధ సా̇ ధ స̇ స̇ రి̇ మ̇ గ̇ రి̇ ప̇ మ̇ గ̇ రి̇ | ధ̇ ధ̇ ప̇ మ̇ గ̇ రి̇ గ̇ సా̇ స̇ రీ̇ గా̇ |
అ రె ప్ర ళ య క అ అ ల కా అ ళి | ప ర ం జో . ఒ తి రే రెయా ఆ |

రీ̇ స ని ధ ప ధ స̇ ని ధ ని ధ ప ని | ధా మ గ ప ధ ని ధ ప మ గ రి సా |
రే రెయ అ ఇయ క ం బు క ం ం ధ | రే య అ ఇ ఇ అ ఇ య అ ఇ య ఈ |

మా మ గ మ ప ధ ని ధ ప మ గ ప ధ | సా స ని ధ స రి మ గ రి మ మ గ రి |
యో గి మా న స ప దుమ భృ ం ం గ | రే రె ర వ త కి రి ఇట ధా రి ణి |

ని ధ ప మ గ ప ధ స్సా ని ధ ప ధా | ధా ప మ గ రి స గా రి స ని ధ ప |
జా న అ అ ం బి కే భ అ . ఆ | షాం గ కా అ అ ం భో జి రా . అగ |

ధ ధ ప మ గ ప ధ ధ ధ ప మ గ రి స ||
న అ గ రు ఉ ఉ ఉ రె ఎ రె య అ ఇ య ||

మా మ గ మ ప ధ ని ధ ప మ గ ప ధ | సా స నీ ని ధ ప ని ధ సా ; ||
నూ త్న నూ పు ర శి ం జి త అ ప ద | పం క జే ధు రి గి రి ఇ జే ||

కీర్తనము 1 - ఆటతాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

పూజాక్రమమైన నవావరణ కీర్తనములలో నిది నాలుగవ కీర్తనము,

క మ లాం బి కా యై

పల్లవి:

, గ ప మ పా | , ధ నీ , ధా , | ప / ధ మ గ గ | పా , ధ సా ||
క మ లాం | బి కా | యై . . ఇ | ఈ ఈ ||

ధ / స ని ని ధ ధ , ప మ ప | , ధ స ప ప / ధ మ మ గ | / మ రి / గ రి |
క న కాం | శు యై | ఇ ఇ ఇ |

రి \ ప మ మ గ గ ||
ఇ ఇ ||

రి సా ని ని ధ ధ ని ధ | ధ సా స రి గ | రి ప మ | గ రి ||
క ర్వా ఉ | ర పీ టి కా | యై | న ||

రి ప మ గ మ గ మ రి స రి | మ గ రి స ని ధ ధ స |
మ స్తై | న మ అ అ స్తై |

; | ; | స
| | క

అనుపల్లవి:

, ప మ గా | రి మ గ స స రి ప మ గ | ప మా | పా ||
క మ లా | కా ం తా ను | జా | యై |

, మ గ పా | ని ధా ధ స ని ని ద ప | ధ ని ని ధ ధ | పా ||
కా మే | శ్వ ర్యై అ | జా | యై ||

, రి రి మ గ మ రి | రి స రి గా, రి గ రి సా | ద ని ని ధ |
హి మ గి | రి త నూ | జా |

ప మ ప ధ ||
యై . ||

సా , ద ని ని ధ ధ | ప మ పా ధ మ | మ గ మ రి | గ రి గ స ||
హ్రీం కా | ర పూ | జ్యా | యై . . ||

పమపా సరిమ గ/మా | పా ధా/నినిధపా ధ | సా పధ | సా / గరి ||
కమ లా న గ ర వి హా | రి ణ్యై ఖిల సమూహా | సం హా | రి ణ్యై ||

గ గ\మ రీస రీ స గ/ నిని | ధపధరి సనిధధపమ | గరిగస | సా సరి ||మ
క మ నీ య ర త్న హా | రి . ణ్యై క లి క . ల్మష | పరిహా | రి ణ్యై || క

చ ర ణ ము :

, స / గ / రి గా | గ రి గ మా , గా , | రీ | రి స రి గ ||
స క ల | సౌ భా | గ్య | దా ||

రి గ రి సా ద / ని ని ధ | / ని ప ధ స సా | రి గ రి | గమా , గ ||
య కాం భో . . | . . జ చ ర | ణా | యై ||

, రి సా / స నీ | ధా పా ప ధ | ప మ గ | , / మ ||
స ం క్షో | భి ణ్యా | ది శ | క్తి ||

పధా, ప/ధమగ/మగ/మరి | సరి రిస స/వ మ మగ గా | మపపమ | పా ||
యు త చ తు | ర్థా వ ర | ణా | యై ||

, పధ / ని ని ధ | , ప ప ధ ని ద ప ప ధ | ప \ మ గ గ | పా ||
ప్రక ట | చ తు | ర్ద | శ ||

స \ నీ ధా | ప మ గ గ ప ధ స ప ధ | / రీ | సా ||
భు వ న | భ ర | ణా | యై ||

, రిస రి గా | గరి గమా, గా గమ రి | రి గా, స | స \ ని ధ ||
ప్రబల | గు రు గు | హ | సం ||

రి సా \ పా | పమ పధ స ద ప / ధమ | గ / మగ / మరి | / గరి / గ స ||
ప్రదా యాం | త : క ర | ణా | యై ||

రి స \ నీ ధ | \ పా ధ ధ / ని ప ధ | సా | సా ||
అక ళంక | రూ ప వ | ర్ణా | యై ||

స పా ధ మ గ గ | గ / ని ధ పధ ప మ గ గ | పా | పా ||
అ ప ర్ణా | యై సు వ | ర్ణా | యై ||

పధసరి గ | గ రి గ మా, గ రి స | ద / ని ని ధ | ప మ ప ధ ||
సుకర ధృత | చా ప బా | ణా | యై . . ||

స రీ మ గా మ పా మ | ధా పా ధ / నీ ధ పా | ని ధా / గ | రీ సా ||
స కుంకుమా ది లే ప | నా యై చ రా చ రా | ది క ల్ప | నా యై ||

రి గ మ రి / గ స \ నీ ధ / రి | స నీ ధా / రి సా ని ధ ప |
చి కు ర వి జి త నీ ల ఘు | నా యై చి దా న ం ద |

\ సా / ని ధ | పా మ ప || \ మ
పూ ర్ణ ఘు | నా యై . || క

కమలాంబికాయై

కీర్తనము 2 - అట తాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

శ్రీ వల్మీకలింగం

పల్లవి :

సా / రి ని ని ధ ప / ధ ప | ప మ ప ధ ధ స ప / ధ ప / ధ మ |
శ్రీ వ | ల్మీ . క |

మ గ / మ రి | ప ప / ధ ధ ||
లిం | గం . . ||

2 ,, | ,, ,, | ,, | రి / గ రి రి / ప \ మ ||
,, | ,, ,, | ,, | గం ం . . ||

మ గ గ రి సా నిధ / ని ధా | సా స పా | / ధ మ గ గ | / ప ప / ధ ధ ||
ం చిం ం త | యె శివా | ద్ధా . ం | గం . . ||

2 ,, | ,, | ,, | గ రి రి / ప \ మ ||
,, | ,, | ,, | గం ం . . ||

మ గ గ రి సా ని ప / ని ధా | సా ||
ం చి ం త | యే ||

అనుపల్లవి :

ధా ధని పధప | ధనీ ధపమ , పధా , | పా | పా ||
(శ్రీ) వ | ర దా | య | కం ||

1 పా , ధ సా ధ / నినిధ | / నిపధ సీస నీపధ | సా | సా ||
(శ్రీ) పు | ర నా | య | కం ||

2 పధ / రిస , నినిధ | / నిపధ సస నీపధ | సా | రీ ||
(శ్రీ) పు | ర నా | య | కం ||

సా , రి గా రి రి గా , | రి సా \ పా ధ స \ నీ | నిధ ధా ప | ధ రి ||
దే వ | తా అ | ది వి | ను త ||

స రి / గ రి స సా , ని | ధప పా , మగరి రిగ | \ స మ గ ప | , ధ / నిపధ ||
ది వ్య వి | ధీ | వి టం | కం . ||

(శ్రీ)

చరణము :

మ గా రి | రిగ సరి , గ గ సా | ధ / నినిధ | ధని ప , ||
కు రు కే | త్ర వి రిం | చి . | య ||

ధా , ఫా | గరిగస నీ ని ధ ధ | సా | సా ||
జ్ఞో ద్భ | వ కా | రుశ్మ | క ||

స మా మ గ గ | ⁄ పమ ప ధ ⁄ ని ని ధ | ప ప ధ | ప మ గ ||
ధ ర ము | ర రి పు | హ | త ||

ప ⁄ ని ధ ధ ప ధా | ప ధ ని ధా , ప మ | పా | పా ||
హ రి హ | యా ద్య | ఖి | ల ||

ధ పా ⁄ ధా | సా , ＼ పా | ధ ⁄ ని , | ధా ||
సు ర భ | యో ప | ద్ర | వ ||

రి సా | ని ధ ధ ⁄ స ని ధా | ⁄ ని ప ధ రి | స రి ||
హ ర ణ | చ ణ త | ర ం | శం ||

గ రి స రి | ⁄ గ స రి ⁄ గ రి సా | ⁄ ని ని ధ ధ | ప ప మ ||
క రం సో | మ కు లా ం | . . . ం | చి ||

పా , మ ⁄ పమగరి | స రి గమ గ ⁄ మరి స ని ఫ | ⁄ ని ధా | సా ||
కాం భో | జ మ ధు క | ర ం | ం ||

ని ధ స రి గ ⁄ మ రి గ స ప మ | గ మ పా ధ ⁄ నీ ధ ప ⁄ ధ | మ గా ప | , ధ సా ||
గురుగుహ జ న క ం న త | జ న కం కు బే ర స ఖ | ం చర్మాం | శు కం ||

స/గరిగ సరిరిస ని	ధపధరి రి సా నిధా	ప/ధమ గ	, పధ/నిపధ ‖
సు రుచిర శిరోధృతశ	శాంకం స్వయం ప్రకా	శ క ం తా	ర క ం ం ‖

కీర్తనము 1 - అటతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

కాశీవిశ్వేశ్వర ఏహిమాం

పల్లవి :

, పధ సా	ససని / నిధనిధ / నిధధప	ధా	నిధ/నీ ‖
కా శీ	వి శ్వే	శ్వ	ర ‖
పధ ధప ధా	నిధ / నీధ ధానిధప	పమగ /	పమప ‖
ఏ హి	మా ం పా	హి	‖
పస ప /ధప/ధమ మగ/మరి	రి/పమ గ\మగ/మరి/గస	ధ/నినిధ	నిప ధ ‖
క రు ణా	ని ధె . . .	స ం	. . ని ‖
సా , / గరిగ	/మగ స సమ గా , మప	మా , పధ	పధ/రిస ‖
ధె హి	ము దం ం	దే	హి ‖
, ని : పధసా	,, ,,	,,	,, ‖
కా శీ	,, ,,	,,	,, ‖

2 పా , ⁄ గ రి గ | మ గ రి స ⊐ ని ⟍ ధ ధ | సా | సా ||
దే హి | ఇ ఇ ఇ | ఈ | ||

అనుపల్లవి:

మా , మ ప ను మ | గ మ పా , , ప మా | పా | ధ ప ధ ||
కా శీ | క్షే త్ర | స | దృ ||

ధా ధ స స ⊐ నీ | ⟍ పా ధ ⁄ నీ ని ధ ధ | సా | సా ||
శా | ధి క ఫ | ల | ద ||

2 ,, | ,, | సాం | రీ ||
,, | ,, | ల | ద ||

గ రి గా మ రి గ రి , | రి స రి రి ⁄ గ రి సా | స ⁄ ని ని ధ | ⁄ నిప ధ ||
గ ర్త | తీ ర | వా | . . . ||

⁄ సా , ⟍ పా | , ప ⁄ ని ధ ⁄ ని ప ⁄ ధ మ | మగ ⁄ మరి | ⁄ గరి ⁄ గస ||
సా | భ క్త వి | శ్వా | స ||

సామగ ⁄ నిధా ప మాగ | ⁄ మాపప ధాస స ⊐ నీ ⟍ ప | , ధ సా | స స రి గ ||
దేశిక కటాక్షే ణ | ద ర్శిత దే వ తా సా | ర్వభౌ | మ మ హే ||

గరిస ⟍ నీధ ప మాగ మ | పమధప ⟍ సారి ⁄ ప మా గ | సా ధ రి | సాస ∏ ని ||
దే వ దే వ దే వ దే | . వ నుత దే వ రా జ | పూ జి త | ద క్షి ణ ||

ని ⟍ ప ధ సా ||
కా శీ ||

చ ర ణ ము :

స పా మ గ | మ ప ధ ధా | ∕ ని ధ ∕ ని ధ | ∕ ని ని ధ ||
భ వ రో | గ హా ర | చ తు | ర ||

ధా , ప మా , ప మ గ ప మ ప | ప ధ ని ధ ∖ మ ప ∕ ధ మ | గ ∕ మ గ ∕ మ రి |
వై ద్య | లిం గ | వి |

∕ గ రి ∕ గ స ||
భో

ధా , ధ ∕ ని ధ | ధ ధ ధ స సా | గ రి గ | ∖ సా ||
భ ద్ర | దా య | కా ౦ ||

సా స ∕ ని ని ధ ధ ∖ స | సా మ ప మా మ గ గ | ∕ ప మా | పా ||
భో | జ క ర | వి | భో ||

రి సా ∖ ని ధ ∕ ని | ధా పా , ధ ప మ మ | ప మ మ గ గ | ∕ పా ||
కు వ ల | యా ది | పం | ౦ ||

∕ ని ధా ప ప ధ | ధ ప మ మ గ గ ప ధ ∕ స ని ∖ ప | ధా | సా ||
చ వ ద | న స్వ యం | భో | . ||

, ధా సా | రి గ మా , గ రి గ రి స | ధ ∕ ని ని ధ | ధ ప ధ ||
కు ష్ఠ | రో గ | ప | హా ||

ధ స స ప మ / ప మ | ప ధ స ధ ప ప / ధ మ | మగ / మరి | / గరి / గస ||
గ . ర్త తీ | ర్థ శ ం ం | భో | . . . ||

రి స మ మ మ గ | నుపా, మ మ ప ధ ప | స ని | ధప / నిధ ||
ర వి శ శి వ | స్థి నె త్ర | సు చ | రి ఇ ||

ప మ గ మ గ / పా | ధా ధ / రి స ని ప | ధని నిధ ధ | సా ||
త్ర వి శా | లా క్షీ క | శ . . | త్ర ||

\ ని ధ స గ రి | గ \ మా, గ రి / గ రి స రి | స ధ / ని ని | ధపధరి ||
క వి జ నా | ది సం ను | తి పా | త్ర ||

/ ధ రి స స ని ధ ధ / ని ధ ప | మ గ స ధ స ధ / ని ధ / ని ప / ధ మ |
క మ నీ య | గా త్ర చి . . |

మ గ / మ రి | / గ రి / గ స ||
న్నా త్రే . . | త్ర ||

స ని ధ / గ రి గ పా ప మ గ | మ ప ధా ని ధ ప మ గ ప ధ |
భు వ న భ ర ణ భూ త గ | ణ ప తే భ వ హ ర న త |

స ని ని | ప ధ రి ||
వి ధి శ్రీ | ప తే ||

గ / మ రి / గ స రి ని ధ / ని ప | ధ / ని పా రి స / మ గ /
శి వ గు రు గు హ జ న క ప | శు ప తే న వ మ ణి

/ ప మ | ధ ప గా | రి సా స || స ని ని ||
వి ల | సి త చి | త్స భ వ || తే . . || కాశీవిశ్వేశ్వర

కీర్తనము 4 - రూపకతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యాయ నమస్తే

పల్లవి:

ధా	సా రీ	మ ప మ	గ రి స ని
శ్రీ	సుబ్ర	హ్మ	ణ్యా య న

ని ధ ధ	సా , స	సా	, ని ధ ధ ని ధ	
మ	స్తే న	మ	స్తే ||

2 ,, రి	గ మా ,	మ గ గ మ గ ॥ రి స	పా మ ధ
,, న	మ	స్తే మ న ॥ సి జ	కో టి కో

, ప	ని ధ ధ ని ప	ప ధ మ	గ గా రి
టి	లా వ	ణ్యా	య దీ న

స రి స	, ని ధ ని ధ ||
శ ర	ణ్యా య ||

ధా	,, ,,	గ మా	మ గ గా మ గ ||
శ్రీ	,, ,,	మ	స్తే మ న ||

రి స పా	మ ధా ప ని ధ ని ప	ధ మ గ గ	, రి రి సా ని ధ ధ ||
సి జ కో	టి కో టి లా వ	ణ్యా య దీ	న శ ర ణ్యా య || శ్రీ

అనుపల్లవి :

మ గ | మ పా ధ | ప ధ ప మ | , మ ప మ గ మ |
భూ | సు రా ది | స మ | స్త జ న |

ప ధ నీ , | ధ పా , ధ పా , ధ స మ | మ గ మ | పా , ప ||
పూ | జి తా బ్జ | చ ర | ణా య ||

ధా | ⁄ ని ధ పా | మ గ | , రి సా |
వా | సు కి త | ను కా | ది స |

పా | ∖ గ మా ప | ధ ⁄ ని | ని ధ ధా ధ ||
ర్వ | స్వ రూ ప | ధ ర | ణా య ||

సా | స ∖ నీ ధ | ధ ప | ధ స ⁄ గ రి గ |
వా | స వా ది | స క | ల దే . వ |

స రి ⁄ గ | రి స ⁄ రి స ని | ని ని ప | ధ సా స ||
వం | ది తా య | వ రే | . ణ్యా య ||

ధా | స ని ధా | ని ధ | పా ప మ ప ||
దా | స జ నా | భి | ష్ట ప్ర ద ||

ధ ⁄ ని ధ | ⁄ ని ప ⁄ ధ మ గా | రి స రి | స ని ధ ⁄ స ని ధ |
ద | ను త రా | గ్ర గ | ణ్యా య |



చ ర ణ ము :

సా | రి మ గా | మ ప | మ ధా ప |
తా | ర క సిం | హా ము | ఖ ఖూ ర |

పా | మ గ రి స | ని ఫ | ధా సా ||
ప | ద్మా సు ర | సం | హ ర్త్రే ||

ధా | పా మ గ | మ ప | ద ని ని ధ ధ ప మ |
తా | ప త్ర య | హ ర | ణ ని పు ణ |

ధా | ధా ప మ | , మ | మ గ మ ప మా ||
త | త్త్వో ప దే | శ | క ర్త్రే ||

మా | మ గ మ ప | ధ ని | ధా పా |
వీ | ర ను త గు | రు గు | హా యా |

పా | ధ రి సా | రి స | స నీ ధా . ||
ఙ్ఞా | న ధ్యాం | త స | వి త్రే ||

ప ధ | మ గ రీ , | సా | స ని ధ ధ ని ప |
వి జ | య వ | ల్లీ | భ ర్త్రే |

మ గ | ప ధ స ని ధ | ధ ప మ గ | రి గ సా , ||
శ | క్త్యా యు ధ | ధ | ర్త్రే ||

రీ సా | ని ని ధ ఫ ధా సా | సా మ గ | . మ ప ధ \ మా పా ||
ధీ రా | య న త వి ధా త్రే | దే వ రా | జ జా మా త్రే ||

ధా / ని ని | ధ ప ధ / రి సా ని | పా ధ ప | , మ గ రి స ని ధ ఫ ||
భూ రా | ది భు వ న భో క్తే | భోగమో | క్ష ప్ర దా త్రే ||

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యాయ నమస్తే

5 తానవర్ణము - అటతాళము - పల్లవి గోపాలయ్య

పల్లవి :

; ; గ / మ గ \ రి / గ రి \ సా |
ఇ ఇ ం త . . ఆ |

స స / రి రి / గ స / రి స ని ధ \ పా ధ ధ సా స ఫ ధ ధ |
ఆ . . అ చ అ ఆ . . . |

స ఫ ధా ధ సా రి | గ స రి / ప మ గ స రి ||
అ అ ఆ అ | అ అ అ ము ఉ ఉ సే ఎ ||

/ గ రి స ని \ ఫ ధ స రి : గ / మ రి / గ స మ గ మ ప స రి స |
ఎ య : యి ఇ ఇ ది ఇ ఇ . . |

/ ని ని ధ ధ వ మ గ ప ధ స ప ధ స \ ప ధ ప | స ని ధ మ |
మే ఎ . . ర అ . . అ అ | గా . . . |

ప ధ \ పా , మ గ రి | / ప మ మ గ గ రి / గ రి ||
అ అ ఆ అ | అ అ దు ఉ రా అ అ అ ||

\ పా ;
ఆ

అనుపల్లవి :

స స / ని ని ధ మ ప / ధ ప మ గ మ |
కం . . తు . ఉ . . ఉ ఉ |

ప స స / మ గ మ ప ధ మ ప / ధ ధ మ ప / ధ ధ / ని ని ధ ప |
ఉ దై . ఇ ఇ ఇ న అ . . అ . . . శ్రీ ఇ . |

/ స ని ధ పా / ధ మ గ | పా ధ స ని ప ధా ||
శ్యా ఆ మ అ అ | రా అ అ ఆ ||

సా సా | / నీ ధా సా రి / మ గ స రి / గ |
* జేం ద్రా | ఘ ను దై . . ఇ ఇ . . |

---

* 'రాజేంద్రఘనుని' అని యుండదగును. (రా. అ).

/ మ మ గ గ రి / మ గ రి స రి / గ స / రి ధ / రి స / ని ని ధ ధ |
ఇ ఇ ఇ ఇ వ అ ర త . . న అ . అ |

/ రి రీ స ని ధ సా | ని ధ / ని ధ ప మ ప / ధ ||
యా అ . . అ | ప్పు డు రా . య . . ||

మ గ రి స ఫ ధ స రి :
చం . . ద్రా అ :

ముక్తాయిస్వరము:

గా / మ రి రి / గ \ సా / రి స ని ధ |

\ ఫా ధ ధ సా మ గ ఫ ధ స \ ఫా ధ స రి గ \ సా స |

రి రి / ప మ గ స రి మ \ గ మ ప ధ \ పా మ ప ||

/ ని ని ధ ధ ప ప మ గ : రి స / స ని ధ ప మ గ ప ధ సా |

ని ధ స రి / మ గ స రి / గ రి రి / గ రి స / రి స స ని ని ధ |

/ రి సా ని ధ ప స ని | ధ ధా ప మ ప / ధ మ ||

గ రి స ని ఫ ధ స రి ||

చరణము :

ధా సా పా , ధ సా |
చి న్న అ ఆ |

ని ధ / ని ని ధా ప ప ధ ధ / ని ని ధ ధ ప మ గ మ |
నా అ ఆ టి ఇ ఇ ఇ . . |

ప ధ ని ని ధా మ ప / ని | ధ ప ధా పా , స ||
మొ ఒ . ఓ ద | అ ఆ లు అ ||

ని ధ ప మ / ప గ మ ప | ధా సా ప ధ సా ,, ,, |
అ . . అ అ . అ | చి న్నా అ ,, ,, |

,, ,, | ,, ధ ప ధా పా ||
,, ,, | ,, . . . లు ||

స్వరములు :

1 ధా , పా , మ గ మ ప |

\ మా ప ధ మ ప ధ ప మా ప |

ధ పా స | ని ధ ప మ ||

ప గ మ ప : (చిన్న)

2 పా ధ ని ధ ప మా ప ధ ప మ గా మ ప ధ మ ధా |

ధ సా ప ధ స మ గ ⁄ ప ప ధ ధ స ప ధ ⁄ రి సా ని ధ |

స ＼ నీ ధ ప ⁄ ని ని ＼ ధా ＼ ప మ ప స ＼ నీ ధా ||

⁄ ని ప ⁄ ధ మ ప గ మ ప : (చిన్న)

3 ప ప ⁄ ధ ధ ⁄ ని ని ధ ప ధా ప మ ప ధ ప మ పా |

స ని ధ ప మ గ రి గ ＼ సా రి ⁄ ప మ గ ＼ సా ⁄ రి ని ధ |

ధ ధా ధ స రి ⁄ మ గ | మ ప ధ మ పా ||

| మ పా స రి

గ మ ప ని ధ స రి గ మ ప మ గ ప ధ స ప ధ స రి గ |

⁄ మ రి ⁄ గ స ⁄ రి ని ధ ⁄ గ రి⁄గ＼సా రి ని ధ ⁄ ని ＼ పా ధ మ |

ప ధ ＼ పా , మ గ రి | సా , ⁄ గ రి స ని ధ |

ప మ గ స రి గ మ ప : (చిన్ననాటి)

సంచారి - సంకీర్ణజాతి ఏకతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

గ ప ధ రి స నిధ ప మ | గా మా ప ధ ప మ గ | మ ప ధ ప మ గ మ పా |

మ గా గ మ ప ధా ప | మ గ మ ప ధ / నీ ధ ప | / ని ధ ప మ గ మ పా ధ |

గమపధప/ని ని ధ ప | /ని ధా/ని ప/ధ ప మా గ | రి/మ గ మ ప/ధ ధ/ని ని |

ధ పా \ మా ప \ మా గ | రి / మా గా మ ప ధ ధ | / ని \ పా ధా/నిధపమ |

/ ధ ప\మా గ మపధ/ని | ప ప/ధధ/ని ప/ని ధ/ని | ప/ధమ/పగమప/నిధ |

పధ\మా\పమగరిస | సప\మా గ స / ని ధా | \పా\మా గ/ ప మా పా |

మ ధా ప మ గా రి స | /ని ధా ప మ/ప మ గ రి | స / ని ధ/ ని ప స/ ప మ గ |

రి/ప మ గ రి/ గ రి/ గ స | స / రి ని ధ ప/స ని ధ ప | మగపధస\పధసరి |

\ధ స రి గ మ\ సా రి గ | స రి గ ధ స రి గ \ సా | / ప మ గ రి స \ నీ ధా —

/గ రి సనిధ/స ⊟ ని\పా | ధా సా రి ధ స రి గ | \రీ/ ప మా గరి/మగరి |

/ ని ని ధ ధ ప/నిధపమ | గ ప ధ స ⊟ నిప ధ సా | పా \ మా \ గా మ పా |

\ గా మా ప ధా ప మా | గ మ ప ధ ధ / ని ని ధ ప | ధా / నీ ధ పా ధా |

మ గ ప ధా గ ప ధా | / ని ని ధ పా \ మా / ధ ప | \ గా మ పా ధ గ మ ప |

ధ ⟋ నిప ⟋ ధమగ ⟋ మగప | మ ⟋ ధప ⟍ మాగ ⟋ ప ⟍ మా | ⟋ నిధప ⟍ మాగమపా |

⟍ సారి ⟋ మగ మ ప ⟋ నిధ | ప ⟋ నిధ సా ధ స రి గ | ⟍ సా రీ గ స రి ⟋ మ గ |

షరి ⟋ గరి ⟋ గధ ⟋ రిధస | పస ⟋ నీధాపామ | స ⟍ నీధాపామ | స ⟍ నీధపమ ⟋ ధపమ |

గా ⟋ మా పా ⟋ ధ ప మ | గ గ ⟋ మ మ ప మ గ మ ప | గ మ ప ధ స మ ప ధ స |

ప ధ స ⟍ నిపధ స రి | ⟋ మ గా రి స ⟋ గ రి సా | ⟋ రి స నిధప ⟋ నిధపా |

ప మ గ రి స ⟋ గ రి సా | ⟋ రిస నీ ధ ప ⟋ ధ వ మా గ | రి ⟋ గ రి సా ⟋ గరిసా |

ధ ⟋ నిధపామగరి ⟋ గస | సరి ⟋ మగ మ ప ⟋ ని ధ స | ప ధ ⟋ రి ధ ⟋ గ రి సా ని |

ధ పా మ గ రి గ ⟍ సా | నీ ⟋ పా ధ స రి ⟋ మ గ | స రి ⟋ గ రి రి ⟍ సా ; ||

ఈ సంకీర్ణజాతి యేకతాళమును వ్రేళ్ళచే నెంచక ఐదునాలుగుగా 'చాపు' వలె వేయవలెను.

రి గు మ ప ధి ని] మేళము 28 : హరికేదారగౌళ [బాణ. భూ. చక్రము

జన్యము (భాషాంగము) 2 : కన్నడా

లక్షణశ్లోకము

వెంకటమఖి ॥ కన్నడారాగస్సంపూర్ణశ్చారోహే ఋషభః క్వచిత్.

మూర్ఛన :- { ఆరోహణము : స రి గ మ ప ధా ♭ ని స
అవరోహణము : స ♭ ని ధా ప మ గా రి స.

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము : ఆరోహణమందు కొన్నిచోట్ల ఋషభ ప్రయోగము గలదు రక్తిరాగము ; ఎల్లప్పుడును గానముసేయదగును.

ఈ కన్నడా రాగమునకు మిక్కిలి రంజనములు గల స్వరము ధైవతము. రెండవది గాంధారము గనుక పూర్వాచార్యులు ఈ రాగ మూర్ఛనారోహణావరోహణములందు ధైవతములకు దీర్ఘములును, అవరోహణమందు గాంధారమునకు దీర్ఘమును విధించియున్నారు.

సా గా మా ధా ధా ధ ని సా , స గ గా మ మ పా ధ ధ ని సా ,

సా ని ∖ ధా ని పా గా మా ధ ప గా మ రీ సా , ధా పా గా రి సా ,

ధ ప గ మ ⁄ ప గ రి స , ని ∖ ధా ని సా రి గ మ గ ⁄ మ రి సా ,

ధ ని స ని ∖ ధా ప ∖ గా మ ⁄ ధ ప గ గ ⁄ మ రి సా , ధ ధ ⁄ స

ని రీ సా — ఇవి ప్రయోగములు. తక్కిన ప్రయోగములు పూర్వీకుల లక్ష్యములచే తెలుగవలెను. గీతమందు స మ గ మ ప అను ప్రయోగమే కనుబడుచున్నది.

లక్ష్యగీతము - ఝంపతాళము - వెంకటముఖి

ని ధ నీ స మ గ మా ప	సా ధా ధ ని ధ ప మ గ
మ ద మ త్త మా తం గ	కం ఖా ణ రిం ఖ అ అ
మా ప మ గ రీ రీ రి	స ని రి స ని ధా ధా ,
సం ఘా త సం జా త	రె ఎ ఱ తె ణె యా రే
మ గ మ ప ధ ని స ని ని స	ప మ ప మ గ గా రి సా
య అ . . . . అ క్రం త	మా ర్తాం డ మం డ లా

అంతరి :

ధా ; ధ ధ ని ధ ప మ	ప మ ప ధ స సా ; ,
ధే వ మం ద ర అ	మే రు దీ రా

జావడ :

మా గా మ రీ రీ రి | స ని రి స ని థా ; , |
దీ ఈ న మందార | మే రు ధీ రా |

సా స ని ధ థా థా ధ | మ మ ప మ గ మ గ మ రి స |
అ ప్రతి మ ను త్తే జ | ఝుం కి తె ఎ మ హి ఇ త ళి |

మ గ మ పా ని ధ ని సా | మ గ మ ప ధ ని స నీ ధ ధ |
అ . . . అ . . ఆ | అ . . . . అ |

ప మ ప మ మ గా ; , | ప మ ప మ గ రి స స ని స |
అ ఇ య ఇ య రే | తు మ క రం ట ని హాం తి |

థా ధ ని ధ ప మ గ రి న ||
భుం మి ర అ జ అ కృ తి ఇ ||

థా ; ధ ని ధ ప మ | ప మ ప ధ స సా ; , ||
దీ న మం దా ర | మే ఎ రు ధీ ఇ రా ||

కీర్తనము 1 - మిశ్రజాతి ఏకతాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

పల్లవి :

గా మా థా | ప / ధ మ ప గ మ రి స |
శ్రీ మా తృ | భూ తం త్రి |

స రి ని స ధ / ని ధ / స ని | సా , గ రి గ గ ||
శి ర గి రి | నా ధం హృ ది ||

, గా / ప మా పా | , సా గా మా |
చిం త యె | సు గం ధి |

ధా ధ ని స ధ ప మ | / ధ ప మ / ప గ / మ రి స ||
కుం త లాం బా | స మే తం ం ||

(శ్రీ) మాతృ.

అనుపల్లవి:

, ధా ధా ధా | ని స ధ / ని పా మా |
సో మ స | ఖం న త |

. ధ ని సా సా | ని స ధ ని పా మా ||
శు క స స | కం న ళ ||

, గా మా ధ ప | గ మా రీ సా |
కా మా ది | వి జ య |

, ని స గా రి గ | మ మా పా ప మా ||
క మ నీ | యాం గం ||

, ధా ధా ధా | ని ధ / ని పా మా |
సో మం శి | రో ధృ త |

ధా	ని సా	,	నీ	|	/	సా	,	సా	; ||
సూ			ర్య	|		గం		గం	||

ని	ధ	ని	స	రి	గ	మ	|	రి	స	రి	నీ	సా |
కో	.	మ	ల	క	ర		|	ధృ	త	కు	రం	గం |

ధ	ని	స రి	ని స	ధ	ని	ప	|	గ	మ	/ ధ	ప	గ	/ మ	రి	స	||
గు	రు	గు	హా		ం	త	|	ర	ం	గ		లి		ం	గం	||

(శ్రీ) మాతృ

చరణము :

,	గా	మా	పా	|	,	మా	గ	మ	రీ |
	వా	స	వా	|		ది	దే		వ |

ని	సా	,	నీ	రీ	|	ని	రి స సా	ని	/	ధా	; ||
వం			ది	త	|	చ	ర	ణం		||

,	నీ	సా	గా	|	,	గా	గా	రి	గ |
	వై	శ్య	జా	|		తి	(స్త్రీ)	|

/	ప	మా	పా	మా	|	ప	పా	సా ; ||
	వే			ష	|	ధ	ర	ణం ||

ధా ధా ని సఁ | ధ ధ / ని పా మా |
వా సు దే | వ మ హి |

పా , మా పా | మ గా మా ; ||
తం భ వ | త ర ణం ||

, ధా నీ సా | , ని సఁ ధా ప మ |
వా స నా | ది . ర హి |

పా , \ మా పా | గ గ మ రి స స స ||
తా . ం తః | క ర ణం ద ర ||

ధా , ధ ని ప మ | పా ప మ గ మా |
హే స . త్రి పు | రా ది హా ర ణం |

ధా ⊏ ని సా రిఁ గ మ | గ మ రిఁ సఁ రిఁ సా ||
వా సు కి ప్ర ము | భా భ ర ణం ||

సా సఁ ని సఁ ధ ప మ | పా , గ మ రి స |
భా స మా న న | వా వ ర ణం |

ని \ ధా ⊏ ని స రి సా | మ గ మ· ధ ప గ మా స ||
దా స జ న సం | తో ష క ర ణం సు ||

గా గ గ మ గ స గా మ పా ప మ | ధా ధా ధ ధ ధని / స ధ ప మ పా |
వా సి త న వ జ వం తి పు ష్ప వి | కా స ప్రి య హృదయం స దయం |

మ ప మ థా ధ నీ సా రి గ మ రి | సా స \ థా ప మా మ / ధ ప గ / మ రి స ||
మా స వ ర్ష వ త్సోత్సవ వి భ | వం స దా శి వం ప ర మ శి వం ||

(శ్రీ మాతృ)

కీర్తనము 2 - ఆదితాళము - బాలస్వామి దీక్షితులు

ఆర్తిదీర్చి నను బ్రోవవయ్యా

పల్లవి :

, స మ గా మ పా, ప మ గ మ | ధ ధ ని స ని ధ ప | గ మ / ధ ప గ / మ రి స ||
ఆ ర్తి దీ ర్చి నను | బ్రో వ | వ య్యా ||
, \ రి స ని స ధా, ని స స రి స | , స గ మ / ధ | ప మ / ప గ / మ రి ॥ స
అఖి లాం డే శ్వ రీ | ప్రియత | న యా ॥ఆర్తి

అనుపల్లవి :

, గ మ రి స ని \ ధా స ని స | , స గా | గ మ పా, ప \ మ మ ||
మూ ర్తి వి నీ వే | జ గ | త్కా ర ణ ||
, మ గ మ ప / ధ మ ప మ ధా ని సా, | ని / స ధ ప \ మ , ధ ని |
ము న కు గు హా వా | స ద ర |
స ని స స ||
హా , , స ||

స ని ధ నిసరి సా | స నీ స రి | ద ని ధ ని ప మ ||
ర్తి వ హిం చే | ది నీ వె | గా ||

, ధ ని స ని స ధ ధ ని పా , మ | గ గ మ ధ ప | గ రి సా ||
కె వ రు వే రె యుం ం | న్నా రు | భు వి లో ||

నీ స గా గ గ మ పా ప మ ధా ధ ధ |
కా ర్తి కే య భ వ రో గ ము ల న్ని యు |

ధ ని స ని స ప ధ ధ ప | మ ప మ మ ధా ధ ధ ||
పో గొ . ట్టి వే సి | నా మ నో ర థ ||

స నీ రి గ మ రి స నీ స స ని ధ ప మ |
పూ ర్తి జే యు ము గృ ధ్ర గి రీ శ్వ ర |

ప మ ధా ధ సా రి ని | ధ పా మ గ మ ప గ || రి స
ప్రా ర్థిం చి సం న్ని | ధి వ చ్చి గా చి నా || . ను

ఆ రి దీర్చి

చరణము :

, గ మ పా ప మ ప మ | ధ ధ ధ ని స రి | నీ , స ధా , ని ప మ ||
కా శి యా త్ర పో | వ లె న ని | యెం ం చితి ||

, మ ప ధ ప మ ప గ మ రి స | , స ని ధా | స నీ స రి రి స ||
కా వ ల సి . న ధి యి | చ్చి నా | పె ం డ్లి ||

, ని స గా మ మ ప | గ మా. మ ప | గ ╱ మ రి స ||
జే సి బె ట్టిన శ్రీ | కు మా ర | యె ట్టైంద్ర ||

, స ని ╲ ధ ధ ╱ ని స రి | ని స గ గ మ ╱ ధ ప | మ ╱ ప గ మ రి స ||
శ్రీ ప తి మో దము | తో . . | ను . . ||

, మ ధ ప గ మ రి సా | సా , గ మ | పా , ╱ ధ మ ప మ ||
వా సి యౌ ను బో యే | రం డ ని | రా . . బు |

. గ మ పా ╱ ని మ ప మ | , ధ ని సా , రి | స ╲ ధా ధ ధ ||
బా క్కు జె ప్పి న ది | వి న తే | దా సామి ||

, ధ ╱ స ని స రి రి స | , ని ని స ╱ రి | ని ╱ స ధ ప మ ||
గా సి బ డ లే ను | గృ ధ్ర గి | రీ శ్వ ర ||

, మ ప మ ధా ధ ╱ స ని | స గ మ ధ ప | గా , మ రి స ||
క న్న డ సే తు రా | వ ల్లి మ | నో హ ర ||

స్వ రము :

పా , స ని ని ని స ╱ గ గా మ ప గ మ రి స | స ని రి సా ని స ధ | , ధ ╱ ని ని స ╱ గ గా ||

గ మ ╱ ప గ ╱ మ రి ╱ ధ ప గ మ ప ╲ మా ధ ని స | రి సా ధ ని స ధ ప | ,

గ మ ప గ రి స || , స   అర్తిదీర్చి

(35)

సంచారి - త్రిపుటతాళము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

ని ని స గా గా | గ మ మ ధా ధా | ధ పా మా పా |

గ మా రి సా | రి స ని / స \ ధా ధ | ధ ని స ని స గ గ |

గా మ గ మ ప మ | గ మ ధ / ని ప ధ ధ | ప మ ప \ గా మ / ప |

గ రి స / రి స ⊐ ని స | ధ / ని ధ ధ ని స స | ధ ని స రి గ / మ రి |

స / ధ ధ ని / స ధ ప | మ / ధ ప మ / ప గ / మ | రి గ మ ప మ ధ ధ |

ధ ని స ని \ ధా ప మ | గ మ / ధ పా గ మ | రి సా ని స గ గ |

మ ధ ని సా ధ ని | స రి గ మ రి రి స | ని స ధా / ని ప \ గా |

మ ధ ప మ ప \ గా | మ / ప గ రి సా స | ని స ⊐ ని \ ధా ని స |

/ గా గా మా ధ | పా \ గా మ పా | ధ ని సా గ మ / ధ |

పా గ రి సా ⊐ ని | ధ సా ⊐ ని రి \ సా ||

రి గు మ ప ధి ని]   మేళము 28 : హరికేదారగౌళ   [బాణ. భూ. చక్రము

జన్యము (భాషాంగము) 3 : ఈశమనోహరి

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : షడ్జ గ్రహాచ సంపూర్ణా భవేదీశమనోహారీ.

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : స రి గ మ ప ధ ♭ ని స
అవరోహణము : స ♭ ని ధ ప మ గ రి సా స.

లక్షణవివరణము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము. కొన్నిచోట్ల కాకలి నిషాదమును బలుకును. ఎల్లప్పుడును గానముసేయదగును.

గమనిక : ఈ యీశమనోహరీరాగ మూర్ఛనారోహణావరోహణములు వక్ర వర్జ్యములు లేక మన్నవి. ఇట్లుండినప్పటికిని ఈ రాగమును స్ఫురింపజేయగల ప్రయోగములను గనుపఱచెద.

' పవసా , పనిధపా , సాధనిసా , స ధ రీ సా , ప మ రి గ రి సా ,

స గ రి మ గ రి స , ప మ రి గ మ రి సా , స ⊟ ని̣ సా , రి ⊟ ని̣ సా ,

గా రి ⊟ ని̣ రి ధా రీ సా —

ఇవి ధక్క తక్కినవి కైశికి నిషాదములే. మూర్ఛనావరోహణాంతమున, సా స - అని గనుపించియుండుటచేత నీరాగమునకు షడ్జన్యాసములు మిగుల గలవని పూర్వాచార్యుల యభిప్రాయము. తక్కినవి లక్ష్యములచే నెఱుగనగును.

లక్ష్యగీతము - మఠ్య తాళము - వెంకటమఖి

సా స̇ ని స̇ ని ప ని ధా | ప ధ ప ని ధా ప ధ ప మ |
పా య ఋ య ప య ప ణ | ప్ర ర య ణ సు జ్జ ఘ ట న |

ప ధ మ పా ప మ మ గా | గ మా మ గ రి గా గ రి |
క వ చ ణూ ఉ ఉ ఉ రె | ద రా రి గ ద అ అ సి |

పా ప మ రీ గ మ ప ధ | ని సా ని ని ధ ప ధ ప మ |
భూ స ఇ య క్క రు రె ఎ | బి నా య క వా అ అ ణు రె |

ప ధ ని స̇ రీ̇ ధ ని స̇ రి̇ | గ̇ రి̇ గ̇ మ̇ పా̇ ధ̇ ప̇ మ̇ గ̇ |
తి య ఇ య అ య్య ఇ య ఇ | య అ . . రె త్రి య ఇ య |

రి̇ మ̇ గ̇ రి̇ గ̇ రి̇ గ̇ రి̇' రి̇ స̇ |
అ అ ఇ య ఇ య ఇ య ఇ య |

జావడ :

ప మా ప మ రి గ మ రి | స ని ని స ని స స రి రి గ |
ర ణ ఖ్క ది ని ర అ ళ్ళ | ప్ప ర ధ ణు య ని కు రె ఎ ఎ |

మ ప ధ ప ని ధ ప ధ ప మ | ప ధ ప మ గ రి మ గ రి |
సు మ అ అ అ ర శ రి ఇ ఇ | రు రె కు ఉ ది ఇ వ్య ర స |

గ గా రి స రి స ని స | రి స ధ ని స రి గ మ ప ధ |
క అ ం బ రూ ఉ ఉ రె | ప రి పా లి త గో ఒ పి |

ని సా ని ని ధ ప ధ ప మ | ధ మ ప పా మ మ గ గ రి |
న ఆ ధు రె ఎ ఎ ఎ ప ర | మ కృ పా శు రె ఎ జ య |

స ని ని ధ ప మ మ గ గ రి ||
జ య గో ప అ అ లు రె ఎ ||

సా స ని స ని ప ని ధా ||
పా య ఋ య ప య ప ణా ||

కీర్తనము 1 - తిస్రజాతిఏకతాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

జ గ దీ శ మ నో హ రి

పల్లవి :

స గ రి స మ | గా గ రి , | మ ప ధ \ మ / సా |
జ గ దీ శ మ | నో హ రి | జ య క రు ణా |

మ గ గ రి సా | ని ధ ప మ మ గ | రి సా ధ రీ ||
ర స ల హ రీ | జ య క రి త్రి పు | ర సుం ద రీ ||

ప గ రీ స మ | గా గ రీ , | సా ; : ||
జ గ దీ శ మ | నో హ రీ | ఈ ||

అనుపల్లవి :

రి గ మా రి స | రి స ధా రీ | సా ధ ని ప ధ | మా గ గ రి స ||
న గ రా జ ప్రి | య కు మా రీ | నా దాం త వి | హా రి గా . రి ||

రి గ మ రి స ని రి స ధ ని స రి | ధా స ని ధ ని ధా ని ధ ని స ||
భ గ వ తి హ రి హ ర గు రు గు హ | పా లి ని అ ఖి లాం డే . శ్వ రి ||

స్వరము :

సా , రి మ మ రి మ గ రి సా | మ ప ధ ప ని ధ ప మ గ రి సా |

ని ధ ని ధ రి సా ని ధ ని సా | సా ని స ప మ రి గ మ రి సా ||

రి మ మ గ రి ప మ రి గ రి సా | ప ని ధ ప స స రి గ మ రి సా |

గ రి సా ని ధ ప మ గ రి సా | ధా సా ధ ని సా రి ని స రి |

జగదీశమనోహరి

కీర్తనము 2 - తిస్రజాతిఏకతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

శ్రీ గణనాథం భజరే

పల్లవి :

పా రి గ రీ | రీ గ మ పా | ∕ నీ ధ ప మా | గా రి స ⊏ నీ || సా ; ;

శ్రీ గ ణ నా | థం భ జ రే | చి త్త ప రా | శ క్తి యు తం || అ . .

అనుపల్లవి :

గా గ మా మ | పా స ⊏ ని సా | ద ∕ నీ ద ని పా | మా గ రి స ⊏ ని ||

నా గ య జ్ఞ | సూ త్ర ధ రం | నా ద లయా | న ం ద క ర ం || శ్రీ

చరణము :

రి గ మా రి | గా స రీ , | స ని ధ పా గ | రి ⊏ ని సా ||

అ గ మా ది | స న్ను తం | అ ఖి ల దే వ | పూ జి తం ||

నీ గ రీ మ | గా ప మా . | పా గ మా రి | గా మ పా ||

యో గ శా లి | భా వి తం | భో గి శా యి | సే వి తం ||

పా సా నీ ధా ని ధ ప మ | గ మ పా ధ ప ధ ని స ⊏ ని సా ||

రా గ ద్వే షా ది ర హి త | ర మ ణీ య హృ ద య ము ది తం ||

రీ గ మ రి గ సా ని ధ పా	ని నీ ధ ప మ గా రి స ని ॥
శ్రీ గు రు గు హా స న్మో ది తం	చి న్మూ ల క మ ల స్థి త ం ॥

శ్రీ గణనాథం

సంచారి – మఠ్యతాళము – సుబ్బరామ దీక్షితులు

సా పా సా ని ధ పా	ప ధ మ గ రీ మా గ రి |
సా ని ని సా స ని ధ ప	గ రి ని సా రి గ మ రి గ |
స రి గ రి సా రి గ మ ప	ధ ని ధ ప మ గ రి గ రి స |
మ రి గ రి సా స రి గ మ	రి గ రి రి సా రి గ మ ప |
రి ప మ ప ని స రి గ స / గ	రి రి / ని ధ ప మ మ గ గ రి |
సా మ ప ధ మ పా మ గ	రి స ధ రి \ సా స రి స ప |
మ గ రి స రి మ గ రి స ని	ధ ని పా ధ ని ప ప ధ ని |
\ పా సా ని ని సా రి గ	మ ప ధ / ని పా ధ ని ధ ప |
సా ధ స పా ప ని ధా	ని స రి గ / మ రి స ని సా |
ప ప ధ ని పా ధ ని స ని	ధ ధ పా మ గ రి / మ మ గ |
ధ రి సా ధ ధ రీ రీ	ధ ని స ని సా ని రి సా ॥

జన్యము (భాషాంగము) 4 : సురటి

లక్షణశ్లోకము

వెంకటమఖి : సూరటో రాగ ఆరోహే గ ధౌత్యక్త్వా ప్రగీయతే.

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : ని స రి మ ప ♭ నీ స్సా
అవరోహణము : స ♭ నీ ధ ప మా గ రీ స్సా .

లక్షణ వివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము ; షడ్జగ్రహము : ఆరోహణమందు గాంధార ధైవతవర్జ్యము ; దేశీయ రాగము. ఎల్లప్పుడును గానముసేయదగును.

గమనిక : ఈ సురటిరాగమునకు నిషాదమధ్యమ ఋషభములు మిగుల రంజనముల గలిగించెడి జీవస్వరములు గనుక పూర్వాచార్యులు మూర్ఛనారోహణమున నిషాదమునకు దీర్ఘమును, మూర్ఛనావరోహణమున నిషాద మధ్యమ ఋషభములకు దీర్ఘములును గనుపించియున్నారు. కొన్ని ప్రయోగములను గనుపించెద,

సీ సీ సీ , ని ధ పా పా , మా మా మా , మ గ ↘ రీ రీ ,

రీ ↘ స్నీ సా , రి న్ని సా సా , సా నీ ధా పా , స ↘ నీ ధ పా ,

స ని ↘ ధ పా , స ని ద ↘ పా , ↘ రీ ↗ మ ↗ పా , రి మ ↗ పా ,

మా గ ↘ రీ , ↗ ప మా ↘ గ ↘ రీ , ↗ ప మ గ రీ , ప మ గ ↘ రీ ,

ప మ గ ↗ ప మ గ ↘ రీ , ప మ గ మ గ ↘ రీ , రి ↗ మ రి ↗ మ రీ సా ,

సా నీ ధా ప నీ దా , రి స ని ధ ↗ స ని ధ పా , ప ధ ని ధ పా ,

స ని ధ ని సా — ఇటులను ప్రయోగములున్నవి తారస్థాయిలో మాత్రము నొకానొకచోట స రి ♭ గ రి స , పా ♭ గ రి స - యని సాధారణ గాంధార ప్రయోగములు గలవు. పంచమమునకు క్రిందిగల ఋషభమునకును పంచమమునకు పైని గల షడ్జమునకును గల సంబంధము మిక్కిలి రంజింపును గలుగజేసును.

ఈ రాగమందు మంద్రస్థాయి నిషాదమునకు క్రింది సంచరింపులు మిగుల లేవుగనుక మూర్ఛనారోహణాదిని నిషాదమే యెత్తబడినది. గ్రంథ విస్తరభీతిచే విస్తరించి దెలుపుటను మానుకొంటిని. తక్కినవి పూర్వీక సంప్రదాయజ్ఞుల లక్ష్యములచే స్పష్టమవును.

లక్ష్యగీతము - త్రిపుటతాళము - వెంకటముఖి

ధ్రువము :

నీ ధ ప మ ప ధ	మా గ రీ రి స	రి మా పా మ ప
ల క్ష్మీ న్నృ సిం హా	దే వ దే ఎ వ	అ య స్తం ం ం

నీ ధ ప ధ మ ప | నీ స రీ ర స | ని స ర ని ధ ప ధ |
భాం త రా అ ళ | మార్ఘు అ ఆ రి | క ట క టి త రె ఎ |

మ ప ని నీ స స | ర ర ర మ గ ర స | నీ ధ ప మ ప ధ |
వి క ట దం ం త | క ష ణ క ర వు ని | భే ద న ం ం తి |

మా గ రీ రి స ||
యా ఇ ఐ య ఇ ||

ఝావడ ;

స సా ర మ పా |
అ రె క్క న క |

ప ని స రీ స ర | నీ ధ ప ధ మ ప | నీ స రీ రీ |
భ ం జ న క్క ర | వుం ని రె ఎ య అ | ఐ య ఐ యై |

మా గ ర గ స ర | మ మ ప మ ప ని నీ | స్యా ; |
యై య తి య అ ఇ | అ . . . . . అ | రే |

ధ ధ ధ పా మ ప | రీ ప మ గ ర స | ర రీ స ని స రి |
ఝుం కి లె ప్ర హ | లా ద పా లి త | అ హో బ ల న ర |

నీ ధ ప మ ప ధ | మా ; గ రి స ||
సిం హా మా ం ం | తా హి రె ఎ ||

కీర్తనము 1 - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

శ్రీ వాంఛ నాథం భజేహం

పల్లవి :

ని/సా, స ని ని ధ స ని ని ధ | /రి స ని ధ ప మ ని ధ | ప మ ప మ గ మ గ\ రి ||
శ్రీ వా ం ఛ నా | థ ం ం భ | జె . . హ ం ||

ని స రి మ గ మ ప మ గ మ గ రి, /గ రి గ | రి గ\సా, , ని స |
శ్రీ మ ం గ ళా ం | శా స |

రి, /మ రి మ పా /ని ప ని || నీ, ని సా
మే త ం ం || శ్రీ

అనుపల్లవి :

రి, మ మ రి మ పా, ప మ ప ధా ధ ప స ని ని | ధ ప మ మ గ రి | ప ప మ పా ||
శ్రీ వా ణీ శా | ది పూ జి | త ప దం ||

స ని స రి, స/రి స\ని/స ని ధా/ని ధ | ప/ని ధ/ని ప/ని మ | ప/ప ని సా ||
శ్రీ క ర కా త్యా | ధి క ధ ల | ప్ర దం ||

రి , /మా గ రి సా ని రి స ని ధ పా | ప స స ని ని స\పా స ని |
జీ వే శ జ గ ద్భే దా ప హం | జీ వ న్ము క్తి వి |

ధ /పా మ రి మ రి మ ప/ని ప ని / ||
దే హ ము క్తి ద ం || శ్రీ

చరణము :

రిమ రిమపపపమప ధ/ని | ధ/సా, ని పమ | మగ పమ మ గ\రీ ||
శ్రీ తకిరణ రవి | పావక | నేత్రం ||

రీ, మ మరి మపా, పమ మ గ రి, గ రిగ | \నిస రి పమ గమ | గ \రీ, రి ||
(శ్రీ) గం ధా రం | ణ్యజే | త్రం వి ||

\నీ సరిమ మరి మపా, పమ | /నిధపమగ | గరి /పమ పా ||
భూ తిరు ద్రా క్షా | భర ణ | గా త్రం ||

/నీ నిధ నిసా, సని ని ధ పా, /ని పని | \మమ పా, /ని పని | /సా, ని ||
భూ కై లా స | స్థితి పా | త్రం వి ||

ధ ని \ పా , , పపాప మప | సని సరీ, రి రిస | స \ ని ని సా ||
ర్ధ్వా త పాపా | సీ నకై | ర వం ||

రీ స/రి స సని/సనినిధ/నిప | పమ పధ పా, స ధప మ | గ పమగమ గ/రీ ||
ధూర్జటి మా ది | త్యా వా రో | త్స వం ||

సా రి \ నీ స రి మ | పమ ప ధనీధ ప | మగ గమ గ \ రీ ||
వీ తి హో త్రమృగ | ధ రం ప | ర శి వం ||

సా ప రీ స / రి స ని ధ | / రి స నిని నిధ | ధ పమ పా ||
వి ఘ్నే శ్వ ర గురు | గు హ సము | ద్భ వం ||

మపమపనిస నిస రిమగరి సనిసా | నిధ నిస నీనీ | నీధప/ధమపా ||
భూతపతిం భవ సా గరనా వం | భూసుర టీకా | దీడిత భా . వం ||

మపనిస రి/మగ రి/గరి సరి/ నిస సనిసరి |
పాతక హా రణ నిపుణ ముని తీ ర్థ . . |

పరి సనీ\పా . సని | ద\పా మగ రి/మరిమ ప/నిపని/ ||
ప్రభా వం ప్రకృ | తి స్వ భా వం . . || శ్రీ

కీర్తనము 2 - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

శ్రీ వెంకటగిరీశమాలోకయే

పల్లవి:

రిమ మరిరి మపా , మపధా , /ని | దపామగ\రి | ,మగ పమ గగమ ||
శ్రీ వేం కటగి | రీ శమా | లో క ||

గ/రీ, స సనిధనీ, ధపా, ని | పమ ప/సనిధ | పమ/పమగమ గరిగరి మ ||
యే వినా యక | తురగా | రూ ఢం ||

గస రిమరిరి ,, ,, | ,, | మగ పమ గగ మ || గ\రిసా
ం శ్రీ వెం | ,, | లో క || యే . .

అనుపల్లవి :

మ ⁄ పా , ⁄ నీ ని ని ╲ మ ప | ⁄ స ని ని స ధ ⁄ ని | ⁄ సా సా ||
దే వే ళ పూ | జి త భ గ | వ ం తం ||

ని స రి స రి స ╲ నీ సా , రి ♭ గ రి | స ⁄ రి స సీ ధ | స నీ , ధ పా ||
ది న క ర కో టి | ప్ర కా శ | వ ం తం ||

మ ⁄ ప మ ప ⁄ ని స రి ⁄ మ రి సా ని రి నీ ద ╲ పా |
గో విం దం న త భూ సు ర బృ ం దం |

స ని ధ ⁄ పా , స ని ధ ని | ధ ╲ మా , మ గ రి గ రి గ || ప
గు రు గు హా నం | ద ం ము కుం దం || (శ్రీ)

చరణము :

, రి మ పా , ⁄ ని ప మ ⁄ నీ | ని ధ ⁄ స ని ని , ధ | ప మ గ మ గ ╲ రి ||
అ ల మే లు మం | గా స | మే తం ||

రి ⁄ ప పమ గ మ గ రి గ ⁄ ని స | రి మ ╲ రి ⁄ ప మ ప | ని ధ ⁄ స నీ ధ పా ||
అ నం ం త ప ద్మ | నా భ మ | తీ తం ||

, స ని ధ ద పా , ని మ ప | ⁄ నీ స ╲ ధ ని | ⁄ సా సా ||
క లి యు గ ప్ర | త్యక్ష వి | భా తం ||

స ని నీ , ధ పమ మా , గ రీ , ⁄ గ రి గ | గ ⁄ ని స రి పమ గమ | గ ⁄ రీ ; ||
కం జజా దిదే | వో పే | తం ||

రి ⁄ ప మ ప ＼ మా ⁄ ని ధ ప ⁄ ధ ప మ గ మ గ ＼ రీ |
జ ల ధ ర స న్నిభ సు ం ద ర గా త్రం |

రి ⁄ మ రి స రి మ పా | మ ని ధ స ని ధ పా ||
జ ల రుహ మి . త్రా | బ్జ శ . త్రు నే . త్రం ||

మ ప మ ప ని స రి ⁄ మ రి సా ని స రి స ని ని ద ＼ పా ||
క లు షా ప హ గో క ర్ణ క్షే త్రం ||

స ని ధ పా మ ⁄ ని ధ ని | ప ⁄ ధ మ గ రి ⁄ మ గ స ||
క రు ణా ర స పా | త్రం చి న్మా త్రం || (శ్రీ)

కీర్తనము 3 - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

బాలసుబ్రహ్మణ్యం భజేహం

పల్లవి :

ని స నీ ధ ప మ ప ధ ని ధ | ప మ మ గ మ | గ మ ప మ గ మ ||
బా ల సు బ్రం | హ్మ ణ్యం | భ జే . . ||

గ ＼ రీ , సా ని ధా | ధ ని పా మ | రి ⁄ మ రి మ ప ||
హం భ క్త క | ల్ప భూ రు | హం (శ్రీ) || బాల

అనుపల్లవి :

పా , స స ని ని ధ ప | మ ప ⁄ నీ | స ని సా ||
నీ ల క ం ర హ్మ | దా నం | ద క రం ||

రీ స స నీ ధ ని స ని | ధ ప మా గ రి | , మ పా , స ||
ని త్య శు ద్ధ బు | ద్ధ ము క్తాం | బ రం ం || బాల

చరణము :

మా , రి మ రీ మ ప | ధ ప మా మ | గ మ గ గ ⁐ రీ ||
వే లా యు ధ | ధ రం సు | ం ద రం ||

⁄ మ రి మ రీ , రి ⁐ ని | స రి ⁄ మ రి మ | ప మ పా ||
వే దాం తా | ర్ధ బో ధ | చ తు రం ||

మ పా , స ని ని ధ మ ప | ని సా ని | ⁄ సా సా ||
ఫా లా క్ష గు రు | గు హా వ | తా రం ||

స ⁄ రి స నీ ధా ప ప ప | ప మ ప ధ ని ధ | ప మ గ మ గ⁐రీ ||
ప రా శ క్తి సు కు | మా రం | ధీ రం ||

పా ప ప ⁐ రి రి ⁄ మ రి స రి ⁐ నీ సా | రీ మ పా మ ని ని | నీ నీ ధా పా ||
పా లి త గీ ర్వా ణా ది స మూహం | పం చభూతమయ | మాయామోహం ||

/ నీ స రీ రీ రీ / మ గ \ రీ , రీ స ని సా | రీ స ని ధ పా

నీ ల కం ఠ వా హం సు దే హం | ని ర తి శ యా

మా | గ \ రీ , రి రి మ ప / ని || ని స నీ ధ

నం | ద ప్ర వా హం || బా ల

కీర్తనము 4 - రూపకతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

అంగారకమాశ్రయామ్యహం

పల్లవి:

రి మ | పా ధ నీ , ధ ప | మ ప మ మ | గ రి / గ రి / గ స | రీ | ; ని స ||

అం | గా ర క | మా | శ్ర యా మ్య | హం | విన ||

రి / ప మ | ప / స ని స రి | \ నీ | సా . రి ♭ గ రి స నీ ||

తా | శ్రి త జ న | మం | దా రం ||

స ని / రి స | నీ దా ప మ / ని ధ | పా మా | మ గ ప మ మ రి / మరిస ||

మం గ ళ | వా రం భూ మి కు | మా రం | వా రం వా రం ||

రి మ. | ప స ని ధ ప | ప ధ ప మ | గ రి / గ రి \ స | రీ | ; సా ||

అం | గా ర క | మా | శ్ర యా మ్య | హం | ం ||

అనుపల్లవి:

, స | సా / స ని ని | సా | ని సా , |
శృం | గా ర క | మే | ష వృ |

ని స రి | సా , రి స ని నీ | ధ ప | / ధ ప / ధ ప / ని మ పా ||
శ్చి క | రా శ్యా | ధి ప | తి ం ||

2 ,, | ,, | ,, | / ని ప / ని మ ప ప ||
,, | ,, | ,, | తి ం ర ||

మ / ప మ / ప మ | ప ని స రి | రి / మ | గ రి / గ రి ||
క్రాం | గ ం ర | క్రాం | బ రా ది ||

సా , రి స ని | ధ పా ధ | మ పా మ | / నీ , ధ ప మ మ గ \ రి ||
ధ ర ం | శ క్తి | శూ | ల ధ ర ం ||

పా స స | ని / సా స స సా | \ నీ స రి | ♭ గ రి రి స ని ధ పా ||
మంగళం | కం బు గ ళం | మం జుళ | త ర ప ద యు గ ళం ||

పా ♭ గ గ | రి స ని ధ ప ధ ప ధ | ప స ని ధ | ప ధ ప మ గ రి / మ రి స ||
మ ం గ ళ | దా య క మే ష తు | ర ం గం | మ క రో త్తు ం గ ం ||

అంగారకం.

చరణము :

ధా స నీ ని | ధ ప మ ప ధా , | పా , ధ | స మ మ మ గ |
దా | న వ సు ర | సే | వి త మం |

ప మా గ | గ రి గ రి మ రి స | స ని స | రీ , మ రి మ పా ||
ద | స్మ త వి ల | సి త | వ క్త్రం ||

, రి మ | ప మ ని ధ ప ధ | స మ గ | గ రి గ రి గ రి స |
ధ ర | ణీ ప్ర | దం | భ్రా తృ |

స ని స | రి సా రి | , ని ధ | ప మ ప మ గ మ గ రీ ||
కా | ర కం ర | క్త | నే త్రం ||

, ని | ని ని ధ స | ని ధ | పా , సి ప ని మ ప ||
దీ | న ర . క్ష | కం | పూ జి త ||

స ని స | ని రీ , | స ని | సా సా ||
వై | ద్య నా | ధ | క్షే త్రం ||

స ని స రి | గ రి రి స ని ధ | ప మ ప స | ని ధ పా , ధ ప మ గ |
ది | వ్యౌ ఘూ | ది గు | రు గు హా క |

రి గా రి | మ పా మ ప ధా ప | స ని ధ | ప మ గ మ గ రీ ||
టా | క్షా ను | గ్ర హ | పా త్రం ||

సా / రి స | , రి ని / స నీ ధా | పా / ని ధ | / ని ప మ ప / ప నీ సా ||
భా ను చం | ద్ర గు రు మిత్రం | భా సమా | న సు క ళ త్రం ||

స నీ సా | రీ సా స ని ధ పా | ప \ మా ని | ధ ప మ గ రి / మరిస ||
జా ను | స్థ హ స్త చి త్రం | చ తు ర్భు | జ మ తి వి చి త్రం ||

అంగారక మాత్రయే.

ఈ కీర్తనము నవగ్రహకీర్తనములలో మూడవది.

రి గు మ ప ధి ని] మేళము 28 : హరికేదారగౌళ [బాణ భూ. చక్రము

(భాషాంగము) 4 : సురటిరాగము

కీర్తనము 5 - ఆదితాళము - కుమారయెట్టప్ప మహారాజుగారు

శివానందరాజయోగ ప్రకాశ.

పల్లవి :

ని సా స ని ని ధ ధ వ | ప మ / ని ధ ప | మ గ పమమగ రిమపని ||
శి వా న ం ద రా జ | యో గ ప్ర | కా శ ||

2 ,, ,, | ,, | మ గ ప మ మ గ \ రీ ||
,, ,, | ,, | కా శ ||

, రి/మ రిసరిస సనిస | ,/మరి\మగ మపామ | గ\రి రిమ పా , ధ ॥ నిధ
శి వ కామవల్లీ సు త | మా మ | వ దే వా ॥ . .
.. ,, | ,, ,, | గ \ రి సా ॥
,, ,, | ,, ,, | వా ॥

అనుపల్లవి :

ధ / ని / సా ని ధ ప ప మ ప | ప / సీ వి | స ని స స ||
న వా ధి కా ర శై వ | ర హ స్య | గు ప్త హం స ||

1 , స నీ రి స ని ధ ప ప | \ రి రి మ ప ని ధ | ప మ గ\రి/ ప మ ప ||
న వ గ్ర హ రూపజాల | క ం క శి | ఖ రి వా స ||

2 , స సి రి స ని ధ ప స | స రి స నిధ పమ | గమ గరి/ పమ ప ||
న వ గ్ర హ రూ వ జాల | క ం క శి | ఖ రి వా స ||

శివానంద

చరణము :

, రి మ మ మ గ మా గరి/పమ | పా , ని ధ | పమ పమ మ గ \రి రి ||
ప్ర ణ వ హ్రీం కా ర పూ | జా వి | ధా య క ||
, రి / మ రి స రి స స ని స | రి మ రి మ ప ప | ప మ / ని ధ ప ||
ప్ర ణ వహ్రీంకార సం | మ్మో శ న వి | ధా య క ||

, ప ని ధ ప పా , ⁄ ని ∖ మ ప | ⁄ స నీ స ని | స ని స స ||
ప్రణవ హ్రీంకా ర | స్తోత్ర వి | ధా య క ||

. స ని ⁄ రి స ని ధ ప ప స | స రి స ని ధ ప మ | రి మ రి మ ప ||
ప్రణ వ హ్రీం కారప రమ | త త్వవి | ధా య క ||

స్వరము :

⁄ సా , రి స స ని ని ధ ప మ ని ధ | పా , రి మ | ప స ని ధ ప మాగ ||

రి , రి ⁄ మ రి సా రి ని స ని రి | ∖ సా . ని స | ⁄ రి రి⁄మమ⁄పప⁄నిని ||

⁄సనిధపామ ⁄ నిధపమాగ రి⁄మ రి స | ని సా రి స⁄మ∖రీ | మపా సనిసరీ ||

సరీ⁄మ మా∖గరీ⁄గరిస నిసనిరి | స⁄రి స నీధ ప⁄ధప మ | , గరి నిసరిమప ||

శివానంద

6 తిల్లాన - దరు - ఏకతాళము - కృష్ణస్వామి అయ్య

రి ⁄ మ రి స సా ని స | రి మ గ ప మ గ ∖ రి ; ||
నా దిరిదాని తోందిదాని | ధ ర ద ర నా ||

రి మ రి మ ప ప ప ప | ప స ని ద ప మ గ \ రి ||
త నం త ం దిరి దిరితం దిరి | తి ల్లి ల్లా ం తి ల్లి ల్లా ం ||

మ పా ని స ని స స | స ని రి స స ని ధ స ని ధ ప ||
త నం త ద ర దా ని | నా ది రి తోం దిరి నా ది రి తోం ది రి ||

ని స రీ స ని ధ \ పా మ ప ధా | ప మ గ \ రి రి / మ రి స ||
దిరి ది త్తి ల్లా నా ది రి ది | త్తి ల్లా నా దిరి తి ల్లా న ||

పల్లవి :

రి / మ రి స సా ని స | రి మ గ ప మ గ \ రీ ; ||
పా లయ మాం శి వ | శ ం క రీ ||

రి మ రి మ పా , స | ని ధ ప మ గ మ ప మ గ \ రీ ||
భ క్త జ నా | న ం . ద క రీ ||

అనుపల్లవి :

ప మ ప ని స ని సా | ధా , ని స ని సా స స ||
బా ల చ ం ద్ర శే | ఖ రే అం బ ||

ప / రి స నీ ధ స ని ధ | ని స ని ని ధ పా ; ||
ప ర మే శ్వ రి రా | జే శ్వ రి ||

\ మా ప ప / స ని సా | రి / మ రి స \ నీ స రి ||
శూ ల పా ణి | జ గ న్మో హి ని ||

స ని ధ ప ప స ని ధ | స ని ని ధ ధ ప మ గ రి ⁄ గ రి స ||
జ ల జ ద ళా య త | లో చ నె ||

పాలయ.

చరణము :

రి మ పా ; మ ప | ప స ని ని ధ ప మ మ గ రి ||
క న కో జ్వ ల | నా యి కె ||

రి ⁄ గ రి రి స ని స | రి మ గ ప మ గ ⁄ రి ; ||
క ళ్యా ణ గు ణా త్మి కే ||

ని ని ని ని ధ స ని ధ | పా స ని ని ని ధ ధ మ ప ||
స న కా ది ము ని | సం ను త ||

ప ⁄ ని ⁄ మ మ మ మ ప మ గ రి మ ప || ప మ ప ని ని ని స ని ||
శా ర దె త్ర్యంబి . కే || క న కా ద్రి ని వా ||

ధ ని స ని సా స స | సా , రి స నీ ధ స ని ధ ||
. . సి ని చం డి కె | కా త్యా య ని వ ర ||

ని స ని ని ధ పా ; || ప ⁄ మ ప ని స రి ⁄ గ రి ||
దా యి కే || జ ని ని శ్రీ కృ ||

రీ సా \ సీ స రి ॥ స ని ధ స స రి స ని ధ |
ష్ణా ర్చి తె ॥ జ య స ం గీ త |

ప ధ ప మ గ రి / మ రి స ||
పా ర ర సి కె ||

రి మ రి రి మ ప ప ప | ధ ప మా ప మ రీ , మ రీ రి స ||
ధీ ం ధి త్తా ం దిరి దిరి | తి ల్లాం ం తి ల్లాం ం నా ది రి ||

రి రి మ ప ని స రి రి గ రి | స ని ని ని ని ని ని ని ని ధ స ని ధ ప ||
తందిరి తి ల్లి ల్లి ల్లాం దిరి దిరి | తి ల్లా ం ద్రుగ్గు తక ద్రుగ్గు తక దర నా ||

ప ప \ మ ప / ని ని స రి | రి / మ రి స ని ని స రి |
దిరి దిరి దాని దిరి దిరి తి ల్లాం | దక్ దక్ దాం తక తక ద్ధి ద్ధి |

ని నీ ని ని ని ధ ని స | ని స రి స నీ ధ ప మ మ గ రి / గ రి స ||
త వ ం త న వ ధీ ం | త క ధి ద్ధ ళంగు త క త ధిం గి ణతోం ||

పాలయమాం.

7 చౌకవర్ణము - రూపకతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

సామీ యెంతని దెల్పుదురా

వల్లవి :

సా , రి స ని నీ ధ ప / ధ పా , | ప మ ప ధ ని ధ ప మ మ గ మ గ మ ప మమ |
సా మీ యెం | త ని దె ల్పు దు . . |

గ ↘ రి ; స ని స | రిమ రిస ↗ రిసరిమ పా , ని పని ||
రా సు ద | తి సు గు ణ ము లు ||

↗ సి స నిసరి సా నిధ నిసారి | సనిధ↗స ధ ↘ ప పధనిధపమ మ గమ పమ మ |
వ ర సా యె ం | త ని దె ల్పు డు |

గ ↘ రి ; సా | సా ; ; ||
రా | ||

అనుపల్లవి :

పా , ధ పమ మగ రి ↗ మగస | ని ↗ ప ని సరి రి↗మ గ మపామ గ ↘రి ||
కా మిం చి న | కా ం త రా ||

, ↗ నిధపమ మ మ రి , ↗మ రిస | సని ని ధ పమ మ↗గరి↗పమపా ||
క రు ణిం ంచి | జూ డు ము రా ||

నిధ నిసా , సని ని ధ ప↗నిప↗ని | ↘మ పమ ప ↗ ని ప ↗ ని ని స ||
(శ్రీ) మా ధ వు | దై వె లయు ||

రి ♭ గరి రి స రిస స నిధ↗ని | స రిస నిధ ప మగ రి గరి మ ప↗ని ||
(శ్రీ) ము ద్దు | సా మి యె ట్టెం ద్ర ||

స్వరము, సాహిత్యము :

/ పా , / రి స ని ధ / స ని | ధ ప / ని ధ ప మ / ధ ప మ గ రి / ప మ |
పా ర స ము ఖ ర సి | క ర శ ర ణ ని మ ది ని ద ల చె |

/ పా , రి / మ ప / నీ ధ | ప / ధ ప మా గ రీ / మ రి మ ప ని ||
రా సు క ర (శ్రీ) క | ర గు ణా క రా హృ ద య ము న ||

స / నీ స రి రి / మ రి స / రి స ని | , ధ ప / ధ మా , స / ని స రి / గ |
క రా న క ని క రా న నె ఱా | మ మ త మీ ర గ ను చె లి |

రి \ సా , / రి స ని ధ ని \ పా , / ధ ప మ | గ \ రి \ ని సా రి / మ రి / ప మ ప / ని ||
మి మే లి మి గ లా ల న | ము సే య రా స ల లి త గు ణ ||

సామి

చరణము :

నీ ని సా , స ని ధ స ని ని ధ ప మ | ప ధ / స నీ , ధ పా , / ధ ప మ మ గ మ ప మ గ \ రి |
నీ ర జా క్షి | వి క్క ము గ |

/ మ రి మ పా , / మ రి / ని ధ ప మ మ గ | రి / మ రి / ప మ పా / ని మ ప / ని ||
ని ం న్ను కో రి యు ం | న్న ది రా సా మి ||

ని ధ ని స స ని ధ / స నీ ధ ప మ | ,, ,, ||
నీ ర జా క్షి | ,, ,, ||

,, ,, | రి / మ రి \ ప మ పా ; ||
,, ,, | న్న ది రా ||

స్వరములు :

1 సా , నీ ధ | రి స నీ ధ ప మ |
ఆ రా మ | వి లా స వ తి |
పా , ధ స మ మ | గ రి . ని స రి మ ప ||
రా సు మ తి | రా గు ణ వ తి ర |

2 సి ని ధ ప ధా స మా గ రి | మ రి స నీ స నీ రి సా రి |
అత్తరుణి చి త్తా జ్జ మి | త్త రి ని త త్త రి ల్ల మ త్త |
మ ప ని ధా ప మ ప సా ని ధ | ప ప ధ ప మా గ రి మ ప మ ప స ||
త గ ల చి త్త జు డు క్రొ త్త ళ | ర ము ల నె త్తు కొ నగ గొ లి చి ||

3 పా , ధ ప మా గ మ గ రీ ప మ | పా , మ గ రి ప స నీ ధ ని |
పా ట లా ధ రి రా జ న | పా ల సా ర స గం ధి ర |
ధ పా , రి మపని స మ రి ప మా | పా , స నిధ రి స నీ ధ స ని |
పా వ ను డని ర మ ణి యే | పా రి యెపుడు నీ జ ల జ |
ధ పా , ని ధ ని స నీ ధ రి మ | పా , గా రి సి ని ద పా మ ప ||
పా ద ముల నె వ మ్మి న ది | పా లిం పుము కృ పా ర్ణ వ ||

4 ప / నీ , ధ ప మా గ \ రీ మ ప | / నీ , ధ ప మా గ రి / మ రి స |
నీ ర జ వై రి వె న్నె ల | నీ త రి గ ల్లు ర్ర మ మ న |

\ నీ , రి స రి ని స రి రి / మ ప | / నీ , ధా ప మ గ రీ మ ప స |
నీ టు ప గ లు ద ల చి య వ | నీ పా ల శి ఖా . మ ణి |

\ స నీ , ధ ని స ని స రి స ని / రి | స \ నీ , / రి స నీ ధ / ని ధ \ పా మ ప ||
నీ వి త ర ణ గు ణ ము ల ను | నీ ల నీ ర ద కుం త ల ||

5 పా , ని స / రి స నీ ధ | ప మ ప / ధ ప మా గ మ గ \ రి ప / మ |
ప్వాం త ము న యిం తి | కి వి ర హ మెం త ర త్యా గ వ |

పా , మ / ని ధ \ పా . రి మ ప | స నీ ధ ప మా గ రి మా ప |
సం తు డ ని తాం త ము గ | ల తాం త ని శాం త ల సం తి |

ని ధా ని స స రి \ నీ స స స | రి / మా గ / రీ / మ రి స ని స రి |
ని రం త ర ము వ సం త ము న | ను కం తు రం తు ల ను మి గు ల |

స నీ ధ మ ప ధ ప మా గ \ రీ మ | రి సా ని ధ ని ధ పా మ రి మ ప |
చిం త గ లి గి తాం తి జెం దె | ను రా స ద య సం త త ము ను |

ని ధ ని స స ని ధ స ని ని ధ ప మ | ,, ,, |
నీ ర జా క్షి . | ,, ,, |

,, ,, | గ మ ప మ గ మ గ \ రి \ సా ||
,, ,, | న్న . ది . . . రా ||

రి / మ రి స స ని స ని స / రి / మ మ | మ గ మ ప ధ ప మ గ మ గ \ రి రి |
నె న రు ంచి | స ర స ము . గ ను |

, రి మ ప ధ స ని ని ధ పా , ధ ప మ గ | మ ప మ గ మ గ \ రి రి గ \ సా ||
నె ల త ను గూ | డు ము రా అ ఆ ||

✹ ధీ ర బృ ం ద మ ం దా ర | ది వ్య హా ర కు భ శ రీ ర |
శ్రీ రా జా ధి రా జ | శ్రీ ము ద్దు సా మి యె ట్టేం ద్ర |

✹ ఈ సాహిత్యమును అనుపల్లవి వర్ణమెట్టున పాడి ముక్తాయి స్వరసాహిత్యములను పాడుకొని పల్లవిని యెత్తి నిలుపవలెను.

సంచారి - తిస్రజాతి ఏకతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

నీ నీ నీ నీ / స ని ధ పా | రి / మ / పా పా మా మా మా |

ని ధ ప మ గ \ రి / ప మ గ \ రి రి | రి / మ రి రి సా ని స ని రి \ సా |

ని స రి / మ మా మ గ / ప మ గ \ రి | / గ రి / ప మ పా మ ప ని ధ పా |

మ / ని ధ ప మా ప / ధ ప మా గ రి | / ప మా గ \ రి / మ రి సా సా |

ని రి \ సా రి రి రి / ప మా \ గ రి | / ని ధ పా రి మ \ రి మ / సా పా |

ప మ ని ధ పా మ / ని ధా ప మ | ప / ని ధ ప మా గ \ రీ / ప మ పా |

రీ / మ రి రీ స ని రి రి సా | ని స ని రి స ప మ / ని ధా పా |

మ ప ని ని సా ధ ని / సా సా | రి స నీ ధా స ని ధా పా |

ని ధ పా మా ధ ప మా గ \ రీ | ని స / రి రి / మ మ రి రి / మ మ పా |

రి మ ప స ని ధ ని / స ని ధ పా | ధ ని ధ ప మ \ గ రి / ప మ మ \ గ రి |

/ ని ధ ప మ పా / స స ని ధ పా | స ని ధ ప మ గ \ రీ రి మ ప స |

\ నీ ధ ని ప స ని / రి స / రి స ని | ధ / స నీ ధా / ని ధ పా \ రీ |

రి మ / పా రి మ ప స నీ ధా | ని ని సా సా ధ ని / సా సా |

ని ధ ని / స ని ధ / రి స ని ధ / ♭ గ రి | సా ని ధ మ ప ధ ప మా గ \ రీ |

రి మ ప ప స స ని స ని రి స రి | ని ని / స స ని ధ / ని ధ ప |

మ ప సా మ ప ని స రి / మా గ | \ రీ / మ రి ని / రి ని / స నీ ధా |

మ / ధ మ / ప రి ప రి / మ మా గా | రి / మ రి స \ నీ రి రి నీ \ సా |

ని స రి మ ప ని స / రి స నీ ధ ప | మ / ధ ప మా \ గ రి / ప మ గ రీ సా |

సా నీ ధా పా \ రీ మా | / పా పా \ మా / నీ ధా పా |

మా గా \ ప మ గ రి రీ / ప మ | గ మ గ \ రీ రి \ నీ సా ; ||

జన్యము (భాషాంగము) 5 : ఎరుకులకాంభోజి

లక్షణశ్లోకము

వేంకటమఖి : ఆరోహేగని వర్జశ్చ సగ్రహస్సార్వకాలికః
స్యాదేరుకులకాంభోజీరాగ ఇత్యుచ్యతేబుధైః.

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : స రి మ ప ధ ♭ ని ధ ప ధ సా
అవరోహణము : సా ♭ ని ధ ప మ గ రి సా .

లక్షణవివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము : షడ్జగ్రహము ; అరోహణమందు గాంధార నిషాద వర్జ్యము ; రక్తిరాగము : ఎల్లప్పుడును గానముసేయదగును.

మధ్యమ, ధైవత గాంధార ఋషభములు ఈ యెరుకులకాంభోజిని మిగుల స్ఫురింప జేయు జీవస్వరములు. కొన్ని ప్రయోగముల నిరూపించెద.

స రి మా మ మ , స రి ∕ ప మా మా , గ మ ప ∖ మా మా , గ మ ప ధా ,

మ ప ధా , స రి మ ప ∕ ధా , ప ∖ మ గా , రి ∕ మ గా , స రి గా ,

స రి ∕ ప మా గా , మ ∕ ప మ గ ∖ రీ , రి ∕ మ గ ∖ రీ , ఫ ధ స రీ ,

గ రి ∕ గ ∖ సా , ఫ ధ సా , ∖ ఫా ధ సా , ప ధ సా ధ పా మ గ రి ∕ గ రి ∖ సా ,

స ⊏ ని స , స ∖ ⊏ నీ స .

ఈ ప్రయోగములందు కాకలీ నిషాదము బలుకుచున్నది కొన్నిచోట్ల కైశికి నిషాదమును బలుకును. ఒకచోటమాత్రము స ⊏ ని ప ధ సా — అని కాకలి నిషాద ప్రయోగము గనబడుచున్నది, సా ∖ ఫా ధ సా . ఈ ప్రయోగము ఈ రాగమునకు మిగుల రంజనమును గలిగించుచున్నది. పైన గనుపించిన ప్రయోగములును తక్కిన ప్రయోగములును ప్రాచీనుల గీత, కీర్తన, పదముల నూహించితే పివరముగ తెలుయును.

లక్ష్యగీతము - త్రిపుటతాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

	ధ ప	మ గ రి ప మ గ రి	మ గ రి గ రి స రి
	అ ఆ	రె ఎ రెగ జ ప న	వ అ స వ అ ఆ న
ఫా ధ సా రి రి	సా రి మ మ మా	మ ప ని ధ ధ పా	
ఖా ది సం ను త	దా ప జ న చిం	త అ మ ణి ఇ రే	

నీ ధ ప మ గ గ రి | స రి గ సా ప ధ | సా స ప ధ ని ప |
మ ర ద హా స నో ఒ | ల్ల అ సు రే ప ర | మే ళ గ గ న కై |

ధ ప మ గ గ రి |
ఎ ఎ ళ ఇ ఇ శా |

అంతరి :

సా స సా ని స | రి రి ప మ మ గ రి | స రి మ గ రి రి గ |
ఆ రె జ ం ం బు | న అ అ అ అ అ ధ | లో క నా . అ |

రి సా ; ; |
ధ ఆ |

జావడ :

పా ధ సా సా | స రి మ గ గ రీ | సా రి మా మ మ |
ఆ ప్పు లిం గ | క ర కు ర ం గా | అ ద్భు తా గ మ |

మ ప ధ పా ; | మ ప ధ మా గ రి | స రి ప మ గ రీ |
తు ర గ రే | గ ం ం గా ధ ర | జ ట అ భ ం గా |

మ గ మ గ గ రీ | రి సా సా స స | ప ధ స ప ధ సా |
అ అ ర్ధ నా రీ | శ రీ ఈ ఇ ర | ఉ భ య కా వే |

ప ధ ప మ గ గ రి | స రి మ మా మా | మ ప ధ పా ; |
ఎ ఎ రి మ ఆ అ ధ్య | శా స రే రే | య్యు అ ఇ యే |

ప ధ స రి మ గ రి | మ ప ధ ప ధ సా | ధ పా మ గ రి |
అ . . . . . . అ | అ అ . . . ఆ | అ . . . ఆ |

ప రి గ సా ప ధ | సా స ప ధ ని ప | ధ ప మ గ గ రి ||
అ ఇ య రే అ ఖి | లాం డ దే . ఎ వి | ధ వు ఉ రె ఎ రే ||

పా స సా ని స | రి రి ప మ మ గ రి | స రి మ గ రి రి గ |
ఆ రె జ ం ం బు | నా . . . . . ధ | లో క నా . . ఆ |

రి సా ; ; ||
ధ ఆ . . ||

కీర్తనము 1 - మిశ్రజాతి ఏకతాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

త్యాగరాజంభజరె

పల్లవి:

ధా , ని ధ ప ప మ ప ధ | ప / ధ ప మా గా / మ గా రి |
త్యా గ రా | జం భ జ |

రీ ; , సా రి గ | రి గా రి స స రి మ ప ||
రే రె | చి . . త్త ||

2 ,, ,, | ,, సా సా ||
,, ,, | ,, చి త్త ||

\ ఫా , ధా స ధ ని | స రి గ \ స రీ ప మ గ |
తా ప త్ర | య ం త్యా జ |

/ మ గా , రి రీ ప / ని ధ | \ ప \ మ గ స రి మ ప ||
రె ఏ రె | ది . . త్త ||

ధా , ని ధ ప ప మ ప ధ | ప / ధ ప మా గా / మ గా రి |
త్యా గ రా | జ ం భ జ |

రీ . ; సా రి గ | రి / గ \ రీ సా ; ||
రె రె | . . . ఎ ||

అనుపల్లవి :

, పా సా సా | రి మా , \ గ మ పా మ మ గ |
యో గి రా | జ హృ . ద |

మ పా ధా ప మా | ప ధ ప / మ ప మ పా ||
యా బ్జ | ని ల య ం . ||

, పా ధా ధా | స నీ సా రీ |
భో గి రా | జ ను త |

స / రీ స నీ ధా ప మ గ గ | ప / ధా సా ; ||
చ ర ణ కి | న ల య ం ||

రీ రి / మ గ రి స | రి / గ రి / రి సా ప ధ |
నా గ రా జ మ | ణి వ ల యం ర జ |

సా స ప మ / ప మ ప ధ / స | ధ ప మ గ రి స రి మ ప ||
త్యాగ రా జం | ము ఖ కు వ ల యం . . ||

త్యాగరాజం.

చరణము :

మ పా , మ గ రి | గ రి గ రి గ \ సా |
పా . లో మీ | శా ది ది |

\ ఫా , ధా స ని | స రి గా రీ ||
క్పా ల పూ | జి త గా త్రం ||

మా , గా రీ | గ రి గ రి గ \ సా |
నీ లో త్ప | లాం జా . ను |

సా , రి మ గా / ప మా | ప \ మా ధా పా ||
కూ ల త | ర క ళ త్రం ||

, మా పా ధ ప | / ని ధా పా ధా |
త్రై లో క్య | గు రు గు హ |

పా , మ గ స రి | మ పా ధా ; ||
తా తం త్రి | ణే త్రం ||

సా	,	పా	ప ధ	సౕ	|	ని	ధా	పా	ప మ	ప	|		
సా		లో	కా		|		ది	కై		|		
ధా	,	ని ధ	ప	ప మ ప ధ	|	ప / ధ	ప	మా	మ / గా ,	\ రి	॥		
వ		ల్యా	ప్ర	ద	|	చ		రి		త్రం .	ం	॥	
రి	రి /	మ గా ,	రి	రి	|	రి / గ	రి రి స	రి / గ	రి	సా	॥		
నీ	ల	కం	ఠ	మ	|	నే		క	ఫ	ల	దం	॥	
\	ఫా	ధ	సా	రి	మ	|	మ	గా	రి	మ	ప	ధా	॥
	శూ	ల	పా	ణి	మ	|	శో		క	శు	భ	దం	॥
పా	ధ	సా	ప	ధ	|	సా	రి	/	మ	గ	రి	॥	
మూ	ల	భూ	త	మ	|	మూ	ల్యా		వ	ర	దం	॥	
సా	స	సా	రి	సౕ	|	\	నీ	ధ	ధ	ప	ప మ ప ధ	॥	
కా	ల	కా	ల	మ	|		ఖండ	సు	ఖ		దం . .	॥	

త్యాగరాజం భజరే

కీర్తనము 2 - ఆదితాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

దివాకర తనూజం శనైశ్చరం

నవగ్రహ విషయములలో నేడవ కీర్తనము

పల్లవి:

పధా ధ / సధ / నిప పమ పధా ,	| ప ని ధప ప పమ	| / ప \ మ గ / మగ / మరి	॥
దివా క ర త నూ	| జం శ నై	| శ్చ రం . .	॥

/ గ రి / గ స స ని సా , రి రి గ స సా . రి మ గ | మపామ ప ని ధ ప |
ధీ ర త రం సం | త తం |

ప మ ప మ గ / మ గ ॥
చిం ంత యే ॥

గ \ రి / మ గ \ రీ \ సా రి గ రీ రి / గ \ రీ, | \ సా ; | సా ; ॥
. . . . హాం . . , | ం | . ॥

అనుపల్లవి ॥

ధ పా మ / ధ ప ప మ గ మ గ | మ ప మ గ మ గ రి | రి సరి/ప మప\మా , ॥
భ వాంబు ని ధా ని | మ గ్నజ | నా నా ం ॥

రి / గ / రి రీ మ గ గ రి సా న ఫ ధ | . సా రి | / ప మ ప ధా ॥
భ యంక రం అ తి | క్రూ ర | ఫ లదం ॥

మ పా ధ స ని స రీ రి రి మ గ రి గ రి | సా రి స సా
భ వా నీ శ క టా క్ష పా త్ర భూ త | భ క్తిమ తా

ని ధ | ధ ప మ గ రి / మ గ స ॥
మతి | శయ శు భ ఫ ల దం ॥ దివాకర.

చ ర ణ ము :

సా/రిస రి\ ప మ ప ధ/స నిధ/నిప | ప పమ/పమ గ | /మగారి/మగ\రి ॥
కా లా ం జ న కా ం | తి యు క్త | దే హం ॥

, రి రి రి / మ గా రి రి గ రి స | , \ ఫా ధ | స రి రి ప ప మా ॥
కాలస హా ద రం | కా క | వా హం ॥

, గ / ప మా ప ధ / నిధ/నిని | ధ పా మ గ | గ రి మ ప ధ ॥
నీ లాం శు క పు | ష్పమా లా | వృ తం ॥

, ప ధ సా స సద/స\ని | ధ పా, ని ధ ప పా, మ | గ రి/మ గ స ॥
నీ ల ర త్న భూ | ష ణా లం | ం కృ తం ॥

పా ప / ని ధ ప మ గ రి గ స | స రి మా, మ గ గ రి | మ ప ధా, పా ॥
మా లి నీ వి ను త | గు రు గు హా | ము ది తం ॥

, ప ధ ప సా స ని సా రి గా, | గ \ రి రి రీ | స ని స స ॥
మ క ర కుం భ రా | శి నా | ధ . ం తి ల ॥

రీ రి సా స నీ | ని ధా ప | మ ప / ధా ॥
తై ల మి శ్రి తా | న్న దీ ప | . ప్రి యం ॥

ప / ధా / రి సా మ ప ధ / స | ని ధ \ పా ప మ | గ రి / మ గ స ॥
ద యా సు ధా సా | గ రం ని | ర్భ యం ॥

సా రి / ప మా గ ప ధ పా ధ ప మ గ రి | ప మా ప ధా ధ \ ప ధ | స
కా ల దం డ ప రి పీ డి త జానుం | కా మి తార్థ ఫ ల | ద

స ని స రి రి ॥
కా మ ధే నుం ॥

రి / మ గా రి రి గ రి స ని ప ధా సా | పా ధ / రి స \ నీ ధా |
కా ల చ క్ర భే ద చి . త్ర భా నుం | క ల్పి త ఛాయా |

\ పా మ గ రి / మ గ స ॥
దే వీ సూ . నుం ॥

3 స్వరజతి - మిశ్రజాతి ఏకతాళము - శ్యామశాస్త్రులు

కా మా క్షి నీ

పల్లవి :

సా ; , \ ధా | ధా , ; / ధా | . / సా ; రి / ప |
కా మా | క్షీ | నీ ప ద |

మ గ స రి / మ గ గ | \ రి ; , \ ధా | ధ సా రి మ ప |
యు గ మె స్థి ర మ ని | నే నం | మ్మి యు న్నా ను నా |

, ధా స \ నీ ధ | . ప \ మా గా రి ||
చిం త తె ల్ల | ను దీ ర్చు మ్మ ||

సా ; , \ పా | ఫా , ; / ధా | , / సా ; ; ||
కా మా | . . . . శ్రీ | నీ ||

1 సా రి స రి / మా | గ స రి / మ గ గ రి | స / రీ ; , ఫ ఫ |
అం బ న ను బ్రో | వ స మ య ము వి ను | మా ప తి |

ధ ధా , స రి గ \ ||
త పా వ ని గ ||

2 స రి / ప మ గ స రి | / మ గ రి స స / రీ | రి ఫ ఫ / ధా ధ / ధ |
అ ను ది న ము శ ర | ణ మ ని నిను వే | డు కొ ని యు న్న సు |

ప \ మా గ రి / మ గ \ ||
తు డ మ్మ స ద య ||

3 రి స రి పా మ గ | స రీ స ని ధ ఫ | ధా ; , ధా |
స ర సి జా స న | హ రీ శ వి న త | పా దా |

పా \ మా గా రి \ ||
నా తో వా ద ||

4 రి స రి / ప మ మ గ | గ రి రి స ని ధ ఫ | ధ ధా ; ధ ధ |
క మ ల ద ళ స మ | న య న క చ జి త | ఘ నా ళ ళ |

ప ప మ మ గ గ రి ||
ధ ర ని భ వ ద న ||

5 ప మా ప / ని ధ మ ప | ధ \ పా మ గ రి గ | \ సా రి స రి / మా |
మా న వ తి ని ను | స దా ద ల చి న | మా న వు ల కె |

గ రి / మ గ గ \ రీ | స స రి స స / రీ | . ధ ధ ధ ధ సా |
ల్లఫ ల మొ స గే | బి రు దు గ ల దే | వ త య ని నే |

. ప ప ధ ధ / సా | , ని ధ ప మ గ రి \ ||
వి న బ డి నీ | వె గ తి య ను చు ||

6 ధా ॥ , మ ప | / ని ధ ప మ గ రి / గ | \ రీ ; , సా |
పా వ ని | పు ర హ రు ని ర మ | ణీ పా |

రి / ప మ గ స రి / గ | \ సా ; \ ధా | ధ స రి మ ప ధ ధ |
ర్వ తి స క ల జ న | నీ పా | త క ము ల ను వ డి |

/ సా ; , సా | రి స ని ధ ప మ గ \ ||
గా దీ | ర్చి వ ర మొ స గు ము ||

7 ప మ ప / ని ధ మ ప | / ని ధ ప మ గ రి గ | స స రి స రి / ప ప |
క న క గి రి స ద | న ని ను గొ లి చి న | జ న ము ల కు ది న |

మ గ స / ధ ప మ గ | \ రీ ; , ధ ధ | ధ ధ స స రి మ ప |
ది న ము శు భ మొ స | గే వ ని | శ్రు తు లు మొ ర లి డ |

/ ధా ; , ప ధ | / రి స ని ధ ప మ గ \ ||
గా మొ ఱ | లు వి ని వి ని వి ని ||

8 పా ధ ధ సఁ ప ధ | ⁄ సఁ ని ని ధ ధ ప మ | పా ⁄ ని ని ధ మ ప |
బా ల కి స ల య | చ ర ణ ని మి ష ము | తా ళ ని క వి ను |

⁄ ని ధ ధ ప మ గ రి | ∖ సా రి స రి ⁄ స మా | ప మ ప ⁄ ధా ప ధ |
మ ద గ జ గ మ న | తా మ స ము సే | య క నె న న్నిపు |

⁄ రిఁ ∖ సా ; మ ప | ⁄ ధ ∖ పా ; మ గ ∖ ||
డు బ్రో వు ము | ప రా త్ప రి ||

9 ⁄ ధా ప మ గ రి ⁄ మ | గా ; , స రి | ⁄ మా గ రి స ని̣ ధ̣ |
కుం ద ము కు ళ ర | దా సు ర | బృం ద వి ను త స |

∖ ఫ̣ా ; , ధ̣ ధ̣ | స ఫ̣ ధ̣ సా ; | , రి మ ప ధ ⁄ సా |
దా ఖు వి | లో వ ర దా | య కి గ ద నా |

⁄ గఁ రిఁ స ని ధ ప మ | గ రి స ని̣ ధ̣ ఫ̣ ధ̣ ||
మొ అ లు చె వు ల కు | వి న ద గి రి సు త ||

10 సఁ రిఁ గఁ ∖ సా ⁄ గఁ రిఁ | సఁ ని ధ ∖ పా ధ ధ | ⁄ సా ; , ప ⁄ రిఁ |
క మ ల సం భ వ | సు ర ము నీం ద్రుల | చే త ను |

సఁ ని ధ ప మ గ రి | స రి ⁄ మా మ గ మ | ⁄ పా ప మ ప ⁄ ధా |
ని ను పొ గ డు ట కు | త ర మ మ్మ శు భ | మి మ్మ నిను నం |

ధ ప ధ ∖ సా , స | రిఁ గఁ ∖ సా ⁄ మఁ గఁ | రిఁ సఁ ని ధ ప మ గ |
మి మ్మితిని శ్యా మ | కృ ష్ణ సో ద రి | దు ర ము గ ను క రు |

రి స ని̣ ధ̣ ఫ̣ ⁄ గ రి ∖ ||
ణ స లు పు మి క ను || కామాక్షి.

కీర్తనము 4 - ఆదితాళము - కుమారయెట్టప్పమహారాజుగారు

కరుణారసలహరీ

పల్లవి:

స స రి ⟍ ప మ మ గ గ ⟍ ప మ పా మ ప | ధా , సే ధ ప ప ⟍ మ | ⟍ ప మ
కరుణా ర స లహ | రీ క టా |

గ రి గ ⟍ రి రి ॥
క్షే ణ ॥

ని స ⟍ ధ ధ ధ స ని స రిగా ⟍ రి | స రి రి | ప ⟍ మ గ ⟋ మగారి ॥
కా ర్తి కే యే న | కృ తార్థో | స్మ్యహం ॥

రీ ; స రి గ రి రి ⟋ గ ⟍ రీ , | ⟍ సా ; | సా ; ॥
ం | | ॥

అనుపల్లవి:

, ప ప ⟋ ధ ధ ని ప ధ ⟋ సా సా | , ధ ధ సా ని ధ | ని ధా వ ⟋ ధ పా మ ॥
ప ర మా న ం ద | ర హ | స్వే న ॥

/ పమ / పమ / పమ ప ధా , స ధ / పా | , పమ నుపామ గ |
ప ర మ త త్వ | వా |

/ మ గ / మ రి / గ గ రీ , ॥
క్యై న ॥

స ఫ ధా స స స రి మా గ / ప మా పా మ | ప ధ స ని ధ ప
స ర సీ రుహ మృదు పా ద యు గ్మే న | స ర్వ లో క

మ ప | ధ / స ధ పా మ గ \ రి గ రి ॥
ళ ర | జ్యే న ళి వే న ॥

స్వరము :

\ స సా \ ఫా ఫ ధ ధ | , స స రి | , / మ గ రి ॥

రీ , సా ; (1) ఫ ధ | సా రిమపా ధ స | \నీధ పామగరి ॥ (ససా...)

రీ , సా ; (2) ఫ ఫ | ధధసా సీసనిని | ధాప / ధపమగ రి ॥ (\ససా...)

రీ , సా ; (3) స రి | మపధసా/రిసని | ధపా / ధపమగ\రి ॥ (\ససా...)

రీ , సా ; (4) స రి | , / ప \ మ మ | గ \ రి / మ గ \ రి ॥

\సారి సరిరి/ ప మా పమపప/ధ | , ధపధధ/స | , స | , సరిరి/మగరి ॥

ససా పపా ధధాస పధ/సా | , \ సా / సా | నిధ పామగారి\ ॥ కరుణా

చరణము :

పా/నిధ నిప/ధమ గ రి /మగ | గస సరి మ గమ | పా , ప ||
స్కంద నా మ ఘు వ | న రం జ | నే న ||

పా , ప\మగరి\స | , \ఫధస | , సరిమ || స్కందనామ

మ ప ధా ధ ధ ధ ధ | , ధ/ నిధ/ నిప | ప /ధప /ధమగ ||
స న కా ది ము ని బృం | ద సం | న్నుతే న ||

పామప/ధధ/నినిదా ప/నిధధపమ | పమపధసా సని | ధప పమగరి సరి || సనకాది.

పా ధ / సా , స స | స ధ / స\ ని ధ / నిప | ప/ధప/ధమ గ ||
కుం ద కు ట్మ ల | మం జు ర | ద నే న ||

పా ధ ధ సా స ని ని ధ పా ప మ | పా / ని ని ధా | ప / ధ ప మ గ రి సా ||

స ఫ ధ ధ స స రి మ మ ప ప ధ ధ స ప | ధ/రి\సానిధ పధ | సని నిధా ధపమ ||

కుందకుట్మల.

పమ/పమ ప ధస నిధ | నిప\మమ | పధదస ధ ప ప మ | పమ గరిగరి రి ||
గు రు న వ ర స దర | మం ద హా | సే న ||

సా స రి రి మా మ పా మ ప పా ప | ప మాపధాద ధా | ధ/నిధప/ద\పా , మ ॥
వందనాది పూ జి తే న గుహేన | వాగ్విలాసయో | గ షణ్ముఖే న ॥

పాధాధసాస ధసనిధప/ధ \పామ | పా/స ధ ధ ప మప | ధ/స ధపామ గరిగరి ॥
సౌందర్య చారు నాట్యజాలే న | సాం మ్రాజ్య వై | భ వే న శివే . న ॥

\సా , స రి రిమమపా , పమపధధ | /ని ని ధపామ ప/ని | ధధప\మమగగరి ॥

స\ఫాధసా ఫధసా , సరిసరిరి | / ప మ మా పమపధధ | , సనినిధధపమ ॥

పమప/ధాధ/ పధధ/సాస పధసా | రిస స\నీ ద సని | నిదావ పమ గ రి ॥

సస/రిరి/మమ/పప/ధధ/సస రి రి/మమ | గగరి\సా సనిధ | పా ,/ధపమగ\రి ॥

కరుణారస.

స రి గు మ ప ధి ని] మేళము 28 : హరికేదారగౌళ [బాణ. ఘూ. చక్రము

ఉపాంగము (భాషాంగము) 5 : ఎరుకల కాంభోజిరాగము

కీర్తనము 5 - ఆదితాళము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

పార్ధసారధిని సేవింపని

పల్లవి :

, పధస సని ధ నిధ ప ప/ధప పమ | పమ/పమ పధ ప మ ప మ పధ/స | ధ\ప/ధపమగ గ రి గ రిమ గ ॥
పార్ధసా ర ధి ని | సే ఎ | నిం ప . . ని . . . (శ్రీ) ॥

స - పధస పధ స సని ధ నిధప/ధ ప\మ | /ప మ/ప మ పధ సరిమపధసా | ధ ప/ధపమగ రీ , గ\స ॥
సార్ధసా ర ధి ని | సే ఎ | విం ప ని య ॥

\ ఫా ధ ధ స స నిి స రి | స రిస రి/ ప మ గ మ గ రి | / గ గ రీ , సా , స ॥
పా ర్ధసా ర ధీ | యే ఎ | లా . . అ ॥

/ ఫా ధ ధ స స నిి స రి | సరిమపధ/నిధప మ మగ రి | / గ గ రీ, సా, మ ॥
పా ర్ధ సా ర ధీ | యే ఎ | లా ఆ కు ॥

అనుపల్లవి:

పా / ని ధ \ మ ప ప \ మ గ గా , మ | మ పా మ గ రి రి / మ గ స | స రి / ప మ మ గ గ మ ॥
పా ర్థి వా వ ళి వి | దా ర ణ | ని పు ణు . . కృ ॥
పా ధ ప ధ / సా ప ధ | / రి స \ ధ / ని ప / ధ మ | గ రి మ గా స రి ॥ ప మ
పా ర్థి . ప ర ప్ర సా | . ద క ర | ణ చ ర ణు ॥ (శ్రీ)

పార్థసారధి,

చరణము:

స / గ రి గా \ స / గ రి గ | గ \ రి / గ \ రి రి | \ ⊐ ని స రి / రి / మ గ గ / మ రి ॥
క రి గా వ ది | కృ రి మొ అ | లి డ గ మ ॥
స రి రి / గ రి రి రి గ గ రి స స | ; స రి రి ప మ గ \ రి | రి స / రి స రి / గ రి \ స ॥
క రి ద్రు ం చి బ్రో చి న | క రి వే | ల్పు గ దా ॥
, స \ ఫ ఫ ధా , రి స స ⊐ ని స రి | , స రి మ గ మ ప | ధ స మ గ రి / గ రి రి ॥
న రు దా ర మొ అ ల | నరుదా | ర వి ని త ॥

స రి రి / ప మ గ \ రి రి రి / గ \ స | స రి సా , రి మ | మ గ గ గ / మ / పా ||
న రు తా ల్మి బ్రో చు మ | న్న రు సా | మి గ దా ||

, ప మ పా ధ ప ధ ని ధా | , ని ధ ధ / ని ప | ప / ధ ప / ధ ప ప / మ ||
శ ర ణం న్న కా కా | శ ర ధీ | రు గా చి ||

, ప \ మ మ మ గ / మ ప \ మ ప | ధా , ని ధ | స మా , / ని ధ / ని ప ||
శ ర ధి గ ర్వ హ ర | దా శ ర | ధి గ దా ||

. ప ప / ధ \ ప ధ స ప ధ స స | , ప ధ స రి | / మ గ రి గ రి ||
ప ర మ భ క్తు ల కి హ | ప ర మ హి | మ లో స గి ||

. ప ధ స రి \ మ ప ధ / రి స | , రి మ పా , ధ స | ధ ప ధ ప మ గ రి / మ గ స ||
ప ర మ ద మ ణ చి న | ప ర మా | తు్మ డు . . . గ దా ||

1 / గ రి / గ స \ పా ధ స స రి ప మ గ మ ప మ | మ ప ధ ధ ధ / ని ధ ప | మ ప ధ \ మ పా ; ||
గురు కు చ భా ర యగు రు క్మి ణి మ న సు | గురు తెలుగు మ రుని | గురువు గ దా ||

2 ,, ,, ,, ,, | ,, | ,, మ పా / ధ ప ||
,, ,, ,, ,, | ,, | ,, గ దా శి వ ||

మ / పమ / ధప / సధ \ రిస / గరి / మగ రిసరి | పధసరిగ మాప | / సధపమగస రిమ ॥

గురు గుహా బుధ కవి గురు నుత శుభ భా | గురు ఫలద మూల | గురువుగదా (శ్రీ) ॥

సొల్లుకట్టుస్వరము :

ధా , ధా స పధ / రిసనిధ ప / ధ \ పా | మా , గారి / పమ | మగరి / గ \ సా రిస ॥

తా ధెయ్యాతక తక ఝుం | తక | ఝుణు తక ॥

ధా . ధా స ధధ / ధధ సరిమ గమప | \ మా , పాధ మప | ధధ / నిధపమపధ ॥

ఝుం తా రి తధిమిత కిట | తధ | ణత ॥

ధ ధా స ససరి / రి / మగామ మపామ | / పమ / ధప / ధధ మప | / ధధ పధ / రిసరిరి ॥

తధీను తఝుంత | తక తక దిగి | తధ్రిమితకిణ ॥

సరి / మగ రి / గరిసా / రి సనిధపా / ధ | పమగ రిగరిసా స / గ | రిసని ధపమగస ॥ రిమ

. త కిటఝుంత కుం త | తధి న్నం | . . . తక తధింగి ॥ ణతోం

పార్థసారథిని

6 తానవర్ణము - అటతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

TANAVARNA Composed at the request of Raja Varaguna Rama Sangili Virappa Pandian Avergal, Zemindar of Sivaganga.

(శివగంగ జమీన్‌దారగు రాజా వరగుణ రామ శంగిలి వీరప్ప పాండియన్ గారి ప్రార్థనచే రచింపబడిన తానవర్ణము)

స రి / ప మా , / ప మ గ |
(శ్రీ) ఇ రా అ అ అ అ |

/ ప మా పా మ మ / ప ప / ధ ధ / ని ని ధ ధ ప మ | ప / ని ధ ధ వ మ ప / ని | ధ ప ధ మ ప ధ \ పా ॥
అ జీ వ . అ అ అ ఆ . . | ఞా . . . . అ ది ఇ | ఇ వ అ అ రి ఇ పా ॥

ధ / స ధ ప మ గ రి గ : \ స స \ ఫా ధ ధ సా ఫ ఫ |
అ . . . . . ల : (శ్రీ) ఇ వ ల్లీ లో ఒ |

ధ ధ స స / రి రి / మ మ గ గ రి మ ప ధ / స ద \ పా మ గ రి | \ స రి / ప \ మ | మ గ \ రీ ॥
ఒ ఒ లఅ దె ఎ ఎ వ అ నె ఎ ఎ ప నా | అ ను కు ఉ | ఉ ఉ లా ॥

స రి ⁄ గ రి ＼ సా ⁝
అ . . ఆ ⁝

అనుపల్లవి :

ధ ⁄ స ద ＼ పా మ ప ధ ⁄ స |
శ్రీ ఇ రా ఆ . . . |

ధ ధ ప ప మ గ మ⁄ధ ప ప మ గ మ⁄ప మ గ రి ⁄ మ గా | గ రి గ ＼ స రి గ ＼ రి | రి ధ ప ధ ధా స మ ॥
జి ఇ . . ల్లు ఉ శి ఇ వ అ గి . , , రి ఇ వా | స చి ఇ . . ద్వి లా | స సం త తో ఒ ల్ల ॥

ప ధ ⁄ సా , ⁝
అ అ సా ⁝

2 ప ధ ⁄ సా ＼ ప ధ స రి ⁄ మ గ ＼ రి |
అ అ సా శ్రీ ఇ కా అ అ ర్తి కే |

⁄ మ గ రి గ స రి ⁄ గ రి స స ＼ రి రి ప ప ⁄ ధ ధ ⁄ స స మ మ | ప ప ⁄ ధ ధ స స ⁄ రి రి | ⁄ మ మ ⁄ ప ప ధ ⁄ రి ＼ సా ॥
ఎ . . . ఎ ఎ . య ణా . అ . వాుఉ లె ఎ | ఎ ఎ య ఆ ణా అ అ | అ . ల సు ఉ బ్రం ॥

ని ధ ＼ పా మ గ రి గ ⁝
వ్మా ణ్య అ ⁝

ముక్తాయి స్వరసాహిత్యములు :

\ సా , రి స రి / మా , గా మ |
సా ధు హృ ద యా గా ర |

పా , గ మ ప ధా , ధా / ని ధ ప \ మా పా / ని ధ | ధ ప \ మా ప / ని ధ ప | \ మా ప ప మా \ ప మ ॥
పా ట ల ప దా జ్ఞా త సు కు మా రాం-గ వి | ది త మా ర హా ర కు | మా ర కు మా ర న ॥

గ రి \ సా రి \ మా గ : \ పా , \ పా ధ స ⊓ \ ని స రి / మ గ |
త స న త్కు-మా ర : సా మా ధ్య ఖి ల ని గ మ శి |

\ రీ , రి గ రి \ సా / ధ ప మ గ రి \ సా రి మ ప ధ స | , గ రి సా ని ధ ప | , మ గా రి \ సా / గ ॥
రో ని ల య సా గ ర శ మ న సం న్నుత భ వ సా | గ ర సా ధ్వ స సం | హా ర ప్ర సా ద ॥

రి స ని ధ ప మ గ రి :
క ర శ ర వ ణ భ వ :

(42) చరణము :

దా / స ధ ప మ గ స రి |
దా అ . . . అ స్యం |

/ ప మా గగ / మమ / తప / ధ ధ / ని ధని \ ప / ధ ప / ధమ | / పగ / మరి / గస రి / మ | గ / మ / పా / ని ధ ||
బే ఎ మా అ . . . ని ఇ ని ఇ కొ | ఒ ఒ ఒ రె ఎ | ను ఉ రా ని ఇ ||

ప మ గ రి స రి మ ప :
ఇ . . . ఇ :

,, ,, ,, | ,, ,, | గ / మ / పా , ||
,, ,, ,, | ,, ,, | మ , రా ||

స్వరసాహిత్యములు :

1 పా , ప \ మ మ గ రి / ప \ మ |
పా వ వ ణ తు లు న ర |

గ రి గ స / రి , \ పా ధ | స ⊓ \ నీ స | రి \ సా రి ||
స తు లు సు రీ పా ట | ల గం ధు | లు సా టి ||

మ గ మ ప ||
య గు దు ర ||

౨ పా ప మ మ గ గ రి / పా మ గ గ రి స రి గ స రీ |
పా ప మ మ త గ ల పా ప య న గ న మ ర వ రీ |

\ సా \ ధా ధ ధ సా. ధ ధ సా రి / మ గా గ రి సా | రి మ ప ధా స ప / ధ | / సా ; / పా ధ ప ॥
యా గ్రే స ర ఘెంచ కు సా మ రి గా మిని సా | ర స ద ళాఢి స ర | సా లా ప సు ॥

మ గా రి స రి మ ప ⋮
క లా ప సు ద తి ర ⋮ దాస్యం.

౩ ధా ప మ గ రి గ స రి మ ప ధా ప మ గ రి స ని |
దా న వ ని క ర వి దా ర క దా ప కు వ ల య సు |

ధా ధ ధ ధా స ధ ధా స / ధ దా / ని ని ధా / ని ప | ధా మ మ / ప ప ధా | ధ సా \ పా ధా స ॥
ధా క ర ధా తృ మ దా ప హ దా న ని దా నము | దా స్ప ద వి బుధా | శి పే నా ధా ర ॥

రి స \ నీ ని ధా ప ⋮
ధృ త నీ ప దా ను ⋮ దాస్యం.

4 ధ ప ప మ గ / ప మ గ / మ గ రి గ స రి / మ గ రి గ స రి |
దయస లు ప స మయ మి ది గ ద ము గు ద మొఱల మిగు |

/గ సస/రిరిరి ఫఫఫ ధధధ ధసస ఫధస రిరి | /మ మమమ గరి/ధప | మగరి/పపమగరి ॥
లవిని వినక నునికి తగవ తగుల మగలదిగు | లు గొ న వలదు వల | దనిఖలు కతగద ॥

ససరి సరిమమమ మగమ పమప/ని నిధధ ధప |
పొగరు గల చిగురు విలుతు ములుకుల గముల కలు |

వమ ప/నిధపధ ధసస పధసరి/మ గరిగ సరి/ | గసరిస పధ/సధ | పమగ రిగస/సని ॥
వల చెలి వెలుగు సెగల చిరుతవ లె మెలగుచి ఉు | కరువలి వెత లబొ | గులుపొ లతిని పొలు ॥

ధపమగ సరిమప :
పుదనర దనుపుము : దాస్యం.

5 ధా , \పా/ధ\పా , \మాగమ/ధపమ గమ/పమ |
ధా రాళమై మారుబ లుకులతనివిగ |

మగ రిగ\రి,రిరి\సా,రిరి రి/మాగ | రిగ\సా,\ ఫాధ | సా ఫధసరిమప ॥
లుగ తమి మీరంగ సారంగ వ రాంగ | సదృశా పొంగ | గై కొని వెలయుము ॥

మగామ గమప/మామ ప/నిధాధ మపధసా |
మరాళ గమన మాన వతిగా దపలుకరా |

స పధసరీగ\సరిరి/మగారి సరిగసరి\స | , స పధసప/ధ\వ | , ప మగరిగ\సా ॥
ద పిలువరాదక నిక రమింత నెదకల్లు గరా | ద పణతిపయివా | ద విలసిత వే ॥

స ని/గరిసనిధప ॥
ద ని గదితఫలద ॥ దాస్యం.

6 ధా , సా , \పాధ/రి సనిధ ధపపమ గ/ప మా |
రా రా పోర్వదు చ లమువ లదుర ద యా |

\పా , పా , \మాప ధ/సధ పపమ మగరి/గా | \రి , రి , రి/మ | గ రి/గగరిసరి ॥
పా రా వా రదయిత నిటుల నలచు చే | మే రా మి గు | ల క లగినదిరా ॥

\సా , సా , \పాధస ధధ/ధధ/స సరిసరి |
సా రా సా రములనె ఱిగి న సరసుడీ |

\గా , గా , రి/మగ సరిమ\గాగ పమప/ధా | \పా , \మా , గా | రి/గ\సారిమపా ॥
వే రా ప లుకనలవి గాదు వెలది వే | రా రా రా | నిను రమ్మనెరా ॥

ధ/సధధపమ ప/ధపపమగ మ/పమమగగ రి/మ |
ప లుకులచెలివ లెమెయివిల సి లిసాలసెర వెత |

గా గ రిగసరిరి ధస ని సారి సరిమ ╲ గా | మ గమ ╱ పపామ ప | నిధాప మపధా ॥
దీ ర తలపుమీర వల పులూర మ దిని‌గో | ర తగి నసార ప | తి జేర తగదా ॥

పప ╱ ధధ ╱ సస ╱ రిరి ధధ ╱ సస ╱ రిరి ╱ మమ ╱ గగరిరి |
జగ ములు నొగు లగపగ గొని జెగ డడ రనెపగి |

మ గ గ రి సరి ╱ గరి సా మపధ ╱ సధపా మగరి ╱ గ | సరి ╲ సా ╱ గా రిస | , నిధ పా ╲ మా గ ॥
తి రి గి న యసు రు ల సా హా స ములు పా డు వ డ చె | రిచి సా మ్రాజ్యసం | పద పా కా రి ॥

రి స ఫ ధ సరిమప
కొాస గి న గురుగుహ

దా ╱ సధపమగ సరి |
దా స్యం |

ప మా గగ ╱ మమ ╱ పప ╱ ధధ నిధ ╱ నిప ╱ ధప ╱ ధమ | ╱ పగ ╱ మరి ╱ గసరి ╱ మ | రి ╱ మగ ╱ మ ╱ పా నిధ ॥
జే ఎఎ మ అ నిఇ నిఇ కొాఒ . | ఒ . ఒ ఎ ఎ | ఎ . ను ఉ రా ని . ॥

╱ పమగరి సరిమప ధ ╱ సధధ పపమమగా ప ╱ ధ |
ఇ . . . ఇ దా అ . . అఅనిఇగా దఅ |

ప ప మ మ గా మ / ప మ మ గా రి / మ గ గ గ | / రి ; | రి స రి / గ రి ||
అ అ అ అ ని యె ఎ ఎ ఎ లు కో ఒ ఒ ఒ ఒ | ఒ | , ఒ . ఒ . |

\ సా ;
రా

అనుపల్లవిని పాడుకొని ముక్తాయి స్వరసాహిత్యములను పాడి పల్లవిని యెత్తి నిలువవలెను.

గమనిక : ఈ తానవర్ణ చరణస్వరములలో మూడవస్వరము ధైవతస్వరాద్యంతమును, నాల్గవస్వరము సర్వ లఘువునుగా రచింపబడినది.

7 దరు - ఆదితాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

(శ్రీ) కరుడని నినుకోరి వచ్చితి

పల్లవి :

పా ధసా , ధ పధ రి స సా ప మ | ప మ పధ స ధప మగ | రి/గ\సరిమ ॥
(శ్రీ) క రుడ ని ని | ను కో | రి వచ్చితి ॥

, గ గ గా గా / మ గ | గ \ రి శి స / రి స రి మ | మగగరి/గగ రిరి\సా ॥
చింత లె ల్ల దీ | ర్చు ము సా | మీ ॥

అనుపల్లవి :

, ప ధ పా\మ మ/ప\మ గ | , స రి మ ప | ధ నిధ ప ప/ధప ప\మ ॥
(శ్రీ) క టా క్ష ము న | స్థి ర సంప | ద వె ల యు ॥

, ప ధ/సస\నిధప/ ని ధప | /మ మప ధ ప మ ప మ | ప/ధ/ని ద పమగరిపమ ॥
(శ్రీ) వ ర గుణశా | మ ఘూ | పా . . ల ॥

(శ్రీ)కరుడని.

చరణము :

, ధ ధ ధ ద నిధ ప ప/ధప ప\మ | , మ ప ధ ప | / ధపపమ మగ\రి ॥
అప్పునము ని గి న | య వ ని నె | త్తి గా చు ॥

ప పే మ మే గా మ / ప మ మ గా రి / మ గ గ గ | / రీ ; | రీ స రి / గ రి ॥

అ అ అ అ ని యె ఎ ఎ ఎ లు కో ఒ ఒ ఒ ఒ | ఒ | , ఒ . ఒ . ।

\ సా ;

రా

అనుపల్లవిని పాడుకొని ముక్తాయి స్వరసాహిత్యములను పాడి పల్లవిని యెత్తి నిలుపవలెను.

గమనిక : ఈ తానవర్ణ చరణస్వరములలో మూడవస్వరము ధైవతస్వరాద్యంతమును, నాల్గవస్వరము సర్వ లఘువునుగా రచింపబడినది.

7 దరు - ఆదితాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

శ్రీ కరుడని నినుకోరి వచ్చితి

పల్లవి :

పా ధసా , ద పధ రి స సా ప మ | ప మ పధ స ధప మగ | రి/గ\సరిమ ||
శ్రీ క రుడ ని ని | ను కో | రి వచ్చితి ||

, గ గ గా గా / మ గ | గ \ రి రి స / రి స రి మ | మగగరి/గగ రిరి\సా ||
చింత లె ల్ల దీ | ర్చు ము సా | మీ ||

అనుపల్లవి :

, ప ధ పా\మ మ/ప\మ గ | , స రి మ ప | ధ నిధ ప ప/ధప ప\మ ||
శ్రీ క టా క్ష ము న | స్థి ర సంప | ద వె ల యు ||

, ప ధ/సస\నిధప/ ని ధప | /మ మప ధ ప మ ప మ | ప/ధ/ని ద పమగరిపమ ||
శ్రీ వ ర గుణరా | మ భూ | పా . . ల ||

శ్రీకరుడని.

చరణము :

, ధ ధ ధ ద నిధ ప ప/ధప ప\మ | , మ ప ధ ప | /ధపపమ మగ\రి ||
అప్పునము ని గి న | య వ ని నె | త్తి గా చు ||

, రి రి రీ / మ గ రి / గ రి సా | ధా స నీ స రి | రి మగ రి / గగ రి స ॥
నల గో త్రో | ద్ధా ర కు | డీ వే ॥

, ధ ప మా , / ప ప \ మ గా స రి | / మ ప ధా | ని ధ ప ప / ధప \ మ ॥
చెప్ప త గ ని వి ఖు | ధు ల జా | ధ తె ల్ల ॥

, మ ప ధ ప మ గ శి / మ గ | స స రి మ ప | ధ ని ధ ప / ధ ధ పా , ॥
చె డ న ణ చి న న ల | స ర్వ జ్ఞు | డీ వే ॥

, ధ ప ప మ ప పా ప మ | ప ధ / ని ద \ పా మ గ | , రి మ ప ॥
త ప్పు తే క వి | ప్రు ల ం దు | వి ద్య ల ॥

, ధ ధ ధ ధా ధ ధ ధా ని ధ | ప ప \ మా ప ధ | ప ధ / సా ॥
ద న ర జే యు చ తు | రా న ను | డీ వే ॥

, ని ధ స రి రి రి రి / గ | రి సా రి | / మా గ రి ॥
యె వ్వు డు నె డ తె గ | ని స త్ర | శా ల ॥

, స \ ప ధ స స రి మ | పా , ధ స \ ధ ప | ప \ మ గ రి మ ॥
నే ర్వ ర చి న పు రు | షా ర్థ ప | రు డీ వె ॥

పా ధ సా ప ధ సా / రి స ని ధ ప మ | పా ధా ధా మ ప | ధా / స ధ ప మ మ గ ॥
తఝ్ఝుంఝుంతకఝుం | త ద్ధి న్నం తధ | ణం ॥

రి గా రి సా రి స రి / మ గ రి గ | సా రి సా ప ధ | సా సరి / మా గ మ ॥
త ఝ్ఝుంత్తా రి త్తా | తథై య్యాతరిగుడు | ఝుం ॥

ప\మా పధ ప\మా పధా మపధధా | ప ధా ధ సా పధ | స్తా సరి/మాగరి ॥
త ఝుం తకిట ఝుం | తఝుం తరుం తధ | ణం ॥

గరి సరి / గ సా మప / ధ పా మగరిగ | \స రి\సా ధ/గరిస ధస |
తకి టఝుం తక తఝుం | త కఝుం త |

ధప \ మా గరి మా ॥
కత ధిం గి ణతొం ॥

సంచారి – మత్యతాళము – సుబ్బరామ దీక్షితులు

సా రి / ప మా పా ధా | మ ప ధ / స ధ ప మ గ రి గ |

\ రి రి \ ఫా ధ ధ సా | ఫ ధ స రి / ప మ గ గ \ రి |

మ గ గ రి రి / గ \ సా సా | రి / మ \ గా మ గ \ మా పా |

మ గ మ ప ధా / ని ధ పా | \ మా పా ధా మ ప / ధ / స |

ధ పా మ గ రి / మ గా గా | గా మ గ మ ప \ మా గా |

మ గ \ రి రి రి / గ \ రి | స నిస రి / మ గ గ రి రి |

స ని సా \ పా ధ స ని స | ఫ ధ స రి / మ గ స రి పా |

మ గ రి స ని ధా / ధ ప మ | గా \ రీ / మ గ రి / గ \ సా |

రి మ ప ధా ప మా / గా | మ / ప మ గా రి / మ గ \ రీ |

\ సా రి మ మ స రీ మ మ | గ మ పా మ మ ప ప ధా |

మ ప / ధ ధ పా మ ప ధా | మ ప ధ / స ధ పా \ మా గా |

\ రీ గ స రీ / మ గ \ రీ | \ పా ధ స రి మ ప ప ధా |

రి మ ప / ని ధ ప ధా ధా | \ రీ మ ప ధ / స ధ ధ పా |

మ ప ధ స̇ \ పా ధ ధ సా | ప ప / ధ ధ / స̇ స / రీ̇ రీ̇ |

ప ధ స̇ రి̇ / మ̇ మ̇ \ రీ̇ రీ̇ | స̇ రి̇ / గ̇ \ సా̇ స̇ / గ̇ రి̇ సా̇ |

/ గ̇ రి̇ స̇ ని ధ ప ధా సా | ధ / స̇ ధ పా మ గ స / గ రి సా |

స రి మ మ మా గ మ ప ప | మ ప ధ ధ ధా ప మ ప ప |

మ ప ధ స̇ రి మ ప ధ సా | స రి మ ప ధ ని ధా సా |

ధ స̇ రి̇ మ̇ గ̇ రి̇ / గా̇ \ సా | రి̇ గ̇ / సా̇ రి̇ రి̇ / మ̇ రి̇ / గ̇ స̇ |

/ రి̇ ధ / స̇ ని ధ ప / ని ధ సా | పా \ మా గా \ రి గ స |

/ గ̇ రి̇ స̇ ని ధ ప మ గ రి స | ధ ధ స రి / పా మా గా |

\ రీ ; ; స రి / గ రి | \ సా ; ; ; ; ||

రి గు మ ప ధి ని] మేళము 28 : హరికేదారగౌళ [బాణ. భూ. చక్రము

జన్యము 6 (భాషాంగము) : అఠాణా

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : అఠాణారాగస్సంపూర్ణస్సగ్రహస్సార్వకాలికః

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : స రి గ మ ప ధా ని స
అవరోహణము : స ని ధా ప మ గా రి స.

లక్షణవివరణము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము. దేశీయరాగము ; ఎల్లప్పుడును గానము సేయదగును.

జన్యము : ఈ రాగములో వ్యవస్థ లేక కైశికి నిషాదమును కాకలీ నిషాదమును కలసివచ్చుటచేత నవీనసంప్రదాయకులు (29) ధీరశంకరాభరణ జన్యముగా జేర్చియున్నారు. ఈ రాగమునకు జీవస్వరమైన ధైవతము యెప్పుడును కైశికినిషాదము నంటుకొనియే వచ్చుట చేత నీ రాగము స్ఫురించుచున్నది. గనుక, ప్రాచీన సంప్రదాయజ్ఞులకు మూలగురువైన వేంకటమఖి కైశికినే లక్షణ స్వరముగా (గుఱుతుస్వరముగా) గైకొని (28) హరికేదారగౌళ జన్యముగా నమర్చియున్నారు

మూర్ఛన : శ్లోకమున జెప్పినప్రకారమే పలుస్వరములు పలువిధములుగా గలసుకొని వచ్చుటచేత నీజన్యరాగమును సంపూర్ణముగానే యెంచవలెను. వేంకటమఖి విరచించిన గీతమందు మొట్టమొదట 'గ ప ధ స' యని మొదలుపెట్టియున్నారు. ఈ ప్రయోగము యీ కాలమందు వ్యత్యస్తమై మారుపాటుజెందియున్నది, వాడుకయందు 'రి మ ప ని' అనెడు వర్జ్యసంచారమే ఆరోహణమందు విశేషముగా కనుబడుచున్నది. అవరోహణములో పలువిధములైన వక్రసంచారములు కలసివచ్చుచున్నవి. అయితే 'ధ ప' అనునది ధ ని ప అనియును, 'గ రి' అనునది 'గ మ రి' అనియును పలుకుచున్నది.

జీవస్వరములు : ఈ రాగ మూర్ఛనారోహణమున ధైవతమునకు దీర్ఘమును, అవరోహణమున ధైవత గాంధారములకు దీర్ఘములును గనుపించియుండుటచేత ఈ రాగమునకు ధైవతమును, గాంధారమును జీవస్వరములుగా నుండుటయు దక్క యీ రెండు స్వరములయందును 'వళి' యను గమక విశేషము ప్రకాశిల్లుచున్నది.

గాంధారము : ఈ స్వరము కొన్ని సమయములలో సాధారణ గాంధారముగాను, కొన్నిసమయముల అంతరగాంధారముగాను, కొన్ని సమయములందు అంతరము వఱకు నంటంను కంపితముతోను పలుకును గా / రి మ రీ మ రి స అట్లు పలుకునపుడు '♭' ఈగుఱుతు వేయబడును

వీణలో పంచశ్రుతి ఋషభస్థానమందే తంతిని కొంచెముతోసి యీడ్చిపట్టి ఋషభమునకు దిగవలెను. ♭ గా — మ ⊔ గా మ రి స .

ధైవతము : ఈ స్వరము యీ రాగమునకు ముఖ్యమైన జీవాధారముగా నుండుటతో నయితము నిజముగా బలుకక కైశికిని అంటుకొనియే యెల్లప్పుడును నిలుచును

ధా / ని ధా ని ప (ని ∖ ధా), ధా ని పా, ని ／ స ధా, ని ధా ／ ని ∖ పా,

ప ／ ని ధా ని పా - పాటయందు 'ధా ధా' యని ఉచ్చరించినప్పటికిని గమకములు కలిసి స్వరూపముగానే, పైని జెప్పినట్లు పలుకును. ఇవియన్నియు వీణలో పంచశ్రుతి ధైవత స్థానమందే వాయించవలెను. సందర్భానుసారముగా, గాంధార ధైవతములను వాయించు చున్నారు.

నిషాదము : పై జెప్పినట్లు ధైవతముతో నంటిన కైశికి నిషాదమే విశేష రంజన మును కలిగించును. మీది షడ్జమున కెక్కక 'మ ప ధ' యనెడు క్రింది స్వరములతో కలసి వచ్చునప్పుడున్ను, మంద్రస్థాయియందు వచ్చునపుడున్ను కైశికియే పలుకును. ప ని స, ధ ని స — యని పై కెక్కునపుడును స ని ప - యని దిగునపుడును కాకలియే స్ఫురించును. నిషాదమందు విశేషముగా నొక నొక్కు కలుగును. ని స రి, రి మ ప, మ ప ని -- యని వచ్చునపుడు మొదటి స్వరమందు నొక్కు కలుగును.

'ప ధి ను స' — యని కాకలి నిషాదముతో నెక్కునపుడు ఒక స్వరమునుండి ఒక స్వరము (రాచుకొని) జారుగా పై నెక్కవలెను. పంచమమునసుండి ధైవతమును నదుముకొని పై స్వరమున కెక్కినట్లయితే శంకరాభరణమౌను. 'ప ధి ని స' - యని కైశికి నిషాదముతో నెక్కునపుడు షడ్జము నిషాదస్థానమందేపట్టబడి కొంచెము తక్కువగానే పలుకును. 'స ధ ప మ'- యని దిగునపుడు నిజముగా దిగితే దేవక్రియ అవును.

ధైవతమును 'ధి ని ప' యనుటవలెనే కొంచెము తోసి వాయించి తేనే రాగము స్ఫురించును. క్రింద జూపింపబడెడు లక్ష్యములచేత నన్నియు నెఱుగనగును.

లక్ష్యగీతము - త్రిపుట తాళము - వెంకటమఖి

ధ్రువము :

గ ప ధ స̇ | సా̇ ని ధ ధ ధ ప | ప మ ప గా మ ధ |

అ తు లి త | రే రె స ఉ ర భ | శ్రీ ం ం గా . ర |

ధా ప గ గ మ ప | గ రి స సా స ధ | ధ పా మా ప మ |

రూ ప ర ఘు కు ల | ది ఇ ప శ్రీ ధ రు | రె ఏ తా ట క |

ప మ ప ని స̇ రి̇ స̇ | మ̇ గ̇ రి̇ సా̇ స̇ ని | నీ స̇ ధ ధ ప మ |

హా ర ణ క వు శి క | యా గ ర క్ష కు | రే రె య అ ఇ య |

గ రి స

య ఇ య

జావడ :

సా̇ సా̇ | గా మ పా ప మ | గా మ ధ ధ ధ ప |

ఆ రే | ఉ గ్ర కో ద ం | డ ఆ ఖ ం డ న |

ప మ ప గా , మ | మా ధ ధా పా | ప ధ ని ప మ మ మ |

వ అ ం డి త్య | జా ణు రే రే | సి ఇ ఇ తా అ ప |

గ రి స స స గ గ | రి సా ని ధ ధ ప | గా మ ధ ధ పా |
తె ఎ ఎ సిం ం ం ధు | బం ం ం ధ న | దీ న సం ర |

గ రి స ధ ధ ధ ప | గా మ ప ప స స | రి స స మ గ రి స |
తుణ అ ర అ వం | ం ణ కు ం ం భ | క ర న ఖ ం డ న |

గ మ ప ప స సా | సా ని ధ ధ ప మ | గ రి స స స గ గ |
(శ్రీ) . . రా . మా | రా మ భ అ అ ద్ర | ప అ అ ట్టా అ భి |

రి స ని ధ ధ ప మ ॥ గ రి స గ ప ధ స | సా ॥
రా మ మాం ం ం ॥ పా. హి అ తు లి త | రే ॥

కీర్తనము 1 - తిశ్రజాతి ఏకతాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

త్యాగరాజో విరాజితే

పల్లవి:

స ని స ప ధ ని ＼ పా | ప మ రి , మ రి మ ప ／ ని ప ／ ని ప |
త్యా గ రా | జో వి రా జి |

／ ని ధా ＼ ని ప మ ప గ రి , మ రి స | ని స రి మ ప ／ ధా , ని స రి ॥
తే మ హా | రా జ రా జ (శ్రీ) . ॥

స రి స ని ప ప ధ ని ＼ పా | ప మ గ మ ＼ గ మ ప నీ , ప |
త్యా గ రా | జో వి రా . . జ |

ప మ రీ , స ధ ⁄ సధ ⁄ నిప ధ ॥ నిస రిస ⁄ రిస నిప ధని |
తె శ్రీ మ ॥ త్యా గ రా జో |

⁄ సధప పమగ మా . ప ని ప | ప మ రీ , సా ; ||
వి ధా ప | తే ||

అనుపల్లవి :

మ ప మగ మ ప ⁄ ని ప | ∖ మ ∖ రి మ ప ∖ ధ ధ నిధని స |
వా గ ర్థ మ | య భు వ న రా |

ని ప ⁄ ని ధా ⁄ ని పా , ॥ 2 నిప ∖ ని ధా ని పా ప ధ ||
జో ॥ జో హ రి ||

నిస ⁄ రి సనిప ధని ∖ పా | పమగమ ∖ గమ ప ధనీ , ప |
వా ంఛి తా | ర్థ ప్ర ద రా |

మ ప మ రి స రి సా ॥ ∖ ప మా ప ప ని ని |
జో హ ర ॥ శ్రీ గు రు గు హా |

స ∖ ని స ని స రిస ని | సని ⁄ సా ; నిస ||
గ ణే శ రా | జో సం ||

⁄ మరి ⁄ మరి ⁄ మరి స రిస నిస | రిరిస ని ⁄ రిసనిధ సా , ⁄ రి నిస ||
సే వి త రా | జా ధి రా ||

పా , ⁄ ని మ ప ╲ రి ⁄ ♭ గ గ ⁄ మ రి స ||
జో అ జో ||

స ప మ ప ప స స ⊏ ని స ని సా | ╲ నీ రి రి సా రి సి రి స ⊏ ని సా ||
నా గ ర ఖ ం డా ఖ్య పు రా | ణ ప్రతి పా ది త రా జో ||

⊏ నిసని ⁄ రిసా ⁄ రి స ద ⁄ స ధా ⁄ స ధా | పమప సనిస గా , ⁄ మ రిసరి ||
యో గి నీ గ ణ రా జో | యోగి రా జ రా జ శ్రీ ||

త్యాగరాజో.

చ ర ణ ము :

ధ ⁄ ని ధ ⁄ ని ధ ధ ⁄ ని ╲ ప స ని ╲ పా | మ ⁄ ధప ╲ గ మప పా , ధనీ , ⁄ స |
క లి రా హి | త్య న గర వా |

ధ ని ╲ పా ; ; , ప ధ ని స ||
స్తో ||

2 ని ⁄ స ⊏ నినిప ⁄ నిధాప ⁄ ధపామ | మ ⁄ ధప ╲ గ మ ప పా , ధ నీ , ⁄ స |
క లి రా హి . . | త్య న గ ర వా . . |
ధ ని ╲ పా ప ⁄ ని ప ప మ | ప ధ ⁄ స ధ ని ప మ ⁄ ధ ప మ |
స్తో నీ లో | త్ప ల నా యి కా |

గమాగ మ / నిపా / ని పమ రి / ♭ గ | గమ ＼ రిప / నిపపమ ||
స హ వా | సో నీ లో ||

,, ,, | గ మ రి , రి స ||
,, ,, | సో ఆ తి ||

నిసరిమపధ / నిధా / ని / ప | / స ⊏ ని / స / ప / నిధ / నిప / నిపపమ |
ల లి త హం స | లా స్యో ల్లా |

/ పా ; రి స || . . ||
సో అ తి || . , ||

2 పా ; ప రి | సా , రి స ⊏ ని స / ని ధ / స ధ |
సో . ని ఖి | లా గ మ శి రో |

, ప రి స / రి స ⊏ నిప | ధని ＼ పా , పమ ప ||
ను త వి లా | సో అ తి ||

/ స ⊏ ని స రి స రి , గ | ని / రి స ⊏ ని స ని ＼ ధా ; |
వి ల సి త హో | ట కా వ భా ||

⊏ నిధ నిసా , , గా . మ రి ॥ స ⊏ ని / రి సా / రి స ⊏ ని స ప |
సో అ నే ॥ క శీ లా వి |

ధనిసరి స స ⊏ నిప / నిప | మ / పా ప మ / ప మ పానిస ||
చి త్ర వి కా | సో ర క్తో ||

గ ⁄ మ రిస ⁄ రిస ని సని | నిధనిస స రి స స నిపా ⁄ ని ||
త్వ లకు సు మా | ది వి శ్యా ||

పమ గ మ పా . . ప రి ॥ పా పధనిస ⁄ రిసనిప |
సో ప రి ॥ పా లి త హా రి |

నిప పమగమ గ మ | పనీ , ప పమ రీ , స సా ||
హా రా ది దా | సో ని ||

నిస రిమప ⁄ నిప ⁄ ని మ ⁄ ధధా | ప ⁄ ధా నిసరి స నిసా మప ||
రమ్మల హృదయ రా జ హ ం సో | మ హా ప రమ హ ం సో ని ||

నిస గామరీ రిస నిసరి | రిసని పావ ధ నిసరిసని ||
శ్చ ల త త్వ ప్రకం . స | శ్య శి క లా వ త ం స శ్రీ ||

ధా , ని ప సా , ని పా | పమ రీ ⁄ మ రి మప ⁄ నిప |
త్యా గ రా | జో వి రా జ |

పమ రీ , సా ; ||
తే ||

నవగ్రహ కీర్తనములలో నిది బృహస్పతి విషయమైన గురువార కీర్తనము

కీర్తనము 2 - త్రిపుటతాళము - ముద్దుస్వామిదీక్షితులు

బృహస్పతే తారాపతే.

పల్లవి :

రి సా స రి స నిస | ప ప ని ప ని ప | నిప నిప స ధా పమ ||
బృహా స్ప తే | తా రా | ప తే ||

పా స ధ పమ ప ధ ప మప | మ గ గ గ గ గమ | ప మ పధ ని స ||
బ్రంహ్మ జా | తే న మో | స్తు తే . . ||

2 ,, ,, ,, | ,, గ మ | ప ని ప పమ రి , ||
,, ,, ,, | ,, మో | స్తు తే . . ||

అనుపల్లవి :

మ పా ని స ని | సా స ని ధ | ని స ని సా ||
మ హా బ ల వి | భో గి | ష్ప తే ||

ని స ని రి సా | రి స రిని సని సప | నిప నిప ని ధ వ ||
మ ం జు ధ ను | రీ్మ నా | ధి ప తె ||

మ పా మ గా మ రి | సా రి ⊏ ని స | ని రి ని సా ||
మ హేం ద్రా ద్యు | పా సి తా | కృ తే |

సా రి స ని ని స ధ / ని ధ / ని ధ ధ | పధ ⊏ నిసరిసనిప | / స ధా ప మ
మా ధ వా ది | వి నుత ధీ | మ

ప ధ ని స ||
తె || బృహస్పతె.

చ ర ణ ము :

స / ధా ధ / ని ప | ధ ⊏ ని సా , ని ని స | ప/నిధా/ని ప మ ||
సు రా చా . ర్య | వ ర్య వ | వ్ర జ ధ ర ||

వ ప ధ ధ / స ధ ప మ | ప \ గ మ గ మ | ప/ నిప/ స ధ ని ప ||
శు భ ల క్ష ణ | జ గ త్ర | య గు రో ||

మ పా ⊏ ని సా | ని రీ రి స | స ని ధ ని స ||
జ రా ది వ | క్షి తా క్రో | ధ క చ ||

ని రి సా , రి ని స | ప ధ ని స / రి స | ⊏ నిప/ నిప/సిధ ప ||
జ న కా శ్రి త | జ న క | ల్ప త రో ||

⊏ ని సా రి మ ప | / ని ధ ని ధ / నీ | ధ ని \ ప ⊏ ని స ||
పు రా రి గు రు | గు హం సం | మో్మ ది త ||

మ గా మ రి స రి స నిస | ని \ధా, నీ, సా, \రి | సని ప/నిప/సధప ||
పు త్ర కా ర | కా దీ న | బం ధో ||

ప మ రి మ రి సా | / గ రి గ స నిసి | ని రి సా ||
ప రా ది చ | త్యా రి వా | కన్వ రూ ||

స రిస ని నిస ని \ధా ధ | పధనిస/ రిసనిస | ప/ధ మప రి/మరిస ||
వ ప్ర కాశ | క ద యా | సిం ధో ||

ని సా రి మా ప/ నిధప మమ/ | ధా పధా నిసరి | స నిస పా సా ||
నిరామయాయనీ తి క | త్రే నిరంకుశా | య విశ్వ క త్రే ||

ని సా గ/మ రిస రిసరి నిస | సనిసరినిరి నిసని \ధాధ | ధధాధ పధనిస ||
నిరంజ నాయ భువనభో | క్త్రే నిరం శాయ | మఖప్రదా త్రో ||

బృహస్పతే.

కీర్తనము 3 - ఆదితాళము - కుమారయెట్టప్ప మహారాజుగారు

సారసదళనేత్ర స్వామినాథ

పల్లవి:

సా, రి సని సని/ సధ ధ ధనిసరి | సని నిప\పా, స | /నిధ/నిధాని పమ/పా,రి ||
సా ర స ద ళ నే | త్ర స్వా మి | నా థ ||

ని సా ని ధ ధ ధ నీ ధ ప మ | మ ప ధ ప పమ రి గ గ |
స ర్వ లో క ళ | ర ం ణ్య |

గ మా గ మ ధ ప ||
మా మ ||

ప మ రీ , ; సా , ని స | రి మా రి మ పా మ | ప నీ ప ని స ని ||
వా దే | వా ది | దే వ ||

2 స రి స ని స ని ధ ధ ,, | ,, ,, | ,, ||
స ర్వ | ,, ,, | ||

ప మ రీ , ; సా సా |
వా |

అనుపల్లవి :

, మ ప ని స ని రి స | , గ మ రి స రి | స ని ని ధ ని స ||
వీ ర బాహుముఖ్య | భ క్త జ | న వ ర దా ||

, సరిసని స స ధ ధ ని స రీ , | ని స పప ని ధ | ని ప ప మ ప ||
వీ ర మ హేం ద్రపు ర | శూ ర కు | ల సం హా ర ||

సాధన,

చరణము :

పా , ⁄ ని ⃥ మ ప ⃥ ♭ గ గ గా , మ ప | ప ప ప ప | ప ని ధ ప మ ||
భ క్త జ న పో | ష ణా హు | రే య ||

, పధ ⁄ సధ ⃥ ప మపమ ⃥ ♭ గ గ గమ | పని పమ ⃥ ♭ గా | గ గమ రిస ||
పం క జ స దృ శ వ | క్త్రికా | త్రి కే య ||

, మ ప ప ని స రి స | ⁄ మరి ⁄ మరి , స | స ని ని ధ ని స ||
శ క్తి శి వ స హి త | సిం హా స | నా రూ ఢ ||

, స రి స ని స ని ని ధ ని స | స ని ⃥ ప ప ధ | ధ ని ప ప మ ప ||
పా రం గ వ ర ద | చ తు ర భా | గి నే య ||

స్వరము :

సా , సరిస ససా ⁄ రిసని ⃥ ధా ని ప మ | పా , సనిప ధధ | , ని పమప గ ⁄ మరిస ||

సనిసరిస నిసరిరిస ⁄ ని ధా ధ పమ | గమపసాని ⃥ ధా | , ని పమ గమపసని ||

సరిస నిస గమరిస ని ⁄ రిసని ధ ధ ప మ | ప రి స స ని ధ ని ధ ని ధ ని | ప

పమ ♭ గ గ ⁄ మ రి స ||

పని ⁄ రిస ⁄ పమ ⁄ ధప ⁄ సని ⁄ రిస గగామరి | ససాససా నిస | రిమ ప ⁄ నిప మప ⁄ రి ||

సారసదళ.

(45) రి గు మ ప ధ ని]   మేళము 28 : హరికేదారగౌళ రాగము   [బాణ. ఘూ. చక్రము

ఉపాంగము (భాషాంగము) 6 అఠాణారాగము

A Tana Varna in Honour of Venkatesvara Ettendra Pandiya, Paternal uncle of Rajah of Ettayapuram.

(ఎట్టయపురం రాజాగారి పితృవ్యులగు శ్రీ వెంకటేశ్వర యెట్టేంద్రులను ప్రశంసించుచు రచించిన తానవర్ణము)

4 తానవర్ణము - అటతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

పల్లవి:

స సా నిసరి / మప : ని ధ ని ధ పా మ ప \ గా మా |
శ్రీ . ఇ . . . . : శ్రీ ఇ ఈ మ అ హా |

పా పా మమ / పస / నిని / సస నిసరిస | ని / సని / స ధ / నిధ / స | ని / రిని / స ప / రిసని ||
రా జా శ్రి త క వి భో . | ఒ . . ఒ ఒ ఒ | ఒ . . ఒ ఒ . . ఒ ||

ప / ధనిస / రిసనిప : పధ / సధపమ / ధ పమ / పమ ♭ గ |
ఒ ఒ ఒ : చిఇ . . . . ఇం తి ఇ త అ |

గ గ / మరి రిస నిస / రిరిస / పమ / ధధప / స ⊏ ని / రిస | ♭ నిసరి / మప మపని | స రి / మప ⊏ నిసరి ని ||
ఇ ఇ ప తి ప అ దా అ అ అం | భో . . ఒ . ఓ | ఒ ఒ . . . . . ఓ ||

రి స ని స ని \ ధా : ప / ధ ♭ ని / సధప మప మ \ గా |
ఒ . . జా : అ . . . , . . . ఆ |

గమ / ని ధా పా మప మ ♭ గా గా / మ రి , | పా ; | సా ; ||
అ . అ అ అ . అ | అ | . అ ||

అనుపల్లవి:

రి స ని స ని \ ధా : మమ / పప / ధధ ♭ ని / సధధపమ |
అ . , . జా : ఇ . . . . ఇ . . . . |

/ ధధపమ \ ధపమపమ రి / మరి / ప మ / ♭ ని ప / స ⊏ ని / రిని | స ప / ♭ నిమ / ప రిమప | ⊏ ని ని
ము ద్దు కు . మా . ర .యె . . ట్టే ఎ | . ఎ ం ద్ర . సో | ఒ

స రి స ని ధ ని ||
ద . రు డై ||

సా సా : మా పా / నీ సారీ మ మ |
ఈ నా : (శ్రీ) . . . వె |

పప / నిని / సస / రిరి మ గా మ రిస ని / రిని / స ప / ధ / ని / స | ప / ధమ / ప మ గా మ రిస | సస / రిరి / మమ / పప ॥
ఎ ఎం క శే . . శ్వ ర . యె | శై . , ఏం ద్ర | స . . , . ద్గ ॥

/ నిని / సస / రి రి సని :
ణ . స , ం ద్ర . :

ము క్తా యి స్వ ర ము :

ధ / ని ధా , ధ ప మ ప / ధప మపమ |
ధీ ర సము ద యవి నుతచ |

రిమపని \ పా , పా \ మా ప ని ని స \ నీ స రి రి | స ని స రి స ని స ని | \ ధా , నీ స / పా ||
రితసుకు మా రా కా ర ని గమ సార ర సి | క సహృదయ వి బు ధ | మ ం దార ధా ||

ధా నిసరిసనిప : / ధా ధా ధ ప మ ప \ మా గ గ మ |
రా ధ ర వితరణ : ధ రా రమ ణ పు రా రి ప ద |

షడ్జస్వరాంతము :

3 రీ రి స | ని సరిరి ╲ సా ని ╱ గరిరి ╲ సా నిరి ╲ సా |
మంజుళ వచనర సామృతసహాసా జిత సా |

రిసా | నిసా పధానిసా రిమప | నిసా నిస | , రిమప ╱ సానిస | , గరినిసా ప ╱ ని ||
రస ర్వసా ర్వభౌమసా ధు నివ హా సా ధ్వసా | పహ ర సాహసాం | కమన సా ర గ ||

మపా ╱ ససా ని రి :
నుసా రె సారెకు : సామజ.

ధైవతస్వరాద్యంతము :

4 ధ ని ధా ని ధ | ని స నిస ╱ రిరిస ని ╱ రిని ╱ స పనిప ╱ స ప |
ధా ర ణి ని శ రణమనుత రుణి ని కరుణను ద |

రి స | నిస ని ╲ ధా , పధనిససరిస నిస ని ╲ దా , ╱ గ | రిస నిస ని ╲ ధా , ╱ మ | ╲ రీ సని స ని ╱ ధా రి ||
నుప వ ల దా పణతి వలెనిల గల దా మ | గువ పగ దా య | గాదుర ము దా క ||

మప ╲ ని ధ ని ధా ధ ని ప రి :
రత మి దా చ దుర : సామజ.

షర్వలఘు స్వరము :

5 పపఁ / నినిఁ / సస నిస / రిససని రిససని ధనిసని |
మరు నిశ రము లుర గులవ లె నురమున నెఅయగ |

ప / నిప / రిస ప / నిపసని ప / రిస / రిస ప / సని / సని | పధనిస / రిసనిప | ప / ధధప పమగమ ||
తనుమఅచి ని సుదలచి మరువవని మరులుకొని | పలుమరు పలుకగ | బడలిక నడరగ ||

పప / స నిస పప / రిసరి పధనిస / రిరి రిరి / మమఁ |
పడతివిరి పడకబడి యదరిజె దరియుసురుసు |

/ పపఁ / సస నిసరిరి గగ / మరి రిస ని / రిస / రిసని | ప / ధప / ధపమ పమ | ♭గ గ / మరిరిస నిస ||
రనెనురనిరతముదొర తనమగునె అతనమున | నెనరు దలచి పిలు | వ స మయమిది నిర ||

/ రిరిస / పమ / ధప / రి ...
తిశయ సుఖ ఫలధ : సామజ,

6 ప / స ధా, పామ \ గా, మాప \ గామప \ మాపని |
ఆ రామ యా రామ సీమను మా పని |

\ పా , పా ప \ మా , / ప ♭గా , ⊏ గ / మారి సా , స | , స / ని థా , థా ని ప | మప / ని థామ పసని ||
మా పా వ మా న్న గా లేని తాపా | న కో పా న | మరు దా డి వదల ||

స రీ స ని స రి స ని సా ని ధ ని స ని ప / థా ని ప |
సరో జ శ రహారు ని రా ణి ప దములను కో రి |

\ మాప / సానిసరి గ మ గా మ రి స ని ధ ని థా ని పమ ప | మ \ గగా / మ \ రి , స | ; / సాని \ థాప ||
మాన సాబ్జమునభ జిం చి ని ను ను తిం చె ర క | రు ణిం చి రారా | చాల జా ల ||

\ మాప \ గామపరి :
మే ల శీ లగుణ :

7 థా , థా ధ \ సా , పా మ ప నీ స ప / స నీ స |
నా శీ క పా శీ కుముదాళి మ ధూ శీ

, రి \ నీసా / గరిసా / రిసని \ స థా , థా ధ | నిసా / రిసని స ని \ ధ | , ధ ప / స థా ధ ధ ప ||
మ దాళీ మ రాళీ శుకపి కా శీ ని | నదా వ ళని మ దా | ళి వి రాళి గో ని ||

\ స థా , పా / ధ ప ప మ \ ♭గా , గా / మా రి రి స రీ |
అ శీ జ న వ చో లా లి త్యమున కే |

(46)

, సా స/రిస/ప మ/నిపస ఫ/నిఫ/స నిరిస/ధప | మ గామ గమపస | . ని\ధా,ధపమ ||
శీ స దన ము న కు జని త ల చ ని, త లపు నెద | ను బూ ని పలుకరా | ని మేనిదయి ||

గగమ గమప/సని సరిస నిస/రిరిస ని/రినిప |
ఇ రులు గొ నుత నదు కు రు ల కను గొ నగ క ను గొ న |

ప/నిపస రి/మ రి/పమ/ని పసప / రిస రిమప నిస | రి/ మ మ రి/పపమ/ని | నిప సా నిరి\సా ||
కనుగొని యిది త గ ద ని వద రి శుభ మిదుగొ క లు | గు న నుచు పలి కి పి | లువ వ చ్చి తి రా ||

మపసనిసరి గగ/మరి నిస/రిరి ప/ధధ నిసరి |
నెలనెలనెల ఖ ర క రు ని క ల సి జ లి సి య నలు |

మపసనిసరి మ గా , మ రిస నిరిస ని/సని\ధా | , ధపమ / ధపమప | మ \ b గా/మ\రిస/ గ\రి ||
దయిమెలగను పా టీర గిరిను ర గుల కూ | టమిని పవనుని | ధా టి మిఱె న టం ||

, స ని/సని\ధాప/రి :
చు ప ల విం చె ర : (సామజ)

చరణము యొక్క అనుబంధము:

స ని ధ ధ ప ప మ మ \ రి మ ప |
సా . . . . మ జ అ |

/ ప ధా ధా పప/నిని/సస / రి రి స స ని ని | ప/నిమ/ప రి మ ప / రి | స ని ధ ని / సా ||
యాన ని . , ... ఇ | న్నె కో రి | న ది . రా ||

స ని ధ ధ ప ప మ మ పప/ధధ ♭ ని/సధ ధ ప/ధపమ |
ఆ . . . . . . ఆ చా . . . . . . అ . . అ |

/ధధపపమమ / పపమమ గగ /మమ గ గ/పమ/ధ ధ | పమ గ/మగ/పమ/ధ | ప/ధపమ గమప/ధ ||
అ . . . . అ . . న . చ . . . క్క ని దా అ | అ . ఆ . . . . అ | అ . . . . ||

పమ ♭గమ\గా మప/ధ ధ పమ\ ♭ ♮ ♭గా /నిధ ప మ |
అ న . రా సా ఆ అ మీ |

\గా / ధధవమ\గా పమగా గ/మరిరీస నిస | సస/పప సస/ధధ | ప/ధ ♭ /నిస ప/ధపమ ||
ఇ స . . . , గ్గు . ణ . శీ . . | ఇ . ల . అ . అ | రా . . . . . . ||

ᐅ గ గ / మ మ రి రి స ని స / రిస / ప మ / ధపమ \ గామప |
అ . . . . . . అ స . ర . సా . . . . . అ |

స \ నీసరిస నిస ధా పా . ధ / ᐅ నీ స ధా , ని పా | మప \ ᐅ గా గా గమ | / స ధా పా మప \ గా ||
గేఏ . . స రా అ . ఆ ఆ | అ . . . . అ | ఆ . . . . ||

గమ \ రీ సా స స / ధధపపమమ గ గ గ / మ |
అ . . ఆ కా అ . . . ము . . . |

రి రి స ని నిస / రిరి స ని స స నిసరి \ సా రి / సా | రి / పమ / ధధవ \ మా | మ / పమమ ᐅ గ గ గ / మ ||
ఉ . . , ని , . . కే , . . శి లో ఒ ఒ | ఒ . , . , . ఓ | ఒ . . . . ||

\ రి ; సస రి సస ప సస ధ ప ధ ప |
సన్ గా , . . . , ర వి |

మపసని ధ ధ ధ ప పమ / ధప పమ గమ స / రిసని | గమప / సనిప గమ | ప / రినిస / రి రి స / రి ||
ఇ . . . ఇ . . . ఇ . ఇం చి . క ల . సి | బ్రో . . . . . ఒ | ఒ . . . వృ ||

సనిసని \ ధా స ప పసనిసా నిసరిరి |
ఉ ము రా (శ్రీ) . . . ము . . ద్దు |

గగగ / మరీ సరిసని \ ధా నిసరిరి సని \ ధా | స మ గా మ రిసరి / నీ | స \ ధా నిసరి గ రి ||
సా . . . మి . . యె . . ప | శై ం ంద్ర కు | మా . . రు ||

సనిధని / సా \ మాపానీసారీ మ మ |
దై . . నా శ్రీ . . . . వే |

పప / నినిసస / రిరి మ గా మ రి స ని / రి ని / స ప / ధ / ని / స | ప / ధమ / ప మ గా మ రిస |
ఎ . ం క్క జే . . శ్వ ర యె | శై . . , ప ం ద్ర. |

స స / రిరి / మమ / పప || / నిని / సస / రి రి స ని :
స . . . . . ద్గు . || ణ . సా అ ం ద్రత :

తరువాత ముక్తాయి స్వరసాహిత్యములను పాడి పల్లవిని ముగించవలెను.

5 తానవర్ణము - అటతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

A Tana Varna In Honour Of His Highness Raja Jagavira Rama Venkatesvara Ettiappa Pandiya, Rajah of Ettayapuram.

(ఎట్టయపురం రాజాగారగు మహారాజ (శ్రీ) జగవీరరామ వేంకటేశ్వర యెట్టప్ప పాండియ గారి గౌరవార్థము రచింపబడిన తానవర్ణము,)

5 తానవర్ణము - అటతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

; ; ప మ ∖ రి ∕ ప మ ప |
(శ్రీ) . రా జ |

∕ స ధా ధా పప ∕ సస నిని ∕ సస ∕ రిరిసస | ∕ రిసనిధ ప ∕ ధ ∕ నిస | రిమపని ∖ మప ∕ సని ||
రా జా రా . . అ జ . మా | . . న మ . . . | హా రా . . ||

∕ రిసనిప ∕ సధపమ : ప ∕ నిప ∕ నిపమ రి ∕ మరి ∕ మరిస |
అ . . . . జ . : సే వి త , (శ్రీ) . . |

నిసరినిరిస / పమగమ / నిప / సని ధధపసని మ గ | , మ రి సని సని \ ధా ని ప | మగమ / దపమ \ ♭ గా ||
వ ల్లీ ప . తి . ప . . . దా . ం భో | . . జ భో ఒ . | . గ వి . డౌ ఊ ||

/ పమ ⊟ గమ \ రీసా :
. . జా :

అనుపల్లవి:

సా / ధ ధ ధ ప \ మా / ధపమప |
(శ్రీ) . . . . రా |

\ గామప / నిప / సాని / స ధ ధ \ పా ప ధ ని స \ రీ | రిమపని / మాపా | ని మపని \ మపనిస ||
జా న్వ వా . . య ప యో దీ | పూ . ఊ | . ర్ణ . చం ||

రిరి \ నీసాసా : పా / స నీ సారీ గగగ / మ |
ం . . ం ద్రా : (శ్రీ) ఈ వేం క . టే |

రి స / రి స ని స . ప ధ ని స రిసనిప రిపనిప / ధప | పమ / పగ / మరిరిస | / పమ / నిప \ సని / రిస ||
. . . . శ్వ . ర యె . . . శ్రే . . . . వ | ఖ . . . . ం ద్ర . | వి . శ్వ వ . సా ||

/ గ రిసని ధ ధ ప మ :
అ . . ం . . ం ద :

ముక్తాయి స్వరము - సాహిత్యములు :

/ పా , / ధ ప మ \ రీ ధా , ప \ ప |
పా వ న గు ణో దా రా |

, మ ప నిసా , రి ని / స ధా \ పా / స ని స ధా పమ / పా / స ధా | \ పా \ మా ప ప \ రీ |
శ్రి త జ నా ధా రా ము దా క ర సౌం ద | ర్యా కా ర వి రో |

గ / మ \ రీ రి స ని స || రిమ రి / మరి / పమ / ని : మపా / సా \ నీస \ నీస ని |
ధి ప రోరుహ హి || క ర హి త సు ఖ క ర : స దా పామంత రా జ మ |

రి స / రి స ని \ ధాధ ని \ పాపమ ప ని ధా ప రీ సా గ | , మ రి స \ నీరిస \ పా | ధనీసా / గరి / గ ||
కుట మ ణి రా జి రా జి త ప దా బ్జ పీ రా గా | న మా న స రా | జ హంసా కపికు ||

స / రి ని స ప ని ధ ప మ :
ల జ ల రుహా త ర ణి : (శ్రీ)

చరణము :

స ని / స ప / ధ ధ పా మ రి మా |
సా ర సా . . |

ప / నిప / ని \ పామపనిస రి / మరిస ని / రిస / రినిస | ప / ♭ నిపస / రిని / సప | మమ / పప / సని \ పా ||
జా ని న్నె కో . . . ఒ | ఒ . . రి . న | అ ను రా ||

మ ప ని స రి / మ రి ని : 2 ,, ,, | ,, | మ మ / ప ప / సని \ పా ||
అ . . . . . : ,, ,, | ,, | అ ను రా ||

స్వర సాహిత్యములు :

1 సా , రి ని \ ధ \ పా \ మా / ప \ గా , / మ |
సా మీ (శ్రీ) మీ ర రా, వే |

, \ రి , స \ స్రీ , రి స రీ , మ పా . ని | మా , ప / సా , ని | సా , రి గ మ రి ||
మీ ర మించు మీ మా రు జా రి | కో ర్వ లే ర | కా గి లీ రా ||

, రి సా , ని ధ ని :
వి రా శి గో ని : సారసాజా.

(47)

2 / ధ ధ పా మ ప మ \ రి మ ప / ⊔ నీ \ పా ప మ ప / స ధా |
శ శి నే త్ర వ సు చం ద్ర శ కా బ్దం బు న వి కా |

ప \ మా గ మ \ రి రి \ స్రీ రి స రి మా పా ని \ మ | , ప ని \ పా స ని రి | స గా మ రి ని స రీ ||
రి మా ర్గ వ లా రి భం బు న రా జ్య శ్రీ ని గై | కొ ని యా తు లు తో | ల గం గ ని ల నే ||

స ని ధా ని ధా ధ ప రి ⋮
లు పు ణ్యా దు్మ డ గు ⋮ సారసాతు.

షడ్స్వ రాం త ము :

3 పా . / ధ ప మ ♭ గ గ / మ మ రి రి \ సా , ని స రి / ధ ప |
పాం చ పు ర గ హా న ద వా న సా ధు జ వ సము |

మ ⊔ గ / మ రి \ సా ధ స ని రి \ సా ⊔ గ గ / మ రి \ సా / ప మ | గ / మ రి సా / ధ ప గ | / మ రి రి \ సా ని \ సా ||
ద య సు ర సా ల మ ధు ర సా ల స దృ శ సా ర వ | చ న ర సా స్ప ద హి | త స ర సా కృ పా ||

. స ని / గ రి సా రి ⋮
క ర మ న సా ర ⋮ సార.

4 మా/ధపమప \ గామ గమప/ ని ధా ధా పధనిస |

మా రు బలుక రా ద క రుణ లే దా శ ర ణని |

ని \ ధా ప మ\రిమప/ ని ధా మపసని\ధా ని /గరిస | ని/రిని/సని \ధా మ/ధ | పమbగా ⊏⊐ గ మ రిరి ||

న ం మ్మిన కొమ్మగ దా త మితగ దా త(ద)నుపుట | కి ది త రి రా స ర | స కు రా మ ర వకు ||

సా రి మ ప స ని రి :

రా చె లు వ ల ర గ : సారసాక్ష.

సర్వలఘువు :

5 స ని ప ప / ధ ధ ప ప మ ప మ గ గ మ ప ని ప/ స ని ని |

ప లుమరు మరు వి రి శ ర ముల చి లుక ల వ లుకు ల |

పసస / రిరిసస / రిసనిసని ప/సని ప/ధపమగ | గ/మరి నిసరి / ని ప | స నిసస గ మ రిస ని ||

వగల కలు వ ల దొరతళుకు పె గ ల వ గ మిగుల | న ద రి బెదరి యల | సి సొ లసి ద ల చి వ ||

/ రి స ని స ధ ధ ప రి :

ల చి తి ర యబ లర : సారసాక్ష.

6 సా , / ధధప పప \ మా ప / ధపప \ మా గమప / స |
ఆ నెలత సత మా య లమటుమా యలమ ది |

ని / సప / ధ మ / ధపప \ మా రి / మరి \ ప \ మా ప / నిమప | \ మాప / స నిసధధ | పప \ మా / ధధపమ ||
ని లుపు ట నె అతన మా ము నుబ తి మా లి నన‌ను | మాలి మి మిగుల ద | లచు మా నిరతము ||

పా / ధధపమ పామరి / మారిస నిసరిరిస |
జా యనను‌చు బల్కిన పల్కుల నె దనుంచర |

స / స ధా ధాప మపస \ నిస ని / గరిరిస ని / రి | \ సాస మ / ధ \ పాప | సనిధ / స ధా / గామరిస ||
ల కో రి ల వలెమెలంగు‌ను ను గాలికి న ళు | కొంది మ ది గుంది | తిగ దా గా రవిం ||

, ని ద / ని ధా / ని ధా ప రి :
చి లా లి ం చ ర : సారసాక్షు.

7 సా , / ని ధా ధపమ పా పమ \ రిమపా \ నిస |
ఈ లా గునను నే చుట బా గయీ రారా |

, రి / ని ధా ధపా మ / ని ధా పమ పా గమ పా సని | సానిస \ ధపా ధ | ని సనిస \ ధపామ ||
పు తా ళ జా ల జా లము చాలుర గో లర | మేలుగ లదా ని | గసలు ప వదేల ||

ప / ని ధా ప మ గ మ రి ని సా రి స / ధ ప మ ప మ ప స |

స రా గము గ ల మ నియాడిన నుడువు ల మ ర చి |

ని స ర / గ రి స ని రి స నిసరిమపని సా / రి / గ రి | స / గా మ రి సా / రి స | \ ధా ధ నీ సా వ ||

తొ వె అ చితొ వరించ తగిన చెలువు డీ వెనా | దు కో రి క ల్ కొన | సా గ నీ రా వ ||

రి స \ రి మ ప ని :

రాకు నే యక ర : సారసాతు

8 సా , సా స ని స రి రి స ని స రి స / నీ , / రి |

నీ రా క నె ద గొ రెద నె న రు న నీ వే |

; సా ప ప స \ నీ సా పా నీ సా పా ప | / సా ని సా పా స | \ నీ సా రి రి స రి ||

ది క్క సు త లంపున్ గై కొంటిన్ వా లు | గం టి పై పం త | మా పం త వ ల దు ||

స స / రి రి స స ని ని \ పా ని / రి ని / స ని ని \ పా ని / గ |

న ను న ల చు ట త గ వా వ గ వ కు మ గు వా య ని |

రి స ని ని \ పా . స ని \ పా ధ ని స ని \ పా ప ధ ని స | \ పా పా / రి స ని ప | ధా ని ప మ గ / మ రి స ||

వ ల పు న వా కొన వా మ న సి డ వా చ ను వ రి | గా వా త మి గ ల | వా డ ని వ అ చితి ||

సని / రిరి \ సా / పమ / ధధ \ పా మప / సని / రీరి \ సా |

చెలి యలవా దుల కరు వా చల ముని దువ వా |

రి / మ / పా నిసరి / మ / పా మధ / సని / రిస గమప / స | ని / స \ ధా రిమప / సని \ ధ | . \ మాపసని \ స ధా ||

వి న వా యిదెబ రు వా మది మర వ క గయికొన | వా మదుపొస గవా | యేలుకొన వా ||

ప స ని రి స గ రి ని రి స ధ ధ ప మ రి గ / మ రి రి స |

గ ర గ రి క గ ల డియని క ల క తొలగ క లయిక |

రి / మరి / పమ ప / రిః రిమప / రినిస ప / రి సరి గగా మ | రిని సాధ ధానిప | మపా / గా / మ \ రి ||

మఱిమఱి చె లగ క నిక రమున మను పుము హ తా | సను జాగుబె ట్ట | కురా మో వి నీ ||

\ సా పా స \ నీ రి :

రా చే ర రా ర : సారసాక్షు.

చరణముయొక్క అనుబంధము :

స ని / సప ధధపా మరిమా |

సా . . . . ర సా . అ |

ప/నిప/ని/పా మపనిస / రి/మరిస ని/రిస/రినిస | ప/నిపస/ రిని/సప | మమ/పప/సని \ పా ||
అ . . ఞా ని . . . న్నె కొ . . . . . ఒ | ఒ . . రి . న . . | అ . . ను రా ||

మపనిస రి/మరిని / సని\ధ ధ పమ / ధధపపమ ♭ గ |
అ . . . చౌ . . . క . సే . య |

గ/మరిరి స\స్థిరిస పమ/ధప ని సరిమ ప/సనిప | / రిస పప/సనిప/స | \ ధా పమ/ధప ||
క ; న . న్నె . . . . . లు కొ . . . ఒ ఒ | ఒ . . ఒ . . . ఒ | రా అ . అ ||

\ ♭ గా ⊏ గమ\రి సా/ధ ధ ధప \ మా/ధపమప |
ఆ . . . (శ్రీ) . . . . రా అ |

\ గామప/నిప / సాని/సనిధ ధ \ పా పధనిస\రీ | రిమపని / మాపా | , మపని\మప ని స ||
జా . . న్వ వా య పయో ధి | పు . . . . ఊ | . ర్ణ . చం ం ం ||

రి రి \ నీసా సా ⁝ పా / సనీ సారీ ⊏ గ గ గ / మ |
ం . . . - ద్రా ⁝ (శ్రీ) , వేం క . టే ఎ |

రిం స / రిసనిస పధనిస / రిసనిప / రిసనిప / ధ ప | పమ / పగ / మరిరిస | / పమ / నిప / సని / రిస ||
ఎ . . . శ్వ . ర . యె . . . . ట్టే . . ఎ ఎ | . . . . . ఎ ం ద్ర | వి . భ వ . సా ||

/ గ రిం స ని ధ ధ ప మ :
అ . , అ ం ద్ర :

తరువాత ముక్తాయి స్వరసాహిత్యములను పాడి పల్లవిని ముగించవలెను.

కీర్తనము 6 - ఏకతాళము - కృష్ణస్వామి అయ్య

పాలయ పరమేశ్వరి

పల్లవి:

ని పా , మ రి మ ప నిమప రి మ | స / ని ధా , ప మపనిస / రిసనిపని ధాపమ ॥
పా లయ ప ర మేశ్వ | రీ భు వ నే శ్వ రి ॥

రి మ రి మ రి స ని స రి మ రి మ ప ని ప ని | స రి ని స ధా ని ప మ ॥
భ . క్త జ . న వ శం . . | . . ం క రి ॥

రి మ రి మ ప / ని ప మ రి మ | ప ధా , ధ ♭ ని \ పా ✱ ॥
పా లయ ప ర మేశ్వ | రీ . ఇ ఈ ॥

అనుపల్లవి:

రి మా రి రి పా మ ప ని స స | , రి / మ రి స స ని \ ధ ని స ॥
బా లె ం దు శే ఖ రి | భా గ్యో ద య క రి ॥

, స స సా స ని రి స | , \ ధా ధా ✱ ॥
బా ల కృ ష్ణ సో ద | రీ ॥

స సా స సా స స / స | స మా / గ రి స ని స \ ధా ; ॥
బా ల కృ ష్ణ సో ద | రీ . . . . ॥

రి మ రి స స ని ధా ని స స | పధ నిస / రిసనిప / ధధపమ ॥ రి మ రి
బా ల కృష్ణ సో ద రి | బ హు వ ర దే గౌ రి ॥ పాలయ

చవణము :

, ప ప మ ⁄ ని ప ప మ రి మ | ప ధా , ధ ⁄ ని ప స స స ని ╲ ధ ⁄ ని ధ ||
ర క్షు తు రా . . జే శ్వ | రీ ర జి త గి రి ||

పమ మ ప మ ప స ని ⁄ సని ⁄ స ని ╲ ధ ⁄ ని ధ | పమ ⁄ నిపమరి గమ ╲ రిసా ||
రా జ ర ం జి త | శ ం . . క రీ . ||

, ప ⁄ ని ప ప మ మ రి మ ప ప ⁄ ధ | , ధ ధ ⁄ స ని ⁄ రి స ని స ని ╲ ధ ||
ర క్ష ణ ని పు ణ | ద్రి రా జ పు త్రీ ||

, ధ పా , ధ ⁄ ♭ ని స ధ ధ ని ప మ | మ రి మ ప ⁄ ధా ని ╲ ● ||
ర త్నా . ల ం కృ త | గా త్రీ ||

ప ప ప ╲ మ ప ని స స | , రి ⁄ గ రి స ని ని ధ ని స స ||
అ క్ష య సు ఖ క రి | ఆ న ం ద క రా మా రి ||

, స స స స ని రి స ని ధ | పధనిస ⁄ రిసనిప పధ ♭ నీ , స ధ ♭ నిపమ ||
అ క్ష రి ప కా . క్ష రి | అ మి త కా మే శ్వ రి ||

తిల్లాన :

రి మ రి మ ప ని ప మ రి మ | ప ⁄ ♭ నీ ప మ ప ని స ని స ⁄ ధ ♭ ని పమ ||
ఉ ద త్త నం తం ది ర | నా ధి రి ది రి ది రి తి ల్లా న ||

రి మ రి మ ప/ని పమ రి మ | ప ♭ నీ ప పా ✺ ||
ఉ ద త్త న ం తం దిర | నా ఆ ||

రి మ రి మ ప ⊏ ని \ మా ప ప నీ స స స స | ని స రీ రీ \ సా ని స \ నీ రీ సా ||
నా ది రి ది రి తం దిరి నా దిరి దిరి | దిరి తిల్లి ల్లాం దిరి తిల్లి ల్లాం ||

మపనిసరి/మరిస నిసరిసనిస ని \ ధా | మ ప స ని \ ధా ని ప మ మ రి గ మ రీ స ||
దిరి దిరి ది రి ది రి ధి ఇ_త్తిఇల్ల అ నా | ధి ఇ_త్తి ఇ ల్లా న అ దిరి తి ఇల్లా న ||

ని పా , మ రి మ ప / ని ప మ రి మ | ప ధా / ని \ పా , ✺ ||
పా లయ ప . ర . మేళ్వ | రీ ఈ ||

సంచారి - మఠ్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

ధ ధ ని ప మ పా \ గ మ పా | గ మ ప / స ని \ స ప / ని \ పా |

/ ధ ధ ప మ / ధ ప మ ప \ గా | గ మ ప / స స ని ధ ధ పా |

/ ధ ప మ / ప ♭ గ గ / మ రి సా | రి ని స రి స ప మ / ని పా |

✺ ఈ గుర్తులు గల ఆవర్తములలో మాత్రల సంఖ్య తక్కువగా మూల ముద్రణమందున్నది. ఐదుచోట్ల ఇట్లుండుట అచ్చు తప్పని భావింపరేము. గనుక సవరింప లేదు. (రా. అ.)

\ మా ప ప / స ని \ ధా \ పా | స ని / ధ ధ ప మ / ధ ప ప మ |

/ ప మ \ ♭ గ గ \ మ రి స ని సా | ని / రి స / ప మ / ని ప / స ⊐ నీ |

ప / రి స ⊐ ని / స ప / ని ధా పా | / ధ ప / ధ మ / ప గ / మ రి / పమ |

/ ని ప ధ / ♭ ని పా ప / స ⊐ నీ | స రి \ నీ సా / రి రి సా |

రి ని స ప / ని ధా ప మ పా | / ధ ప మ ప \ గా / మా రి స |

ఫ స ని రి స ప మ / ని పా | మ ఫ ని స రి మ ప / స ని ప |

ని ధా ని ధా ధా ని ప మ పా | \ గా గా గా మ రి రి సా |

రి రి మ రి మ ప ని ని స ని | స రి స రి / ప మ ప ని \ పా |

/ ని ప / స ని / రి రి \ సా నీ | స గా మ రి స రి \ నీ సా |

ధ ని సా రి స \ ధా \ పా \ మా | గ మ ప స ని ప / ధ ♭ ని ప మ |

/ ని ప మ / ప గ మ రి రి సా | స ని ధ ధ ప మ గ మ రి స |

/ ధ ధ ప మ / ప మ గ మ రి స | ని రి \ సా స ప మ / ని \ పా |

ప/స ని/రి \ సా ని గ మ రి స | \ పా ని/రి ని స \ ని ధా/స ధా |

ప / ధ మ / ప \ ♭ గా గా గా | ⊐ గ మ \ రీ రీ రి రి \ సా |

ని స రీ గ మ పా / ధా | ని స రీ సా నీ \ ధా |

గా ష్మ ఢి స్గా ని స ని \ ధా | ప / రి స మ / ధ ష గ / మ రి స |

ని స / రి రి / మ మ / ప ప / స స | ని స / రి రి గ గ / మ రి సా |

/ రి సా ని \ ధా ధ పా మ | \ గా / ప మా గ / మ రి స |

ని స రి మ ప ని స ని \ స ధా | ని / రి స ని ధ ని ధా వ ధ ♭ ని స |

ధా ని పా \ మా / ధ ప మా | ♭ గా గా / మా \ రి ;

సా ; ని / రి \ సా ; ||

జన్యము 7 : నాటకురంజి

లక్షణ శ్లోకము

వేంకటమఖి : పరి వర్జ్యావరోహేతు రాగో నాటకురంజికా
షడ్జగ్రహా సమాయుక్తా గీయతే లక్ష్యవేదిభిః.

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : సా రి గ మ ప ధ ని సా
అవరోహణము : స ని ధ మ గ సా .

లక్షణ వివరణము – సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము ; రక్తిరాగము ఎల్లప్పుడును గానము చేయదగును.

ఈ నాటకురంజియొక్క మూర్ఛనారోహణావరోహణములు పైన గనుపించియుండుటయు గాక లక్షణ శ్లోకమున 'గీయతే లక్ష్యవేదిభిః' అని యుండుటవలన లక్ష్యములైన గీత కీర్తన ప్రయోగముల గన్నట్లు సంచరింపుల నెఱిగి గానము సేయవలెనని తాత్పర్య మగుచున్నది. అయినప్పటికిని రంజింపుగల కొన్ని ప్రయోగముల నిరూపించెద.

గ స ||
యు రె ||

ని ధ ని స సా ని స గ గ | మ మా మ ప ప | మా గ స ని ధ |
స హ మహారా . . . జ | ర ఆ జ క వి | భో . . . జ |

ని స రి గ సా ||
ర వి తే ఏ జా ||

నవగ్రహ కీర్తనములలో నిది నాలుగవ కీర్తనము

కీర్తనము 1 - ఝంపతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

పల్లవి :

మ గ / ప మా ప మ గ / మ రి | స నీ ధ / ని ||
బు ధ మా శ్ర యా | మి స త ||

సా స ని స / రి \ సా స ని స ని | ధ / నీ స రి గ ||
తం సు ర వి ను తం చం ద్ర తా | రా సు తం ||

2 / మ గ మ మ ని ప మ గ / మ రి | స \ నీ ధ / ని || సా
బు ధ మా శ్ర యా | మి స త || తం

అనుపల్లవి :

స స ⁄ ని ధా ధ ని సా , | ని ధ ⁄ ని ⁄ స ధ ప ||
బుధ జ నై ర్వే | ది తం ం ||

ధా ⁄ స ని ధ ని సా | ని సా ||
భూ సు రై రోమ్మి | ది తం ||

ని స ని ⁄ గ రి సా ని ధ ధ ⁄ ని ధ ＼ మా | గ ＼ సా ⁄ రి గా ||
మధుర కవితా ప్రదం మహా నీ | య పం పదం || బు

చరణము :

సా , ⁄ రి ⁄ గ మ ప మ గ ⁄ మ రి | స ＼ స్రీ ||
కుం కుమ స మ | ద్యు తిం ||

ధ ని సా , స్రీ , ⁄ స ధా , ⁄ ని ధ ధా | ⁄ స ని సా ||
గురు గు హ ముదా | కృ తిం ||

స స న ని రి సా | మ గ మ ||
కు జ వై . రి ణం | మ ణి మ ||

⁄ ని ధ మా మ ⁄ ప గ ⁄ మ రి | స ని ధ ని స ||
కు ట హా ర కే | యూ ర ||

సా స సా / ని ధ / ని ప | ధ ని సా ||
క ం క ణా ది ధ | ర ణ ం ||

ని / రి స స ని / స ని ధ / ని ధ / ని ప | ధ / స ని స ||
క మ నీ య త ర | మి దు న ||

సా రి గ మ గ స స ని / స ని | ధ / ని ప ధ ||
క న్యా ధి ప ం | పు త్ర ||

ని స ని ద మ / ని ధ మ గ స ని ధ ని | స గ సా ||
క క ర ం న పు ం | స క ం ||

సా / ని ధ / ని ప ధ ని ధా నీ స ని | ధ ని స గ సా ||
కి ం క ర జ న మ హి తం కి ల్బిషా | ది ర హి తం ||

సా రి / గ సా ని ధ నీ స ని ధ ని | ధ మ గ స రి గ ||
శం క ర భ క్త హితం స దా న | ం ద స హిత ం || బుధ

కీర్తనము 2 - రూపకతాళము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

త్రిపురసుందరీ

పల్లవి :

1 ని ధ | ని స ని రి | సా | ; / రి స ని స ||
త్రి పు | ర సు ం ద | రీ | అ ం బ ||

2 ని ధ | ని స ని రి | సా | సా , మ మ గ స ||
త్రిపు | ర సుం ద | రీ | . . . . అం బ ||

3 ని ధ | ని స ని రి | సా | స గ గ మ గ స ||
త్రిపు | ర సుం ద | రీ | . , . అం బ ||

4 ని ధ | ని ని సా ని గ | సా | గ మ ప గ మ రి గ స ||
త్రిపు | ర సుం ద | రీ | . . . . అం బ ||

5 ని ధ | ని స ని గ | సా , ని | ని ద మ మ గ స ||
త్రిపు | ర సుం ద | రీ | అం బ ||

6 ని ధ | ని రి సా ని ధ ని | సా ని ధ | మ ని ద మ మ గ స ||
త్రిపు | ర సుం ద | రీ | అం బ ||

7 ని ధ | ని రి సా ని ధ ని | రి స ని ధ | మ ని ధ మ మ గ స ||
త్రిపు | ర సుం ద | రీ | . . అం బ ||

8 ని ధ | ని రి సా ని ధ ని | రి రి సా | మ ధ దమా స గ గ సా ||
త్రిపు | ర సుం ద | రీ | ఇ ఈ అం . బ ||

9 ని ధ | ని రి సా ని ధ ని | పధని స | ధ ని ప మ ప గ రి స ||
త్రిపు | ర సుం ద | రీ | ఇ . అం బ ||

10 ని ధ | ని / రి సా ని ధ ని | సా రి స నీ స ని | ధా ని ధ మా మ గ స ||
త్రిపు | ర సుం ద | రీ | అం బ ||

ని ధ | ని స స గ | \ సా | ; ; ||
త్రి పు | ర సు ం ద | రీ | . . ||

అనుపల్లవి:

స స | సా , / ని ని ధా | \ గ మ / ని | ని / స ధ ప ధ ని ||
త్రిపు | రా ద్యా | గ మ | వే ద్య అ ||

/ రి స స | \ ని ని స ని ధా ని ధ | ధ ధ ని | ప ధా , ని స స ||
త్రి పు | రు కు త్సా | . ద్యా | రా ద్య ||

ని స ని స | , రి గ రి సా , ని ధ ని \ ప ధ | ని స స నీ | ధ / ని ధ మ మ గా స ||
త్రిపుర వై | రి మో హి త గా | త్రి పు రా | కృతా ఘ విదా త్రి ||

త్రిపురసుందరీ.

చరణము:

రి గ | / మా మ మ / ప | గ గ / మ | రి రి / గ రి స స ||
వ ల | రా జు చె | లు వ | లరి క లు ||

స ని | / రి సా ని ని ధ | ని / స ధ / ని | ధ ధ ని ధ ||
వ ల | చే వ ల | తి యై | భు వ న ||

మ / ని | ధ ని / సా | \ ని ని | స / గ గ మా , / ని ||
వ ల | య ము లో | వె ల | యు ట నీ ||

ధ మ | మ / ప గ గ / మ రి | రి గ స | స ని ధ ని / సా ||
వ ల | న గా | దా | , . ||

స స | ప మ \ ని ని ధ ధ / ని | \ ప ధ | ప ధ ని ని ప ధ స ||
క ల | న న సు రు | ల త | ను వు ల శ ||

స / గ గ | మ ప \ గ / మ | , మ / ని | ధా , / ని \ ప ధ ని ||
క ల | ము లు గ జే | సి | య మ రు ల ||

ని స | ని స రి స \ ని ధ | ని సా | ని ధ ప ధ ధా , ని స ని ||
క ల | క మా న్చి | న స | ద్గు ణా ||

, స ని | ధ మ మ / ని ధ మ | మా , ప గా / మ | రి రి గ \ స / రి స ||
క ల | న వు నీ | వు గా | దా చి ||

ని ధా ని | స / రి గ మ గ / మ మ ని ॥ స / నీ \ ప | , ధ ని స స \ ని రి స ||
త్కలాధ | రి గురు గుహ ను త స ॥ క లా మో | ద క రి శం క రి ||

స / రి గ | మ / ప గ రి స ని / స ని ధ ని | \ ప ధా ని | / స ని ధ మ / ప గ రి స ||
క లాపి | క . లా ప క చ భ ర | క లా ని | ధి వ ద న సు ర ద న ||

సొల్లుకట్టు స్వ సాహిత్యములు :

\ స్రీ , ధ	, ని సా రి గ మ గ	/ మా , / ప	\ గా / మ \ రి / గ \ సా
త ఝుం	తఝుం త క ణ క	ఝుం	. . . . .
కా త్యా	య నీ క లి క లు	పా వ ‖	నో ది నీ ప్ర మో

రి గ మ \ ప	గ / మ రి / గ స / రి \ సా	/ గ రిసా	రిసా మ / ప గ రి స ‖
త రి కి ట	త క ధి మి త క ఝుం	. . .	. . . . ‖
ది ని స క	ల ఘు వ న జ న నీ	వ రదా	యి నీ మ దళమని ‖

ని సా స	/ ని ధా ని \ ప ధ ని స	ని స ని / రి	, స నిధ / ని \ పాధ
త ఝుంత		త రి త ఝు	కు . . . , .
క దంబ	వ నీ వి హా రి ణి	భు జ గ వే	ణి మ ధు ర వా ణి

ని స రి గ	/ మ / ప \ రి స సనీధ	పధని / స	ధప మ / ప గ రి సా ‖
. . . .	త ద్దీను . . .	త క ది గి	త క త ధిం గిణతోం ‖
స్మరహరు	ని రా ణి పురాణి	న త జ న	న ళి న ది న మ ణీ ‖

త్రిపురసుందరీ.

కీర్తనము 3 - ఆదితాళము – పల్లవి గోపాలయ్య

నీదు మూర్తిని కనుగొని

పల్లవి:

సా స సనిధప ధనిధమ మనిధనిస | స \ నీనిధమ మగ | స
నీదు మూర్తిని కనుగొని నె మ్మది | ని సే విం చి నే | ను

ని ధ ని స రి గ మ ప ||
ధ . న్యుడ నై తి ||

గా / మ రి , / గ \ సా ; | సా ; | ; ; ||
నీ . . | | ||

అనుపల్లవి:

మ / నిధ మగస / మగమ / నిధని సరిగమ | మగసనిధని /
వే ద వే దాంత విదితుడై . . న | వేంకటేశ

రి స | ని / సనిధ మనిధని ||
సక | ల జగ న్నివాస ||

నీదుమూర్తి

చరణములు :

1 మా ⁄ నిద మ ⁄ పమగ ⁄ మగ ⁄ సా ని ధ ని స | రిగ మా మ
మం దర గి రి ధర సన కా ది ముని మా | న సా బ్జ

మ ⁄ నిధ | ⁄ నిధపధని సా స ||
భృం గ | ధృత శుభాం గ ||

సా ⁄ గగరిస ని ⁄ రిస ని ⁄ సనిధ ⁄ పధని | ⁄ సనిధ ⁄
యిం ది రా . ర మ ణ గు ణా శ ర ణ | యా శ

నిధమ మగ | స ⁄ సనిధ మనిధని ||
వినుత నా | మ పరం ధా . మ ||

నీదు.

2 మా ⁄ నిధ మ ⁄ పమగ ⁄ మగ ⁄ సా నిధ నిస | ⁄ మగ
పం కజ భ వా ది ముఖ సంన్నుత ప్రప | న్న

మా మమ ⁄ నిధ | ⁄ ని ⁄ పా ధనిసస స ||
వ త్సల వ తి | త పా వనబిరుదా ||

. ⁄ గగరిస ని ⁄ రిస సనిధ ⁄ నిధ ⁄ పధని | ⁄ సనిధ
ం క శే . . షాం క (శ్రీ) ని ధే వ | శ్యాం క

⁄ నిధమ మగ | స ⁄ సనిధ మనిధని ||
నిష్క ళం | క గరుడ తురంగ ||

స్వరము ;

స/రిపసనిధ ని/సనినిధమ మమగస | స/గసనిధనిసని | స/మమ గమ/నిధని ॥

పరిగ/మరిస ని / రి స ని/సనిధ ప ధ ని | /సధపమ గమ/పగ | రి స

మ గ మ / ని ధ ని ✺ ॥   నీడుమూర్తి

✺ ఈ కీర్తనకు ఈ క్రిందిది రెండవ చరణము గలదు.

మా ; ని ధ మ ప మ గ మ గ సా ని ధ ని | సా , స మా , గ | మ ధ ని ప ధ ని సస ॥
మా ధ వ ము కుం ద మ ధు సూ ద న త | మా ల ప ల్లి | వ స దృ శ భా స ॥

సా , గ రి స ని రి స స ని ధ ని ప ధ ని | సా , ని ధ మ మ గ | స సనిధమ నిధని ॥
శ్రీ ధ ర పు రా ణ పు రు ష న వ తుల | సీ దా మ భూ | ష అతులిత వేష ॥

పై రెండు చరణములందును సాహిత్యాక్షరముల విన్యాసము ఈ చరణము వలెనే యుండదగును. అనగా 'మందర - పంకజ' అనుచోట్ల మొదటి యక్షరములు మూడు మూడు మాత్రలుగా నుండి, 'మానసాబ్జ' యనుచో 'మా' అను నక్షరమును 'ప్రసన్నవత్సల' యను చోట 'ప' యనునదియు ఆవర్తము రెండవ యర్ధము మొదటిదిగా నిలిచి యతిని సమకూర్చ వలెను. చతురశ్రపు తాళగతిలో సాహిత్యాక్షరములను త్రిశ్ర మిశ్రఖండములుగా కూర్చుట పల్లవి గోపాలయ్యగారి రచనలలోని విశేషము. యతిని తప్పక నిర్వహించుటయందాతని అభినివేశము గొప్పది.   (రా. అ.)

4 పదము - త్రిపుటతాళము - ప్రాచీన పదము

నా తిరో నిను నెఱ నమ్మితి

పల్లవి:

ని ధా / నీ \ సా | ; , ని స / రి గ | మ మా మ రి / గ స |
నా తి రో | ని . న్ను . | నె ఱ నం |

ని సా స ని ధ ని స స ||
మ్మి తి ల క్ష్మి . . ||

ధ ప ధ ని / సా ; | / గ రి సా స ని ధ ని స ని | ధ ప ధ / స నీ సా |
నా రా | య ణు తో డి | తే గ దే |

, స ని ధ ని స ని ధ ప ||
ల క్ష్మి . . . . ||

, ధ ని / సా ; | / గ రి సా స ని ధ ని స ని | ధ ప ధ / నీ సా | సా ; ; , ||
నా రా | య ణు తో డి | . . తే గ దే | . . . ||

అనుపల్లవి:

, సా సా సా | / నిధా / నిధ / నిధ ॥ / నిస ధని సా ధని | స నీ సా సా ||
వా తి జా | డు మ ద ॥ . . నా తి సా | హ స ము లే ||

సా ని స / రి గ మ/ప | గ / మ రి స \ నీ ధ ని ॥ సా స ని నీ ధ మ |
రా తి రై న ను | గూ ర్చి తే గు జ ॥ రా తి కెంపు న ల |
మ / ప మ గ / మ రి / గ స ||
క డె ము లో న గు దు || నాతిరో.

చ ర ణ ము :

, ధ ని ధా / నీ | సా , సా సా | , స స రి గ మా | గ / మ రి / గ స \ నీ ॥
క న కాం గి | నే వా ని | గ న క అ ని | మి ష మో ర్వ ॥

, ధ ని సా స నీ | / రి సా స ని ని ధ ధ | , మ ని ధా / నీ | స స ని ధ / నీ సా ॥
గ న క యీ | వే ళ జా | గ న క రం | మ్మన . వే ॥

, స స సా సా | రి గ \ సా ని స రి గ | మ మా మ రి / గ స ని స | రి గ
త న కా సిం | చి యిం | ద న క ప్రా | ణ

\ సా స / ని ని ధ ధ ॥
మో ర్వ వే ॥

, ధ ని సా ని / స | ధ / ని \ పా ధా / నీ | సా ; ; . ॥
త న క తా | ళి త న | వే ॥

స స స సా స / ని | ధ ని ప ధా / నీ | సా ; స ని | / గ రి స ని స రి గ |
కనుగొనని | దే . . ప ద | వే వో | యిం తి యిం |

మ మా మ గ / మ రి | రి గ స స స ని సా . గ | / మ రి / గ స స \ ని |
క ను నే నీ | సొ మ్ము గ ద | వే యి |

/ రి స స ని ధ / ని \ ప ధా |
దే టి ప ద వే |

ని ధ ని సా ని స | స / రి రి స ని స రి గ | మా ; , మ గ | మా మ / నీ ధా |
వ న రు హో తుని | కా గి లి గ ద | వే ప లు | మా రు నీ తో |

ధ ని స సా ని ధ | ని స ని ధ ధ మ గ మ ప | మ ప \ మా మా మ గ |
వ న రు శే యిక | నీ దు దయ గ ధ . | వే . . ఏ య ది |

మ ప మ గ గ / మ రి / గ స ||
వ చ్చె గ ద వే ||

స స స / ని ధ / ని ధ | / ని ధ ప ధ ని స స | ని స ని స రి గ
ద న రు శు క పి క | ని క ర మ రు ద న | ద న రు తుంమ్మె

మ / ప | గ / మ రి స స ని ధ ప |
ద | మ ల య ప వ న ము |

ధ ని స సా గ మ | ని ధా / ని ప ధా | / సనిధ / నీధ మ | / పమగ / మరి / గప ॥
ఘనముగా మ న | ముగా సి ల లా | వనము సేయుము | యను ది న మ్ములు ॥

నాతిరో.

సంచారి - మఠ్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

నీ̣ ధా / నీ̣ సా ధ̣ ని̣ | సా ని̣ స / రి గ / మా మా |

గ మ / ప గ / మ రి / గ స / రి ని̣ | / స ని̣ ధ̣ ప̣ ధ̣ ని̣ సా సా |

ని̣ ధ̣ ని̣ స రి గ \ సా సా | / గ రి సా నీ̣ ధ̣ ని̣ \ పా̣ |

\ మా ని̣ ధ̣ ని̣ స ధ̣ ని̣ సా | మ̣ ని̣ ధ̣ ని̣ స స / స / గ గా |

మ ప \ గా / మ రి స ని̣ సా | / రి స ని ధా ధ / ని̣ \ పా̣ ధ |

ప̣ ధ̣ ని̣ స రి గ \ సా ని̣ ధ̣ | / రి స ని̣ ధ̣ మ̣ ని̣ ధ̣ ని̣ సా |

ప̣ ప̣ / ధ̣ ధ̣ / ని̣ ని̣ / స స / గ గ | \ పా̣ ధ̣ ని̣ స రి గ మా మ |

\ సా రి గ మ / ప గ రి సా | ని̣ / రి \ సా ధ̣ ధ̣ / నీ̣ నీ̣ |

\ స ని̣ ధ̣ ప̣ ధ̣ ని̣ స / రి \ సా | మ గ మా / ని ధ \ మా గా |

మ / ని ద మ గా / మ రి సా | / గ 'రి స గ మ ప గ రి స |

ని̣ ధా స స రి గ మా గ | మ / ని ధా \ ని ప / ధ మ / ప గ |

/ మ రి / గ సా స ని̣ ధ̣ ని̣ స | స స / నీ ధా ద / ని \ పా |

ధ ని సా ప ప ధ ని సా | పా ధ ని స' / గ రి సా స |

\ గ రి సా ని స \ నీ ధా | / ని ధ / ని \ పా ద ప ధ ని స |

స / రి గ మ ప ధ ని స ని ధ | ప ధ ని ద \ మా గా \ సా |

/ గ రి స ని ధా / రి స ని ధ | / ని ప ధ ని స / గ రి స ని ధ |

మ గ / మ రి / గ స / రి స ని ధ | / ని ధ \ మా గ మ / ప గ రి స |

ని ధ \ పా ధ ని / స సా / గ | గా / మ మా / ని ధా ని స |

ని స రి గ / మ రి స / రి \ సా | ని స \ ని దా / ని ద \ మా |

గ మ \ ప \ గా / మ \ రి \ సా | / నీ ని ద / ని ప ధ ని సా |

ని స రి గా / మ రి / గ \ సా | \ నీ ని ద \ మా \ గా / ని ధ |

\ మా గ మ / ప గ / మ రి సా | రి గా మ / ని ధా ని సా |

\ పా ధ ని స రి గ / మ రి స | / రి సా స ని ధా ప ధ ని |

ధ మా గ రి గ / మ రి సా | / సా \ నీ ధా \ మా గా |

రి గ మ / ప గ రి సా నీ | ధా / నీ \ పా ధ ని సా |

/ గ రి \ సా ; ; ; ||

జన్యము (భాషాంగము) 6 : జుజావంతి

లక్షణ శ్లోకము

వెంకటమఖి : జుజావంత్యాఖ్య రాగశ్చ సంపూర్ణ స్స్వగ్రహాన్వితః
లక్ష్యమార్గానుసారేణ గీయతే గానవేదిభిః,

మూర్ఛన :
- ఆరోహణము : రి గ మ ప ధ సా | ♭ని ధ ♭ని సా.
- అవరోహణము : ♭ని ధ ప మ మ గ రి స | రి మ గ రి స.

లక్షణవివరణము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము , షడ్జగ్రహము ; దేశీయరాగము ; ఎల్లప్పుడును గానము సేయదగును.

గమనిక : ఈ జుజావంతి రాగము సంపూర్ణముగా నుండినప్పటికిని లక్ష్యమార్గముల ననుసరించియే గానము సెయవలెనని లక్షణ శ్లోకార్థముయొక్క తాత్పర్యము. ఈ రాగమునకు రంజనముగల జీవస్వరములు ఋషభ మధ్యములు

రి రి రి , రి / మ ♭ గా రి ♭ గ రి సా , మా మా మా ,

మ గ మ ప ధా , మ ప ధ / స ద పా \ మా గా ,

రి / మ \ ♭ గా రి , స రి స నీ ధా / నీ సా |

ఈ ప్రయోగములే యీ రాగమును మిక్కిలి స్ఫురింప జేయుచున్నవి.

రి / మ \ ♭ గా రి ♭ గ రి సా —

ఈ ప్రయోగమున గల గాంధారములు సాధారణములే. ఈ ప్రయోగమును మాటిమాటికి సంచరింపుల గనుపించి తేదా రాగము విశేషముగా స్ఫురించును.

రి ♭ గ మ ♭ గ రి —

ఈ ప్రయోగమున గల గాంధారములు కొన్నిచోట్ల అంతరమునుగా నుండును, సాధారణగాంధారము పలుకునెడల '♭' ఈ గుఱుతు వేయబడును. తక్కినవి కీర్తన సంచారులచే విశదమౌను.

కీర్తనము - రూపకతాళము - ముద్దుస్వామి దీక్షితులు

చేత శ్రీ బాలకృష్ణం

పల్లవి :

రి | రి రి గ | మ పా మ | గా మ గ రి |
చే | త శ్రీ | బా | ల కృ |

రి | రి / మ గ రి స \ ని ధ | / ని | సా స ని ధ ధ ॥
ష్ణం | భ జ | రే | ఎ రె ॥

2 ,, | ,, | ని | / సా సా ॥
,, | ,, | రె | రే ॥

మా | మ గ మ పా మ | పా | ప మ ప ధ స |
చిం | తి తా | ర్థ | ప్ర ద చ ర |

సా , ని ధా , / ని | ధ ప ప మ పా , / ని ధ ప | మ గ | / మ గా రి /
ణా | ర వి ం దం | ము | కు ం

గ రి / గ రి / మ ॥ గ స రి | రి ||
దం . . . ॥ ం ం చే | త ||

అనుపల్లవి :

, ప | స స / సా | స స | స ని స రీ , స స రి |
నూ | త న నీ | ర ద | స దృ శ శ |

స ధా ధా , / స | ధా / ని ధ పా , / ని | / ధ ప మ గ | మ ప ప మ పా ॥
రీ | ర ం న ం , . | ద కి | శో రం ॥

, ప | ధ స స \ ని ధ | ధ ధ నీ , | ప ప మ గ మ గ |
పీ | త వ స న | ధ ర ం | క ం బు |

పమ పధా , | ప పమ / ధపామ గ | మగ \ రి | రి / b గరి / గ \ సా ॥
క ం . . | ధ ర ం | గి రి | ధ ర ం , ॥

సా స స | , స / సా సా సా ॥ ధ రి సా | ని ధ ని ధా / స ధ ధ ప మ ॥
పూతనా | ది సం హా రం ॥ పు రు షో | త్త మా వ తా ర ం ॥

పా ధ ని | ని ని ద ధ ప ప మ గ ॥ మ ప / ధ స \ ప | , మగా రి / మ గ స ॥
శీ త ల | హృదయ విహా ర ం ॥ (శ్రీ) రు | క్మిణీ దా రం ॥

చేత (శ్రీ).

చరణము :

మ / ధ ప	ప మ ప మ ప మ గ	మ గమగమ	రి ♭ గ రి ♭ గ రి గ స ॥
న వ	నీ త	గం	ధ వా హ ॥
రి / ని	సా ;	ని / స ని ధ ఫ	రి రి రీ ॥
వ ద	నం	మృ దు .	గ ద నం ॥
, రి గ	మ పా మ	మ గ మ గ	\ రీ / మ \ ♭ గా రి ॥
న ళి	న ప త్ర	న య	నం ॥
, గ రి	స \ ని ని స ధ ని ధ	ని స ని	/ సా ; ॥
వ ట	ప త్ర	శ య	నం ॥

2 , రి గ	మ ప ధ ని ధ / ని ధ ప	ప\మ గ	\ రీ రి / మ గా రి
న ళి	న ప త్ర	న య	నం౦
, గ రి	స \ ని ని స ధ ని ధ	ని స ని	సా ; ॥
వ ట	ప త్ర	శ య	నం ॥
, న స	రీ రి రి	రీ , గ మ	గ రి రి గా , సా
న వ	చం ప క	నా	సి కం౦

, ♭ గ రి | స నీ సా , / ♭ గ రి | స ని స ని | ధ ధ ని సా ॥
అ త | సీ సు మ | భా | స కం ॥

రి స | , స ని ధ నీ , ధ | పా | ధ / స ధ పా మ గ |
న తే | ం ద్రా ది | లో | క పా ల |

రి గ మ ప | / ని ధ ధ ప ప మ గ | గ రి స ని | సా ; ॥
కం . . | మృ గ మ ద | తి ల | కం ॥

రి గ మ ప | ధా / ని ధ ప మ గా | రి / మ ♭ గ | , రి స ని సా సా ॥
న వ తు ల | సీ వ న మా లం | నా ర దా | ది ము ని జాలం ॥

ప స ని స | , ని ధ ప రి రి | రి స ని ధ | / ని ప ప మ మ / ధ ప మ గ స ॥
కువలయా | ది ప రి పాలం | గురుగుహ | ను త గో పా లం ॥

చేతశ్రీ బాలకృష్ణ.

సంచారి - మఠ్యతాళము - సుబ్బరామదీక్షితులు

రి రి రి రి రి | రి గ మ పా ∖ మా మా |

గా గా రి ♭ గ రి సా | ∖ నీ ధా నీ సా ; |

స ని ధ ధ రి రి రి | రి గ మ పా మ గా మ గ |

రి / ♭ గా రి / మా \ ♭ గా రీ | మ ♭ గ రీ ♭ గ రి స \ ♭ గ రీ |

స / రి స నీ ధా / నీ సా | ఫ ఫ రీ ఫా రీ రీ |

గ మా మ గా రీ రీ | గ మ పా మా ♭ గా రీ |

రి / మ \ ♭ గా రీ ♭ గ రి స / ♭ గ | రీ సా రీ స నీ స ధా |

/ స నీ సా ధ ని సా సా | రీ రీ రీ / ధ ధ \ పా |

\ మా మ గ \ రీ రీ రీ | రి / మ గ / మ గ రి రి / ♭ గ రి / ♭ గ |

స / ♭ గ రి / ♭ గ రి గ మ ♭ గ గ రి | స రి ♭ గ రి స ధ / స నీ సా |

ఫ రి రి గ రి గ మ పా మ | గా మ గ మ గ \ రీ రీ |

రి / మ ♭ గ రి సా / ♭ గ రి సా | రి స \ నీ స ని ధ ని సా |

ధ ఫ రీ రి గ మ పా మ | ప మ \ ♭ గా రీ / మ ♭ గ రీ |

స / ♭ గ రి స నీ ధ ని సా | స స / సా సా సా సా |

ధ / రి సా ధ ధ \ పా \ మా | మ మ \ గా ప మా పా ధా |

మ ప ధ / స ద పా \ మా మ గా | \ రీ రీ రి / మ మ గా \ సా |

సా సా ని ధ ని / స ని ధ | పా పా \ మా మా మా |

మ గ మ ప ధ / స ధ ప మ గ | రి ♭ గ \ మ ♭ గ రి / మ మ గ గ స |

/ రీ రీ రీ రి గ మ గ | గ రి రి స స / రి ని ధా ని ధా |

/ స ధ ధ ప ప మ ప ప ధా | మ ప ధా సా ధా పా |

\ మా మ గా \ రి రి రి | / గ మ \ ♭ గా రి గ రి సా |

మ మ మా మ గ మ ప ధా | మ ప ధ / స ధ ధ ప ప మ మ |

/ ప ప మ మ గ గ రి రి / గ స | రి గ మ ప ధా ని ధ ప మ |

గా రి / మ ♭ గా రి ని స | / ప మా మా మా పా ధ స |

రి గ మ ప ధ స మ ప ధ స | ని ధ ని స ని ధ పా \ మా |

\ గా మ ప ధా ధా ధా | మ ప ధ / ని ధ పా \ మా గా |

రి / మ \ ♭ గా రి ♭ గ రి సా | \ నీ ధా / నీ సా ; ||

ఈ జుజావంతియైనది తన ఛాయయు గాక, ఎరుకలకాంభోజి, దరుబార్, సహాన, భైరవి, ఈ రాగచ్ఛాయల కలసుకొని ప్రకాశిల్లుచున్నది.

జన్యము (భాషాంగము) : కమాస్

మూర్ఛన : { ఆరోహణము : సా రి గ మ ప ధ ♭ ని సా
అవరోహణము : స ♭ ని ధ ప మ గ రి సా .

లక్షణవివరణము - సుబ్బరామదీక్షితులు

భాషాంగము ; సంపూర్ణము ; షడ్జగ్రహము ; దేశీయరాగము. ఎల్లప్పుడును గానము సేయదగును.

గమనిక : ఈ రాగ మూర్ఛన యిటులుండినప్పటికిని,

సా గ మ ప ధ ని సా , స మ గ మ ప ధ ని సా , స మ గమ ని ధ ని సా ,

స ని ధ ప మ గ సా —— ఇటుల నారోహణావరోహణ ప్రయోగములు గలవు. ఈ రాగమునకు మధ్యమ దైవతములు మిగుల రంజనముల గలిగించు జీవస్వరములు.

ధా ధా , పా ధ ని ధ ప , మా మా , గా మ ని ధ ని ప ని ధ ప ప̂ మా మా ,

/ నీ ధా ని పా ధ ప మా మా గ \ సా . ధా ప మా , గా రి సా —

ఇవి రంజనములు గల ప్రయోగములు.

స రి / ♭ గా రి స , స రి ♭ గ రి స —

తారస్థాయిలో ఈ ప్రయోగములలో మాత్రము సాధారణ గాంధారము గనుబడు చున్నది. లక్ష్యములందు మంద్ర స్థాయి నిషాదమునకు క్రింద సంచరింపులు కనుపడలేవు. ఈ రాగము కొన్ని సంవత్సరములకు మునుపు ఉత్తరదేశమున నుండి వచ్చి ప్రసిద్ధిజెందినదిగా తెలియబడుచున్నది. దేశీయ రాగములలోపల నిది మిగుల రంజనము గల రాగము, తక్కినవి లక్ష్యముల జూడుడు.

కీర్తనము 1 - ఆదితాళము - మళయాళపు కులశేఖర మహారాజు

సారస సముముఖ పరమవ

పల్లవి:

సా , స నీ ని ధ ధ ప / ధ ప మ గ | మా ; | స ని ధ ని ప ధ ప రీ ||
సా ర స స మ ముఖ ప ర మ వ | మా | స న క ముఖ వి ను త ||

2 సా , / రి ని ,, ,, | ,, | గా , రి సా
సా ర స ,, ,, | ,, | . . .

అనుపల్లవి :

మాగ మపషగమ నీదనిసనినిస | రిరిససానిధప |
పార రహిత ధవ ఘోరకరకలుష | వారి రాశిపరి |

ధపమ గమపధని ||
పతిత మయిసదయ || సారస.

చరణములు :

1 ధధధ ధధధధధ ధధధధ ధపధని | నినినీ; సా | సనినిధధపపమ
కుటిల భుజగవర ధణకృత సురుచిర | నటని దే | వ . . . .
2 మదన జ నకనవ మణిమయ సులలిత | ఘో ర శా | రె . . . .
3 సకల భువన భయహరణ పటు చరిత | జా లా మే | య , ...

సాసనినినిధ నిప మాగమ రిగమ | ధపమ గామరి | రిగసా ;॥
1 గోకుల కల శ ప యో నిధి పూర్ణశ | శాం . క . . | . . . ॥
2 మంజులవచ న వి మోహిత విబుధని | కా యా | . . . . ॥
3 సంతతం విహార మేమ నసీహద | యా శో | . . . . ॥

సమగ మపపగమ మ ని ధ ని ససనిస | రిరిస సానిధ ప | ధపమ గమపధని ॥

1 నిటల తటల సిత మృగమద తిలకను | నీ ల వారిద ళ | రీ ర యదుతిలక ॥

2 పద నిత నిఖిల మనో ర థ దాయక | సా వ జా లగిరి | కులిశ సరనతర ॥

3 ప్రకట బలదనుప భే ద న లోలుప | ప ద్మ నా భ భుజ | గా ధి పతి శయన ॥

సారస.

2 పద వర్ణము - తిశ్రజాతి ఏకతాళము - సుబ్బరామ దీక్షితులు

ఎంతని నే దెలుపుదురా

పల్లవి :

స స స ꠲ నీ , ధ ꠲ ప | మ గ గ రి ꠲ ప మ మా , ; ||
ఎంతని నే దె లు | పు దు రా ||

, మ ధ ద ప ధ ధ | , ప ధ ని స స ని ꠲ స ని ధ ప ||
ఘే లా , . గు | తా ళు దు రా ||

అనుపల్లవి :

ధధధ పసనిని ధధప మ | ⁄ నిగ మ ధప ధనీ, ధధ ||
మంతుకె క్కు | వీ . . . . రవ ||

ధ ⁄ స ని సా ⁄ గా , రి సని | ధప మ గమాప ధ ని ||
సం త్యా గ రా | జ నా సా మి ||

స్వరసాహిత్యము :

సా , రిసని ధనిస ⁄ రి సస | ⁄ నీ , ⁄ సనిధని ⁄ సనినిధ ధ —
సా రగుణ బలిమి గ నల | నీ రజసుమ శరములన |

⁄ పా , ⁄ ధపమప ⁄ ధపపమగ | ⁄ మా , గరి సమగ మపధని ||
పా రముగత మిమిగులగ | మా రుడు బరపె శ్రితజన ||

స ⁄ రిసాని ధ ⁄ సనిధ ప ⁄ ని | ధాప మ ⁄ ధపామ గా , మ |
సు రసాల యి కతాళ నుర | బాల చ లమేల కామాం |

, పధ పమా ⁄ నిధ ప ⁄ మా ⁄ సా | ని ధప ⁄ మా గామాపధని ||
తకమా నితర మా కాం | త వినుమా బ్రహ్మాదినుత ||

ఎంతనినే.

చరణము :

, ధా , ప మ ప ⁄ ధ ప మ | ప ╲ గ మ ధ ప ధ ధా ||
తా ప మ ధి క | మా య ను రా ||

, ధ పా ధ ని ని ని ధ ⁄ ని | , ⁄ స ని ధ ప ధ నీ స ని ని ద ధ ||
ద య యుంచు ట కు | స మ య మిది రా ||

స్వరసాహిత్యము :

ధా , పా మ | , నీ ధా ప | , సా ╲ నీ ధ | , ╲ పా ╲ మాగమా ప ॥ ధ ని
రా రా దా | నీ దా న | యీ రా రా | పే లా స దా వి ॥ ర హ

తాపమ ... మిదిరా.

నీ స ని ధ ని ధ ప ప మా | ప ధ ని స ధ ⁄ ని ప మ గ గ రి మ |
రే ప గ లీ | వా దే రా |

, గా , మ ని ⁄ స నీ ద | , ధ ని స ని ధ ని ⁄ సా , ||
లే మ బో ధ న | వి న క రా ||

స్వరసాహిత్యము :

1 నీ ని ధ ధ ⁄ పా , ⁄ ధ ప మా | గ మా ⁄ ని ధ ని ╲ పా ధ మ ప ధ ||
నే వి ర ప రా ధి రా | స రా గ మున బ్రోచుట కును ||

రేపగ — వినకరా.

2 నీ , ని ధ ప మ ప ధ ని ని ధా | , \ పా , \ మా , గా , మా |
నీ సు గుణ ములు వి ని దా | నే నీ సా మీ |

, గ మ ప \ మా ప ప ధ ని \ ధా | ని / రి సా ని ధ పా మా ధ ప ॥ . ధ
ప్యమున జే రి వ ల పు మీ | రి యీాదారి ని నే కో రితో ॥ రి

నీ స ని ధ ని ధ ప ప మా ... ... ధ ని స ని ధ ని / సా , ॥
రే ప గ లీ వి న క రా ॥

, ధ ప ప మ గ మ గ | స మ గ మ ని ని ధ ధ |
కోప మే ర | క వు గి లీ రా |

, ధ / ని స స \ ని | ని ధ ని స స ని సా , ॥
కో రి న వ ర | ము లీ రా ॥

స్వర సాహిత్యము :

1 ధ పా / ధ ప మ గ మ ప మా / ని | ధ ని ప ధ మ పా సా ని ధ ప ॥
దు రా గ తము త గ దు రా మ | ర వ వ ల దు రా వి ం త గ యి ం ॥

, మ : కోప మేరా . . . . . వ ర ము లీ రా .
త :

2 సా నీ , ↗ రీ స ని ధ ప ↘ మ | , ప ధ ని ధా ని ప ధ ని సా |
సా మ్రా జ్య ఫ ల ద వి నో | ద కృత పా ద మ హిత వే |

స ని ↗ రీ స ↘ నీ ధ ని ↗ ♭ గ రీ సా | ని ధ ని ↗ స నీ ధ ప ↘ మా గ మ ||
ద క రుణ రా ద పి లు న రా | ద ప లు క రా ద న తేంద్ర (శ్రీ) ||

, ప : కో ప మే ల . . . . వ ర ము లీ రా .
ద :

సా రీ ↗ రి ♭ గ రి స రీ | స ↘ ని ని ధ ని స స నీ |
(శ్రీ) పు ర ము న | వె ల యు మా |
సా ని ధ ↘ ప ప | ప ధా ప మ మ గ మ ప ధ ని ||
(శ్రీ) త్యా గ | రా జ సా మి =

స్వ ర సా హి త్య ము :

1 సా , ↗ రీ స ని ధ ని స ↘ పా ధ | ని స ↘ మా ప ధ ని ↘ గా మ పా ॥ ధ ని
స్వాం త ము న గ లు గు వం త | మిను మంత త గ దం తం ॥ త క

2 సా , నీ , ధా , నిస ⁄ రి | ససని నిధధప పమగమ ప |
సా రా సా రము లె |' జిగిన దొరవని దలచితి సు |

⁄ మా , మా ; స ⁄ మా గ మ | పా మ ధ పా మ గ మ ప ధ ని ||
మా మా రు మా వు ల | ప ల్కులు ముల్కు లు గ వ ర ల ||

స రి ♭ గ రి స ని స ⁄ రి స ని ధ ని | ⁄ స ని ధ ప ధ ⁄ ని ధ ప ⁄ మా , ⁄ ధ |
న ల సి తి ర క ల య ని ది త రి | గ ద ర యి క న లు క మా న |

ప ధ ⁄ మా , స మ గ మా , ⁄ ♭ గ | , రి స ని ధ పా మా ప ధ ని ||
ఘ న మా ను మ ఉమా కాం | త గొలిచి వే మా రు ని టు ||

స స ప
లెం త ని .

కీర్తనము 3 - మిశ్రజాతి ఏకతాళము

ఎట్టయాపురం మహారాజు రచించినది.

Composed by His Highness The Rajah of Ettayapuram

ము రు గా త రు కి ల యా

పల్లవి :

స సా నిస ధ నీ | ధ ⁄ పా మ గ గ రి |
ము రు గా | త రు గి లై |

మా , ; మ గ | మ నీ ధా నీ |
యా ఉ న | తి రు పా ద |

సా ని ధా నీ ||
సే వై శ య్యా ||

2 స సా / రి రి నీ ; | ధ \ పా మ గ గా |
ము రు గా | త రు గి . లై |

మా , ; మ గ | ని ధా పా ధా |
యా ఉ న | తి రు పా ద |

ని సా , ని ధా నీ ||
సే వై శ య్యా ||

3 స సా ని స రి రి గ రి స ని | ధ \ పా మ గ గ రి |
ము రు గా | త రు గి లై |

మా , ; మ గ | ని ధా స ని ని ధ ధ ప మ |
యా ఉ న | తి రు పా ద |

మ ని ధ ని ప ధ గ మ ప ధ ని స ని ||
సే వై శ య్యా ||

4 స సా ని స రి గ రి స ని | ధ ౼ పా మ గ గ రి |
ము రు గా | త రు గి లై |

మా , ; మ గ | ౼ ని ధా స ని ధ ప మ గ రి స |
యా ఉ న | తి రు పా ద |

స మ గ మ ప ధ ౼ స ని ధ ప ధ ని ||
సే వై శ య్య ||

5 స సా గ రి రి స స ని ని ధ | ధ ౼ పా మ గ గ రి —
ము రు గా | త రు గి లై |

మా , ; మ గ | ౼ ని ధా స ని ధ ప మ గ రి స |
యా ఉ న | తి రు పా ద |

స మ గ మ ప ధ ౼ స ని ధ ప ధ ౼ ని ||
సే వై శ య్య ||

6 స సా మా గ రి స ని | ధ ౼ పా మ గ గ రి |
ము రు గా | త రు గి లై |

మా , ; మ గ | ౼ ని ధా సా ని ధ |
యా ఉ న | ది రు పా ద |

— స ని ధ ప మ మ ని ధ ని ప ధ ని ||
థే వై శ య్య ||

(53)

7 స సా రి స స ని స ని ని ధ | ధ ╲ పా మ గ గా |
ము రు గా | త రు ఉ గి లై |

మ పా ; ╲ మ ; స ని | స మా గ మ పా మ ప ధా |
యా ఉ న | తి రు పా ద |

ప ధ నీ ధ ని స ని ధ ప ధ ని ||
సే వై శ య్య ||

8 స సా ని స నీ , | ధ ╲ పా మ గ గా |
ము రు గా | ద రు గి లై |

మ పా , ╲ మ మా ; | మ గ గ రి ╱ గ ╱ సా |
యా | అ . . . . |

సా , ; ; ||
ఆ ||

అనుపల్లవి:

మ ని ని ధా నీ | స ని ధ ╱ ని ╱ సా సా |
గు రు వా య్ | ము . . న్నో రు |

స స ╲ నీ ని సా , | ని ధా ప ధ ని స ని ధ ప |
కు లు ము ని | క్క రుణ్ మా . . |

మ : మ గ గ మా , రీ | ఀ గ రీ సా సా |
ల్ మ రు గా | ఎ నై క్కా క్క |

స సా స నీ ; | ధ ధ ప మ ప ధ ని ధ నీ ||
వ రు వా య్ | వ ళ్ళి మ ణా ళ ||

మురుగా.

చ ర ణ ము :

1 , ధా పా మా | ధ పా ప ధ నీ ధా |
అం బు వి | యి తె న్న ళుం |

, ధ ని సా నీ | ధ నీ సా సా |
అ డి య వర్ | త మై క్కా క్క |

, సా సా మా | గ మ గ రి సా స ని స రి |
శం బోన్ ను | యిల్ మీ ది ని ల్ |

స సా ని స నీ , | ధ ప మ ప ధ ని ధ నీ ||
అ ళ గా య్ | ఇ రుందు వ రుం ||

2 ధ పా మా పా ద | ప మ గా మా మా |
తి రు వా ఱు | ము ఖం గ ళం |

, ధ ధ ధా \ పా | / ని నీ ధా పా |
తి రం డ ప | న్నిరు గై యుం |

, మ మ మా గా | మా ప ధా పా |
మ రై మ లర్ | ఏన్ ది య ప |

ని ధా పా మా | ప పా , / ధ ప మా ; |
న్నిరు వి ళి | పొ ళి . యుం |

మ మా గా మా | ప ధా ని ని సా |
క రు డై యుం | తి గళ్ క ళు హు |

/ మా , గా రీ | సా , స ని స రీ , |
మా మ లై | క న్ దా |

స సా రి స నీ | ధ ని / స ని ధ పా |
క రు డై యుం | తి గ ళ్ క ళు కొ |

మా , మా మా | గ మా పా , ధ / నీ ||
మా మ లై | క న్ దా ||

స్వరము :

సా , ; సా రి స ని | / స ని ధ ని ధ ప ధ ప మ గ |

మా , ; స స మ | గ మ ప మ ప ధ ప ధ ని ధ ని ||

స రి / ♭ గా రి స నీ ధ ని / రి స ని | ధా పధ / నీ ధ ప మా గా , మ |

పా , మ ధా , ప మా గ ♭ రి | సా ని ధ ప మా , గా మ ప ధ ని ||

4 స్వరజతి - రూపకతాళము

(ధాతు) సుబ్బరామ దీక్షితులు — (మాతు) కడిగై నమశ్శివాయప్పులవర్

మా మో హా ల హి రి మీ ఱు దె.

పల్లవి :

మా | , పా ధ | ని ధ | ప మ గ రి ప |
మా | మో హా | ల హి | రి మీ ఱు |

\ మా | ; . స ని | స స రి స | ని ధ ప మ గ గ రి ||
దే | ఎ | న్న శై | . . గు వే న్ ||

మా | , గ మ ప ధ ని స | స రి స ని ధ | ప మా గ రి ప |
మా | మో హా | ల హి | రి మి ఱు |

ప మా | ; , స ని | / రి స / రి ని | ద ప మ గ గ ||
దే | ఎ | న్న శై | గు . వే న్ ||

మ గ | మ ప / ధ ప మా | పా , ధ ని | ధా ని స ధ / ని ప మ |
వ ళి | య హా నా | ఉ ం | పో యె వ ర |

మ గ గ రి	ప ప మా , ;	మ గ / మ రి / రి గ \ సా ,	‖
వే	ణుం	ం	‖

అనుపల్లవి:

గ	మా ప / ధ ప మ	, గ	మ / ధ ప ధ నీ , ధ	|
శ్రీ	మాన్ కు మా	రె	ట్టేం ది రన్	|
, ప ధ	, / ప ని ని నిసస ని	ధ నీ ధ ప	ధా , ని స ప ని స	‖
దినం	ప ణి క ళు క	. . చల	వే ల వ ర్	‖
, స	మా గ మ రి	రి గా , రి	స స స ని స రీ ,	|
తా	మా త్రి రం	త ని	త్రి రు క్కుం	|
స రి స	స ని ని ని సా , \ ని	ధ ధ ని	ధ పా మ గ గ రి	‖
స మ	యం పా ర్త	వా	డి పో . . డి	‖

స్వరసాహిత్యము:

మా	, పా ధ	ప మా	, గ రి ప	|
మా	దే శు	మా	వి శ న	|
\ మా	, మా ప	ధ ని	ద / నీ ధ ప	‖
మా	మా ప	శ హి	నో రి డం	‖

మా , ప | , ధ ప మా , గ రి ప | ∕ మా , మ | , ప ధ ని ద ∕ నీ ద ప |
మా దే | శు మా వి ళ న | మా మా | ప ళ హి నో రిడం |

మా , ప | ధ ని స ని ధ ప మ గ | మా , ప | ధ ని ప ∕ ని ధ ధ ప ప |
మా లై | వ రుము న ది పి రి య | మా గ | త రు గి అ వ రి వి ధ |

╲ మా , గ | రి స మ గ మ ప ధ ప | మా , ప | స ని ధ ధ ప ప మ గ |
మా న | దె న అ ద రి యమున | మా ర | పు రు వి లి వెగు శా |

మా , ∕ రి | స ని ధ ని ∕ స ని ధ ప | మా , ∕ ♭ గ | రి స ని ధ ప మా గ ||
మా రి | యె నై వురు విలియ న | మా రి | వి డ అ ద ని మ్మా గ ||

మా | , గ మ ప ధ ని స ||
మా | మో హ ||

చరణము యొక్క యెడుపు :

ధా | ధా ధా | పా ధా | నీ ని ధా ప మ గ |
ఓ | హో హో | మా నే | ని రా శై సు ఖ |

మ పా ధ | , ని ధ ప మ గ మ ప | మా | గ మ ప ∕ ని ధ ధ ప మ ||
మ డి యా | డ వ రు అ వు ళ త | మా | యె ఖ వ దు పి ళ హా డి ||

ధా | ధా ధా ||
ఓ | హో హో ||

స్వర సాహిత్యములు :

1 మ ప మ గ | , మ గ ప ప మా | ; పా | ధా ప / ని ధ ధ ప మ ॥ ధా
ఒ రు వ రా | కై పె రి దాయ్ | నా | మే అ లై వ ది లెన ॥ ఒహో

2 ప మ గ మ | , మ గ మ ప ద ని ధ | ధ ధ ప మ | స ని ధ ప ని ధ ప మ ॥
ప రు వమా | ము న వ రు వి ఇలా | ద వయిల్ | వణి యవ ర వ ర డి ॥ ఒహో

3 ధా స మ | , గ మ ప ధ ప మా , | పా ధ / ని | , ధ ధ ప \ మా |
తా పమా | గ ఇ ళ ని లా | మా లై వా | దై వ రు దే |

పా , స | ని ధ పా , ని ధ ప | మ గా మ | , ప వి ధా ధ ప మ ॥
పా ళ | వ లై పా ళ వ లై | మహోమా | యై పొ లా ద ద డి ॥ ఒహో

4 సా | సా సా | నీ ధా | ని స నీ ధా ప మ |
ఆ | రా లె | శూ దో | ఇ దు పో దా కి యుం |

పా , ధ | , ని సా ధ ని స ని | సా | సా సా ॥
వా రా | ద తా మ ద మె న | వే | ఊ నో ॥

మా మ గ | , మ పా ధ ధ నీ | ప ధా ని | స నీ ధా ప మా |
మా ర వే | కై యే సి న దా | లె దా వ | ది దా లా ప మా |

పధనిస	, స నిధపమా మ	⁄ ♭ గ రి స	, ని⁄స నీ ధ ప మ ॥
ఇ దెనదే	ళై మ దియి నా తె	ము నేకూ	డి య కా ల బలం ॥
ధా	ధా ధా ॥		
ఓ	హో హో ॥		

సంచారి — మఠ్యతాళము — సుబ్బరామ దీక్షితులు

స ని ధ ప మ గ మా మా	గ మ ప ధ ని స ని నీ ధ ధ
ప ప మ మ గ గ మ ప ధ ప	⟍ మా మా మా మ గ ⟍ సా
మ గ మా ని ధ నీ ⟍ పా	ధ ని సా ⟍ ధా ని ని సా
ధ ని స రి స ని ధా పా	సా నీ ధా ని ⁄ స ని ధ
పా ధా ప మా గ గ మా	గ మ ని ధ ని ప ధ ని సా
⟍ ధా నీ సా రి రి సా	ని ధ ని స రి స నీ ధా
ప ధ ని ⁄ స ని ధ పా మా	గ మ ని ధ నీ ⟍ పా ధా
ప ధ ని స రి రి స ని ధా	ప ధ ని స ని ధ ప మ గా
మ ని ధా ⟍ మ ధ పా ⟍ గ ప	మా ⟍ రి మ గా ⟍ స రి సా
స స ⟍ ని ని ధా ధా ధా	స స ⁄ ధ ధ పా పా పా
స స ⁄ ప ప ⟍ మా మా మా	స స ⁄ ని ని ధా స స ⁄ ప/ప

మా స ని ధ ని ధ ప ధా | స ధ ప ధ ప మ గ గ మా |

స / ని ధా ధ / ని పా స / ప | \ మా / ప మ గా / మ రి సా |

గ గ మ మ ప ని ధ ని సా | \ గా మ ప ధ ని సా సా |

\ ధా ని స రి రి సా నీ | \ ధా ని / స ని ధ పా పా |

ధా ని ప ధ ని / స ని ధా | ధా ని ప ధ ప మా మా |

పా మా సా ధా పా | సా నీ సా సా నీ |

ధా b గ రి సా ని ధ పా | ధా ని స b గ రి స ని ధా |

ని స రి / b గా రి స ని ధా | ని స \ నీ ధా ని ని సా |

ని / b గ రి స ని \ రి స ని ధా | ప ధ ని స మ గ మ రి సా |

మ గ రీ సా b గ రి సా | స ని ధ ప మా గ రి సా |

ని స మ గ మ ప ధ ని సా | గ మ ప ధ ని స రి b గ రి స |

/ మ గ రి సా ని ధ ప మా | ప / ధ ప మా గ రి పా మా |

సా \ నీ ధా పా మా | స ని ధ ప మా గా రి |

/ గా \ సా ; ; ; ||

ఇరువై యెనిమిదవ మేళము సంపూర్ణము.

మూడవ సంపుటము సంపూర్ణము.